

ሉቃስ

ጣፎ ምሽራች መጣፈ

ሉቃስ መጣፍ አገ

ተደ ኢሉንቀጠች ደገምጊን ሉቃስ መጣፈ ጣፎ ሉቃስ እይሁድቸውበለ፤ ዎዶችን አፍ ዮ አመሰናን ሮሽጊን ሉቃስ «ግሪክ» ዬኖ መን ወደዮ መንቼ እኬ፤ እስን «(አንጣ)» ዬኖ ከተሟች ዋሴኢ እህኖ» ዬን ሰውዬኖወ እኬ፤ አሞ ሉቃስ ጣፎ ስምንት መጣፈት ህኩስን ምሽራች መጣፋች ሰክስቢሁ፤ ሰቀማን ሁጂ መጣፋሁ ሃሮ ህድር መጣፍ ሾልከ አደ እካለ።

ሉቃስ ሰቀማንች ጳውሎሴ ጃሰ እኮገ ፍልሞኔ ሰህኖን ዎሎ 24 ዮኢ ጡድ። አሞ ቆላስያስ ሰህኖን 4፡14 ያኖጊን ሉቃስ ሀኪንቸው እኬ፤ ጳውሎስ ጥማቆሴ ለንክ ደጻቤተ ጣፈኖ ጃት ጳውሎሴ ሼኖህጂች ቀሁንክ ብርተ እኬ፤ ህተን ጥማቆሴ ጣፈንቶ ለንክ ሰህኖን 4፡11 ጳውሎስ «ሉቃስ ጠሉ ኡላን በርገም ዮአ» ይ ጣፈለ።

ቀርቸውኔ ዩሱስ ክርስቶስ ሄቶን ሁጀተኔ ሉቃስ ገተንኩስ በትናሽ ጠህ ቃርስ ቀርሜን ጠሃቀኖ፤ አሞ ሉቃስ እሲች ብሬ መኑ ጣፎሬ ቀርሱ ጠላ እሁሰናች ዩሱስ ጡዶን ዩሱሲች መጭጭቶ መጂች ህኪን ዩንኩ ምሽራች ላገ ገሬተኔ ዎናንክ ደጋ መጂች ተማሬ መንቼ እሁስ ሉቃስ መጣፍን 1፡1-4 ጡድ። እስን አመሰናን ደናሜ ሾሞ አሲን አመሰናኩስ ቃርሱ ሀስሰኖስን ደኔእ፤ ህኩስን ዩሱሱ እለሞጋ፡፡ ሄኡጋ፡፡ ሬሄጋ፡፡ ሬሆች ከኡጋ ቀርሶ።

ሉቃስ መጣፈስ «ቴፍሎሴ» ዬኖ መንቼ ጣፈሃ። «ቴፍሎሴ» ዩንኩ «መገኑ ኢተኖሲ» ዮሃ፤ ህኩ መንቼንኩ አብሽ አባ እኬ። ጠሁ እኮዳ እስ ጣፎ መገኑ ኢተኖሲ ሆረንከኔ ተማርሶተ እኩጥ መልሲሉምበው።

ኩ ምሽራች መጣፋንኩ ማርቆስ ጣፎ መጣፋን ዮ ጠሂች በትናሽስ ኩለኖው፤ ጠሁ እኮዳ ዎሎ እዩ ኩሉምበኔ በትናሽ ጠህ ሉቃስ በርግ ኩሴ፤ እስን ጠመቃንቼ ዮሃንሲ፤ ዩሱሱሁ እለንቶጋ፤ ዩሱሱ ተማርሲጋ ዎሎባን ሀኪኔጊ ደንጥም በትናሽ ጠህተኔ ጣፈኔ፤ ህኪንን ጣፎ አንንክ 9፡51—18፡14 ዮሀኔ፤፡፡

ሉቃስ አብሽ በጅቀሞ ጠሃኩተኔ

1. ዩሱሱ ሆረንክ መነ ፈእስኖ እኮገ፤ ህኩስን እይሁደ እኩምቡ መነሃ፡፡ እይሁደሃ፡፡ ገደንቶ መነሃ፡፡ አባጉታ፡፡ ሚንቱሃ፡፡ ጎነሃ፡፡ ቀባጣመታ፡፡ ቡጠሃ ፈእስኖ እኮገ ቃርስ ጠሃቄለ።

2. አሞ ዎሎ መኑ አመሰራመኖስን ቅሽጡምባህንገ እሁሰናች ዩሱሱ ሚንቱ ቅሽጠኖ እኮገ ቃርስ ጠሃቄለ።

3. ህትንጉት ቀባጣተ አኩ ሀወንክ ሀወስኖወንዶ ኩልኬአ ህተ ቀባጣጉት መገን ሆስሲን ሆስሲን ቀባጣተ ሄኡ ሀወንክ ካሰለኖወንዶ ቃርስ ጠሃቄለ። አሞ ዩሱሱ ቡጢ ካሰሉ ሀስሰኖስን አወናኘሃንስ ተማርሲጋ ኩሴ።

4. አሞ ዩሱሱ ማልን ፎል ሞሱ ፊደሲ ሀወንክ ቅሽጠኖወንዶ ሉቃስ ቃርስ ጠሃቄለ።

5. ህትንጉት ዩሱሱ ሆረንተ ጃት ምንስ መረን መነ ጡደኖጋ፡፡ እሶአንን በርገም እተኖጋ፡፡ እሶአን ጠሃቀኖጋ፡፡ ተማርስኖሰጋ፡፡ ገርንተ ገደንቶ መኔ ጃላ እኮጋ ኩሴለ።

መጣፋለ ክኒች ዎደዲን ዮገ ሲሀሚእ

1. መጣፍስ አገ 1፡1-4
2. ጠመቃንቼ ዮሃንሲ፤ ዩሱሱሁ እለንቶገ 1፡5—2፡52
3. ዩሱሱ ጠመቀሞጋ፡፡ ፈተነሞጋ 3፡1—4፡13
4. ዩሱሱ ገሊል ባዶን ተማርሲገ 4፡14—9፡50
5. ዩሱሱ ዩሩሳሌም ከተመ መሮገ 9፡51—19፡28
6. ዩሱሱ ዩሩሳሌመ አገጋ፡፡ ተማርሲጋ 19፡29—21፡38
7. ዩሱሱ ለቀለሞጋ፡፡ ሬሆች ከኡጋ 22፡1—24፡53

ሉቃስ ቴፍሎሴ ጣፎገ

1 ስብስብ አብቴንት ቴፍሎሴ፤ ኒ ሚሬሮን እኩ ጠህተኔ በትናሽ መኑ ማኡስ ከኒች ብሬን ጣፈለ። 2 ህኪንን ኔሳ ኢልሶሩ ዎናችን አፍ እሴንተስ ጡዶን ላጋሃንስ ለዋጃት እኮሃ መነ። 3 ህትንጉት እን አሞ አት ሮስንት ሳገት ገርተ እኮገ ደንጉት ይኬእ ሆረረንክ ዎናችን አፍ ቃርስ ቀርሚምህጂች ዘኪን ጠህስ መደዲን ኬሳ ጣፋ ደናሙ እክ ጡደሞኤ።

ጠመቃንቼ ዮሃንስ እለመኖጥ ኩሰሞገ

5 ይሁድ ባድ ዎመ ሄሮድሴ ዶላን «አብዩ» ዬኖ መንች ወድቢ «ዘካራሴ» ዬኖ ቄስቼ ዮ እኬ፤ እሲንክ አሮኔ ዜርቢት «ኤልሳቤጢ» ዬኖ ሚንትቼት ዮስ እኬ። 6 አሞ ለመንኩስ ቀርች አዘዙታ፡፡ ሲረሃ ሆረንክ ቡሽመት ዮበኢ ቆረበን መገን ብሬን ጡማኖወ ኬኑ እኬ። 7 ኤልሳቤጥን አልጩት እኮተኔ እሱት ዮሰበኤየረ እኬ፤ አሞ ለመንኩስ ኑባጵቴሃረ እኬ።

8 ዘካራሴ ወድ ሁጀ ተሩ ኢሴሃን መገን ብሬን ቄስማን ሁጀተዮህጂን 9 ቄስመ ዎግጊንን መገን ምን አግ ህጣነ ውሊሹንት ሳሙ ኢሴስ። 10 ህከ ህጣነ ውሊሹኖ ጃንተ መኑ ሆሩንኩ ሀደ ኡርኬእ መገኑ ኡጩዮ እኬ። 11 አሞ ህከኔን መገን መላክቼ ህጣነ ውሊሹኖ ጠረጴክ መኬ ወዲን ኡርኬእ ዘካራሴ ጡደሞ። 12 ዘካራሴን መላክቼ ጡጀ ጃተ ህልቆ፤ አብሽን ዋጀእ። 13 ጠሁ እኮዳ መላክቼ «ዘካራሴ! ኡስቱክ መጭጩንቶተኔ ዋጀቶት፤ ሚንትቼክ ኤልሳቤጥን ጎንቼ ቤቱ እልታኬ፤ ሱሶመስን (ዮሃንሴ) ይት ገእታንት። 14 ኬሳንክ ለበት በጅጉት እካሄ፤ ጪሉስ እለሞህጊንክ ሆለሙ መኑ በጅቀመኖ። 15 ዳፋንኩስ እስ መገን ብሬን እበ እህኖ፤ አሞ ዎዶን ዳጠሃ፡፡ ድምብሰኖ አገሃ ሆረን አገኖበኢ፤ ህትንጉት አመስ ንደባን ሄኡንክ ጡማንች

1፡2
ሰቀ. 1፡21
እብ. 2፡3
1የሃ. 1፡1

1፡3
ሰቀ. 1፡1

1፡4
የሃ. 20፡31

1፡5
2ዳዳቶ 31፡2

1፡9
የሀ. 30፡7

1፡11
ሉቃ. 2፡9
ሰቀ. 5፡19

1፡13
ሉቃ. 1፡30፡60

1፡15
ዎሎ 6፡3
ሉቃ. 7፡33

1:17
ጥፋ. 4:15
ጥፋ. 11:14

1:18
ሉቃ. 1:34

1:19
ጥፋ. 8:16
ጥፋ. 9:21

1:25
ፋጪ. 30:23

1:30
ሉቃ. 1:13

1:31
ጥፋ. 1:21
ሉቃ. 2:21

1:33
ጥፋ. 2:44
ጥፋ. 28:18

አያኒን ዊሚኢ እህኖ።¹⁶ እስን እስራኤል አሶች በትናሽሰ ቀርቶ መገንባብ ፈንቀሽኖ።¹⁷ አሞ ቅጠንቶ መን ቀርቼ ቅጠንሶታ። አናከ ዎዘነ አሶህኒን ፈንቀሾታ። አዘዘንቱምቡረ ጡማን ቆርማን ፈንቀሾታ። ኤልያሌ አያኒ፤ ሙቄኒ ቀርቶ ብረን መረመሮ። ይሰ።

¹⁸ በካራሰን ህክ መላክቼ «አን ኑባቸው፤ ሚንትቼእን ኑባቸው፤ ኩ ጡሁ ገርተ አከን ሀተእ ደጋም?» ይ ጠዕሚኦ።¹⁹ መላክቼንኩ ፈንቀሽ «አን መገን ብረን ኡራም ገቡራሌት፤ ከ ምሽራቸንከ ኩሉሄተ ሰህም ዋሴም አከ።²⁰ እኮዳ ጄቸንተሰ እካ ላገእ አመዕንቱምቡተኒ ኩ ጡሁ እህኖ በሩ ኢለንቀጢች ዱዳንት፤ ጠሃቀንከ ደንድታንትበኦ» ይሰ።

²¹ ሀተ ጃንተ መኑ ዘካራሌ ቆረበዮ እከ፤ እስን መገን ምኒን ደሾተኒ ማለልቶኦ።²² በካራሰን መገን ምኒች ፋሉ ጃተ መኒን ጠሃቶተ ደንድምበኦ፤ ህከኒ መገን ምኒን መቱሩ ጡደሞሰን ደገኦ፤ ዳፋንኩሰ አንጋን ቀቀሰን ኩላዮሰ እከ፤ እስን ዱደ እከ ኤጌሮ።²³ ሁጅተኖ ጃንት ጎፈዮን ምንስ አሮቄኦ።²⁴⁻²⁵ ሀተን በራካችን ዘከን ሚንትቼሰ ኤልሳቤጥ ሰላዕንቶኦ፤ እሴን «ገደሙኦ መን ሚሬሪች ከሞተ መገኑ አጉራንተሰ ኤሰ ጡጅከኦ ከ ደናሙ ጠሀ አሴኦ» ይት አንቱ አገን መኒች ማጠንቶኦ።

ዩሱሱ አስመኖተ ኩሰሞን

²⁶ ኤልሳቤጥ ሰላዕንቶ ሌሀቅ አገናን መላክቼ ገቡራል ገሊል ባዶን ዮ «ናዝራተ» ዮኖ ከተማን ሄኦ መቲ ባጃሚዔ መገንቢች ሰህም።²⁷ እሴን ዳዊቲ ዜሪች እከ «ዮሴፈ» ዮኖ መንቹ ጠዕመንቱታ እከ፤ ባጃሚሰ ሱዕሙ «ማራሚ» ዮኖተ አከ።²⁸ ህኩ መላክቼንኩ አሴበ ዋልኬኦ «አብሰ ኢተንቱንቲት፤ ጡሙ ኬሳ እሁን፤ መገኑ ኬሳን በርገም ዮኦ፤ እትን ሚንቲች ሆሪችን ማሰአንቱንትተ»። ይሰ።²⁹ ጡሁ እኮዳ አሴ ህክ መላክቼ ጡዶ ጃተ ጠሃቄ ጠሂች ከኦ አብሰ ሀልቅኬኦ «ኩን ሀትጎና ጡምሱለ?» ይት ሰውቶኦ።³⁰ ህኩ መላክቼንኩ እሴተ «ማራሚ፤ መገኑ አብሽ ኢቱኬተኒ ዋጅቶተ።³¹ ህኩዕኒን አት ሰላዕንታንት፤ ጎንቼ ቤቱንከ አልታንት፤ ሱዕመሰን (ዩሱሱ) ይት ገእታንት።³² እስን አበ እህኖ፤ ሆሪችን አበ መገን ቤቱንከ የመመኖ፤ አሞ ቀርቼ መገኑ አንሰ ዳዊቲ ዎሞመ በርጫመ አሰኖሰ።³³ ያቆቤ አሰ አሴንን ዶሊ ሆሪንከ ዎሞዕመኖ፤

¹⁷ተን ዎሉን «አትን ሚንቲች ሆሪችን ማሰአንቱንትተ» ያኖ ሙመኩ በር መጣሉን ያሰሉ።

ዎሞማንጎስ ዘካንቹ ዮበኦ» ይሰ።³⁴ ማራምን ህክ መላክቼ «ባጃምተ እኮምተኒ ኩ ጡሁ ሀትጎተ አሂ ደንደኖ» ይቶሰ።³⁵ መላክቼ ፈንቀሽ «ጡማንቹ አያኑ አሴንተከ ዋሰኖ፤ ሆሪችን አበ መገን መቆንኩ አሴንተከ እህኖ፤ ህከኒ ኬሳች አለመኖ ጡማንቹ ጨሉ (መገን ቤቱ) የመም ገአመኖ።³⁶ አሞ ህኩዕኒን፤ አላንቹከ ኤልሳቤጥን ኑባንተሴ ጎንቹ ቤቱ ሰላዕንቱኦ፤ እሴንከ «አልጩትተ» የመንታ እኬተኒ ሰላዕንቶሀኒች ኩን ሌሀቄ ላገን።³⁷ ዳፋንኩሰ መገኑ ቄለኖሩ ሚጡሩ ዮበኦ» ይሰ።³⁸ ማራምን «ህኩዕኒን እን መገንተ አግሹ፤ ኤሳንከ አት ይቶንትጎ አሁዕኒ» ይቶኦ፤ መላክቼንኩ እሴች አነነ እከ አርቄኦ።

ማራም ኤልሳቤጥ ጡዲ መርቶን

³⁹ ሀተን በራካንን ማራም ዱናሞ ባዶን ዮ ይሁድ ከተመ ሰርብት ከኦ መርቶኦ።⁴⁰ እሴን ዘካራሌ ምን አግ ኤልሳቤጥ ጡምሶኦ።⁴¹ ኤልሳቤጥ ማራም ጡምሶ ላገተ መጮጭቶ ጃተ ጎደባንተሴ ዮ ጨሉ አለጺኦ፤ አሞ ኤልሳቤጥ ጡማንቹ አያኒን ዊንት⁴² ላገሴን ጠቀትኬኦ «አት ሚንቲች ሆሪችን ማሰአንቱንትተ፤ ጎደብከ ሳሉቲ ማሰአንቱታ።⁴³ አሞ ኢ ቀርቶ አመት ኢበ ዋሉ ኤሳ ሀትጎና አባ አብን?⁴⁴ ዳፋንኩሰ ህኩዕኒን ጡምሶንት ላገተ መጨኤበ ዋልቶ ጃተ ጎደባንተኦ ዮ ጨሉ በጅተን አለጺኦ።⁴⁵ አሞ ቀርቼ ኩሉሴ ጡሁ ዊመኖ እኮን አመዕንቶኢት አሴ ማሰአንቱታ» ይቶኦ።

ማራም መገኑ ገለጥቶን

⁴⁶ ማራም

«ፎልቼኦ መገኑ አብሳኦ።

⁴⁷ አሞ ዎዘኑኦን

ፈአሳንቸውዕን መገናን በጅቀመኖ።

⁴⁸ ዳፋንኩሰ መገኑ አግሹሰ ጨመንቹ ጡጀኦ፤

አሞ ከበራች አኖ

ሆራንከ ዶል መኑ (ማሰአንቱታ) ያኖኤ።

⁴⁹ ሀትጎንተ ቃሩ መገኑ አበ ጠሀ ኤሳ አሴኤ፤ ሱዕሙሰን ጡማንቹው።

⁵⁰ አሞ እሱ ዋጅታ መኒ

እሶች እሶ አሱተ ኢለንቀጢች ማረኖሰ።

⁵¹ አንጋንተሰን ቃረተ ሁጅተ ሁጅቼኦ፤

በልጥታ መገንከ ዎዘንሰ ሰውቲንን ብንኤኦ።

⁵² አሞ አባተ አብንሰ በርጫሚች ድራሼኦ፤

1:34
ሉቃ. 1:18

1:35
ጥፋ. 1:20

1:37
ፋጪ. 18:14

1:42
ሉቃ. 11:27-28

1:46-53
1ጣሙ. 2:1-10

1:55
ፋጪ. 17:17
ፋጪ. 18:18
ፋጪ. 22:17

1:59
ፋጪ. 17:12
ፋጪ. 12:13

1:63
ሉቃ. 1:13

ጠሁ እኮዳ ሀርከቶረ ጠቅ ጠቅ አሴስ።
53 አሞ ኃሬኮረ ደናሞ ጠሂን ዱሴስ፤
እኮዳ ቀባጣመተ ጠሐ እንጋን አሮታገ አሴስ።
54-55 ህትጉንተ መገኑ አናካሃኔ ጠሃቄገንክ
እብረሃሜሃ፤ ዜሪሃንሲ
ዶሲ ሆሪንክ አጉሩስ ቃግኪእ
እግሹስ እስራኤል ካዕሌእ» ይቶእ።
56 ማራምን ኤልሳቤጤባን ስቦ እገን ቀጠ አፋዕልቶሀኒች
ዘኪን ምንሴ ፈንቀልተ አሮቶአ።

ጠመቃንቹ የሃንሰ እለሞገ

57 ኤልሳቤጤንክ እልታ ጀት ኢልቲየንሴ ጎንቹ ቤቱ
እልቶእ። 58 ሀከኒ አሎሴ፤ እስሙሴ ሆሩንኩ መገኑ አብሽ
ቅሽጤሴን መጮሞት እሴንን በርገንት በጅቀንቶእ።
59 እሶአንት ሄዜትቅ በር ጪሰስ ኑጉሲ፤ ዋልትኪእ አንስ
ሱዕሚን «ዘካራሴ» ይት ገእቶተ ሀሶእ። 60 ጠሁ እኮዳ
አመሰ «ህትጉተበእ፤ (የሃንሴ) የመሜት ገአመኖ»
ይቶእ። 61 ሀከኒ እሶአት «ኪ ዜሪች ከን ሱዕሚን ገእሚኢ
የበእ» ይቶሴ።
62 ሀከኒች ዘኪን እሶአት ጪሶስ አዩ የመም ገአመንተ
ሀሰኖንዶ ደንተ አነስ መላን ጠዕምቶእ። 63 ዘካራስን
ጣፈኖረ አሴኑንተስ ጠዕምኪእ «ሱዕመስ የሃንሴት» ይ
ጣፎ፤ ሀከን ጠሃንን ሆሩንኩስ ማለልቶእ። 64 ህተ ጀንተ
ዘካራሴ እፎ ፈንሚየኒ፤ አረብስ ሂረንቴየኒ መገኑ ገለጠን
ጠሃቄ እፎ። 65 ሀከኒ እሴስ መኑ ሆሩንኩ ዋጀእ፤ አሞ
ሀኩ ጠሁ ሆሩንኩ ዱናሞ ይሁድ ባዶን ሆራንን ዱዱበሞ።
66 ሀከ ጠሀ መጮጮ መኑ ሆሩንኩ «ኩ ጪሶ ሀትጎን
እሆታት» ያን ጠሀስ ኃደባንተስ እፎ፤ ዳፉንኩስ መገን
መቆ እሴን በርገም የተኔሃት እኪ።

ዘካራስ ህራጎገ

67 ጪሰስ እኑ ዘካራስን ጡማንቹ አያኑ ዋሜየንስ
68 «ምናደበስ ጡጅሀኒሃ፤ ፈእሾሀኒሃ
እስራኤል ቀርቹ መገኑ ገለጠሙን።
69-70 አሞ ዎዶ ዶስ ዮ እኪ
ጡማኖ ህራጋን አፎን ጠሃቄገንክ
እግሾወንስ ዳዊቱ ምኔን
አበ ፈእሳንቹ ኪእሼ።
71 ሀካን አሴኢንኩ ነአት ዲናካችኔ፤
ግባኔ መን እንጋቹ ፈዕኑንታት።

72-75 ህትጉንተ ዲናከኔ አንጋች ፈእሶኔታ፤
ሄዕናም ዶላን ሆራንን ብሬንተስ ዋጁ የበኢ
ጡሚኒ፤ መጮርማኒ እሴ ሁጀቲ ደንድኑንታ
አናከኔ ሉሰተ አጉሮተ
አናኔ አብረሃሜ አሴ ተሳሃ፤
አን ጡማንቹ ሳን ሀድሩሃ ዊንሸኖገ ስውዬት።
76 አሞ ኮ ኢ ጪሰስ!
አት ዎቃከስ ቅጠንስቶተ
ቀርች ብሬን መርታንትተኔ
(ሆሪችን እበ መገን ሀራጋንቹ) የመንታንት።
77 አሞ ሀጣትስ አጉሩ ደቅታ ፈእ ቆርመተ
አስ መኒ አስታንት።
78 ሀኩንን እሆተ ደንዴኢ
መገንኔ አጉሪኔቲ፤ ቅሽጤኔቲ፤
ሀከኒ ፈእ እሪቹት ሰሜች ፋልቶኔታት።
79 እሴን ቱንሶኒ፤ ሬሆ ሀሴች አዘኒ
ዮ መኒ ሆሪንክ ጫክሳእ፤
ሀኩ ጫከንኩ
ሉከኔ ጡም ዎቄስ አወንሰኖ» ይ ሀራጎ።

80 ሀኩ ጪሶንኩ ሴእ መሴሲን ቃረ እኮ፤ እሞ
እስራኤል መኒ ለለኖ በሩ ኢለንቀጤች ኡለ ኡዱመእን
ሄእ።

ዩሱሱ እለሞገ

(ማቶ. 1፥18-25)

2 ¹ህተ ጀንተ ቄሳር አጉስጦስ ባዶንተስ ሆራንን ዮ መኑ
ሆሩንኩ ጣፈሙንተ አዘጀ። ²ሀኩ ዎን ኮደ ጣፈንቹ እኮ
ጀተ «ቆሬኔዎሴ» ዩኖ መንቹ ሶርዶ ባዱ ገሸዮ እኪ። ³ሀከኒ
መኑ ሆሩንኩ ጣፈሞተ እኑንኩ እኑንኩ ገግስ ገግስ ከተመ
መረዮ እኪ። ⁴⁻⁵አሞ ዮሴፍ ዳዊቱ ቦከን ዘርቢ እኮተኔ እስ
ጠዕመቄሴን ሰላዕንቴ እኪ ማራሜንን በርገም ገሊለ ዮ
ናገራቲች ኪእ ይሁድ ባዶን ዮ «ቤተሌመ» ዩኖ ዳዊቱ
ከተመ ጣፈሞተ መሮ። ⁶ለሙንኩስ ሀከኔ ሄአገን ማራም
እልታ ጀት ኢልቶአ። ⁷እሴን ዎንሴ ቤቱ እልቶእ፤ ኮሁ
ገለኖ ምኔንን መዕንት የበእተኔ አድሻን ጣጥኪእ ስሉ ሀጥተ
አተኖ ዎንግሮን አሲሶእ።

ዜማንን መስክተኔ

⁸ሀከን ባዶንን ሆለስ ቆረበን እንከር ሀደ ገልታ ዜማኑ
ዮ እኪ። ⁹እሶአንክ መገን መላክቹ ጡደሞስ፤ አሞ መገን

1:76
ዎሊ. 4:15
ሉቃ. 7:28

1:77
ግር. 1:4

1:78
ኡሊ. 5:14

1:79
እስ. 9:12
ግብ. 4:16

1:80
ሉቃ. 2:40:52

2:1
ሉቃ. 3:1

2:4
ሉቃ. 1:27

2:9
ሉቃ. 1:11
ሰቀ. 5:19

2:11 ማፍ. 18:18
የሃ. 4:42
ሰቀ. 2:38
ሰቀ. 5:31

አብኑ ሄሬንንተሰ ጫኪል፤ እሶአንት አብሰ ዋጅቶእ።
10 ጠሁ እኮዳ ህኩ መላከቹ እሶአ «መኒ ሆሪንከ አበተ በጅጉተ እህኖ ምሽራቸ አፍ ከዕኔኢበ ዋሎምተኔ ዋጅቱኖችዬ። 11 ዳፋንኩሰ ከበር ዳዊቱ ከተማን ፈእሳንቹ ቀርቼ ከርሰቶሱ እለሚከዕኔ። 12 ጨለሰን ለሉ ህጥተ እተኖ ምንግሮን አድሻን ጣጤን አሲሴማኢ ደጌንተ፤ ህኩንን መላተ እህኖዕኔ» ዮሰ። 13 ደንጉን በትናሾ ሰሚ መላከ ጎንቱ ህከን መላከቹንን በርገንት ጡደንቶእ፤ እሶአንት መገኑ ገለጥተን 14 «አብኑ አሴ ሰማን መገኒ እሁን፤ መገኑ ኢተኖሰ መኒ ሆሪንከ ኡለ እሴን ጡሙ እሁን» ይተዮ እኪ።

2:12 ሃላሙ. 2:34
እሰ. 7:14

2:14 ሉቃ. 3:22

2:19 ሉቃ. 2:51

2:21 ማፍ. 1:25
ሉቃ. 1:31

2:22 ቄሳ. 12:2-8

2:23 ዘህ. 13:2:12

2:25 ሉቃ. 2:138
ሉቃ. 23:51

15 ህኩ መላከኑንኩ እሶአች አነ እከ ሰማ ፋልቶ ጃተ እሰ-እሶአንት «አቼ ኪእዬ! ቤተሴመ መንኪእ ከ እከ ጠህ መገኑ ደግሲሾኔ ጡንዶ» የቀንቶእ። 16 እሶአንት ሰርብት መርት ማራሚኒ፤ ዮሴፈኒ፤ ለሉ ህጥተ እተኖ ምንግሮን አሰኢ ጨለሃ ደጎእ። 17 እሞ ጨለሰ ጡዶ ጃተ ህከን ጨልተኔ ኩለሞሰሪ ዱዱበእ። 18 ህከን መጮጭቶፋንኩ ዜማኑ ኩልቶሰ ጠሃን ማለልቶእ። 19 ጠሁ እኮዳ ማራም ህከ ጠህ ሆሪንከ ጎደባንተሴ አፍ ሰውተዮ እኪ። 20 ዜማኑንኩ ኩለሞሰገንከ እኪየን መጮጭቶኑ ጡዶ ጠሂ ሆሪንከ መገኑ አብሰኒ፤ ገለጥተኒ ፈንቀልት አሮቅቶእ።

ጨለ ዮሱስ መገን ምን መሴመገ

21 ሄኪትቅ በር ጨለሰ ኑጉሴኖ ጃተ ሱዕመሰ «ዮሱስ» ዮን ገኤመ፤ ህኩንን አመሰ ጎደባን አፋዕሉዕኖች ብርንተ መላከቹ ፋሺሴየ ሱዕመ እኪ። 22-23 ሙሴ ሴራን የመሞገንከ እሶአት ሙጨርታ ጃተ ጎፊየን መገን ሴራን

«ምን እለመኖ ጎንቹ ቤቱ ሆፋንኩ መገኒ እነ እሁን»

የመም ጣፈሞገን ጨለሰ መገን ብርተ ህንጨኢ ዮሩሳሴመ መሰቶእ። 24 እሞ መርቶኢ መገን ሴራን «ሀንደፊ ለሙ ጨጮሪ ህንጨኡን» የመሞገንከ ከተመ ህንጨኢሃት እኪ።

25 ህተ ጃንተ ዮሩሳሴም ከተማን «ሰሞኔ» ዮኖ ገገሰ መገኒ አሴ ጡማንቹ መንቹ ዮ እኪ፤ እሰን እሰራኤል ቃርሳንቹ ቆረበዮሃ እኪ፤ ጡማንቹ አያኑንኩ እሰ እሴን ዮሃ እኪ። 26 እሲንከ መገኑ ዶዕሪ ከርሰቶሰ ጡዱዕኖች ብርሰ ራሁምቦገ ጡማንቹ አያኑ ኩሴሰ እኪ። 27 ሰሞንን ጡማንቹ አያኑ ሰወእሲጄየንሰ መገን ምን መር፤ ዮሴፊ፤ ማራሚ ጨለ ዮሱስ ሴራን ሮሰሞን እሰቶሰተ መገን ምን

አፍ አጎእ። 28 ህተ ጃንተ ሰሞን ጨለ ሀንቀፍ መገን ገለጠን 29 «ቀርቶ! አቼ አግሹከ ጠሃቶንት ላገከጊንን ጡሚን ሰናበቲኤ። 30-31 ዳፋንኩሰ ሆሪንከ መን ብራን ቅጠንሰቶንት ፈእሱከ እልእ ጡደእ። 32 እሰን መገኑ አመዕኑምሰ መኒ ምቃኩ ጡድሰኖወ ጫከ፤ አሞ ምኖደቢሃንከ እሰራኤሊ እብኔየ ዮእ።

2:30 እሰ. 52:10
ሉቃ. 3:6

2:32 እሰ. 42:6
እሰ. 48:6
እሰ. 52:10
ሰቀ. 13:47
ሰቀ. 26:23

33 አኑሲ፤ አመሲ ጨልሰተኔ የመሞ ጠሃን ማለልቶእ። 34-35 ሰሞንን እሶአተ ማለእሰ፤ አሞ ጨልሰ አመተ ማራሚ «ኩ ጨሉ ሆለመ መን ምዘን ሰውቱ ደገሙንተ እሰራኤል አዜን ዮ በትናሾ መኒ ኡቢሃ፤ ኪኢሃ፤ አሞ ኡርጨንታ በትናሾ መኒ መላተ እሆታ ዶዕሪሚሃ፤ ኪ ፎልንከ ከቼቹ ጎራደን ሙረኖ» ዮሴ። 36 ህትጉንተ አሴፊ ዜርቢት ፋኑኤሴ ቤቱት «ሃን» ዮኖ ህራጋንቹት ዮ እኪ፤ እሴን ገልቶሀኒች ዘኪን አራንተሴ በርገንት ለመሰ ምጋ ሄኤታ እኪ፤ አሞ አብሰ ኑባጽቲታ እኪ። 37 እሴን አሮ ዮበኢተ እከ ሄዜታን ሾሉ ምጋ ሄኤታ እኪ፤ እሴን አንከርሃ፤ በራሃ መገን ምኒች ሆሪን አነ እኩዕኖች ጠንተኒ፤ መገኑ ኡጭተኒ መገኒ ሁጀተን ሄአዮ እኪ። 38 ህተ ጃንተ እሴ ዋልትኪእ መገኑ ገለጥተን ዮሩሳሴም ፈእሳንቹ ተሴን ቆረባ መኒ ሆሪንከ እሰተኔ ኩልቶእ።

2:36 ሰቀ. 21:9
1ጥግ. 5:19

2:39 ጥፋ. 2:23

2:41 ዘህ. 23:15
እዘ. 16:1-8

39 ዮሴፊ፤ ማራሚ ሆሪንከ መገን ሴራን የመሞገ አሰቶሀኒች ዘኪን ገሊሰ ዮ ከተመሰ ኖዝሬተ ፈንቀልት አሮቶእ። 40 ጨሉንኩ ሴእ ቃር፤ አሞ መሴሲን ዊሚኢ እከ፤ ህትጉንተ መገን ኢተት አሴንተሰ ዮ እኪ።

ጨሉ ዮሱስ መገን ምኒን አሴሪተኔ

41 አኑሲ፤ አመሲ ምጋን ምጋን ሻሽግ አያኔ ዮሩሳሴም ከተመ መርታ እኪ። 42 ዮሱሲንከ ቶን ለሙ ምጋ እከሰ ጃተ ኤጅ ሮሰሞገንከ እያነ አብሲ ዮሩሳሴመ ፋልቶእ። 43 በሩሰ ጎፎሀኒች ዘኪን እሶአት ምን ፈንቀልተኔየን ጨሉ ዮሱሱ ዮሩሳሴመ ፈኤ እኪ፤ ህከንን አኑሲ፤ አመሲ ደግምበእ። 44 እሶአንት ሉኩሰ መኒን በርገም ዮኢ አጉጂየንሰ መቶ በሪ ምቃ መሪንተን ሆሰእ፤ ህከኒች ዘኪን እለምሰን ደጋ መንባን ሀሰሰ። 45 ሀሰ ሆን ጃንተ እሱ ሀሰን ዮሩሳሴመ ፈንቀልት መርቶእ። 46 እሰን ተማርሰታ መን ሚራሮን አፋዕል መጮጫኔየንሰ፤ ሙመቶሪ ጠዕመኔየንሰ ሰሰ በሪች ዘኪን መገን ምኒን ደጎሰ። 47 መጮጭቶሰ መኑ ሆፋንኩ መሴሰንተሲ፤ ፈንቀሽኖጋኒ ማለልቶእ። 48 ዮሴፊ፤ ማራሚ ጡዶሰ ጃተ እብሰ ማለልቶእ፤ አመሰን «ኢ ቤቶ! ሚሃት ህትተ አሰቶንትኔ? ህኩዕኒን አኑኪ፤ አኒ አብንሰ ቁልን

2:51
ሉቃ. 2:19

2:52
14መ. 2:126
ሉቃ. 1:88
ሉቃ. 2:140

3:1
ሉቃ. 9:17
ሉቃ. 23:17

3:2
ጣቶ. 26:3
የሃ. 17:49
የሃ. 18:13
ሰቀ. 4:8

3:3
የሃ. 116

3:14-6
እስ. 40:3-5
ሉቃ. 21:30

ሆንሰዮንኪ እኪ» ይቶሰ። ⁴⁹እስን «ሚ ሀሴዕኔ? አንእ ምኔን እሁ ገበአናኤን ደጌንምበእንዶ?» ይሰ። ⁵⁰እሶአንት ጠሃቂስ ጠሀ ቆርስትምበእ።

⁵¹ሀከኒች ሀከን እሶአንን ድር ናዝሬተ ዋሉ፤ እሶአንከ አዘዘመዮስ እኪ፤ እመስን ሀከ ጠሀ ሆረንከ ንደባንተሴ አፈዮ እኪ። ⁵²ዩሱሱንኩ መገን መን ብረን ኢተሚኢ እክኪእ መሴሲኢ፤ ኡርሻኒ ሴአን መረዮ እኪ።

ጠመቃንቼ የሃንስ ተማርሴን

(ማቶ. 3:1-12፤ ማር. 1:1-8፤ ዮሃ. 1:19-28)

3 ¹ቂሳር ጥባረስ ዎሞዕሚ ቶነ አንትቅ ዎጋን ሲንጤናዌከቼ ልዓላስ ይሁድ ባደየ ገሻንቼ እኪ፤ እሞ ሄሮድስ ገሊል ባዱ ሄሮድሴ ሀዘ ፍልጽስ «አጡርያሰሃ፤ ጥራኮንዶሰሃ» ይኖ ባዱ ሊሳናስ እሞ «አብላናስ» ይኖ ባዱ ገሽታሃረ እኪ። ²ሀትጉንተ ሃና፤ ቀያፈ አቡተ ቂሳከ፤ እኪ፤ ሀተ ጀተ መገን ላገት ዘካራሴ ቤትበ የሃንሴበ ኡሰ ኡዱመአን ዋልቶእ። ³⁻⁶ሀከኒ ሀራጋንቶ አስያሴ መጣፍ ላጋን

«መቶ መንች ላገት ኡሰ ኡዱመአን
(ቀርች ዎቃ ቅጠንሰዩ፤

ኩን አባ ቂሳክ።

እስ ሀገናበንከ ዙንስዩ፤
እመት ሆረንት ዊንቱን፤
ዱኑ ሆሩንኩ፤ ቆተት ሆረንቲ ሀርከቱን፤
ሾኪቡንኩ ዙሙን፤
ገርቀንጣሙ ዎቆንኩ ቅጠሙን፤
ማሰ እደቂ ሆሩንኩ መገን ፈእሱ ጡደና)
ይት ያርቶእ።

የመም ጣፈሞገንከ የሃንስ «ሀጣቶሴ አጉረሙንተ ቢረ ይቲን ጠመቀምዬ» ያን አዋጀን የርዳናስ ለግ ሄጌንን የ ባዱ ሆረንከ መር።

⁷ሀከንተኔ ጠመቆንተስ ዋልቶ ሆለመ መነ የሃንስ «አዕናኦት ኩ ዎር ዜሩ፤ ዋልታ እሙራች ሁንቲንት እይ ኩሎዕኔ? ⁸እቼ ቢረ ይቲንተገ ጡድሳ ሁጀተ ሁጀችዬ በጋን ሳኦት አብረሃሚተ እሱ) የቀሙ አፈናችዬ፤ ዳፋንኩስ መገን ተን ከናቺ አብረሃሚ አሱተ እስ ኪእስተ ደንደናገ ኩላንክዕኔ። ⁹ቲሱ ምሳንት ሀቅ ፈጋራን አፋዕልቲእ፤ ሀከንተኔ ደናምተ ላሉተ ላሉምቡ ሀቅ ሆሩንኩ ሙረም ጊራን ዎረመና» ይእ።

¹⁰ሀከ መኑንኩ የሃንሴ «ሀከደ መ አስት?» ይ ጠዕሚእ። ¹¹እስን «ስምት አድሸት ዮሲ ዮስበእሀኒን ቤቀሙን፤ እሞ እችት ዮሲ ዮስበእሀኒን ቤቀሙን» ይ ፈንቀሺሰ። ¹²ሀትጉንተ ቀረጣኑ ጠመቆንቶተ ዋልትኪእ «አስተማርኝ! ነእስ መ አስት?» ይቶደ ¹³«እዘዘንቲንተሀኒች አብሴን አቅቲናችዬ» ይሰ። ¹⁴እሞ ዎታደሩ «ነእስ መ አስት?» ይት ጠዕምቶደ «አዬቺ መቂን አቅቲናችዬ፤ አዬኒ ቆጵኒን አደናችዬ፤ ደሞሱዕኔ እሁንክዕኔ» ይሰ።

¹⁵መኑ ተሴን ቆረበዮተኔ ሆሩንኩ መኑ ዎዘናንተስ የሃንሴ «ኩን ከርስቶላትንዶቤ?» ይት ሰውተዮ እኪ። ¹⁶የሃንስን «አንዕኑ ዎኢን ጠመቃንክዕኔ፤ ጠሁ አከዳ አን ሚመስ ኡሱራናሃ ሂሮተ ደንዱምቡ ኤላች እበና ዋለዮእ፤ እስን ጡማንቶ አያኒኒ፤ ጊራኒ ጠመቆናክዕኔ። ¹⁷እሞ አዱ ሙጨርሶታ፤ አሰሱ ንተራንተስ ዎርታ ማንሹ እንጋንተስ ዮእ፤ ጠሁ እከዳ ቡረአስ ጠእቲምቦ ጊራን ዎረና» ይሰ። ¹⁸ሀትጉንተ ሆለመ ዎሴ ሰዘናን ምሽራች ላገተ መኒ ሰበከዮ እኪ። ¹⁹ጠሁ እከዳ ገሻንቼ ሄሮድስ ሀከስ ፍልጽሴ ሚንትቼተ ሄሮዳደ አቂተኔሃ፤ ዎሉ እሴ ሂላሪ ሆረንከ የሃንስ አሙዕራስ። ²⁰ሀከሲ ኮቼእ ይኪእ ሄሮድስ የሃንሴ ኡሱር ምን አግሼ እኪ።

3:7
ማቶ. 12:34
ማቶ. 23:33

3:8
የሃ. 8:33-39

3:9
ማቶ. 7:19
እስ. 6:7-8

3:11
ሉቃ. 6:29

3:15
ሰቀ. 13:25

3:16-18
የሃ. 1:33
ሰቀ. 1:15
ሰቀ. 11:16
ሰቀ. 19:4

3:19-20
ማቶ. 14:3-4
ግሪ. 6:17-18

3:21-22 መዝ. 2:7 እስ. 42:1 ሉቃ. 9:35 ሉቃ. 1:28-34 ሉቃ. 10:38 2ኢ.ጥ. 1:17

3:23-38 ቆጪ. 5:3-32 ቆጪ. 11:10-26 ሉቃ. 4:18-22 1ኛ. 4:11-14 1ኛ. 4:11-14

1:24-28 1ኛ. 4:11-15 ሉቃ. 8:57

የሃንስ ዩሱስ ጠመቆን

(ማጥ. 3:13-17፤ ማር. 1:9-11)

21 መኑ ሆሩንኩ ጠመቀም ጃተ ዩሱሱ ጠመቀሜ እኬ፤ አስን መገኑ ኩጪኔየንን ሰም ፈንሚየን 22 ጠማንቹ አያኑ ህንደርቾ አጉዲቸን አሴንተስ ድሬአ፤ አም «ኢታንኬ ቤቱአ አቱት፤ ኬሳን በጅቀማም» ይታ ላንት ሰሚች ዋልቶአ።

ዩሱስ አበናከተኔ

(ማጥ. 1:1-17)

23 ዩሱሱ ተማርሱ አፎ ጃተ ሰጀዱ መዎጋ አኬስ እኬ፤ መኑንኩ አሱ «የሴሬየ ቤቱ» ይ ሰውያኖ እኬ፤ የሴፍ ኤሴየ ቤቱ። 24 ኤል ማታቱየ ቤቱ፤ ማታት ሌዊየ ቤቱ፤ ሌው ምልኪየ ቤቱ፤ ምልክ የኖ ቤቱ፤ የነ የሴሬየ ቤቱ። 25 የሴፍ ማታትየየ ቤቱ፤ ማታትየ አምጤየ ቤቱ፤ አምጥ ናሆሚየ ቤቱ፤ ናሆም ኤስሴየ ቤቱ፤ ኤስል ናጌየ ቤቱ። 26 ናግ ማቱየ ቤቱ፤ ማት ማታትየየ ቤቱ፤ ማታትየ ሴሚኔየ ቤቱ፤ ሴሚን የሴጅየ ቤቱ፤ የሴጅ የዴየ ቤቱ። 27 የድ የኖኔየ ቤቱ፤ የኖን ሬሴየ ቤቱ፤ ሬስ ዘሩባቤሴየ ቤቱ፤ ዘሩባቤሴ ሰላቱሴየ ቤቱ፤ ሰላቱል ኔሬየ ቤቱ። 28 ኔር ምልኪየ ቤቱ፤ ምልክ አዴየ ቤቱ፤ አድ ቆሳሚየ ቤቱ፤ ቆሳም ኤልመዳሚየ ቤቱ፤ ኤልመዳም ኤሬየ ቤቱ። 29 ኤር አያሰው ቤቱ፤ አያሱ ኤልኤዚረየ ቤቱ፤ ኤልኤዚር የራሚየ ቤቱ፤ የራም ማታቱየ ቤቱ፤ ማታት ሌዊየ ቤቱ። 30 ሌው ሰምኔየ ቤቱ፤ ሰምን ይሁዴየ ቤቱ፤ ይሁድ የሴሬየ ቤቱ፤ የሴፍ የኖሚየ ቤቱ፤ የኖም ኤልያቂሚየ ቤቱ። 31 ኤልያቂም ሚሴየ ቤቱ፤ ሚል ሚኖ ቤቱ፤ ሚነ ማጣቱየ ቤቱ፤ ማጣት ናታኔየ ቤቱ፤ ናታን ዳዊቱየ ቤቱ። 32 ዳዊት አሰዬየ ቤቱ፤ አሰዬ እየቤዴየ ቤቱ፤ አየቤዴ ቦኣሴየ ቤቱ፤ ቦኣዝ ሰላ ቤቱ፤ ሰላ ንአሰኔየ ቤቱ። 33 ንአሰን አምናዳቤየ ቤቱ፤ አምናዳብ እድሚኔየ ቤቱ፤ አድሚን አሪኔየ ቤቱ፤ አሪን ሄስሮሚየ ቤቱ፤ ሄስሮም ፋራሴየ ቤቱ፤ ፋራስ ይሁዴየ ቤቱ። 34 ይሁድ ያቆቤየ ቤቱ፤ ያቆብ ይሳቂየ ቤቱ፤ ይሳቅ አብረሃሚየ ቤቱ፤ አብረሃም ታራ ቤቱ፤ ታሪ ናሆሬየ ቤቱ። 35 ናሆር ሴሩሄየ ቤቱ፤ ሴሩህ ራጋ ቤቱ፤ ራገ ፋሴቂየ ቤቱ፤ ፋሴቅ ኤቤሬየ ቤቱ፤ ኤቤር ሰላ ቤቱ። 36 ሰላ ታይኖሚየ ቤቱ፤ ታይኖም አርፋክስዴየ ቤቱ፤ አርፋክስድ ሴሚየ ቤቱ፤ ሴም ሄሂየ ቤቱ፤ ናህ ሳሜሄየ ቤቱ። 37 ሳሜህ ማቱሳሴየ ቤቱ፤ ማቱሳል ሄኖኬየ ቤቱ፤ ሄኖክ ያሬዴየ ቤቱ፤ ያሬድ መሳልኤልየ ቤቱ፤ መሳልኤል ታይኖሚየ

ቤቱ። 38 ታይኖም ሄኖቤየ ቤቱ፤ ሄኖስ ሴቱየ ቤቱ፤ ሴት አዳሚየ ቤቱ፤ አዳም መንጌየ ቤቱ እኬ።

ዩሱሱ ፈተነምን

(ማጥ. 4:1-11፤ ማር. 1:12-13)

4 1-2 ዩሱሱ ጠማንቹ አያኑ ዊሚየንስ የርዳኖስ ለጊች ፈንቀል ዋሱ፤ ህክኒች ዘኪን ጠማንቹ አያኑ ዩሱሱ ኡለ ኡዱመአ መሪኖን አሴስ፤ ህክኒን ሾላዱመ በር ዳቡሉስ ፈተኖስ፤ ህተን በራካንን ሚጡራ እቱ ሆንተኔ በራከስ ጎፎ ጃተ ጎሬቱ። 3 ህተ ጃተ ዳቡሉስ ዩሱሱ «ህኖ መገን ቤቱ እኬንትደ ኩ ከት ዳቡተ አሁንተ አዘዝ» ዩአ። 4 ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ

«መኑ እቸን ጠሊን ሄአኖበአ»

የመም ጣፈሚአ» ይ ፈንቀሼስ።

5-6 ህክኒች ዘኪን ዳቡሉስ ዩሱሱ ዱን አል ፉሽኬአ ኡለ አል ዎምመተ ሆረንተ ቀሆ ቀጣንን ጡድሽ እጉር «ከ ገሽ መቆሃ፤ አብንሰ ሆረንክ አሳንኬ፤ ዳፋንኩስ ኩን ሆሩንኩ ኡሳ አስሚኢ አኮተኔ አን ኢቲምህኒ አዩሃ አሰተ ደንዳም። 7 ህክኒ አት ኡሳ ሰገዶንትደ ኩ ሆሩንኩ ኪቢ እህኖ» ዩስ። 8 ዩሱሱንኩ

«(ቀርቸውንክ መገኒ ሰገድ፤

እሲ ጠሊ አዘዘም)»

የመም ጣፈሚአ» ይ ፈንቀሼስ።

9-11 አም ዳቡሉስ ዩሱሱ የሩሳሌመ መለ መገን ምን አንት አሴን ኡርሽኬአ

«(ኬስ ቆረቡንተ መገኑ መላከስ አዘዘኖ፤

አም ሎክክ ክኖን ቆልልቲምቦገ

አንጋንተስ ኬእስ አፋሄ)»

የመም ጣፈሞተኔ መገን ቤቱ እኬንትደ ሀኖ ከን አሊች ጠማት ኡብ» ዩስ። 12 ዩሱሱንኩ

«(ቀርቼ መገኑክ ፈተንቶት)»

የመም ጣፈሚአ» ይ ፈንቀሼስ። 13 ዳቡሉስን ሆራንክ ወዲን ፈተንኬእህኒች ዘኪን ጄቾሃንስ አኒነ አኮ።

ዩሱሱ ገሊል ባዶን ተማርሱ አፎን

(ማጥ. 4:12-17፤ ማር. 1:14-15)

14 ህክኒች ዘኪን ዩሱሱ ጠማንቹ አያኑ መቄን ገሊስ ፈንቀሱ፤ እስ ዱዱቡንኩ ህክን ሄጊሳን የ ባዶን ሆራንን መጮጫም። 15 አስን ጠጽት ምኔን ተማርሰኔየን መኑ ሆሩንኩ አብስዮስ እኬ።

4:2 ኤጪ. 9:9 1ኛ. 9:19

4:4 ለዚ. 8:3

4:6 1ኛ. 5:19

4:8 ለዚ. 6:13

4:10-11 ማዝ. 9:11-12

4:12 ኤጪ. 8:16

4:14 ማጥ. 9:26 ሉቃ. 4:37

4:15 ማጥ. 4:23 ማጥ. 9:35 ማጥ. 11:11

4:18-19
እለ. 61:1-2

4:22
የሃ. 6:42
የሃ. 7:15

4:24
የሃ. 4:44

4:25
1ዎግ. 17:11
1ዎግ. 17:18-16
1ዎግ. 18:11
ያቆ. 5:17-18

4:27
2ዎግ. 5:11-14

4:29
ዎሎ. 15:35
ሶቶ. 7:58

4:30
የሃ. 8:59
የሃ. 10:39

ናዝሬት ከተማን ዩሱሱ ግበሞን

(ማቴ. 13:53-58፤ ማር. 6:1-6)

16 ዩሱሱ ሌኦ ባዱ ናዝሬት ዋልኪኦ ኤጅ ተማርሴገንክ ስምበት በር ጠጽት ምን አግ አነበበተ ጦቅይ ኡሬኦ።
17-19 ህተ ጃንተ ህራጋንች አስያሴ መጣፈ አሲመስ፤ ህከ መጣፈንክ ፈና ጃተ

«ምሽራች ላገተ ቡጢ ሰበኩንተ ዶዕሬኤተኔ መገን አያት ኢ አሌኔት፤
ኡሱረንቶሩ ሂረንታጋ፤
ቆቆ መኑ ጡዳገ አዋጁንታ፤
ጨመንቶረ ዎማንማን ፋሹንታ፤
መገኑ ምናደበስ ፈአሰኖ ጄቹት ኢልቶገ አዋጁንታ ሶኬኤ»

የመም ጣፈሚበ ደጎ። 20 እስን መጣፈስ ጡፍ ሁጀታንቹ አስኪኦ አፋዕሌኦ፤ ጠጽተስ ምኔን ዮ መኑ ሆሩንኩ ቀሰ ኦፍ ጡደዮስ እኬ። 21 እስን «ከበር ት መጣፍ ላገተ አዕኖኦት መጮቲነኔየን ዋንቲኦ» ዩሰ።

22 ሆሩንኩ መኑ አስተኔ ደናሙረ ጠሃተዮ እኬ፤ አዋ አፈችስ ፋልታ ደናሚ ላጋን ማለልት «ኩን ዮሴፌየ ቤተበእንደ?» ይቶእ። 23 ዩሱሱንኩ «ሀኪንች! ሆኖ ገንክ ፈይስ» ይታ ተ አጉዲሸተ መልሲሰኖሩ ዮበኢ ኤሳ ይቴነንተገ ደጋም፤ አዋ «ቅፍርናሆም ከተማን አስቶንቲ ነኦንት መጮቲኖሚ ከኔ ገግክ ባዶኒ አስ» ይቴነንተኤ» ዩሰ። 24 ህተጉንተ «ገርተ ያንከዕኔ፤ ህኩ ህራጋንቼሁ ገግሰ ባዶን እበኖበኦ። 25 ገርስ ኩላንከዕኔ፤ ኤልያሴ ዶላ ሰሱ ዎጋሃ፤ ሌሁ አገዝ ጤኑ ኡቡ ሆጌየን ባዶን ሆራገን ጎሩ ኦጎ ጃተ እስራኤል ባዶን አር ሬሄ ሆለሙ ሚንቲ ዮ እኬ። 26 ጠሁ አኮዳ ኤልያስ (ሲዶን) ዩኖ ባዶን ዮ (ሰረጺተ) ዩኖባን ሄኦ አርሴ ሬሄ ሚጤ ሚንትች ህጌየን ዎሌሰበ ሚጤባ ሶህምምበኦ። 27 ህተጉንተ ህራጋንች ኤልሳኤል ዶላ እስራኤል ባዶን አሌን ፋለኖ ሂሉ ሞሱ እፌ ሆለሙ መኑ ዮ እኬ፤ ጠሁ አኮዳ (ሶርዮ) ዩኖ ባዶ (ንአማኔ) ዩኖ መንቺች ህጌየን ዎሉስ ኬት ፈይትምበኦ» ዩሰ።

28 ህከን ጠጽት ምኔን ዮ መኑ ሆሩንኩ ህከን መጮቲቶ ጃተ አብስ አሙዕረንቶእ። 29 ህከኒ ሆሩንኩሰ ጦቅት ከተሚች ኤተሩ ፋሹቶሰህኒች ዘኪን ሙገት ኡጅቶስተ ከተሙሰ ምንሚ እኬ ዱን ጋንገ አርሶስ። 30 ጠሁ አኮዳ እስ ሚሬሪንተሰ ህግ አርቅ ፈጅ።

ሀቡሱ አፈስ መንችተኔ

(ማር. 1:21-28)

31 ዩሱሱንኩ ገሊላ ዮ ቅፍርናሆም ከተመ ድሬኦ፤ ህከኔን ስምበት በሪን ተማርሰዮሰ እኬ። 32 ጠሁስን መሌሲን አኮተኔ እሰ ተማርሰኖሪን ማለልቶኦ። 33 ህከን ጠጽት ምኔንን ሀቡሱ አፈስ መንቹ ዮ እኬ፤ እስን አበ ላጋን 34 «ናዝሬት ዩሱሰ! ኔላኒ፤ ኬላኒ መ ሚጠመት ዮኔ? በእሳኔተ ዋልቲንትንዶ? አት አዩትንዶ ደጌንኬ፤ አት መገኔየ ጡማንቹ» ይ ያር። 35 ጠሁ አኮዳ ዩሱሱ «ስዕምት እሲች ፋል!» ያን ሻቆ፤ ህከኒ ሀቡሱ መንቹስ መን ሚሬሪን ኡጅ ጌኮዕኖችስን አጉር ፋሉ። 36 እሶአንት ሆሩንኩስ ማለልት መቲ መቲሃንስ «ኩ ጠሁ መሃን? መቋኒ፤ ዳኖማኒ ሀቡሰ አዘዘኔየን እሶአንት ፋልተዮኦ» የቀንቶኦ። 37 ዩሱሰ ዱዱሱንኩ ህከን ሄጌንን ዮ ባዶኒ፤ መዕኔኒ ሆራገን መጮጪም።

ዩሱሱ ሆለመ ሞላት ፈይሾገ

(ማቴ. 8:14-17፤ ማር. 1:29-34)

38 ዩሱሱ ጠጽት ምኔች ፋል ስምኔ ምን ኦጎ፤ ህከኔን ስምኔ በሉት ቃረ ኢቢን ሞሴ እኬ፤ አሶአንት አሲተ ፈይሱንተ ኡጭቶስ። 39 እስን እሴበ ህንሞይ ኡርኬኦ ህኩ ኢቡ አጉሩንተ አዘጃየን አጉርሌ፤ ህተ ጃንተ ጦቅት እሶአተ ኮህሶኦ።

40 አሪቹት ኦጎ ጃተ መኑ ኦነነ ኦነነ ሞሲን ሞሌረ ሆረንክ ዩሱሰበ ሞሽቶኦ፤ እስን ሆራገንተሰን አኖን አኖንን አንገሰ ኡጅኬኦ ፈይሾስ። 41 አዋ ሀቡሱንኩ ሆለመ መኒች «አት መገኔየ ቤቱ» ያን ያረን ፋሉ፤ ጠሁ አኮዳ ዩሱሱ ሻቆስ፤ አዋ ሀቡሱ እስ ከርስቶሰ አኮጎ ደጎተኔ ጠሃታብ ከሚሰ።

ዩሱሱ ጠጽት ምናካን ሰበኩገ

(ማር. 1:35-39)

42 እሩ ሶጆ ጃተ ዩሱሱ ህከምቢች ኬኦ መኑ ዮበአበ አርቂኦ፤ ጠሁ አኮዳ መኑ እሱ ሀሰን ዋልትኬኦ እሶአተ አጉር አርቂምቦጎ አስቶስተ ሀሶኦ። 43 እስን «ምሌ ከተማካሃ መገን ዎሞመ ምሽራች ላገተ ሰበኩ ገበአኖኤ፤ ዳፋንኩስ አን ሶህሞሚ ተን ሁጀሃት» ዩሰ። 44 ህከኒ ይሁድ ባዶኩ ጠጽት ምናን ሰበከዮ እኬ።

ግጥን ዎሉን «ይሁድ ባዶ» ያኖ ሙመቲ ስር መጣፋን «ገሊል ባዶ» ያኖመ።

4:32
ማቴ. 7:128
ማቴ. 13:154
ማቴ. 22:133
ማር. 11:118
የሃ. 7:146

4:37
ግጥ. 9:126
ሱቃ. 4:114
ሱቃ. 5:115

4:44
ግጥ. 4:123
ግጥ. 9:135

5:1-11
ግዱ. 13:1-2
ግር. 4:1
ዮሐ. 1:40-42
ዮሐ. 21:1-19

5:12
ሉቃ. 17:11-19

5:14
ጳው. 13:48
ጳው. 14:2-32

ዮሱሱ ዎን አወናኑ ገሌን
(ማቴ. 4:18-22 ፤ ግር. 1:16-20)

5 ¹መቱ በር ዮሱሱ «ጌንሴሬጦ»¹ ዮኖ አበ ዎእ ቶቾን ኡራህኒን ሆለሙ መኑ አስበ ህንጭት መገን ላገተ መጮጭቶት ጎምበቀንተኔየን ²ዮሱሱ አበ ዎእ ቶቾን ኡርቱ ለሙ ጀልበ ጡጅ፤ ጠሁ እኮዳ ቁርጡሚመተ ቃሻኑ ጀልባካሻስ ፋልት ቃሸሰ አንሸተዮ እኬ። ³ዮሱሱንኩ ህተን ጀልባካሻ መቶንተስ ስሞኔስህኒን አግኪእ አበ ዎእ አገ ቀሁንከ ሽቀሉንተ ስሞኔ ጠዕሚእ፤ ህከን ጀልባንን አፋዕልኬእ መን ተማርሴእ።

⁴ዮሱሱ ጠሃት ጦፎ ጀተ ስሞኔ «ጥለተ መዕንተ ለቅኪእ ቁርጡሚመተ አፈኖተ ቃሸዕኔ ኡጅዬ» ዮሱ። ⁵ስሞንን «ቀርቾ! ዊመንከስ አንከር አጳመን ገንኪእ ሚጡራ አምፍምበእ፤ ጠሁ እኮዳ አት ይቶንትተኔ ቃሻከስ ኡጃም» ዮሱ። ⁶ዩንከስ አስቶ ጀተ አብስ በትናሸተ ቁርጡሚመተ አፈየን ቃሸሰ ጠንቁ አፎ። ⁷እሶኦንት ዎሌ ጀልባካን ዮ ጃላከስ ዋልት ካዕልቲንተሰ ቀቀሶእ፤ ጃላከስን ዋልት ለሞወንከ ጀልባን ቁርጡሚመተ ዊንሸቴየን ጀልባከስ ዎአን አገሚ እኮእ። ⁸ስሞን ጴጥሮስን ህካን ጡጅ ጀተ ዮሱስ ጉሉቤ አሌን ኡብኪእ «ቀርቾ! አን ሀጣታሙ መንቹ እኮምተኔ ኢቢች ፈድ» ዮእ። ⁹ህካን ዮኢንኩ አፎ ቁርጡሚመተኔ እሲ። እሲን በርገንት ዮሩ እብስ ማለልቶተኔሃት እኬ። ¹⁰ህትጉንተ ስሞኔ ጃላከት ሀብዶሴ አሱት ያቆቢ። ዮሃንሲ ማለልቶእ፤ ጠሁ እኮዳ ዮሱሱ ስሞኔ «ዋጅቶት፤ ከኒች ዘኪን መን መገንብ ፈንቀሽታንቲ እካንት» ዮሱ። ¹¹እሶኦንት ጀልባከስ ኡሰበ ለቆሀኒች ዘኪን ሆረረንከ አጉርት አወንቶስ።

አሌን ፋሰኖ ሂሱ ሞሱ አፈስ
መንቹ ዮሱሱ ፈይሾን

(ማቴ. 8:1-4 ፤ ግር. 1:40-45)

¹²ዮሱሱ መቶ ከተማን ዮሀኒን አሌን ፋሰኖ ሂሱ ሞሱ አፈስ መቱ መንቹ ዋል ዮሱሰ ጡጅ ጀተ ብሬንተስ ኡብኪእ «ቀርቾ! ሀሶንትደ ሙጨርስቶኤተ ደንድታንት» ይ ኡጨሰ። ¹³ዮሱሱንኩ አንገስ ብድቀእ «ሀሳም፤ ሙጨር» ይ አፎስ፤ ሀተ ጃንተ ህኩ አሌን ፋሰኖ ሂሱ ሞሱ አጉሮስ። ¹⁴አሞ ዮሱሱ መንቹስ «ከ ጠሀ አዩሃ

¹ተን ዎሉን «ጌንሴሬጦ» ዮኖ በሃር ለንከስ ሱዕሙ «ገሌል በሃረ» ዮኖመ።

ኩልቶት፤ ጠሁ እኮዳ መርት ገንከ ቄስቺ ጡድስኪእ መኒ ነቃሽ እሁንተ ሙስ አሀጀገንከ ሙጨርቶንትህኒ ከትመ ሀንጨእ» ይ አዘጀስ። ¹⁵ጠሁ እኮዳ ዮሱስ ዱዱቦ ዎናቺ አበ መጮጫሞ፤ አሞ አብሽ በትናሹ መኑ እሲች መጮጫታ። ሞሲችስ ፈዮታ ጠፅያዮ እኬ። ¹⁶እሁን በጋን እስ ኡሱ አዱመአ መረን መገኑ ኡጨኖ እኬ።

5:15
ግዱ. 9:26
ሉቃ. 4:14:37

5:16
ሉቃ. 6:12
ሉቃ. 9:18:28

5:18
ዮሐ. 5:2-9

ዮሱሱ ሺህ መንቹ ፈይሾን
(ማቴ. 9:1-8 ፤ ግር. 2:1-12)

5:20
ሉቃ. 7:48-49

5:30
ሉቃ. 15:1-2

¹⁷በሬች መቱ በር ዮሱሱ ተማርሰኔየን ገሌልን ይሁድ ባዶን ዮ አሌች ሆረቺ። ዮሩሳሌም ከተሚቺ ዋልቲ ፈርሳሙቲ። ሴር ሮስሳኑሁ ሺናንተስ አፋዕልቲ እኬ፤ ዮሱሲንከ ሞሳኑ ፈይስኖ መገን መቆ ዮስ እኬ። ¹⁸ሀተ ጀተ መኑ መቱ ሺህ መንቹ መዕናን እይት ዋሽቶእ፤ እሶንከ ምን አግስ ዮሱስ ብሬን አፋሽታ ዎቃ ሀሰዮ እኬ። ¹⁹ጠሁ እኮዳ መን በትኔች ኬአ ምን አግሳስ ዎቃ ሆንእ፤ ህከኒ ብድቅዬ ምን አል አፍ ፋልትኪእ ጡብ ቡቅስ ሺህስ መንቹ መዕናንተስን ዮሱስ ብሬን ሚሬሮ ድሪሶእ። ²⁰ዮሱሱንኩ መንስ አመዕነቱ ጡጅኪእ «መንቾ! ሀጣቲክ አጉረሚኬ» ዮሱ። ²¹ህከኒ ሴር ሮስሳኑሁ። ፈርሳሙቲ «ኩ መገን አሌን በሮዕረንች ላገተ ጠሃቀኖ መ እኪሃን? መገኒች ጠሲች ህኒየን ሀጣተ አጉሪ ደንደኖ አዬት?» ይት ሰውዬ አፎእ። ²²ዮሱሱንኩ ሰውተስ ደግኪእ «ካን ዎዘናንተዕኔ ሚ ሰውቲዮንተ? ²³(ሀጣቲክ አጉረሚእ) ዬቺ፤ (ጦቅት መረም) ይቺ ህከስ ዬ ቢለኖ? ²⁴ጠሁ እኮዳ መንች ቢቲ ኡስ አሌን ሀጣተ አጉረኖ መቆ ዮሰገ ደንገንተ» ይ ፈንቀሽ ሺስ መንቹንከ «አን ኬስ ያም፤ ጦቅት መዕነክ እይት ምንከ አርቅ» ዮእ። ²⁵ሀተ ጃንተ ብሬንተስን ጦቅኪእ አሰእ መዕነተ እይ መገኑ ገለጠን ምንስ አርቂእ። ²⁶ህከኒ ሆረንከ መን ማለልሲሺየንስ መገኑ ገለጥተን «ከበር ማለልሲሰኖ ጠሀ ጡንዶም» ይት አብስ ዋጅቶእ።

ዮሱሱ ሌዌ ገሌን

(ማቴ. 9:9-13 ፤ ግር. 2:13-17)

²⁷ህከኒች ዘኪን ዮሱሱ ሀከምቢች ፋል «ሴዌ» ዮኖ ቀረጣንቹ ቀረጠ አቄኖባን አፋዕሌኢ ጡጅኪእ «አወኔኤ» ዮሱ። ²⁸እስን ሆረረንከ አጉር ጦቅይ አወኖስ።

²⁹ሴወን ዮሱሲ ምኒንተስ አበ ድግስ አሴሃን በትናሹ ቀረጣኑሁ። ዎሱ ኬኑሁ እሶኦንን በርገንት ማዳን አፋዕልቲ እኬ። ³⁰ህከኒ ፈርሳሙቲ። ሴር ሮስሳኑሳ ዮሱስ አወኖን

5:32
1ጥገ. 1:15

5:35
ሉቃ. 9:22
ሉቃ. 17:22

6:1
አዘ. 23:26

6:2
ዞሀ. 20:10
ዞሀ. 23:12
አዘ. 5:14

6:3
14ጦ. 21:1-6

6:4
ቀላ. 24:19

«ቀረጣኒኒ፥ ሀጣታማኒ እቴጌዮንታሁ፥ አጌዮንታሁ ሚሃት?» ይት ጉንጉንቶአ። ³¹ዩሱሱንኩ «ሀኪሙ ሀሰሰኖ ሞሳኒሃት ቢጋን ፈየ መኒሃበአ። ³²አኒ ዋሎሚ ጡማት ገአተ እሁዕናች ሀጣታሙት ሀጣተሰ ቢረ ይቴንተ ገአታት» ይ ፈንቀሼሰ።

ጠምተኔ ዩሱሱ ጠዕሜመገ
(ማቶ. 9:14-17፤ ማር. 2:18-22)

³³ሀከኒች ዘኪን እሶአት ዩሱሱ «የሃንሴ አወናኑሁ፥ ፈርሳሜ አወናኑሁ ሆረንተ ጃተ ጠንተዮአኒ፥ መገኑ ኡጭተዮአኒ፤ ጠሁ እኮዳ ኪ አወናኑ እታኢሁ፥ አጋኢሁ ሚሃት?» ይት ጠዕምቶሰ። ³⁴ዩሱሱንኩ «እዜቸኑ እሶአን በርገም ሄአኔየን ቦሎቸ ገአንቶ ኮህ ጠንሲሲ ደንድቴነንንዶ? ³⁵ጠሁ እኮዳ እዜቸኑ እሶአቸ እነነ አሴን ኦርሴኖ ቡሩ ዋሰኖ፤ ህተ ጃተ ጠንታኢ» ዩሰ። ³⁶አሞ ዩሱሱ መተተ አጉዲሸተ «አዪ ሃሮ አድሻች ቃፈተ ዘር ኑባቸ አድሻን ቃፈኖበአ፤ ህከሰ አሴዳ ሃሮስሙ ዘረኖ በጋን ህተ ሃሬ ቃፈት ኑባቸን ቅጠንታበአ። ³⁷ህተጉንተ እዪ ሃሮ ዎይን ዳጡ ኑባቸ ዎይን ጨናካን ዎረኖበአ፤ ህከሰሙ እሴደ ሃሮ ዎይን ዳጡ ጨናከሰ ጠንቅሽ ዳንመኖ፤ ጨናከሲ በአኢ። ³⁸ሀከኒ ሃሮ ዎይን ዳጡ ሃሮ ጨናካን ዎረሙ ገበአኖ። ³⁹ህተጉንተ አዪ (ኤጌር ዎያ) ያኖተኔ ኤጌር ዎይን ዳጡ አጎሀኒች ዘኪን ሃሮ ሀሰኖበአ» ይ ኩሎሰ።

ስምበት በሬተኔ ጠዕሜመገ
(ማቶ. 12:1-8፤ ማር. 2:23-28)

6 ¹ዩሱሱ ስምበት በሬን ውጠ አዚን ሀገዮህኔን አወናኑሰ ሀማሙተ ጠንቅሰ አንጋንተሰ ቁሰተን እተዮ እኬ። ²ሀከኒ ፈርሳሜቸ መሙተ «ስምበት በሬን አሲ ገበኡምቡረ እዕኖአት ሚ አሰቴነዮንተ?» ይቶአ። ³⁻⁴ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ «ዳዊት እሲ፥ እሲን በርገንት ዮሩ ጎሬኮ ጃተ አሴረ ህከሰን መገን ምን አግኪአ ቂሳካች ጠሊች ህጌየን አዪ እቴ ገበኡምቡተ መገኒ የመንቶ ዳቡተ አቅኪአ እቸጋ፥ እሲን በርገንት ዮረ አሴረ ህከሰን መገን መገን?» ይ ፈንቀሼሰ። ⁵አሞ እሰን «መንቸ ቤቱ ስምበት በሬየ ቀርቼ» ዩሰ።

አንገተ ሺህ መንቹ ዩሱሱ ፈይሾገ
(ማቶ. 12:9-14፤ ማር. 3:1-6)

⁶ዎሎ ስምበት በሬን ዩሱሱ ጠጽት ምን አግኪአ ተማርሰዮ እኬ፤ ሀከኒን መኬሰ አንገተ ሺኬ መንቹ ዮ

6:12
ሉቃ. 3:21
ሉቃ. 5:16
ሉቃ. 9:18:28

6:13
ሰቀ. 1:13

6:17-19
ማቶ. 5:1-2
ማቶ. 9:21
ማቶ. 14:36
ማር. 3:7-12
ሉቃ. 5:17

6:22
ዮሃ. 9:22
ዮሃ. 16:2
1ኢጥ. 4:14

እኬ። ⁷ሴር ሮሰሳኑሁ፥ ፈርሳሙቲ ዩሱሱ አዳረ ደታተ ይትኬእ ስምበት በሬን ፈይሰኖንዶ ጡዶተ ቆረበዮ እኬ። ⁸ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ ስውተሰ ደግኪአ አንገተ ሺኮሰ መንቹ «ጠቀት ዋልት ከኔ ኡር» ዩሃን ጠቅይ ሀከኔ ኡሬአ። ⁹ዩሱሱንኩ «ሆኖ ጠዕማንከዕኔ፤ ስምበት በር ደኖሙረንዶ ሂሰረ አሰወን ገበአኖ? እሞ ፎል ፈአሰወንዶ በአሰወን?» ዩሰ። ¹⁰እሰን ሆረንከሰ ዘህ ጡጅኪአ ሺህሰ መንቹ «አንገከ ብድቀኢ» ዩአ፤ እሰን ብድቀኤ ጃተ እንገሰ ፈይቶአ። ¹¹ጠሁ እኮዳ እሶአት አብሰ አሙዕረንት «ከ ዩሱሱ መ አሰት?» ይት እሰ-አሰአንት ሃሳውቶአ።

ዩሱሱ ቶን ሰሙ ሰቀማኑ ዶዕሬገ
(ማቶ. 10:1-4፤ ማር. 3:13-19)

¹²ህተን በሬካን ዩሱሱ መገኑ ኡጮተ ዱን አል ፋልኪአ ዊመንከ አንከር መገኑ ኡጮን ገሎ። ¹³ሶጅ ጃንተ አወናኑሰ እሰበ ገአኪአ እሶአቸ ቶን ሰሙሰ ዶዕር «ሰቀማኑ» ይ ገኤሰ። ¹⁴እሶአንት «ጴጥሮሴ» ይ ገኤ ሰሞኔቲ፥ ሰሞኔየ ሀዞ እንድራሴቲ፥ ያቆቤቲ፥ ዮሃንሴቲ፥ ፍልጶሴቲ፥ ባርቶሎሞሴቲ፥ ¹⁵ማቶሴቲ፥ ቶማሴቲ፥ አልፎሴየ ቤቱ ያቆቤቲ፥ ባዱሰ ኢተኖ ሰሞኔቲ፥ ¹⁶ያቆቤየ ቤቱ ይሁዳቲ፥ ዩሱሱ ህማሽ አሴ አሰቆርንቶ ይሁዳቲ አኬ።

ዩሱሱ ተማርሴጋ፥ ሞሳኑ ፈይሾጋ
(ማቶ. 4:23-25)

¹⁷ዩሱሱንኩ እሶአንን በርገም ዱን አሊች ድርኪአ በትናሽ አወናኒንተሲ፥ አብሽ በትናሽ መኒኒ በርገም ሀርከቱ መዕኔን ኡሬአ፤ ህኩ መኑንኩ እሲች መጮጭቶታ፥ ሞሊችሰ ፈይቶታ ይሁድ ባዲች ሆረቺ፥ ዩሩሳሌም ከተሚቺ፥ በሃር ሺኖን ዮ ጢሮሰን ሲዶን ከተሚቺ ዋልቴሃረ እኬ። ¹⁸ህኩሱ እፈየንሰ ህውተዮ እኬሩንኩ ፈይቶአ። ¹⁹ዩሱሲችን መቆ ፋሰን ሆረንከሰ ፈይሰዮተኔ ሆሩንኩ መኑ እሱ እሱቶተ ሀሰዮ እኬ።

በጅንነ ክቼችተኔ
(ማቶ. 5:1-12)

²⁰ዩሱሱ እልሰ ጠቀኔ አወናኑሰ ጡደን «መገን ዎምመት ክዕኔኤቢተ እከተኔ አዕኖአት ቡጡ ማሰአንቴንታረ። ²¹አሞ ዱቤነንተተኔ አዕኖአት ቴሱ ጎሬኬንተሩ ማሰአንቴንታረ፤ ህተጉንተ አሰዕልቴነንተተኔ አዕኖአት ቴሱ አኤነንተሩ ማሰአንቴንታረ። ²²መንቹ

6:24
ሉቃ. 16:25
ያዱ. 5:1-5

6:27-30
ሮግ. 12:17
1ቆሮ. 6:7

6:37-38
ሮግ. 2:1

6:39
ማዶ. 15:14

ቤትተኔ መኑ ግቦዕኔ ጃታ፥ ያዩዕኔ ጃታ፥ በሮሮዕኔ ጃታ፥ ሱዕመዕኔ ሂላክን በእሾ ጃታ ማለኑንቴንታረ። ²³ዋጉዕኔ ሰማን አበ እኩተኔ ህተ ጃተ በጅቀምዬኒ፥ በጅጉን ጦጽዬኒ፤ ዳፋንኩለ አናከለን ህራጋት ህትጉተ አስቴሃረ።

²⁴ጠሁ እኩዳ ከዕኔኤ ዱበላካ ሀሴንተረ ሆረንክ ደቅቴንተተኔ አዬ፤ ²⁵እሞ ጎራኪንተተኔ ቴሱ ዱቤንተ ከኔ አዬ፤ ህትጉንተ ከጅኤንተተኔሃ፥ ኦኤንተተኔሃ ከዕኔኤ ቴሱ አስዕልቴንተረ አዬ። ²⁶መኑ ሆሩንኩ ከዕኔኤተኔ ደናሙረ ጠሃቂደ ከዕኔኤ አዬ፤ ዳፋንኩለ አናከለን ቆጵን ህራጋኔ ህትጉተ አስቴሃረ። ዬእ።

ዲናከተ ኢትተኔ

(ማተ. 5፥38-48፤ 7፥12)

²⁷ዮሱሱ «እን ከዕኔኤ መጮጭቴንተኤሪ ያንክዕኔ ዲናከዕኔ ኢትዬ፤ ግባክዕኔሪ ደናሙረ አለዬ። ²⁸እሞ ጤሌልታዕኔሪ ማበእዬ፤ በአሰዕኔሪ መገኑ ኡጭዬ። ²⁹ዋክክ ቀምበኖሀኒ ለንክሰ ዉዱሃ አለ፤ ጋብክ አቀኖሀኒ ቀምቢሰኪ ከንቶት። ³⁰ህትጉንተ ኡጪቀኖሄሀኒ ሆረንክ አለ፤ እሞ ኪረ መሃ አቂ መንቺች ፈንቀሹንተከ ጠዕምቶት። ³¹መኑ ከዕኔኤ አሱንተ ሀሴንተረ አዕኖኦቴ ህትጉንተ መኒ አለዬ።

³²ኢትታዕኔረ ጠሰ ኢትቴንተደዕኑ መ አሰኖዕኔ? ዳፋንኩለ ሀጣታመቲ ኢትታሰረ ኢትታእ። ³³እሞ ደናሙ አሰታዕኔሪ ጠሰ ደናሙ አሰቴንተደ መ አሰኖዕኔ? ዳፋንኩለ ህካንዕኑ ሀጣታመቲ አሰታእ። ³⁴እሞ ፈንቀሹቴን አቅቴንተገ ተሳ አሰቴንተረ ሌኤሴንተደ መ አሰኖዕኔ? ሌኤሴ ቀጠ ፈንቀሹት አቂዕኑ ሀጣታመቲ ሀጣታማ ሌኤሳእ። ³⁵ጠሁ እኩዳ ገለጥቴምቡሪሃ፥ ገሰ ኢትታሪሃ መገኑ ቢዘ እኩተኔ አዕኖኦቴ ዲናከዕኔ ኢትዬ፤ ደናሙረ አለዬ፤ ሜጡራ ፈንቀሹቴን አቂ ተሳ አሰቴንተዕኑ ሌኤሹዬ፤ ህከኒ ዋጉዕኔ አበ እሆኖኒ፥ ሆሪችን አበ መገኒ አሱተ እኪንተኒ። ³⁶እሞ ሰሜ እኑዕኔ አጉረኖ እኩንክ አዕኖኦቴ አጉርቴሃንተረ እክዬ» ዬእ።

ፍርድተኔ

(ማተ. 7፥1-5)

³⁷ዮሱሱ «ፍርድቴኖችዬ ፍርደመኖክዕኔበእ፤ እሞ መን (በኤሃንተ) ይቴኖችዬ በኤሃንተበእ፤ (አጉኔም) ይዬ አጉረመኖከዕኔ። ³⁸አለዬ አሰመኖከዕኔ፤ ደናሞ ኪናንችን ጢቤን ሌንቂቅሴን ኪኔኖን ትርፍ ዛዘዬኢ ሀንቀፍሲሴኖዕኔ፤ ዳፋንኩለ ኪንቴንተ ኪናንችንን ኪንመኖከዕኔ» ዬእ። ³⁹እሞ

6:40
ግተ. 10፥24-25
የሂ. 13፥16
የሃ. 15፥20

6:43-45
ግተ. 12፥24
ግር. 7፥20

6:46
ያዱ. 3፥11-12

6:47
ግተ. 7፥21

6:47-49
ያዱ. 1፥22-25

7:2
የግ. 4፥46-53

ዮሱሱ እጉዲሻን «ቆቂ መንቺ ቆቀ መንቺ እወንሲ ደንደኖንዶ? ህከሰ አሴደ ሰሙንኩ ኤሉን ኡባበእንዶ? ⁴⁰ህትጉንተ ተማራንቼ ተማርሲሳንቺችሰ አባበእ፤ ጠሁ እኩዳ አዬ ደናሞን ተማርደ ተማርሲሳንቺሰ? እሆኖ።

⁴¹ሚ ገግክ አሌን ዮ ጌዴለ ጡዱዕኖች ህዜክ አሌን ዮ ሆጭቼ ጡደዮንት? ⁴²አት ገጉክን አሌንተክ ዮ ጌዴለንክ ጡዱምቡ ህዜሃንክ (ኢ ህዞ አሌንተክ ዮ ሆጭቼ ፋሻም) ይቶተ ሀትክ ደንድተን? ኩ ሳድጪማንቼ! ብርሰት ገግክ አሌች ጌዴለ ፋሽ፤ ህከኒች ዘኪን ህዜክ አሌች ሆጭቼ ፋሽቶተ ጠበት ጡዲ ደንድታንት» ዮሱ።

ሀቂ ሳሉንተሰ ሰለኖን

(ማተ. 7፥16-20፤ 12፥33-35)

⁴³ዮሱሱ «ደናሙ ሀቂ ፈረተ ሳሉተ እንዶ ፈሩ ሀቂ ደናምተ ሳሉተ ሆረን ሳለኖበእ። ⁴⁴ህከኒ ሀቂ ሆሩንኩ ገሰሰ ሳሉን ሰለኖ፤ አዴች ሳሉተ ኡቲች መጢ እንዶ ዎይን ሳሉተ አቱል ዱቢች መጢ ደንዴኖበእ። ⁴⁵መኑ ዎዘኖንተሰ ዊም ፈአሀኒች አፈንተሰ ጠሃቀኖተኔ ጡሙ መንቼ ደናሞወንሰ ዎዘኒች ደናሙረ ፋሽኖ፤ ህትጉንተ ሂሉ መንቼ ሂሳንሰ ዎዘኒች ፈረረ ፋሽኖ» ዮሱ።

ሰሙ ህገረ ምን ምንቶ መንተኔ

(ማተ. 7፥24-27)

⁴⁶ዮሱሱ «እን ኩሳንክዕኔሪዕኑ አሰቴንተበእ፤ ህከደ ሚሃመ (ቀርቾ! ቀርቾ!) ይቴን ገእቴንተኤ? ⁴⁷ኢበ ዋልኪእ ሳንእ መጮጭ ሁጀተኖ አዬ መ አጉደኖንዶ ጡድሳንክዕኔ። ⁴⁸ህኩ መንቼ ምን ምኖተ ጥልሽ እምኪእ ከን አሌን ሾኩ መንቼ አጉደኖ፤ ዞፋ ዋልኪእ ሀከ ምን ጎምቤእ፤ እኩዳ ከን አሌን ምንሞተኔ ሌንቂቅሰተ ደንድምበእ። ⁴⁹እሞ ሳንእ መጮጭ ሁጀቴምቡ መንቼ ሾሁት፤ ዮበእ ኡለ አሌን ምን ምኖ መንቼ አጉደኖ፤ ህከ ምንንክ ዞፋ ጎምቤሃን ህተ ጃንተ ኡባ፤ ህከን ምን ኡቡንኩ ሂለ እክ» ይ ኩሉሰ።

ዮሱሱ ጥቤ ህለቅች አግሹ ፈይሾን

(ማተ. 8፥5-13)

7 ¹ዮሱሱ መኑ መጮጫኖን ጠሃቅ ጦርሀኒች ዘኪን ቅፍርኖም ክተመ አን። ²ህከኔን መቱ ጥቤ ሀለቂ ዮ አኪ፤ አሰን አብሽ ኢተኖ አግሹሰ ሞሽ ራሂ ሆኒ እኪ። ³ዮሱሰተኔ መጮጫ ጃተ አግሹሰ ፈይሲ ዋሉንተ

7:5
ሰቀ. 10:2

7:11-15
1ዎጥ. 17:17-24
2ዎጥ. 4:32-37
ግር. 5:21-24
ግር. 5:35-43
ሉቃ. 13:15
የሃ. 11:1-44

7:16
ግቀ. 21:11
ሉቃ. 24:19
የሃ. 6:14

አይሁድ ኑባቡ ኡጭቱንተ ዮሴስበ ሶኮ። ላለአንት ዮሴስበ ዋልቶ ጃተ «ከ ጠሀ አስቱንተስ ገበአኖወ መንቹ። ሳፋንኩስ ኩ መንቹ ኒ ምናደበ ኢተኖወ፤ አሞ ጠጽት ምን ምኔኔየ» ይተን ቃርስት ኡጭቶስ።

፩ህክኒ ዮሴሱ እስክንን በርገም መሮ፤ ጠሁ እኮዳ ምንስበ ሆባሼሀን ጥቤ ሀሰቁ ጃላከስ «ቀርቶ! እት ኢ ምን አጉንተ እን ገበአምቡ መንቹ እኮምተኔ ኢበ ዋሲ አርበአት። ፯ህክኒሃንት ኪበ ዋሲ ዋጂሚ፤ ጠሁ እኮዳ ላጋን ጠላን ጠሃቶንትደ እግሹአ ፈየኖ። ሳን አሞ ዎሎ ኬኒች ዎሮን የሚ እሀኔየን ኤሳች ዎሮን ዎታደሩ የኤየ መንቹ፤ ህከርአችን መቱስ (መር) ዮምደ መረኖ፤ እሞ ዎሎስ (ዋል) ዮምደ ዋለኖ፤ ህትንተ አግሹአ (ካን አስ) ዮምደ አስኖ» ይ ዮሴስበ ሶኮ።

፪ዮሴሱ ህክን መጮጭ ጃተ እሶን አብሽ ማለልኬአ አወነየስ እኬ በትናሽ መንበ ፈንቀል «እን ኩላንከዕኔ፤ እስራኤላኒ ህትንን አመዕነቱ ሆረን ደግምበአ» ዮሴ። ፬ህኩ ሶሀንቶሩንኩ ምን ፈንቀልቶ ጃተ እግሹስ ፈደሊ ጡዶአ።

ዮሴሱ እሮ ሬሄ መቱ ሚንትቶ ቤቱ ሬሆች ኬእሾን

፫ዮሴሱ ሆሽ ገሎሳንን አወናኒንተሲ፤ በትናሽ መኒኒ በርገም «ነይነ» ዮኖ ከተመ መሮ። ፬ከተመስ አጌኖበ። ሆንጭዮሀንኒ ከተሚችስ መንቹ ረሸ እዮን ፋሌዮመ እኬ፤ እስን እማሃንስ ሚጦ ቤቱ እኬ፤ እሞ አመስ እሮሴ ሬሄታ ሚንትቹ እኬ፤ ህክን ከተሚችን በትናሹ መቱ እሴን በርገም ዮ እኬ። ፭ቀርቼንኩ ጡጁሴ ጃተ ቅሽጥኪአ «ለአት» ዮሴ። ፮ዮሴሱ ሆንጭኬአ ሀለቀ ኡሴየን አይቶ መቱ ኡርቶአ፤ እስን «ሀርድቶ! እን ኬስ ያም፤ ጠቅይ!» ዮአ። ፯ህተ ጃንተ ህኩ ሬሄ መንቹ ጠቅይ አፋዕል ሃሳዉ አፎ፤ ዮሴሱንኩ ህኩ መንቹ እማሃንስ አሴአ። ፱ህክኒ ሆረንከስ ዋጅሲሸየንስ «ቃሩ ሀራጋንቹ ሚሬሮንተኔ ኬኤአ፤ አሞ መገኑ መነስ ፈአሲ ዋሴአ» ይተን መገኑ አብሶአ። ፲ህኩ እስ ዱዱቡንኩ ይሁድ ባዶን ሆራኒ፤ ህክን ሄኒጎን ዮ ባዶን ሆራኒ መጮጪሞ።

ጠመቃንቶ የሃንሴች ዮሴስበ ሶሀንቶ ሶቀማንተኔ (ማቆ. 11 ፥ 2-19)

፲፩የሃንሴ አወናኑ ህኩ ጠሀ ሆረንከ ኩልቶስ። ፲፪ህክኒ የሃንስ አወናኒችስ ለሙ እስበ ገእኬአ «ዋለኖ የመሞ

፲፫ተን ዎሎን «ከተመስ አጌኖበ» ዮሊ ህኩ ዶስ እስራኤል ባዶ ከተመተ ቶቹስ ዘሀሴን ግምቢን ኦቲናን አጌናን፤ ፋሌኖ ጎቹ የሃ እኬ።

አቲትንዶ ዎሎ ቆረምቡ?» ይ ቀርቾበ ሶኮስ። ፳እሶአንት ዮሴስበ ዋልቶ ጃተ «ጠመቃንቹ የሃንስ (ዋለኖ የመሞ አቲትንዶ ዎሎ ቆረምቡ?) ይ ኪበ ሶኬኔ» ይቶአ። ፳፲ህክን ሳታንን ዮሴሱ ሆለመ መነ ጥዳቼ፤ ሞሲቼ ፈይሾ፤ ህትንተ ሀቡስሃ ፋሼአ፤ በትናሹተ ቆቃከታ ጡዳገ እሴአ። ፳፮እስን ሶሀንቶረ «መርቱን የሃንሴ ጡደንተራ፤ መጮጭቱንተራ ህኩስን (ቆቃከት ጡደየአ፤ ሺሃከት መረንተየአ፤ አሴን ፋለኖ ሂሎ ሞሱ የሩ መጮጪተየአ፤ ደንቃከት መጮጪተየአ፤ ሬቶሩ ሬሆች ኬእየአ፤ ቡጢ ምሽራች ላገት ኩለንተየስ። ፳፯ህክኒ ኤሳን መለሙምቡ ማስአሚሃ) ይቲን ኩልዬ» ይ ፈንቀሼስ።

፳፪የሃንሴ ሶቀማኑ አርቶ ጃተ ዮሴሱ ህክን በትናሽ መኒ የሃንሴተኔ ጠሃቁ አፎ፤ እስን «መ ጡዲሃት ኡለ ኡዱመአ መርቱንታ? ብብሩ ሴንቄቅስኖ ሾምቦቅቹ ጡዲሃትንዶ? ፳፫ህከደ መ ጡዲ ፋልቲን? ደናምተ ኦድሸተ አደቄ መንቹንዶ? እራምተ ኦድሸተ አደቅት ሄለንታሩ ሄአኢ ዎማከ ምኔኔት። ፳፮ህከደ መመ ጡዲ መርቱንተ? ሀራጋንቹ ጡዲሃትንዶ? እ፤ እን ኩላንከዕኔ፤ ሀራጋንቹቹ አበኖ ጡዲሃት።

፳፯«ህኩዕኒን! ብሬንተከ ዎቃከ ቅጠንስኖ ሶቀማንቹአ ሶሃም)

የመም እስተኔ ጣፈሞ ኩን እሶት። ፳፰እን ኩላንከዕኔ፤ ሚንቲች እለንቶሪ ሚሬሮን የሃንሴች አበኖ ሆረን የበአ፤ ጠሁ እኮዳ መገን ዎሞማን ሆረችን ቀሁ እኮ እሲች አበኖ» ዮአ። ፳፱ዮሩንኩ መኑሁ፤ ቀረጣኑሁ ህክን መጮጪቶ ጃተ የሃንስ ጠመቄስረ እኮተኔ መገን ዎቆ ገርተ እኮገ ደንአ። ፳፲ጠሁ እኮዳ ፈርሳዉቲ፤ መገን ሴረ ደጋሩ የሃንሴን ጠመቀሙ ሆረንተስ ገጊሃንስ መገን ሁጅተ ግባአ።

፳፫አሞ ዮሴሱ «እቺ ከን ዶል መነ ሚን አጉጠንሳም? እሶለስ መሃን አጉዳኢ? ፳፬ኩ መቱ ደኮ እፋዕልት (ገምባብየ ቡንሶንከዕኔ፤ አዕኖአንት አለፉትምበአ፤ አሞ እእሲንሶምደ ኦኡ ግቤንተ) የቀንተን መቱ-መቲንተስ ገአቀንታ እሱተ አጉደኖ። ፳፭ዳፋንኩስ ጠመቃንቹ የሃንስ እቸተ አቱዕናቹ፤ ዎይን ዳጠ አጉዕናቹ ዋሎደ (ሀቡሱ የስ) ይቲንተ። ፳፮አሞ መንቹ ቤቱ እተኒ፤ አገኒ ዋሎደ (በንጫሞወኒ፤ ድምባንቶወኒ፤ ቀረጣንን ሀጣታማ ጃለኒ) ይቲንተ። ፳፯ጠሁ እኮዳ መገን ቆርመት ገርተ እኮጉ ስለኖ ቆረ መንባን ጠላኔት» ዮሴ።

7:21
ግቀ. 4:23
ግር. 3:10

7:22
እስ. 29:18
እሴ. 35:5-6
እሴ. 61:1
ሉቃ. 4:12-19

7:27
ዎሊ. 3:1
ግር. 1:2

7:29-30
ግቀ. 21:432
ሉቃ. 3:12

7:33
ሉቃ. 1:15

7:34
ሉቃ. 5:29
ሉቃ. 7:38-50
ሉቃ. 15:1-2

7:36
ጥቶ. 11:37
ሉቃ. 14:1

መቅተ ሚንትቸት ዩሱስ ሉቃስ ሸቀተ ቡርቶን

7:37
ጥቶ. 26:16-13
ግር. 14:3-9
የሃ. 12:1-8

³⁶ ፈርሳዊች መቱ መንቹ ዩሱሱ እሴን በርገም እቱንተ ጠዕሚንን ሀኪን ፈርሳውች ምን አግኪእ ማዳን አፋዕሌእ።

³⁷ ሀኪን ከተማንን ዮ መቅተ ሀጣታምት ሚንትቸት ዩሱሱ ፈርሳውች ምኒን ማዳን አፋዕሌን ደኅ ጃተ ሸቀተ ዊንቱ «አልባስጥርስ» ዩኖ ከኒች መከሊመ ብልቃጠ እፍ ዋልቶእ። ³⁸ እሴን ጉጅሰ ወዲን ሉከስባን ኡርት አእንኪእ እንጂጂንተሴ ሉከስ መጥሱ አፎእ፤ መሚንተሴ ሉከስ ሺንሸቶእ፤ ሉከስን ሱንቅቶእ፤ ሉከንተሰን ሸቀተ ቡርቶእ፤ ³⁹ ሀተ ጃንተ ዩሱስ ገሌ ፈርሳውቹ ሀኪን ጠጅኪእ «ኩ መንቹ ሀራጋንቹ እኪ እኪየን ት እፋሰ ሚንትቸት ሀጣታምተ እኮተኔ እሴ እዩትንዶ እሞ ሀትንተ ሚንትቸትንዶ ደገኖ እኪ» ይ ምዘናንተሰ ሰውዬእ። ⁴⁰ ዩሱሱ «ሰሞኔ! ኩሳንኪሩ ዮእ» ዩስ፤ እሰን «እስተማርኹ! መሃን?» ይ ፈንቀሺእ። ⁴¹ ዩሱሱ «መቶ መንቹች ግዘ ሌኤጭቱ ለመ መንቹ ዮ እኪ፤ ሀኩሩንኩ መቱስ አንቱ ጥቤ ብረ እሞ ለንከስቢ አንታዱመ ብረ ሌኤጭቱሃረ እኪ። ⁴² እሰአንት ባቱ ሆኅ ጃተ ሌኤሸሰ መንቹ ለምስ ቤንንክ አጉር አጉሮ፤ እቼ ለሚችሰን ሀኪ መንቹ እብሽ ኢተኖ ሀኪኔስ?» ዩእ። ⁴³ ሰሞንን «በትናቹ ቤኑስ አጉረሞሲ አጉደዮኤ» ይ ፈንቀሺእ፤ ዩሱሱንኩ «ገርተ ፍርድቲንት» ዩስ።

7:39
ጥቶ. 21:11
ሉቃ. 7:16
ሉቃ. 24:19
የሃ. 6:14

7:42
ጥቶ. 18:25

7:43
ሉቃ. 10:28

7:48
ጥቶ. 9:2
ግር. 2:5
ሉቃ. 5:20

7:50
ጥቶ. 9:22
ግር. 5:34
ሉቃ. 8:48

⁴⁴ ሀኪኒች ዘኪን ዩሱሱ ሀተን ሚንትቸት ወዱ ፈንቀል ሰሞኔ «ተ ሚንትቸተ ጡደዮንትንዶ? እን ምንክ አኅም ጃተ እት ሉካሃዕኔ ምእ እስትምበእ፤ ጠሁ እኮዳ እሴ እንጂጂንተሴ ሉከእ መጥሰን መሚንተሴ ሺንሸቱእ። ⁴⁵ እሞ እት ሱንቅትምበእ፤ ጠሁ እኮዳ እሴ ምንክ አኅሚች ከበ ሉከእ ሰዕምት ሱንቅተዮእ። ⁴⁶ ሀትጉንተ እት በቆንተኢ ቡዕራኖ ዘይተ ቡርትምበእ፤ ጠሁ እኮዳ እሴ ሉካንተእ ሸቀተ ቡርቱእ። ⁴⁷ ሀኪንተኔ ኩሳንኪ፤ እብስ ኢትቶተኔ በትናቹሴ ሀጣቱ እጉረሚሴ፤፡፡፡ ጠሁ እኮዳ ቀሁ እጉረሞሲ ቀሁንክ ኢተኖ» ዩስ።

⁴⁸ ዩሱሱ ሀተን ሚንትቸት «ሀጣቱክ አጉረሚእ» ዩእ። ⁴⁹ ሀኪኒ እሴንን በርገንት ማዳን እፋዕልቶሩ «ኩ ሀጣተሃ እጉሪ ደንደኖ አዩት?» ዮቀሙ እፎእ። ⁵⁰ ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ ሀተ ሚንትቸተ «እመዕነቱክ ፈይሺኪ፤ ጡሚን አሮቅ» ዩሌ።

፡፡፡ተን ምሉን ዮኢ መጠቱ መጣፋን «እብስ ኢትቶኢ በትናቹሴ ሀጣቱ አጉረሞተኔሃት» ያኖ።

ዩሱስ አወንቶን ካዕልቶስ ሚንትተኔ

8 ፡፡፡ሀኪኒች ዘኪን ዩሱሱ መገን ምሞመ ምሸራቸ እዋጀኔ፤ ሰበከኔ ከተማካኔ፤ እሳካኔ ሀገዮ እኪ፤ ቶን ለመንኩ አወናኑሲ እሴን በርገንት ዮ እኪ። ² እሞ ሀቡሱ ፋሌን ሞሲች ፈይቱ መጠቱ ሚንቱ አወንተዮስ እኪ፤ እሰአንት ለመሉ ሀቡሱ ፋሌ «መግደሳውቸተ» ዮመንታ ግራሚቲ፤ ³ ሄሮድሌ ምን አዘዘኖ «ኩዘ» ዩኖ መንቹተ ሚንትቸት ዮሃናቲ፤ «ሶስን» ዩኖተኔ፤ ምሉ በትናቹ ኬኑኔ እኪ፤ ሀኩሩንኩ ዮሰሪን ካዕልተዮስየረ፡፡፡ እኪ።

8:1-3
ጥቶ. 27:55-56
ግር. 15:40-41
ሉቃ. 23:49

8:8
ጥቶ. 11:15

8:9-10
እሴ. 6:9-10
ኢር. 6:21
ሀዘ. 12:2

8:11
1ተሰ. 2:13
1ኢጉ. 1:23

መቶ ውጣንቸት አጉዲሸተኔ
(ጥቶ. 13 ÷ 1-9፤ ግር. 4 ÷ 1-9)

⁴ በትናቹ መኑ ከተሚች ሆሪችን ዋል ጠጽዬ ጃተ ዩሱሱ፤ «መቱ ውጣንቹ ዘሬተስ ውጠተ ፋሌ፤ ውጠኔየንን መጠቱ ዋቂ ቶችን ኡብ ሉካን ሃመሞ፤ አሞ ሰሚ ወእንት እት ከንቶስ። ⁶ ምሉስ ከን እሴን ኡብ መቶ፤ እኮዳ መዕኔንተስ መጥመት ዮበእተኔ ዋል ፈጅ። ⁷ እሞ መጠቱስ ኡት እኪን ኡብ፤ ኡቱንኩ በርገም ሌእኪእ ለንግ እፎስ። ⁸ ሀትጉንተ መጠቱ ደኖሚ ኡሳን ኡብ መቶ፤ ሌኦ ጃንተ ጥቤ እፎ ሳሎ» ይ እጉዲሸን ጠሃቄእ፤ ሀኪንን ጠሃቅኪእ ሳንስ ጠቀእ «መጮጭታ መጪት ዮሲ እዩ ቃርስ መጮጪን» ዩእ።

አጉዲሸት ሚ ካዕልታእንዶ
(ጥቶ. 13 ÷ 10-17፤ ግር. 4 ÷ 10-12)

⁹ አወናኑስ ዩሱሱ «ተን አጉዲሸ ሂረቱት መሃን?» ይት ጠዕምቶደ፤ ¹⁰ «ከዕኔኤ መገን ምሞመ ምስጥረ ደንቲንተ እስሚከዕኔ፤ እኮዳ ምሉ መኒ ጡደንን ጡዱምበጋ፤ መጮጭተንን ቆርስቱምበጋ ኩስመኖሳ እጉዲሸኔት» ዩእ።

ዩሱሱ ውጣንቸት አጉዲሸተ ሂረ ኩሉግ
(ጥቶ. 13 ÷ 18-23፤ ግር. 4 ÷ 13-20)

¹¹ ዩሱሱ «አጉዲሸስ ሂረቱት ተኔት፤ ዘሬቱ መገንተ ላን። ¹² እሞ ዋቂ ቶችን ኡብ ዘሬቱ ጡድስኖ መገን ላንተ መጮጪኦሃ መነ፤ ጠሁ እኮዳ እመዕንት ፈኡምበግ ዳቡሉስ ዋል መጮጭቶ መገን ላንተ ምዘኒችሰ አሮሽ ከመኖ። ¹³ ከን አል ዘሬቱ ጡድስኖ መገን ላንተ

፡፡፡ተን ምሉን «ካዕልተዮስየረ» ያኖ መጠቱ ስር መጣፋን «እሰኦ ካዕልተዮሃረ» ያኖ።

8:18
ግድ. 5:16
ሉቃ. 11:33

8:17
ግድ. 10:26-27
ሉቃ. 12:2-3
ሉቃ. 5:13

8:18
ግድ. 13:12
ግድ. 25:29
ሉቃ. 19:26

8:21
ሉቃ. 11:28
ዮሐ. 10:14

መጮጭቶ ጃተ በጅገን አቅታሃረ፤ እኮዳ እሶኦት አመዕንቶኢ ጄቾሃንሲት፤ ጠጴንኩ የሰበአተኔ ሀው ጃተ ካዳኢ። ¹⁴እሞ ኡት አዜን ኡቦ ዜሬቱ ጡድስኖ መገን ላገተ መጮጭታሃ መነ፤ እኮዳ ሄአኔየን ሄአኔየን ተን ኡላ ሄቾ ጠሀ ሰውዬሁ፥ ቀባጡቲ፥ ሄሉሁ ለንጌሃንሰ ላልቱዕነን ቆሽ በእኢ። ¹⁵ሀትጉንተ ደናሚ ኡላን ኡቦ ዜሬቱ ጡድስኖ ደናሞነ ጠቢነ ምዚን መገን ላገተ መጮጭት ቃርሰት ቆረባሃ መነ፤ እሶኦንት እየቂን ላሉተ ላልታኢ» ዩኢ።

ቂን እዜን ዮ ጫክተኔ

(ግር. 4 ፡ 21-25)

¹⁶ዩሱሱ «እዩ ኩራዝ ጫክሾሀኒች ህኪን አዳን እፍስኖ እንዶ አንሸረ አፋሽኖ የበእ፤ ጠሀ እኮዳ ምን አገኖ ሆሩንኩ ጫክ ጡዱንት ኩራዝ ሰቀሌኖሀኒን አፋሽኖ። ¹⁷ዳፋንኩስ ደጵይ ደገመዕኖቹ፥ ግጠምኪኢ ጫክ ለሉዕናቹ ፈአኖሩ ምሁ የበኢ። ¹⁸ህኪኒ ሀትጉተ መጮጫነንተንዶ ቆረኦዩ፤ ዳፋንኩስ የሰሀኒ በርገም አሰመኖስ፤ እኮዳ የሰበአሀኒች ህኩ የሲ አጉደኖሲሁ እቀመኖ» ዩኢ።

ዩሱሱ አመነ ህባከሰተኔ

(ግድ. 12 ፡ 46-50 ፤ ግር. 3 ፡ 31-35)

¹⁹ህኪኒች ህኪን ዩሱሱ አመቲ፥ ህባከሲ እስበ ዋልቶኢ፤ እኮዳ መን በትኔች ኪኦ እሱ ኢሊ ደንድትምበኢ። ²⁰ህኪኒ «እመኪ፥ ህባከኪ ደቀንቶሄተ ሀስኬኢ ኡር ኡርቲኦ» ዩን ኩሌመስ። ²¹ጠሀ እኮዳ እስ «መገን ላገተ መጮጭት እዘዘንታሩ ሆሩንኩ አመተዕኒ፥ ህባከተዕኒ» ዩስ።

ዩሱሱ አንጉሉሉ ቦብረ ስዕመኤገ

(ግድ. 8 ፡ 23-27 ፤ ግር. 4 ፡ 35-41)

²²መቱ በር ዩሱሱ አወናኒንተስን በርገም ጀልብ እዝ አግኪኢ «ከን እበ ምኢች ካጵ ዉዱ ቶኖ» ዩሃንሰ መሪ ኪኦኢ። ²³መርተኔየንን እስ ግሾ፤ አንጉሉሉ ቦብሩ ህኪን እበ ምኢ እሴን ኪኤየን ምኡ ጀልባን እግ ዊሚ እኮተኔ አብስ ሀውተዮ እኪ። ²⁴እሶኦንት እስበ መርት «ቀርቾ! ቀርቾ! በዕነዮም» ይተን ኪእሶስ፤ እስን በቅኪኢ እንጉሉሉ ቦብረሃ፥ ምኢ ምርጃመሃ እመዕራሃን አጉርት አጉርቶኢ፤ አቡ ስዕምቱንኩ እኮ። ²⁵ዩሱሱንኩ «አመዕነቱዕኒ ህኪኒ ዮኢ» ዩስ፤ እሶኦንት ዋጅቲ፥

ግለልቲ መቱመቲሃንሰ «ኩ ቦብረሃ፥ ምኢሃ አበዘዮኢ አም እሶኦንት እዘዘንተዮሲ ሀትጉና መንቹ?» የቀንቶኢ።

8:28
ግር. 1:24

ሀቡሱ እፌ መንቹ ዩሱሱ ፈይሾገ

(ግድ. 8 ፡ 28-34 ፤ ግር. 5 ፡ 1-20)

²⁶ህኪኒች ህኪን ገሲል ዉደኢን ዮ «ጌርሴኖነ» ዩኖ ባድ ኢልቶኢ። ²⁷ዩሱሱ ጀልቢች ኡለተ ድሬገንክ ሀቡሱ አፈስ መንቹ ከተሚች ፋልኪኢ ህኪኒ ደቀሞ፤ እስን ሆለመ ጄቾች አፍ አድሸተ አደቁ እጉራሃ እኪ፤ አም ምኒ እሁዕናች ምገባን ሄአኖወ እኪ። ²⁸ህኩንን ዩሱሱ ጡጀ ጃተ ብሬንተሰ ያር ኡብ እበ ላጋን «ሆረችን አበ መገን ቢቶ ዩሱሰ፤ ኡሳኒ፥ ኪሳኒ መ ሚጠመት ዮኒ? ሀኢ በቸክ እጅም ሀውሶቲኢ» ዩኢ። ²⁹ህኪን ዩኢንኩ ህኩ ሀቡሱ ህኪን መንቹች ፋሉንተ ዩሱሱ አዘጃተኔሃት እኪ፤ ዳፋንኩስ በትናሸተ ጄቹተ አፈሲ እኮተኔ ስንሰሰቲኒ፥ ብረቲኒ ኡሱሪም ቆረበመኖወ እኪ፤ ጠሀ እኮዳ ሀት ኡሱሩተ ቢጪ፥ ጠንቅሺ ሀቡሱ እወንሴሃንስ ኡሰ ኡዱመኦ መረኖ እኪ።

³⁰ህኪኒች ህኪን ዩሱሱ «ሱዕመኩ አዩት?» ይ ጠዕሚስ፤ ሆለመ ሀቡሱ አፈሲ እኮተኔንክ «ጎንታ» ይ ፈንቀሺስ። ³¹ህኩ ሀቡሱንኩ ጥላ በሌን አጉንተ እዘዘምበሰገ አጭቶስ። ³²ህኪኒን ዱን ገባን በትናሸት ቦኪ ዘመት ዜእንተዮ እኪ፤ ህኩ ሀቡሱንኩ «ሀተን ቦኪን አንጋም? አሰኒ» ይት ዩሱሰ አጭቶኢ፤ ህኪኒ እስ አጋገ አሲስ። ³³ህኪኒች ህኪን ሀቡሱ መንቹችስ ፋል ቦኪን አጊየን ቦኪስ ዘመት አብስ ፍሪጠን ጋንጊች መግት ድርት እበ ምኢን አግ አገንቶኢ።

³⁴ዜማኑ ህኪ እኮ ጠሀ ጡዶ ጃተ ሁንት ኦርትኪኢ ከተማኒ፥ ባዶኒ ጠሀስ ዱዱቦኢ። ³⁵ህኪኒ መኑ ህኪ እኮ ጠሀ ጡዶተ ዩሱሰበ ዋልቶኢ፤ ህኩ ሀቡሱ ፋሉ መንቹ ምዘኑስ ፈንቀሌየን አድሸተ አደቅ ዩሱሰ ሉባባን አፋዕሌኢ ጡዶ ጃተ ዋጅቶኢ። ³⁶እም ጠሀስ እሀኔየን ጠንዶሩንኩ ህኩ ሀቡሱ እፈስ እኪ መንቹ ሀትጉተ ፈዩኦንዶ ኩልቶስ። ³⁷ህኪኒች ህኪን ህኪን «ጌርሴኖነ» ዩኖ ባድ ሄጊገን ዮ ባድ መኑ ሆሩንኩ አብስ ዋጅቶተኔ ዩሱሰ እሶኦቢች ኦርቂንተ ኡጭቶኢ፤ ህኪኒ ዩሱሱ ጀልባን እግ ዋሎ ዘኩንክ ፈንቀሉ። ³⁸ህኩ ሀቡሱ ፋሉ መንቹ እሲን በርገም ሄኦተ ዩሱሰ ኡጪኦኢ፤ እኮዳ ዩሱሱ ³⁹«ምንክ ፈንቀልት ኦርቂት መገኑ ሀወንከረ አሴሄንዶ መኒ ኩል» ይ

8+46
ሉቃ. 5+17
ሉቃ. 6+19

ስናበቶስ፤ ህክኒ መንቹስ ዩሱሱ ሀወንከረ አሴሰንዶ ከተምስ አዜን ሆራንን አዋጀን አርቂአ።

ያርሴ ቤቶን ዩሱስ አድሸተ አሉቶ ሚንትቶተኔ
(ማቶ. 9+18-26 ፤ ማር. 5+21-43)

40 ዩሱሱ ፈንቀል ዋሎ ጃተ በትናሹ መኑ ቆረበዮስተኔ በጀጉን አቅቶስ። 41 ህክበንክ ጠጽተ ምን ገሸኖ «ያርሴ» ዬኖ መቱ መንቹ ዋል ዩሱስ ሉካን አብኪአ ምንስ መሩንተ አጩስ። 42 ዳፋንኩስ ቶን ለሙ ዎጋ አኪሴ ሚጥንት ቤቱት ዮሲት ራሂ ሆጊየኔት እኪ፤ ዩሱሱንኩ መረኔየን መኑ ከአኒ፤ ከኒኒ ረብ አፈሰ አኪ።

43 ቶን ለሙ ዎጋ ዱዶ አዚችሴ ቁጉ ዛዘኔየን ሀውተዮ መትት ሚንትቹት ዮ እኪ፤ እሴን ዮሴረ ሆረንክ ዘቡ አስኖ መኒ አስት ጦርዳ አዩ ፈይሶሴተ ደንድምበእ እኪ።

44 ሀቲንን ዘከሰ ወዲን ዋልትኪአ አድሸስ ሉዶ አሉቶአ፤ ሀተ ጃንተ ቁጉሴ ዛዘ አጉሮ። 45 ዩሱሱንኩ «እዩት አሉሎ?» ዩአ፤ ሆሩንኩ መኑ «አንምበኪ» ዩ ጃተ ጲጥርሲ፤ እሴን በርገንት ዮሩ «ቀርቶ! ከንኩ በትናሹ መኑ ዘህ ረበዮኪን ጡደንኪአ (አዩት አሉሎ?) ይተንንዶ?» ይቶአ። 46 ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ «መቆ ኤሰች ፋሎ?» ደንምተኔ መቱ መንቹ አሉሎ» ዩአ። 47 ሀተ ሚንትቹንት ማጠሚ ደንዱ ሆንገ ደን ጃተ ሀጠን ዋልት ብረንተስ አብኪአ ሆራንክ መን ብረን ሚ አሉቶሰንዶ አሞ ሀተ ጃንተ ሀትጉተ ፈይቶእንዶ ኩልቶአ። 48 ዩሱሱንኩ «ኢ ቤቶ፤ አመዕነቱክ ፈይሼኒ፤ ጡሚን አርቅ» ዩሴ።

49 ዩሱሱ ህክን ጠሃቀኔየንን መቱ መንቹ ጠጽተ ምን ገሻንቹ ምኒቹ ዋልኪአ «ቤቱክ ሬቱአ፤ ህክኒ አስተማርቹ ጠሰንክ አርበአስት» ዩአ። 50 ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ ህክን መጮጭኪአ «ዋጅቶት፤ አመዕነሙ አመዕን፤ እሴ ፈይታእ» ይ ፈንቀሼስ። 51 እሴን ምን ኢሴ ጃተ ጲጥርሴቺ፤ ዮሃንሴቺ፤ ያቆቤቺ፤ ጨሰስ እኒቺ፤ አማቺ ህጊየን አዩ እሴን በርገም አገኖስ ከሞ። 52 ሆሩንኩ መኑ «አዩ! አዩ!» ይተን አአዮሴ እኪ፤ ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ «አኤኖችዬ፤ እሴ ግሴ በጋን ሬትምበእ» ዩሰ። 53 አሰአንት ሆሩንኩስ ራቶገ ደንተኔ እሰዕልቶስ። 54 ጠሁ እኮዳ ጨሰስ አንገተ አፍኪአ «ጨሰ ጠቅዶ!» ይ ገኤሴ። 55 እሴን ፎሉሴ ፈንቀሴየን ሰርብትን ጠቅት አርቶአ፤ ዩሱሱንኩ

71*ተን ዎሎን «እሴን በርገንት ዮሩ» ያኖሁ፤ «(አዩት አሉሎ) ይተንንዶ?» ያኖሁ መጡቱ መጣፋን ዮበኪየ።

«አታረ አስዩሴ» ዩአ። 56 ህክኒ አልቶሴሩ ማበልቶአ፤ ጠሁ እኮዳ ህክ እኮ ጠህ አዩሃ ኩልቶምበን ዩሱሱ እዘጀስ።

ዩሱሱ ቶን ለሙንክ አወናኑስ ተማርስቱንተ ሰኮገ
(ማቶ. 10+5-15 ፤ ማር. 6+7-13)

9 1 ዩሱሱ ቶን ለሙንክ አወናኑስ ሚጠማንን ገእኪአ ሀቡስ ሆረንክ ፋሽቱንታ፤ ሞሱ ፈይሱንታ መቆሃ፤ ደንዴቄሃ አሴስ። 2 ሀተአ መገን ዎሞመተኔ ሰበኩንታ፤ ሞሰት ፈይሱንታ ሰኮስ። 3 አሞ «ብጡሃ እኮ ከረጨተሃ እኮ እቸታ እኮ ግዘሃ እኮ ለሙ ቀምቢሰሃ እኮ ዎቄሃዕኔ ሚጡራ አፈኖችዬ። 4 ሀትጉንተ ህክ ምንሃ አገንተደ ህክን ቁተሚች ፋልቲን አርቅቲሃንቀጢች ህክን ምኔንን አፋዕልዬ። 5 (ኢመን ጡመ ዋልቲን) ዩን አቁትምቦዕኔቢች ህክ ከተመ አጉርቲን ፋልቲሃንተ ጃተ እሰአ ነቃሸ እሁንተ ሉካችዕኔ ቡሁተ ቀምበቅዬ» ዩሰ። 6 ህክኒ እሰአት ህክምቢች ፋልት ምሽራች ላገተ ሰበከኒ፤ ምዕኔን ሆራንን ሞሳት ፈይሰኒ ሆራንክ እሴን ሀገዮ እኪ።

ዩሱስ ዱዱቡ ሄርድስ መጮጩን
(ማቶ. 14+1-12 ፤ ማር. 6+14-29)

7 ገሰል ባድ ገሻንቹ ሄርድስ ህክ ሁጀተሞረ ሆረንክ መጮጩሃን መሉ በእሰ፤ ሀትጉተ እኮንኩ መጡመቱ መኑ «ጠመቃንቹ ዮሃንስ ረሆች ኬኤኤ»። 8 ሀትጉንተ መጡመቱ «ኤልያስ ዋሴእ» አሞ ዎሉ ኬኑ «ኤጀ ሀራጋኒች መቱ ኬኤኤ» ያዮተኔሃት እኪ። 9 ሄርድስን «ዮሃንሴዕ» ጎበስ ሞርሲሼም፤ ጠሁ እኮዳ እስተኔ ሀትጎንረ መጮጩሞሚ ኩን አዩት?» ዩአ፤ ጡዶስተን ሀሰዮ እኪ።

ዩሱሱ አንቲ ኩሚ መኒ እትሸገ
(ማቶ. 14+13-21 ፤ ማር. 6+30-44 ፤ ዮሃ. 6+1-14)

10 ሰቀማንኩ መርቶቢች ፈንቀልትኪአ አስቶረ ሆረንክ ዩሱሴ ኩልቶአ፤ እሴን «ቤተሰይደ»። 11 ዩኖ ከተም ሺኖን ቶ አሰ አዱመአ እሰአተ አፍ ሚጥንስን አርቂአ። 12 ጠሁ እኮዳ ሆለሙ መኑ ህክን መጮጩ ጃተ አወናኑ፤ እሴን ምንስ አቅኪአ መገን ዎሞመተኔ ኩሎስ፤ አሞ ሞሲች ፈዩ ሀሰሰኖሰረንክ ፈይሸስ።

12 አሩ ሀወሪ እኮ ጃተ ቶን ለሙንኩ አወናኑ ዩሱስበ ዋልት «ት ዮም መዕንት አሰ አዱመአ እኮተኔ ከን

71*ተን ዎሎን «(ቤተሰይደ) ዩኖ ከተም ሺኖን ዮ አሰ አዱመአ» ያኖ መጡቱ መጣፋን «(ቤተሰይደ) ዩኖ ከተም» ጠሰ ያኖ።

8+56
ማቶ. 8+4
ማር. 3+12
ማር. 7+36
ሉቃ. 9+21

9+3
ሉቃ. 10+4-11

9+5
ሉቃ. 13+51

9+7-9
ማቶ. 18+14
ማር. 8+26
ሉቃ. 9+19
ሉቃ. 23+8

9+10
ሉቃ. 10+17
ዮሃ. 1+44

9+12
ማር. 8+4-10

9:13
22ጥ. 4:42-44

9:16
ሉቃ. 22:19
ሉቃ. 24:30-31
ሉቃ. 27:35

9:18-21
ሉቃ. 3:21
ሉቃ. 5:16
ሉቃ. 8:12
ሉቃ. 9:28
ሉቃ. 11:1
ዮሳ. 1:49
ዮሳ. 6:66-69
ዮሳ. 11:27

9:22
ጥቱ. 16:21
ግር. 8:31
ሉቃ. 9:43-45
ሉቃ. 17:25
ሉቃ. 18:31-34

9:24-25
ጥቱ. 10:38-39
ሉቃ. 14:27
ሉቃ. 17:33
ዮሳ. 12:25

9:26
ጥቱ. 10:33
ሉቃ. 12:9
1ዮሳ. 2:28

ሄይንን ዮ ከተማከታ፡ ባዱሃ መርቲ ገልቱንታ፡ እታረ ደቅቱንታ መነ ስናበት» ይቶስ።¹³ ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ «እታረ አዕኖኦት አስዩስ» ዩሱሱ «ኔሳ ጠል አንቲ ቤጡኒ፡ ሰሜ ቁርጡሜመኒ ዮኔ፤ ሀከኒ መንኪእ አቸተ ሁኑምቡች ከን ሆራንከ መኒ እህናበአ» ይቶስ።¹⁴ ዳፋንኩስ መቱስ አንትተ ኩምተ እህናወ ቀጠ እኪ፤ እሰን አወናኒሃንስ «አኦንታዱመ እካ ቀጡ ሜ-ሜጤ መዕኔን አፋዕልታገ አስዩ» ዩሱሱ።¹⁵ አሰአንት አስ ዩንንከ አስት ሆራንኩ መቱ አፋዕለኖገ አስቶአ።¹⁶ አንትንተ ቤጡኒ፡ ሰምንት ቁርጡሜመታ አፍኬአ ሰማ ሰቅ ጡደን መንኩ ገለጥ ቢጭኪእ መኒ ቤኩንተ አወናኒሃንስ አሴአ።¹⁷ ሆራንኩ እች ዱቦ፤ አሰአች ፈኦ ፋፋንከ አወናኑ ቶነ ለምተ ደጉድተ ኬአሰአ።

ጲጥሮሴ አመዕነትን ነቀስተኔ

(ጥቱ. 16:13-19፤ ግር. 8:27-29)

¹⁸ መቱ በር ዩሱሱ ሚጥን መንኩ ኡጨዮሀኔን አወናኑስ እሲን በርገንት ዮ እኪ፤ እሰን «መቱ ኤስ አዩት ያዮኤ?» ዩሱሱ።¹⁹ አሰአንት ፈንቀሽት «መ-መቱ (ጠመቃንኝ ዮሃንሴት) አሞ ያሉስ (ኤልያሴት) ሀትጉንተ (ኤጀ ሀራጋኒች መቱ ኬኤኦ) ይተዮኪ» ይቶስ።²⁰ እሰን «አዕኖኦስ ኤስ አዩት ይቲነዮንተኤ?» ዩሱሱ ጲጥሮስ ፈንቀሽ «መንኩ ዶዕሪሄየ ከርስቶሳት» ዩኦ።

²¹⁻²² ዩሱሱንኩ «መንች ቤቱ በትናሽ ሀወ አቆታ፡ ኑባቢኒ፡ ቄስ አወንሳኒኒ፡ ሴር ሮስሳኒኒ ግበሞታ፡ ሬሆታ፡ ሰከ በር ሬሆች ኪኦታ ገበአናስተኔ ክ ጠሀ እዩሃ ኩልቲኖኮንተ» ይ ቃርስ አዘጅሰ።

ዩሱሱ አወንተኔ

(ጥቱ. 16:20-28፤ ግር. 8:30-9:1)

²³ ዩሱሱ ሆሪንከ «አዩ ኤስ አወኒ ሀሾደ ገንሰ ካጅ በሪን በሪን መስቀለስ እይ አወኑዕኔ።²⁴ ዳፋንኩስ ፎልስ ፈእሲ ሀሰኖ ሆራንኩ ፎልስ በአሰኖ፤ ጠሁ እኮዳ ኢተኔ ፎልስ በአሰኖ ሆራንኩ ፎልስ ፈአጨኖ።²⁵ መቱ መንቹ ተን ኡል አል ዱቡ ሆሪንከ ደቅኪእ ፎልስ በአሾደ እንዶ ጎደአደ መ አሰኖስ? ²⁶ ሀትጉንተ አዩ ኤሳኒ፡ ኢ ሳጋኒ ሳሉደ መንች ቤቱ ገግሰ አብኒኒ፡ አንሰ አብኒኒ፡ ጡማኖ መላክ አብኒኒ ዋስኖ ጃተ እሰን ሳለኖ።²⁷ ጠሁ እኮዳ ገርስ ኩላንከዕኔ፤ ከኔ ኡርቶሪች መ-መቱ መንን ዎሞመተ ጡዱዕኖች ብርስት ሬቱምቡሩ ዮኦ» ዩሱሱ።

ዩሱሱ ሀገሩ ደረሞገ

(ጥቱ. 17:1-8፤ ግር. 9:2-8)

²⁸ ዩሱሱ ሀካን ዩሀኒች ሄዜቶ በሬ ቀጢች በኪን ጲጥሮሴኒ፡ ዮሃንሴኒ፡ ያቆቢኒ አፍ መንኩ ኡጨተ መቶ ዱን አል ፋሉ።²⁹ መንኩ ኡጨኔየንን እሴስ ሄዱ ደረሞ፤ አሞ ኦድሸሰን ዎጅክ ቤሌሌሶአ።³⁰ ደንንን ለመ መንቹ ዋልት እሲን ሃሳውተዮ እኪ፤ አሰአንት መ-ሴቲ፡ ኤልያሴቲ እኪ።³¹ አብኒን ጡደንትኪእ ጠሃተዮ እኪ ጠሁንኩ ዩሱሱ ዩሩሳሌም ከተማን መንን ሰውተ ሬሆንተስ ዊንሸኖ ዎቄተኔሃት እኪ።³² ጠሁ እኮዳ ጲጥሮሴኒ፡ እሲን በርገንት ዮራ ግሰነት ቄልቲስ እኪ፤ አሰአንት በቅቶ ጃተ ዩሱስ አብንሃ፡ እሲን በርገንት ኡርቶ ለመንከ መንቹሃ ጡዶኦ።³³ ለመንኩ መንቹ ዩሱሲች አነነ እከኔየንን ጲጥሮስ ዩሱስ «አስተማርኝ! ከኔ ሄኡ ኔሳ ደናው እኮተኔ ሰቡ ዳስ መቱ ኬሳ መቱ መ-ሴ መቱ ኤልያሴ ዳንሱን» ዩኦ፤ ጠሁ እኮዳ ያኖሰሩ መሃንዶ ገንሰን ደግሞበ እኪ።³⁴ ጲጥሮስ ሀካን ያኔየንን ጎሙ ዋል ቱሉስ፤ ጎምስ አዝ አገንን ዋጅቶኦ።³⁵ አሞ ሀካን ጎም እዚች «ዶዕሬም ቤቲኦ ከኔት! እሲች መጮጭዩ!» ይታ ላገት ዋልቶኦ።³⁶ ሀት ላገንት ጠሃቀንቶሀኒች በኪን ዩሱሱ ሚጥንሰን እከ ለሌኦ፤ አሞ አሰአት ጡዶ ጠሂች ሚጡራ ሀተን በራካን አዩሃ ኩልቲዕኖች ሰዕምት አጉርቶኦ።

ሀቡሱ አፈ አደባ ዩሱሱ ፈይሾገ

(ጥቱ. 17:14-18:22-23፤ ግር. 9:14-27:30-32)

³⁷ ለንክስ በር አሰአት ዱኒች ድርቶ ጃተ በትናሹ መቱ ዩሱሲን ደቀንቶኦ።³⁸ ሀካን መኒችን መቱ «አስተማርኝ! እስ ኤሳ ሚጡ ጨለ ጠሰ አኮተኔ ቤቲኦ ጡዱንተ ኡጨቃንኪ።³⁹ እሱንከ ሀቡሱ አፍኪእ ደንጎን ያርሲሰኖስ፤ አሞ ሁንብ አፈን ኤብሲሽ ፍትፍተአኖስ፤ ሀትጉንተ ቡትቡተኦኪእ ሀዊን ገፈረኖስ።⁴⁰ ሀከ ሀቡስ ፋሽቲንተ አወናኑክ ኡጨም እኪ፤ እኮዳ አሰአት ደንደትምበኦ» ይ ያሮ።

⁴¹ ዩሱሱንኩ «ኩ ሾኩን አመዕነቱ ዮዕኔበእ ክን ዶል መቱ ሀወንኩ በሩ ኢሰንቀጢች ከዕኔኤን በርገም ሄኦም? አሞ ሀከ በሩ ኢሰንቀጢች ደንዳንክዕኔ? ቤቲክ ከበ ዋሽ» ዩኦ።⁴² አደቦስ ዋሰኔየንን ሀከ ሀቡሱ ኡጅ ፍትፍተኤስ፤ ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ ሀከ ሀቡስ ሻቅ አደባስ ፈይሾኪእ አደቢስ አኒ አሴኦ።⁴³ ሀካን መቱ ሆራንኩ መንን አበ

9:28
ሉቃ. 5:16
ሉቃ. 6:12
ሉቃ. 8:51

9:29
2ኢጥ. 14:17-18

9:32
ዮሳ. 14:14

9:35
ሉቃ. 3:22
ዮሳ. 12:28-30

9:36
ጥቱ. 17:9
ግር. 9:9-10

9:44-45
ሉቃ. 9:22
ሉቃ. 17:25
ሉቃ. 18:13-34

9:46
ሉቃ. 22:24

9:48
ግሩ. 10:40
ሉቃ. 10:16

9:49-50
ሉቃ. 11:23

9:54
2ኛግ. 1:9-16
ግር. 3:17

መቆን ማለሉ፤ ጠሁ እኮዳ ሆሩንኩስ ዩሱሱ እሴራን ሆራንን ማለልተኔየንን እስ እወናኒሃንስ ⁴⁴ «መንች ቤቱ መን እንጋን ህግስም እለመኖተኔ ተ ላገተ ቆርስቲን መጮኞይ» ዩስ። ⁴⁵ ጠሁ እኮዳ ጠሁስ አጉምቦስ? ደጅዩስተኔ ህክ ጠህ ቆርስትምበአ አኬ፤ አሞ ህክን ጠህተኔንክ ጠዕምቶስተ ዋጅቶአ።

ሆሪችኔን አበኖ አዩት?
(ግሩ. 18:1-5 ፤ ግር. 9:33-37)

⁴⁶ አወናን ሜሬሮን «ኔሳች እይኔ አብናም?» ይታ አደት ኬእእ። ⁴⁷ ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ ምዘንስ ሰውተ ደግኬእ መቱ ጪሊ ዋሽ ሺናንተስ ኡርሸኬእ ⁴⁸ «ከ ጪሊ ሱዕሚንተአ አቀኖ ሆሩንኩ ኬስ አቀኖ፤ አሞ ኬስ አቀኖ ሆሩንኩ ኬስ ሶኮሃ አቀኖ፤ ዳፋንኩሰ ሜሬሮንተዕኔ ሆሪችን ቀሁስ እስ አባንስ» ዩስ።

ግቡምቡዕኔ ሆሩንኩ ክዕኔኤሃ
(ግር. 9:38-40)

⁴⁹ ዮሃንስ «ቀርቶ! መቱ መንቼ ሱዕሚንተክ ሀቡስ ፋሽኔየን ጡንዶም፤ እኮዳ እስ ኔሳን በርገም አወኑምቡሄ አኮተኔ ከሞንስ» ዩአ። ⁵⁰ ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ «ኡርጪመምቡዕኔ ሆሩንኩ ክዕኔኤሊ አኮተኔ ከንቲኖቼስ» ዩስ።

ዩሱሱ ዩሩሳሌመ መሪ ኬአ?

⁵¹ ዩሱስ ሰማ እርሴኖስ ጃት ሆባሲህኔን ዩሩሳሌመ መሪተ መዕር ኬአ። ⁵² ብሬንተስን ህግ መርታ ሶቀማኑ ሶኪየን እሶአት ሆረረንክ እሲ ቅጠንስቶተ «ሰማረ» ዩኖ ባደን ዮ መቱ እሉ መርቶአ። ⁵³ ጠሁ እኮዳ ህክን ሐሴ መት ዩሱሱ ህክኒን ህግ ዩሩሳሌመ መረኖን ደጎተኔ አቅቶስተ ሀስምበአ። ⁵⁴ አወናኑስ ያቆቢ፤ ዮሃንሲ ህካን ጡዶ ጃተ «ቀርቶ! ሰሜች ጊረት ዋልት ቡስቲንተስ አዘንዙንተ ኢትተንንዶ?» ⁵⁵ ይቶስ። ⁵⁶ እስን ዘኩ ፈንቀልኬእ «አዕኖአት ሀትጎን አያኒቼትንዶ ደኒነንተበእ። ⁵⁶ መንች ቤቱ መን ፎል ፈአሲ በጋን በእሲ ዋልምበአ» ⁷² ይ አመዕሬስ፤ ህክኒች ዘኪን ምሉ እሉ እርቶአ።

⁷¹ ተን ምሉን «ሰሜች ጊረት ዋልት ቡስቲንተስ» ያኖ መመቱ ስር መጣፋን «ኢልያስ እሊንክ ሰሜች ጊረት ዋልት ቡስቲንተስ» ያኖ።
⁷² ተን ምሉን «አዕኖአት ሀትጎን አያኒቼትንዶ ደኒነንተበእ፤ መንች ቤቱ መን ፎል ፈአሲ በጋን በእሲ ዋልምበአ» ያኖ መመቱ መጣፋን ያበኤየ።

ዩሱስ አወንታሩ አጉሩ ሀስስኖስሪተኔ
(ግሩ. 8:19-22)

⁵⁷ ዩሱሱሁ፤ አወናኑሲ ምቃን መረንተኔየን መቱ መንቼ ዩሱስ «መርታንትበ ሆረንክ እወናንኬ» ዩደ ⁵⁸ ዩሱሱ ጭንጌሬሲ ኬሉ ዮስ፤ አሞ ሰሜ ጪአ ደዕት ዮስ፤ ጠሁ እኮዳ መንች ቤቱ ጎበስ አግጪኖ መዕንቲ ዮስበአ» ዩስ። ⁵⁹ ዩሱሱ ምሉ መንቼ «አወኔኤ» ዩአ፤ ጠሁ እኮዳ መንቼስ «ቀርቶ! ብርስ መርኪአ እነእ ሞቁንተ ስናበቲኤ» ዩደ ⁶⁰ ዩሱሱ «ሬቶሩንኩ ሬሽስ ሞጉንተ እጉር፤ ጠሁ እኮዳ አት መርት መገን ምሞመተኔ አዋጀ» ዩስ። ⁶¹ አሞ ምሉ መንቼ «ቀርቶ! እን አወናንኬ፤ ጠሁ እኮዳ ብርስ ምንእ መን (ጡመ ሄእዬ) ዩንተ ስናበቲኤ» ዩአ። ⁶² ዩሱሱንኩ «ሆገአተ ከድ ምንቼተ እንጋንተስ እኖ ሸኮ ፈንቀልት ጡዳሩ ሆሩንኩ መገን ምሞማ ጸኢምበወረ» ዩስ።

ዩሱሱ ለመላዱመ አወናኑ ተማርስቲንተ ሶኮ?

10 ህክኒች ዘኪን ቀርቼ ዩሱሱ ለመላዱመ ምሉ አወናኑ ¹ ዶርኪኤ እስ መሪተ ሰውዬ ከተመሃ፤ መዕንታ ሆረንክ ለ-ሰው እስ ብሬንተስ ሶኮስ። ² እስን «ሀጢዴኖስሩ በትናሻ፤ እኮዳ ሁጀታኑስ ቀሪመ፤ ህክኒ ፀጢድስ እኑ ሀጢዴሃንስ ሁጀታኑ ሶሁንተ ኡጭዬ። ³ አቼ መርዬ፤ ህኩዕኒን አን ሆለገ ፋሽ አር ሚሬሩ ሶህዮንክዕኔ። ⁴ ብርስ እንዶ ከረጪተ አንዶ ሚመ አፈኖችዬ፤ አሞ እዬኒ ምቃን ጡምጪንቲነን ጀቼተ በእሴኖችዬ። ⁵ ህክ ምንሃ እገንተደ ብርስቲን (ጡመ ከን ምኒ አሁን) ይዩ። ⁶ ህክኒን ጡም መንቼ ዮደ ጡመዕኔ እስ አሴን ፎሉጪኖ፤ አኮዳ ዮበእደ ጡመዕኔ ክዕኔኤበንክ ፈንቀለኖ። ⁷ ሁጀተኖህኒ ደሞሱ ሀስስኖስተኔ እገንተ ምኒን አስቶዕኔረ እቲኒ፤ ⁸ አኒኒኒ ኤጊርዬ በጋን ምኒች ምን ስህቲኖችዬ። ⁹ አሞ እገንተ ከተማን ሆረንክ አቁመዕኔደ አሲመዕኔረ እችዬ። ¹⁰ ህክን ከተማን ዮ ሞሳት ፈይሸዬ፤ አሞ (መገን ምሞመት ክዕኔኤበ ህንጭቲኤ) ይዩስ። ¹⁰⁻¹¹ ህክ ከተመሃ እገንተ ጃተ መት አቁምቦዕኔደ ከተምስ ጎዳናን ፋልቲን (ህኩዕኒን ጡር አሁንተዕኔ ሉካንተኔ ዮ ከተምዕኔ ቡሁተ ግግሽዮንክዕኔ፤ እኮዳ መገን ምሞመት ክዕኔኤበ ህንጭቲን ካን ደግዬ) ይዩ። ¹² እን ኩላንክዕኔ፤ ፍርድ በር ህክን ከተሚች አበ ሰዶም ከተሚ ቢለኖ» ዩስ።

⁷¹ ተን ምሉን «ሰመላዱመ አወናኑ» ያኖ መመቱ መጣፋን «ለመላኒ አው» ያኖ።

9:61
1ኛግ. 19:20
ፋል. 3:13

10:1
ሉቃ. 7:13
ሉቃ. 9:1-2
ሉቃ. 9:51-52

10:2
ግሩ. 9:37-38
ዮሃ. 4:35

10:4
ግሩ. 10:7-16
ግሩ. 6:8-11
ሉቃ. 9:2-5
ሉቃ. 22:35-36

10:5
14ኛ. 25:6

10:7-11
እዘ. 24:15
ሶታ. 13:51
1ኛር. 9:14
1ኛር. 10:27
1ኛግ. 5:18

10:12
ፋል. 19:24-25
ግሩ. 10:15
ግሩ. 11:24
ደሁ. 7

10+13-15
ሉቃ. 6+24-26

10+16
ግዱ. 10+40
ግዱ. 18+5
ግር. 8+37
ሉቃ. 9+48
ዮሐ. 12+48
ዮሐ. 13+20

10+18
ዮሐ. 12+31
ግዱ. 12+9

10+22
ግዱ. 28+18
ዮሐ. 31+35
ዮሐ. 10+15
ዮሐ. 13+3
ዮሐ. 17+25

10+23-24
ዮሐ. 8+58
1ኢጥ. 1+10

አመሳሳይ ሆኑትኝ ያቀሰንቱ ከተማከተኔ

(ማቴ. 11 ÷ 20-24)

13 ዮሱሱ «አዬ እኔ ኮረቤ! አዬ እኔ ቤተ ሰይደ! ከዕኔኤባን አሰንቶ ማለሉት ጢሮሰን ሲደን ከተማን አሰንቱ እኔየን እሰላት ጥጅ እድሸተ እደቅት ጠበሮን አፋዕልተ ሆለመ ጀቾች ብሬን ሀማተሽ ቢረ ይታ እኔ። 14 ጠሁ እኮዳ ፍርድ ቦር ከዕኔኤች አበ ጢሮሰን ሲደን ከተሟ ቢለፍ። 15 እሞ ቱ ቅፍርናሆም ከተንቾ! ስማ ኢሰንቀጤች ጠቅ ጠቅትንዶ? ሰላሳን ድርታንት» ዮሐ።
16 እሞ አወናኒሃንሰ «ከዕኔኤተ መጮጪኖ ኤሰን መጮጪኖወ! እሞ ከዕኔኤተ ግበኖ ኤሰን ግበኖወ! ህትጉንተ ኤሰ ግበኖ ኤሰ ሰኮንክ ግበኖወ» ዮሐ።

ለመላዱ መንገዱ አወናኑ ፈንቀልት ዋልቶን

17 ለመላዱ መንገዱ አወናኑ ሰህንቶቢች በጅጉን ፈንቀልት «ቀርቾ! ሱዕሚንተክ ሀቡሱሁ አሀበሚኔ!» ይቶእ።
18 ዮሱሱንኩ «ሸጣንቼ በንቆን ሰሚች አብደየን ጡጅም።
19 ህኩዕኒን አን ያረሃ፤ (ግንጦ) ዮኖ መርዛምተ ቂሰነተ እጉደኖሃ ሃንቴነንተነ ዲን መቆ ሆረንክ ኤጊዳ ደንድቴነንተ መቆ አሰንክዕኔ! ጊኖዕሬኔንኩ ሚጡሩ የበእ። 20 ጠሁ እኮዳ ሱዕሙዕኔ ሰማን ጣረሞተኔ በጅግዬ በጋን ሀቡሱ አሀበሞከዕኔተኔ በጅጌኖችዬ» ዮሐ።

ዮሱሱ በጅቀሞን

(ማቴ. 11 ÷ 25-27 ፤ 13 ÷ 16-17)

21 ህተ ጃንተ ዮሱሱ ጡማንቾ እያኒን በጅቀሞ «ስሚን አሉ ቀርቾ እኮንት ኢ አን! ከ ጠሀ ቆራካቸ፤ መሌሳካቸ ማጥኪእ ጨሳካ ደግሲሰንትተኔ ገለጣንኪ፤ አ! ኢ አን! ዳፋንኩስ ኪ ደናሙ ለውቱ ህትጉና። 22 ሆሩኔንኩ አኒችእ አሰሚኤ፤ ቤቱ እዩትንዶ አኒች ህጊየን አዬ ደገናበእ፤ ህትጉንተ እኑ እዩትንዶ ቤቲቸ፤ ቤቱ ስሲሰሰተ ዶዕሬ መንቺቸ ህጊየን አዬ ደገናበእ» ዮሐ።

23 ህከኒች በኪን አወናንሰበ ፈንቀልኪእ እሰላ ጠሊ «አዕኖአት ጡዴንተረ ጡዳ እልት ማሰእንቴታ። 24 አን ኩላንክዕኔ፤ ዳፋንኩስ ሆለሙ ህራጋታሁ፤ ዎማከቲ አዕኖአት ጡዴንተረ ጡዶተ ቁልጥቴ እኪ፤ እኮዳ ጡድምበእ፤ ህትጉንተ አዕኖአት መጮቴንተረ መጮቶተ ቁልጥቴ እኪ፤ እኮዳ መጮትምበእ» ዮሐ።

10+25
ግዱ. 19+16
ግር. 10+17
ሉቃ. 18+18

10+27
ቆላ. 19+18
ለዘ. 6+5
ግዱ. 22+34-39
ግር. 12+28-31
ሮሚ. 13+9
ገላ. 5+14
1ኢጥ. 2+8

10+28
ቆላ. 18+5

10+38-42
ዮሐ. 11+1-45
ዮሐ. 12+1-3

ስማር ባድ ቢበ መንቾተኔ

25 መገን ሴረ ደገኖ መቱ መንቹ ጠቅ አርኪእ ዮሱሱ ፈተኖተ «እስተማርቾ! ዶሊ ሆረንክ ጎፋምቡ ሄቶተ ደቀተ መ አሱ?» ዮሐ። 26 ዮሱሱንኩ «ሴራን ጣረሞ ማን? እሞ ህከሰ ህትጉተ እነበበየንት?» ዮሐ። 27 ህኩ መንቹንኩ ፈንቀሽኪእ «ቀርቾ መገንክ ዊማንክ ዎዘኒ፤ ዊማንክ ፍሊኒ፤ ዊማንክ መቄኒ፤ ዊማንክ ሰውቲኒ ኢት፤ እሞ አሌቹክ ገግክን ኢት» ዮኖ። ዮሐ። 28 ዮሱሱንኩ «ገርተ ፈንቀሽቴንት፤ ካን እሰ፤ ዶሊ ሆረንክ ሄአንት» ዮሐ።

29 ህኩ መገን ሴረ ደገኖ መንቹንኩ ገሰሰ ሙጫሩ አሰተ ጸሸኪእ ዮሱሱ «አሌቹእ አዩት?» ይ ጠዕሚእ።
30 ዮሱሱንኩ ፈንቀሽ «መቱ መንቹ ዩሩሳሌም ከተሚች እያርኮ ከተመ መረዮ እኪ፤ አሱንክ ሽፍጡ እፍ እድሸሰ ቃርት አልቶሰሀኒች ዘኪን ሂሰሰ ፍል አጅት አጉርት አርቶአ። 31 ህትጉተ እኪሀኒን ህክን ዎቄን መቱ ቂሰቹ ህዮ እኪ፤ እሰን ህክ አሰሞ መንቹ ጡጅ ጃተ ሺኒን ህግ አርቂእ። 32 ህትጉንተ መቱ ሌዋውቹ ህተ መዕንተ ዋሉ ጃተ ህክ መንቹ ጡጅኪእ ሺኒን ህግ አርቂእ። 33 ጠሁ እኮዳ መቱ ስማር ባድ መንቹ ህክን ጫኒን ህገን ህኩ መንቹ ዮበ ዋሉ፤ እሰን ጡጅሰ ጃተ ቅሸጥኪእ 34 እሰበ ህንጭይ በይተሃ፤ ዎይን ዳጠሃ መዛንተሽ ዎር መዘሰ አሱር፤ ህተእኪእ ገግሰ ገማምን ኮርሲሽ ኮሁ ገለፍሰ አርሸኪእ ሞሰሸሰ። 35 እሰን ለንክ በሬ ገሰመ ኮህ ምን እኒ ለሙ ብረ ፋሽ እሰኪእ (ክ መንቹ ደናሞን ሞሰሰ፤ ከኒች አበ ግዘ ፋሽቶንተደ ፈንቀል ዋሉም ጃተ ባታንኪ) ዮሐ። 36 እቺ ህክን ሰሰወንክ መንቺች ሽፍጡ አልቴየን አብ መንቺ አሌቹ እሁሰ ጡድሸ ህከሰ አጉደዮሄ?» ዮሐ።
37 መገን ሴረ ደገኖ መንቹንኩ «ቅሸጥ ካዕሌሲየ» ዮሐ፤ ዮሱሱንኩ «አቲ መርት ህትጉንተ አሰ» ዮሐ።

ዮሱሱ ማርተነ ማራሚ ምን መርገ

38 ዮሱሱ አወናኒንተሰን ዎቃ መረመን መቱ አሎ አጎ፤ ህከኒን «ማርተ» ዮኖ መትት ሚንትቹት ምኔንተሰሌ አቅቶሰ። 39 እሴንክ «ማራሚ» ዮኖ ህዞት ዮሴ እኪ፤ ህቲንን ዮሱሱ ሉክባን አፋዕልት ተማርሰኖረ መጮተዮ እኪ። 40 ጠሁ እኮዳ ማርተ ሁጅት በተኤየንሌ መቲዕምቶተኔ ዮሱሰበ መርት «ቀርቾ! ህዘእ ሚጥዕንን ዮጅቱንተ አጉርቶኤጉ ክቼእሰኖሄበእንዶ? እቺ

11:1
ግር. 11:35
ሉቃ. 3:21
ሉቃ. 5:16
ሉቃ. 6:12
ሉቃ. 9:10:28

11:4
ግሩ. 18:35
ግር. 11:25

11:5-8
ሉቃ. 18:1-8

11:9
ግሩ. 18:19
ግሩ. 21:22
ግር. 11:24
የሃ. 15:7
የሃ. 16:23-24
1 የሃ. 5:14-15
ያቶ. 1:15-8

ከዕልቱንተላ ኩልሴ» ይቶላ። ⁴¹ጠሁ እኮዳ ዮሱሱ ፈንቀኛ
«ማርታ! ማርታ! እት ሆላመ ጠህተኔ ሀውተዮንትኒ፤
ኡዕሃንተዮንትኒ። ⁴²እኮዳ ሀስሰኖሲ ሚጦ ጠህ ጠላ!—
ሀከኒ ማራም እዩ እሴች አቂ ደንዱምቡረ ዎዋኖሊ
ዶዕርቴእ» ዮላ።

ዮሱሱ መገኑ አጭተኔ ተማርሴን
(ግሩ. 6:9-13፤ 7:7-11)

11 ¹መቱ በር ዮሱሱ መቱ መዕኔን መገኑ አጭተ
እኬ፤ መገኑ አጭ ኪእ ጃንተ አወናኝቲስ መቱ
«ቀርቶ! ዮሃንስ አወናኝቲስ መገኑ አጭኖን ተማርሴንክ
አቲ መገኑ አጭኖን ተማርሴኒ» ዮሱ። ²ዮሱሱንኩ «መገኑ
አጭቴንተ ጃተ

(በማን ሄኣንት)። ኒ እነ፤
ሱዕመኩ ማስእመን፤
ዎዋመክ ዋልቱን፤
[ሀሱክ ሰማን እኮንክ አላኒ እሁን።]።

³በሪ እከኒ እቸተ በርን በርን አሰኔ።
⁴ነሉት ገንኔ በእሾኔ መነ አጉናምንክ
በእሱኔ እጉርኔ፤
[ሂልማች ቆረብኔ በጋን]።
ፈተናን አግሶትኒ» ይዩ። ዮላ።

⁵እስን አወናኝቲስ «ከዕኔኤች እዩ ጃሱ ዮሲ አንከሪ
በቅታን ጃልሰበ መር (ኢ ጃል! ሰሱ እንጂረ ሌኤሌ።
⁶ዳፋንኩስ መቱ ጃሱእ መረንቻች ኢበ ዋሌእ፤ እሲንክ
አሳምሩ ሚጦሩ ዮኤበእ) ዮደ ገምኒን ዮሲ (ሆግሶቴኤ፤
ቴሱ ኡሩት ቀረቀረንቴእ፤ አሱእን ኤሳን በርገንት መዕነ
አሌን እሰኤእ፤ ሀከኒ ጠቅኪእ ሚጦሩ አሰሄተ
ደንዳምበእ) ይ ፈንቀሸኖንዶ? ⁸እን ኩሳንከዕኔ፤ ጃልስ
እኮተኔ እሲ ጠቅዩምቦዳ ዎርዋቸተኔ ጠቅዶ ሀሾረ ሆረንክ
እሰኖሰ።

⁹ሀከኒ ኩሳንከዕኔ፤ አጭዩ አሰመኖከዕኔ፤ ሀሽዩ
ደቅቴንተ፤ ጎጧንክ ቆጭዩ ፈንመኖከዕኔ። ¹⁰ዳፋንኩስ
እዩ አጭኤ አቀኖ፤ ሀሽንኩ ደቀኖ፤ ሀትጉንተ ጎጧ
ቆጧኖሀኒ ፈንመኖሰ። ¹¹ከዕኔኤች ቤቱዕኔ ዳሱተ

¹¹ተን ዎሱን «ሚጦ ጠህ ጠላ» ያኖ መ.መቱ መጣፋን «ቀሪ ጠህ
እንደ ሚጦ ጠህ ጠላ» ያኖ።
²²ተን ዎሱን «ሰማን ሄኣንት» ያኖሁ፤ «ሀሱክ ሰማን እኮንክ አላኒ
እሁን» ያኖሁ፤ «ሂልማች ቆረብኔ በጋን» ያኖሁ መ.መቱ ስር መጣፋን
የበኤዩ።

ኩን «ገንጦ» ይኖ መርዛዋወረ።

11:14-15
ግሩ. 9:32-34

11:16
ግሩ. 12:38
ግሩ. 16:1
ግር. 8:11
የሃ. 2:18
የሃ. 6:30

11:23
ግር. 9:40
ሉቃ. 9:50

አጭቂዕኔደ ከኑ አሰኖ እኑ። እዩት? ሀትጉንተ
ቁርጦሚመተ እሴኤ) ይ አጭቂደ ዎሪቼ እስቴሃንስንዶ?
። እም ቂጸተ አጭቂደ (ገንጦ) ዮኖ መርዛመረ
እስቴሃንስንዶ? ¹³እቼ አዕኖአት ሂሳከንት አሰሃዕኔ ደኖመረ
እሱ ደገንታች ሰማን ሄኣኖ እኩዕኔዕኑ አጭታሪ ጠማንቼ
እያን ሀከኒች እስ አሰኖበእንዶ?» ዮሱ።

ዮሱስን ቤልዚቡሌተኔ
(ግሩ. 12:22-30፤ ግር. 3:20-27)

¹⁴መቱ በር ዮሱሱ መቱ መንቺች ዱደ ሀሱስ ፋሽዮ
እኬ፤ ሀኩ ሀሱሱንኩ ፋሱ ጃተ መንቺስ ጠሃቂ እፎ፤
መንኩ ሀከን ጠሃን አብሽ ማለሱ። ¹⁵ጠሁ እኮዳ ሀከን
መኒች መ.መቱ «እስ ሀሱስ ፋሽኖ ሀሱስ ዎመ እኮ
ቤልዚቡሌ መቂኔት» ይቶላ። ¹⁶እም ዎሱስ መኑ
ፈተንቶስተ ሰሚች መላተ ጡድሱንተሰ ሀሰእ። ¹⁷ጠሁ
እኮዳ ዮሱሱ ሰውተስ ደግኪእ «መቱ ዎዋመ ኣዜን ዮ
መኑ ለመብ እክ በእምደ ሀት ዎዋመት በእእ፤ እም
መቶ ምን መኑ እነነ እክ እስ-አሲንን በእምደ ኡበኖ።
«ሀትጉንተ አዕኖአት ኤስ (እስ ሀሱስ ፋሽኖ ቤልዚቡሌ
መቂኔት) ይቴኩንተኤተኔ ሽጣንች ዎዋመት እስ-አሲንን
በእንታኤ እኮደ ሀትክ ቃርት ኡሪ ደንድታ? ¹⁸እን ሀሱስ
ፋሻሚ ቤልዚቡሌ መቂኔን እኮች አሱዕኔ እዩ ሱዕሚን
ፋሽታለ? ሀከንተኔ አሱዕኔ ከዕኔኤ እሌን ፍርድታረ
እካእ። ²⁰ጠሁ እኮዳ እን ሀሱስ ፋሻሚ መገን መቂኔን
እኪደ መገን ዎዋመት ከዕኔኤስ ኢልቶን ደግዩ። ²¹እም
መቱ ቆጠሩ መንቼ ለል አዳተ ሆረንተ እኖ ምንስ ቆረጶደ
ዮሱሩ ኡስመኖበእ። ²²ጠሁ እኮዳ እሲች ቆጠረኖ ዋል
እለም ቁሱስደ ዎኖ አመዕኔ እኬ ለል አዳተ አቅ ከምኪእ
ቦንረ መኒሃንስ ቤሀኖ። ²³ኤሳን በርገም ዮበእ ሆሩንኩ
²⁴ተን ዎሱን «ዳሱተ አጭቂዕኔደ ከኑ አሰኖ» ያኖ መ.መቱ ስር
መጣፋን የበኤዩ።

11:27
ሉቃ. 1:42
ሉቃ. 23:29

ኤሳን ኡርጨመኖ፤ ህትጉንተ ኤሳን ሜጡ ጠጸኡምቡ ሆሩንኩ ብነአኖ» ይሉ።

11:28
ሉቃ. 8:21
ዮሐ. 15:14

ሀቡሱ መን ለንኪ እፈናገ
(ማቶ. 12:43-45)

11:29
ማቶ. 16:4
ግር. 8:12
ሉቃ. 11:16

24 ህክኒች ዘኪን ይሉሱ «ሀቡሱ መኒች ፉል ኦርቄ ጃተ ፎሎጨኖበ ሀሰን ምኡ ዮበእባን ሆራንን ዘሀኖ፤ ፎሎጨኖበንክ ሆን ጃተ (ምና ፉሎም ምንእ ፈንቀል መራም) ያኖ። 25 ህክኒ ፈንቀል ዋለኖደ ምኡሰ አባሰም ቅጠሚኢ ደገኖ። 26 ህክኒች ዘኪን መርኪእ እሲችሰ ባሰ ሂላከተ ለመለ ምሉ ሀቡሰ ዋሸኖ፤ እሶአንት አግ ህክኒ ሄእእ፤ ህክን መንች ዘካንቹ ምናችሰ ባሰ ሂሰ እሀኖ» ይሉ። 27 ይሉሱ ህክን ጠሃቀኔየንን በትናሽ መን ሚራሪች መትት ሚንትቹት ላገሴ ጠቀት ይሉሰ «ኪሰ እዩ ጎደቡሁ፤ አት ቀንቶንት ኡኑኑሁ ማሰአንቱሃረ» ይቶሰ። 28 ጠሁ እኮዳ እሰ «ማለአንቶሩዕኑ መንን ላገተ መጮት ቆረባሃረ» ይሉ።

11:31
1ዮሐ. 10:1-10
2ዮሐ. 9:1-12

11:32
ማቶ. 12:6

11:33
ግር. 4:21
ሉቃ. 8:16

ዮናስ መላተ እኮገ
(ማቶ. 12:38-42)

29 በትናሹ መኑ ጠጽዬ ጃተ ይሉሱ «ከ ዶል መት ለብሽ ሂላ፤ መላተ ጡዶተ ሀሰዮ፤ እኮዳ ዮናሴ መላች ህኒየን ምልት መላተ ሆረን እሰንታሰበእ። 30 ዳፋንኩሰ ዮናስ ናናዌ ከተም መኒ መላተ እኮገንክ መንች ቤቱሁ ከን ዶል መኒ መላተ እሀኖ። 31 ምሮ ባድ ምመት (ሳቦ) ይኖት ሰለምኔ ቆርመተ መጮቶተ ኡለ ቶቺች ዋልቶተኔ ፍርድ በር ከን ዶል መኒን በርገንት ኪእኪእ እሶአ አሴን ፍርድታእ፤ ህኩዕኒን፤ ሰለምኔች አበኖ ከኔ ዮእ። 32 ህትጉንተ ናናዌ ከተም መኑ ዮናስ ሰበኪየንሰ ሀጣተሰ ቢረ ይቶተኔ ፍርድ በር ከን ዶል መኒን በርገንት ኪእኪእ እሶአ አሴን ፍርድታእ፤ ህኩዕኒን፤ ዮናሴች አበኖ ከኔ ዮእ» ይሉ።

መን እል ጫከተኔ
(ማቶ. 5:15፤ 6:22-23)

33 ይሉሱንኩ «እዬ ኩራዝ ጫከሽኪእ ምን አገኖ መት ጫከ ጡዲ ደንደኖባን ኩራዝ ሰቀሌኖህኔን እፋሸኖ በጋን ማጭ እንዶ ቁነ እፋሸ እፋሸኖ ዮበእ። 34 ህትጉንተ እልክ እልኪየ ጫከ፤ እልክ ፈየተ እኮ ጃተ አሉክ ሆሩንኩ ጫከኖ፤ እም እልክ ፈየተ እኩምቡ ጃተ አሉክ ሆሩንኩ

ቃንሰኖ። 35 ህክንተኔ ኪሳን ዮ ጫኩ ቱንሱምባገ ቆረጽ። 36 እሉክ ሜጡቡ ቱንሱዕኖች ጫከ ጠለ እኮደ ኩራዝ ጫኩ ፈብሽ ጫከሰኖኔ ቀጠ እሉክ ሆሩንኩ ጫከኖ» ይሉ።

11:37
ሉቃ. 7:36
ሉቃ. 14:1

11:38
ግር. 7:11-5

ፈርሳውቲ፤ ሴር ሮሰሳኑሁ ምቀሰንቶገ
(ማቶ. 23:1-36፤ ግር. 12:38-40)

37 ይሉሱ ህክን ጠሃቀኔየንን መቱ ፈርሳውቹ ምኔንተሰ ሆሹ እቱንተ ኡጩሰ፤ ህክኒ ይሉሱ ምን አግ ማዳን እፋዕሌእ። 38 ይሉሱ ሆሹ እተኖሀኒች ብርሰ አንገሰ ለዕሎ ምን ህኩ ፈርሳውቹ ጡጆ ጃተ አብሽ ማለሉ። 39 ህክኒ ቀርቼ ህክ ፈርሳውቹ «አዕኖኦት ፈርሳውት! ኩባይነ ሰህ፤ ኤተሩሰ ሙጨርሰቱንንተ፤ እኮዳ አዚንተዕኔ መቄሱሁ፤ እዝሰ ጧዱ ቆጭምበእንዶ? 41 ህክኒ አዚ ዮሲ ቡጠ ምጡዋተ አሰቱን አሰዬ፤ ሆሩንኩ ሙጨር እሀኖከዕኔ። 42 ጠሁ እኮዳ አዕኖኦት ፈርሳውት መንዞቺ፤ ጠለችቺ፤ እነነ እነነ ገቱ ጠጎቺ አሰረተ ፉሽቲነን ገሬ ፍርደሃ፤ መገኑ ኢቲሃ ገዴንተተኔ ከዕኔኤ አዩ! እኮዳ ምሉረሲ አጉርቲኦዕኖች ከ ጠሀ አሱ ሀሰሰኖዕኔ እኪ። 43 እም ጠጽት ምናካን አብን በርጨማን እፋዕሉሃ፤ ድኩት ዮባን ጡምሴንተዕኔ ኢተቲነንተተኔ ከዕኔኤ ፈርሳዌ አዩ! 44 መኑ ደጉዕኖች እሲንተሰ መረመኖ ስልቲምቡ ምንተ አጉዴንተተኔ። ከዕኔኤ አዩ!» ይሉ።

11:41
ቴዎ. 1:15

11:42
ቁላ. 27:30
ምክ. 6:8

11:43
ሉቃ. 20:46

11:47-48
ሉቃ. 7:51-53

11:49
14ዮር. 1:24
ቁላ. 2:3

11:51
ቁላ. 4:8
2ዮሐ. 6:1
24:20-21
ወኔ. 1:1

45 መገን ሴረ ደጋሪች መቱ ፈንቀሽ «አስተማርኹ! ካን ዩክ እም ኔሰ ቦርሮወንክበለ!» ይሉ። 46 ይሉሱንኩ ፈንቀሽኪእ «እዬ ኪዕማሸተ እይነተ መናን እዩሴን እይነሰ እዕኖኦት ገጉዕኔ መቲየንሰ ዙሩዕምችንተዕኔ ኡልቲኦምቡተኔ ከዕኔኤ መገን ሴረ ደጋኒ አዩ! 47 እም እናከዕኔ ሽቶ ህራጋን ሞጉ መከሴንተተኔ ከዕኔኤ አዩ! 48 ህክኒ እዕኖኦት ነቃሻክተኒ፤ እናከዕኔ ሂላ ሁጂን ኢተንቲንታረኒ፤ ዳፋንኩሰ እናከዕኔ ሽቲሰ፤ እዕኖኦቲ ሞጉሰ መከሴንዮንተ። 49 ህክንተኔ መገን ቆርመት (አን እሰአበ ህራጋትሃ፤ ሶቀማኑሃ ሰሃም፤ እሶኦችን ሙመቱሰ ሽታእኒ፤ ሸርታእኒ) ይቲእ። 50-51 ህኩን እሀኖንኩ ኡለት ቆጨንቶሀኒች እፋ ዱነም ሆራንክ ህራጋን ቂጊ ህኩሰን አቤሌ ቂጊች እፋ ከትመ ከትሚኖ ሳዋንን መገን ምን ሚራሮን ራሄ ዘካራሴ ቂግ ኢሰንቀጤች ከን ዶል መኑ ጠዕመመኖተኔሃት፤ እ፤ አን ያንከዕኔ፤ ህክን ቂጊ ከን ግተን ምሉን «ከዕኔኤ አዩ!» ያኖ ሙመቱ በር መጣፋን «እዕኖኦት ላድጫን መገን ሴር ሮሰሳኑሁ፤ ፈርሳውቲ ከዕኔኤ አዩ» ያኖ።

11:53-54
ግር. 12:13

12:1
ግጥ. 16:16

12:2-3
ግር. 4:22
ሉቃ. 8:17
ሌፈ. 6:13

12:4
ግጥ. 15:14-15

12:5
ሌብ. 10:31

12:7
ግጥ. 12:12
ሉቃ. 21:18
ሰቀ. 27:34

12:9
ግር. 8:38
ሉቃ. 9:26
2ኛግ. 2:12

12:10
ግር. 3:28-29

12:11-12
ግር. 13:11
ሉቃ. 21:14-15

ዶል መኑ ጠዕመመኖ። ⁵²እሞ ቁርመ ቁልፈ አቅቴንተኔ ከዕኔኤ መገን ሴረ ደጋጂ እዩ፤ ሀትኪን እዕኖአት ገጉዕኔ እጌንምበእ፤ አሞ አገኖ መነሃ ከንቴንተ» ዩእ።

⁵³⁻⁵⁴ዩሱሱ ሀከምቢች ኦርቀኔየንን ሴር ሮስሳኑሁ፤ ፈርሳውቲ መትት ሉስት አፊችሰ ፋልቴየን እፎስተ ሀስኪእ አብስ ኡርጨመሃ፤ ሆለመ ጠሀተኔ ጠሃቁንተ ሱርቁንሱሃ እፎእ።

ዩሱሱ «ሳድጪንቺች ቆረቆሮ» ዩገ

(ግጥ. 10:26-27)

12 ሀተ ጃተ በትናሽ ኩሚ መኑ ጠጽኪእ በትኔች ኪኦ እስ-እስን ሃዕመመኖህኔን ዩሱሱ ብርስ አወናኒሃንስ «ፈርሳዊ መን እርሾች ቆረቆሮ፤ ሀኩስን ሳድጪንቻንስ። ²ጠሁ እኮዳ እፍስም ፈገገሰሃ፤ ማጠም ደገመ-ዕናቺ ፈለኖሩ ሜጡሩ ዮበእ። ³ሀከኔ ቱንሶን ጠሃቴነንተሩ ሆሩንኩ ጫካን መጮጨመኖ፤ ሀትጉንተ ጡፈሚ ምኔን ሀሻሽቴን መጨ ጠሃቴንታንኩ ምን አሌን አዋጀመኖ» ዩእ።

እዩ ዋጁ ሀስሰኖንዶ?

(ግጥ. 10:28-31)

⁴ዩሱሱ «ክዕኔኤ ኢ ጃላካ ያንክዕኔ፤ ማስ ሽታረ ሀከኔች ሀከን ሀከኔች እበ ሚጡራ አሲ ደንድቴምቡረ ዋጅቴኖችዩ። ⁵ጠሁ እኮዳ እዩ ዋጁ ሀስሰኖንዶ ቃርስ ኩላንክዕኔ፤ ሼሀኔች ሀከን ዶሊ ሆሪንክ ጠላቱምቦ ጌራን ኡጀኖ መቆ ዮ መገኑ ዋጅዩ፤ እ፤ እን ያንክዕኔ፤ እሱ ዋጅዩ። ⁶አንትት ጣፋሉቅቹት መቱ ሳንትበ ሀረንተኖበእንዶ? ሆረ እሶእቺ መትሲ መገን ብሬን ሀበንታበእ። ⁷ክዕኔኤቢንኩ ሆረን ቦቆኔ መ-መሁ ፈኡዕናች ሆሩንኩ ዎልሰሚሃ፤ ሀከኔ አዕኖአት ሆለመ ጣፋሉቱኤቺ እብቴነንተኔ ዋጅቴኖችዩ» ዩእ።

ዩሱሱትኔ ነቀሰኖን ካደኖ መንተኔ

⁸ዩሱሱ «እን ኩላንክዕኔ፤ መን ብሬን ነቀሰኖኤሀኒ ሆሪንክ መንች ቤቱሁ መገን መላክ ብሬን ነቀሰኖስ። ⁹ሀትጉንተ መን ብሬን ካደኖኤ ሆሩንኩ መገን መላክ ብሬን ካደመኖ። ¹⁰እሞ መንች ቤቱ ቦርረኖሀንቢ ሆርቢንኩ ሀጣቱስ አጉረመኖ፤ ጠሁ እኮዳ ጡማንቹ አያን ቦርረኖሀን ሀጣቱ ሆረን አጉረመኖበእ። ¹¹መኑንኩ ጠጽት ምናከባ፤ ገሻን ብርታ፤ ዳናከ ብርታ ፍርዲ ዋሽታዕኔ ጃተ ሀትጉተ

እንዶ መ ፈንቀሽኖም? እንዶ (መ ይናም?) ይቴን ከቼኤኖችዩ። ¹²ዳፋንኩስ ዩ ገበእኖዕኔረ ሀተ ጃንተ ጡማንቹ አያኑ ኩለኖዕኔ» ዩእ።

ቀባጣም መንች ቀልመተኔ

(ግጥ. 10:19-20:32-33; 12:32)

¹³ሀከን በትናሽ መን ሚሬሪች መቱ መንቹ «አስተማርኛ! አንኔ ሀገረ ኤሳ ቤሁንተ ሀከሃዕን ኩል» ዩስ። ¹⁴ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ «መንች! ክዕኔኤ እሌን ዳነሃ፤ ሀገረ ቤሃንቹሃ እሌኤ እዩት?» ዩስ። ¹⁵እስን ሆሪንክ መኔ «መን ሄቶት ቀባጠስ በትኔን እኩምቡተኔ ቁልጢች ሆሪችን ቃርቱን ቆረቆሮ» ዩስ።

¹⁶ዩሱሱንኩ መኔ «መቶ ቀባጣም መንች ኡለት አብስ በትናሽተ ውጠተ ሳልቶስ። ¹⁷ሀኩ መንቹንኩ ምዘናንተስ «ውጠእ ጠጸእም መዕንት ዮበእተኔ መ አሲምደ ዎየኖ?» ዩ ሰውዩእ። ¹⁸እስን «አሳሚ ከኔት፤ ጎተራክእ ሆረንተ ዝርኪእ ሀራራከተ ጎተረተ ደዳም፤ ሀተእኪእ ውጠእ ሆረንታ፤ ቀባጡኢ ሀከኔ ጠጸእም። ¹⁹አንን ፎልቼእ ኢ ፎሌ! በትናሽ ዶሊ እካሄ ቀጠት ቀባጡት ዮኪ፤ ሀከኔ አት ፎሎ። እት! እግ! በጅቀም! ያም» ዩእ። ²⁰ጠሁ እኮዳ መገኑ «ኩ ቀላ! ከበሬ እንከር ፎልቼክ ኪሳች ኦርሲኖ፤ ኩ ቅጠንስቅቶንተሩ ሆሩንኩ እዩቢ እሀኖለ?» ዩስ። ²¹ገረሃንስ ቀባጡተ ጠጸእን መገንባን ቀባጣሙ እሁምቡ ሆሩንኩ ሀትጎና» ዩ መትተ አጉዲሸተ ኩሱስ።

መገኖን ድከእተኔ

(ግጥ. 6:19-21:25-34)

²²ዩሱሱ አወናኒሃንስ «እን ያንክዕኔ፤ ፎሊሃዕኔ እቴነንተሪሃ፤ እሌንተዕኔ እደቅቴነንተሪሃ ከቼኤኖችዩ። ²³ዳፋንኩስ እቻች ፎላ አድሻችን መኖመት አብታእ። ²⁴ሀኖ ዋዎረ ጡጅዩስ፤ ውጣበእ፤ ሀጢዳበእን፤ አሞ ጠጸታ ምኑ እንዶ ጎተሩ ዮበበእ፤ እሁን በጋን እታረ መገኑ አስኖስ፤ አሞ አዕኖአት ጨኦች እብሌን አባከተበእንዶ? ²⁵እሞ ክዕኔኤች ከቼእኪእ ሄቶስ ዶላን መቱ በር በርጊ ደንደኖ እዩት? ²⁶ሀከደ ከ ቀሁ ጠሀንክ አሲ ደንድቴምቡረ እኪንታች ዎሎሪሃንስ ሚመ ከቼኤነዮንተ? ²⁷እሞ ብራሩት ሀትጉተ ሌአእንዶ ጡጅዩ፤ እስኦንት ሁጂን ሆጋበእኔ፤ ሱቅታበእኔ፤ እኮዳ ዎሎ ፈኤየን ስለሞኒ ሀከን ሆሪንክ አብኔንተስ ሀተን ዘራሮች መቴስገ እደቅምበእ። ²⁸ጠሁ እኮዳ መገኑ ከበር

12:15
1ኛግ. 6:8-10

12:20
አዮ. 27:8
መዘ. 38:6
ኢር. 17:11

12:24
ሉቃ. 12:6-7

12:27
1ኛግ. 10:1-10

12:30 ጥቶ. 6:8
 12:32 ዩሃ. 21:15-17
 12:33-34 ሉቃ. 18:12
 12:35 ጥቶ. 25:1-13 ግሮ. 13:33-37 ሉፌ. 8:14
 12:37 ጥቶ. 24:42 ሉቃ. 21:36 ዩሃ. 13:3-5
 12:39-40 ጥቶ. 24:43-44 1ተሰ. 5:2 2ዲጥ. 3:10 ጫክ 3:3 ጫጋ 16:15
 12:42 ጥቶ. 24:45-51 ሉቃ. 7:13
 12:47-48 ጥቶ. 15:29-30 ለዘ. 25:2-3 ሉቃ. 8:18 ሉቃ. 19:28

ጡደንቱን ገአተ ጊረ ኡጀኖ ህደ ህጥንተ ህወንክ አዲስኖ አኮች ኩ አመዕነቱ ኮፍዕኔ መኮ! ከዕኔኤተዕኮ ህወንክ አዲስኖ እኬ? ²⁹ህከኒ (መ አንታም? መ አንጋም?) ይቲነን ሰውቲን ከፍኤኖችዬ። ³⁰ህከረንከ ኡለ አሌን ዮ ምኖደቡ ሆሩንኩ ሀሳእ፤ እኮዳ ክዕኔኤ ህኩሩ ሀሰሰኖዕኔን ሰሜ አኑዕኔ ደገኖ። ³¹አዕኖአት ሀከን ቆደ መገን ምዋመተ ሸሸዬ፤ ሀሰሰኖዕኔሩ ሆሩንኩ አሰመኖዕኔ።

³²አት ቀሆ ዜመ! ሰሜ አኑዕኔ ምዋመተ አሰዕኔተ ኢቲተኔ ዋጅቲኖችዬ። ³³ህከኒ ዮዕኔረ ሀርቲን ቡጢ ምጡዋተ አሰዬ፤ ኑባጽቲምቡ ከረጨተተ ቅጠንሰቅቲን ጎፋምቡ ግዘ አዜንተሰ ምርቲን ሞገአት ኢሉምባሲ፤ ብሉ እቲምባሲ ሰማን አፋሸቅዬ። ³⁴ዳፋንኩስ ግዙዕኔ ዮባን ህከኔ ምዘኑዕኔ ሄአኖ» ይአ።

ቃርት ቆረባ አግዘተኔ

³⁵ዬሱሱ «የመዙዕኔ ቆዕርቲን ጫከሰንተረ እከዬ። ³⁶አሞ ቀርቼስ ዋልኬእ ጎጨ ቆጩ ጃንተ ፈንቶስተ ቦሎችቢች ምን ዋለንቀጤች ቃርት ቆረባ መነ አጉጅዬ። ³⁷ቀርቼስን ዋሎ ጃተ ቃርት ቆረባኔን ደገኖስ አግዘት ማሰአንቲሃረ፤ ገርተ ያንከዕኔ፤ እሰን የመዙሰ ቆዕርኬእ ማዳን አፋሽ አደለን እትሰኖስ። ³⁸አይደጎ ቀርቼስ ለንከ በቅታን እንዶ ስከ በቅታን ዋሎ ጃታ ቃርት ቆረባኔን ደገኖ አግዘት ማሰአንቲሃረ። ³⁹ጠሁ አኮዳ ካን ደግዬ፤ መቶ ምን አኑ ሞገአንቼ ህከ ሳተ ዋለኖንዶ ደጌ እከዬን ምኑስ እመመንተ ሰዕምያኖበ እኬ። ⁴⁰ህትጉንተ መንች ቤቱ ሰውቲኑምባ ሳታን ዋለኖተኔ አዕኖአቲ ቅጠንቲን ቆረብዬ። ይሰ።

⁴¹ዲዋሮስን «ቀርቾ! ተ አጉዲሸተ ኩልተዮንቲ ኔሳ ጠሲሃትንዶ ሆሪሃንት?» ይአ። ⁴²ዬሱሱንኩ ፈንቀሽ «ህከደ አታረ ጀቾን አሱንተሰ ቀርቼ ምንስ መን አሌን ዳኖንስኖ አመዕነሜ ምዘኖመ አዘዛንቼ አዬት? ⁴³ቀርቼስ ዋልኬእ የመሞገ አሰኔየን ደገኖስ ህከ አግሹ ማሰአሚሃ። ⁴⁴ገርተ ያንከዕኔ፤ ቀርቼስ ህከ አግሹ ዮሰራን ሆራራንን ዳኖንስኖስ። ⁴⁵ጠሁ እኮዳ ህከ አግሹ ምዘኖንተሰ (ቀርቼእ ዋሎዕኖች ደሰኖ) ይኬአ ጎንነ ሜንት አግዘተ አለን እቲሃ፤ አጉሃ፤ ድምቡሃ አርደ ⁴⁶ህከን አግሽ ቀርቼ (ዋለኖ) ይ ቆረቡምባ በሬኔ፤ ደጉምባ ሳታኒ ደንጎን ዋልኬእ አብሽ ቀጠአኖስኔ፤ አመዕነንቲምባ መኒን በርገኖስኔ። ⁴⁷ቀርቾስ ሰውተ ደገን ቅጠመምቡን ቀርቼስ ህሽ? ሁጅቲምቡ አግሹ ቃረገ ገረፈመኖ። ⁴⁸እኮዳ ቀርቾስ ሰውተ ደጉዕኖች

ገረፍሲስኖረ አሰኖ አግሽ ገረፈመ ቢላሻ፤ ዳፋንኩስ በትኖሹሩ አሰሞ መንቼች በትኖሽንከ ሀሴኖ፤ ህትጉንተ በትኖሽተ ህደረተ አሲመ መንቼችን በትሴንን አቂ ሀሴኖ» ይአ።

መቲ መት አሌን ኬአተኔ

(ጥቶ. 10:34-36)

⁴⁹ዬሱሱ «አን ኡለ አሌን ጊረተ አፍሲሲ ዋሎም፤ ህከኒ ሰርብት አጽቲ አኬየን ህወንክ ኢታም አኬ። ⁵⁰ጠሁ እኮዳ መቲ ጠመቀማም ጥንቀቲ» ይአ፤ ህከንን አህንቀጤች ፎሎጩ ዮኤበአ። ⁵¹አን ኡላ ጡመ አሰተ ዋሎሚ አጉደዮከዕኔንዶ? ህትጉተበአ፤ ገርሰ ኩላንከዕኔ፤ ጡም ቆደ አነኖመተ ኤበታት ዋሎሚ። ⁵²ከበሬች አፍ መቶ ምኒን አንቲ መኑ ሄአሪች ሰሰሰ ሰም አሌን አሞ ለመሰ ሰሰ አሌን ኬእ በአንታኔ። ⁵³ህትጉንተ አኑ ቤትስ አሌን ቤቱንኩ አንስ አሌን አመት ቤቶሴ አሌን ቤቱንት አመሴ አሌን በሉት ቤትሴ አሬ አሌን ቤት አርንት በሉሴ አሌን ኬእኬአ አነነ እካአ» ይአ።

ጀቼስ ዮገ ደግዬ

(ጥቶ. 16:2-3)

⁵⁴ዬሱሱ መኒ «ጎመ አሪቹት አጋ ዉዲን ኬአኔየን ጡዴንተ ጃተ ሜጤን (ጤኑ ኡበታት) ይቲነንተ፤ ይቲነንተገንከ አህኖ። ⁵⁵አሞ ምሮ ዉዲን ቦብርስኔየን ጡዴንተ ጃተ (ቃሩ ኢቡ አሆታት) ይቲነንተ፤ ህከሲ ይቲነንተገን አህኖ። ⁵⁶አዕኖአት ኩ ሳፎጩማኑ፤ ሰሜን ኡለ ጠህ ጡዴንኬእ አነነ አቲን ደጌነንተ፤ እኮዳ ሚሃመ ከ ዶስ አነነ አቲን ደጌንምቡ?» ይሰ።

ዲኒን ኢተምተኔ

(ጥቶ. 5:25-26)

⁵⁷ዬሱሱ «አዕኖአት ገጌሃዕኔ ገርተ እኮ ጠህ ፍርድቲኑምቡ ሚሃት? ⁵⁸ዲኒንተከ በርገንት ዳንበ መርታንት ጃተ ምቃንን ኢተንቶተ አጸም፤ ህከ ዮበእደ ዲኑከ ዳንበ አርጌየን ዳኑ ምታደርቼ ህግሽ አሰኖሄ፤ አሞ ምታደርቼስ ኡሱሮ ምን አግሰኖኬ። ⁵⁹ገርተ ያንኬ፤ ሰመንቲ ፈኡዕነ ባቲዕኖች ህከምቢች ሆረን ፋልታንትበአ» ይአ።

ግንታን ዋሎን «ጥንቀቲ» ያኖ ዬሱሱ ኢጅን ምኒን ጠመቀኒእ፤ ጠሁ እኮዳ ቲሱ ያኖ ጠመቀንቼ ሀጪ እንደ ራሱት ምኒን ጡማሰተኔሃት አኬ።

12:49 ሉቃ. 22:15
 12:50 ግሮ. 10:38-39 ዩሃ. 12:27
 12:51-53 ጥቶ. 7:16 ጥቶ. 10:34-36 ሉቃ. 21:18

13:2
የዮ. 9:1-3

13:6
ማቴ. 21:18-20
ማር. 11:12-14
ማር. 11:20-21

13:7
ማቴ. 3:10
ማቴ. 7:19

13:14
ዘሀ. 20:9-10
ሕዘ. 5:13-14
የዮ. 5:1-18

ሀጣተስ ቢረ ይምቡ ሆሩንኩ በአኖ

13 ሆተ ጃተ መኑ ዋልት «ገሊል ባድ መኑ ከትመ ከትንተኔየን ጽላጣስ ሽኪአ ቂግስ ከትማንተስን ኤሬሬአ» ይት ዩሱሴ ኩልቶአ። ²ዩሱሴንኩ ፈንቀሽ «ኩ ገሊል ባድ መኑ ህትንኑ በኡ ኢሌስተኔ ገሊል ባዶን ዮ ዎሉ መኒች ሆራችን አብስ ሀጣታመተ አጉደዮከዕኔንዶ? ³አን ኩላንከዕኔ፤ ህትንተበአ፤ ጠሁ አኮዳ ቢረ ይቲኑምበደ አዕኖኦቲ ሆሩንኩዕኔ ህትንተ በኤነንተ። ⁴አሞ (ሰልሆመ) ዩኖባን ግንቡ አሌንተስ ኡብ ሺ ቶነ ሄዜቱንኩ መንቹ ዩሩሳሌማን ሄአ ዎሉ መኒች ሆራችን አብስ ሀጣታመተ አጉደዮከዕኔንዶ? ⁵አን ኩላንከዕኔ፤ ህትንተበአ፤ ጠሁ አኮዳ ቢረ ይቲኑምበደ አዕኖኦቲ ሆሩንኩዕኔ ህትንተ በኤነንተ» ዩሰ።

ሳልቲምበ አዴች እጉዲሸተኔ

⁶ዩሱሴ «መቶ መንቹ ዎይንከ ሀቅ አዜን ካስንቲ መትት አዴቹት ዮሰ አኪ፤ አስን ላሉተ ሆሽ አሌስ ዋልኪአ ሚጡራ ሆኑ። ⁷ሀከኒ አስን ዎይን ጡደ ሁጀታንቹ (ሀከዕኒን፤ ከ ሰሱንከ ዎጋ ተን አዴች ላሉተ ሆሽ ዋልኪአ ሚጡራ ደግምበአ፤ ሙርት ኡጅ፤ ሚ ኡለተ በአሳእ?) ዩሰ። ⁸ሁጀታንቹንኩ (ቀርቶ፤ ፈጋሪሴ ዘህሽ ቀስንቀጢቺ፤ ሽዕለ ኡጀንቤቀጢቺ ከ ዎጋ ጠለ አጉርሴ። ⁹ዋለኖ ዎይንከመ ሳልቶደ አብሽ ደናሞወ፤ ጠሁ አኮዳ ሳልቲምበደ ሙርት ኡጅቶተ ደንድታንት) ይ ፈንቀሺሰ» ይኪአ ተ አጉዲሸተ ኩሱሰ።

ዩሱሴ ሰምበት በሬን ቁተተ ሚንትቹተ ፈይሾን

¹⁰ዩሱሴ ሰምበት በሬን ጠጽት ምኖች መቶን ተማርሰዮ አኪ። ¹¹ሀከኔን ሆግሰኖ ሀቡሱ አፈየንሴ ቶነ ሄዜቱ ዎጋ ቁቲ መትት ሚንትቹት ዮ አኪ፤ አሌን ጠብት ኡሪ ሆረን ደንድቲምቡተ አኪ። ¹²ዩሱሴንኩ ጡጅሴ ጃተ አስበ ገእኪአ «ሚንትቹ! ሆግሰኖኪ ሞሲች ሂረንቲንት» ይኪአ ¹³አንገሽ አሌንተሴ ኡጅአ፤ ህተ ጃንተ ጠብት ኡርኪአ መገኑ ገለጥቶአ።

¹⁴ጠሁ አኮዳ ዩሱሴ ሰምበት በሬን ፈይሾተኔ ሀከን ጠጽት ምን ገሻንቹ አመዕሪም መኒሃንስ «ሄዜቶን ሁጅተ ሁጅቲ ሀስሰኖ ሌሁ በሩ ዮአ፤ ሀከኒ ህተን በራካን ዋልቲን ፈይዬ ቢጋን ሰምበት በሬን ደንዴሰኖበአ» ዩሰ።

13:16
ሉቃ. 19:9

13:23-24
የዮ. 10:7

13:25
ማቴ. 25:10-12

13:27
ማቴ. 6:8

13:28-29
ማቴ. 8:11-12

¹⁵ሀከኒች ዘዚን ዩሱሴ ፈንቀሽ «ኩ ሳድጪማኑ! ከዕኔኤች እኑንኩ እኑንኩ ሰምበት በሬን ቦረስ ቆሶሊች አንዶ ሁሩቹስ ጎሊች ሂር ዎአ አግሲ መሰዮበአንዶ? ¹⁶ት ሚንትቹት ሺጣንቹ ቶነ ሄዜቱ ዎጋ ኡሱሬየንሴ ሄኡታ አብረሃሚተ ቤቱ፤ ህቲን ሰምበት በሬን ኡሱሮችሴ ሂረመ ሀስሰኖሴበአንዶ?» ዩሰ። ¹⁷ዩሱሴ ሀከን ጠሃቀኔየንን አሲን ኡርጪንታ መኑ ሆሩንኩ ሳልቶአ፤ አሞ መኑ ሆሩንኩ ዩሱሴ አሌ ማለልሲሰኖ ጠሃን ሆራንን አብሽ በጅቀሞ።

ሀሚል እልተ አጉዳ ሀቅ ሳልቾን አርሾተኔ

(ማቴ. 13:31-33፤ ማር. 4:30-32)

¹⁸ሀከኒች ዘዚን ዩሱሴ «መገን ዎሞመት መ አጉዳ? አሞ አን ሚን አጉጠንሳንሴ? ¹⁹መገን ዎሞመት መቲ መንቹ ገቲንተስ ውጮ ሀሚል እልተ አጉዳ ሀቅ ሳልቹተ አጉዳአ፤ አሌን ሌአ ሀቅ ቀጠተ አካአ፤ ሰሚ ጪአንት ሀማንተሴ ዶዕን ደጥታእ» ዩአ።

²⁰ሰንኪሃ ዩሱሴ «መገን ዎሞመተ ሚን አጉጠንሳም? ²¹መገን ዎሞመት መትት ሚንትቹት ሰሶ ሶሬ ቀመ ሆሩንኩ ሁፍዩንተ ቀማንተስ ቁስቶ እርሹተ አጉዳአ» ዩአ።

ጡቀ ጎሞተኔ

(ማቴ. 7:13-14፤ 21-23)

²²ዩሱሴ ዩሩሳሌመ መረን ከተማካኒ፤ ላላካን ሆራኒ ተማርሰን ሀንዮ አኪ። ²³⁻²⁴ህተ ጃተ መቲ መንቹ «ቀርቶ! ፈአሩ ቀሆመ መንንዶ?» ይ ጠዕሚሰ፤ ዩሱሴንኩ «ጡቀ ጎጪን አገኛተ አጸምዬ፤ ዳፋንኩሰ ሆለመ መኑ ሀከን ጎጪን አገረ ሀሰን ደንድቲምቦን ኩላንከዕኔ። ²⁵ምንሰ እኑ ጠቅዶ ኡሩተ ጡፍ ከሞሀኒች ዘዚን አዕኖኦት ሀዳን ኡርቲን ጎጪ ቆሞቲን (ቀርቶ! ፈንኔ!) ዩ አፈነንተ፤ አስን ፈንቀሽ (ሆኖች ዋልቲንታረንዶ ደጋንከዕኔበአ) ያኖዕኔ። ²⁶ህተ ጃንተ አዕኖኦት (በሬንተከ አንቲምኒ፤ እንገምኒ፤ አሞ ጎዳኖካንተኔን ተማርሰቲንት) ዩ አፈነንተ። ²⁷ጠሁ አኮዳ አስ (አን ያንከዕኔ፤ ሆኖች ዋልቲንታረንዶ ደጋንከዕኔበአ፤ አዕኖኦት ሂልመተ ሁጅቲንተሩ ሆሩንኩ ኢቢች ፈጅዬ) ያኖዕኔ። ²⁸አዕኖኦንት አብረሃሚኒ፤ ይላቀኒ፤ ያቆቢኒ፤ ሆረንከ ህራጋኑሃ መገን ዎሞማን ጡዴን አዕኖኦንት ሀደ ፈኤንተገ ደገንተ ጃተ ሀከኔ ኡኤነንተኒ፤ እንቁተ ኢጤነንተኒ። ²⁹አሞ መኑ አሪቹት ፋልታ ጪዲቺ፤ አጋ ጪዲቺ፤ አል ጪዲቺ፤ ዎሮ ጪዲቺ።

13:35
መዝ. 118:26
ኤር. 22:5
14:5
ማፋ. 12:11
14:8-10
አጥ. 25:16-7

ዋልት መገን ዎሞማን ማዳን አፋዕልታእ። ³⁰ ህኩዕኒን በካኒች ብሬረ እካሩ ህትጉንተ ብሬሪች ዘካኑ እካሩ ዮእ። ዮስ።

ዮሱሱ ዮሩሳሌሙ ዎቀሾን
(ማፋ. 23:37-39)

³¹ ህተ ጃንተ ፈርሳዌች መ.መቱ መቱ ዋልት ዮሱስ «ሄርድስ ሾሄተ ህስዮሄተኔ ከምቢች ፋልት አርቅ» ይቶስ። ³² እስን «ህከን ዌንፊሬልቺ መርቱን (ከበሪ፣ ገእታ ሀሱስ ፋሻም፤ ሞሳንክ ፈይሳም፤ ሰከ በርንክ ሁጅእ ጠፋም) ያዩ ይቱን ኩልዮስ። ³³ ጠሁ እኮዳ ህራጋንቹ ዮሩሳሌሚች ኤተሮ ሬሁ ህስሱምቡስተኔ ከበሪ፣ ገእታ፣ ገእታሽ ዮሩሳሌሙ መርተ ዎቄ እሌን ሄኡ ሀስሰዮኤ። ³⁴ ዮሩሳሌማ! ዮሩሳሌማ! ህራጋኑሃ ሽታንቲ! ኪበ ሶህንቶራ ከኒን ቀሳንቲ! እንተቢቸት ጨጮረሴ ጎናንተሴ ጠጸታህንንክ አን አሱክ ጠጸአተ ሀሾሚ ሚኤ ኮደ? ጠሁ እኮዳ አዕናአት ኢትቱንምበእ። ³⁵ ህከኒ ምኑዕኔ አነና፤ አን ያንከዕኔ፤ (ቀርች ሱዕሚን ዋለኖ ማለአሚሃ) ይቱንንታ ኢለንቀጤች ከኒች ዘኪን ጡዴሃንተኤበእ» ዮስ።

ዮሱሱ ሰንኪሃ ስምበት በሬን ፈይሾን

14 ¹ መቶ ስምበት በሬን ዮሱሱ ፈርሳዌ አወንሳኒች መትስ ምኒን ሆሹ እቶተ አፂ እኪ፤ እዕኦንት መ እስኖንዶ ጡዶተ ቆረበዮ እኪ። ² ህከኒን አሉስ ደርሼ መቱ መንቹ ብሬንተስ ዮ እኪ። ³ ዮሱሱንኩ መገን ሴረ ደጋራ፣ ፈርሳሙታ «ስምበት በሬን ፈይሱ ገበእኖወንዶ ገበኡምወን?» ይ ጠዕሚእ። ⁴ ጠሁ እኮዳ እስኦት ሰዕምት አጉርቶእ፤ ህከኒች ዘኪን ዮሱሱ ህከ ሞሳንቹ አፍ ፈይሽኪእ ስናበሾስ። ⁵ እስን «ክዕኔኤች ቤቱስ» እንዶ በሩስ ስምበት በሬን ኤሎን ኤብደ ህተ ጃንተ ኤሌች ፋሹምቡ አዩት?» ዮስ። ⁶ እዕኦንት ከን ጠሂ ሚጡራ ፈንቀሽቶስተ ደንድትምበእ።

ማሸመተኔሃ፣ ኮህስተኔሃ

⁷ ገእንቶ መኑንኩ አብን መዕንተ ዶዕርተኔየን ጡጅኪእ ዮሱሱ ⁸ «አዪ ቦሎች ገኤሄደ አብን መዕኒን አፋዕልቶት፤

¹¹ ተን ዎሎን «ቤቱ» ያኖ መ.መቱ ስር ኑባቶ መጣፋን «ሀሩቄ» የመመኖወ።

ዳፋንኩስ እይደ፤ ኪሳች አበኖ መንቹ ገለሚኢ እህኖ። ⁹ ለመኑንከዕኔ ገኤ መንቹ ኪበ ዋል (ተ መዕንተ ከን መንቹ እስ) ያኖኪ፤ ህተ ጃንተ ሳልትኪእ ቀሆ መዕኒን አፋዕልታንት። ¹⁰ ጠሁ እኮዳ ቦሎች ገእንቶንት ጃተ ቀሆ መዕኒን አፋዕል፤ ገኤኪ መንቹንኩ ኪበ ዋልኪእ (ኢ ጃለ! ጠቅታ መዕኒን አፋዕል) ያኖኪ፤ ህተ ጃተ ኪሳንን ማዳን አፋዕሴ መን ብሬን አብን ደቅታንት። ¹¹ ዳፋንኩስ ገንስ ጠቅ ጠቅ አስኖ ሆሩንኩ ሀርከ ያኖ፤ እኮዳ ገንስ ሀርከአኖ አበኖ» ይ መትተ አጉዲሸተ ኩሎስ። ¹² አሞ ዮሱሱ እሱ ገኤ መንቹ «ሆሹ እንዶ አዝተ ቅጠንስቶንት ጃተ እይደን እስኦቲ ኪስ ፈንቀሽት ገእትኪእ ቤነክ ባቱምበገ ጃለክ እንዶ ሀዘከክ እንዶ እለመክ እንዶ ዱበሉ ኦሌክ መነ ገእቶት። ¹³ ጠሁ እኮዳ ድግስ ድግሶንት ጃተ ቡጠሃ፣ እንገታ ሎከታ መረመሃ፣ ሺህሃ፣ ቆቀሃ ገእ። ¹⁴ ህካን እስቶንትደ ባቶሄተ ደንድትምቡተኔ ማስኦንቱንቲ እካንት፤ አሞ ጡማኑ ሬሆች ኪእ ጃተ መገኑ ባተኖኪ» ዮስ።

አበ ድግስ አጉዲሸተ
(ማፋ. 22:1-10)

¹⁵ ዮሱሴን በርገንት ማዳን አፋዕልቶሪች መቱ ህካን መጮጮ ጃተ «መገን ዎሞማን እቶተ እተኖ ማስአሚሃ» ዮስ። ¹⁶ ጠሁ እኮዳ ዮሱሱ ፈንቀሽ «መትተ ጃተ መቱ መንቹ በትናሸተ አዝተ ቅጠንስ ሆለመ መነ ገኤኡ። ¹⁷ ኦዚስ ሳቱ ኢሌ ጃተ (ቴሱ ሆሩሩንኩ ቅጠሞተኔ ዋልዮ) ዮንተ አግሹስ ገእንቶ መንበ ሶኮ። ¹⁸ ጠሁ እኮዳ ገእንቶሩ ሆሩንኩ አኑንኩ አኑንኩ ገጃዬ እርኢ፤ መቱስ (ኡለተ ህዕሬምተኔ መር ጡዱ ሀስሰዮኤ፤ ህከኒ ሀእ አጉራኤ) ዮስ። ¹⁹ አሞ ዎሎስ (ኣንቱ ከዱ በረተ ህዕሬምተኔ ሆገእ ጡዶተ መረዮም፤ ህከኒ ሀእ አጉራኤ) ዮእ። ²⁰ ህትጉንተ ዎሎስ (ሚንትቹተ ኤበቄምተኔ ዋሎተ ደንዳምበእ) ዮእ። ²¹ ህኩ አግሹንኩ ዋልኪእ ህካን ሆረንክ ቀርቼሃንስ ኩሎ፤ ህተ ጃተ ምንስ እኑ አመራን አግሺሃንስ (ስርብት ከተም ጎዳናካኒ፣ ጡቀ ዎቃካኒ ፋልት ቡጠሃ፣ አንገታ ሎከታ መረንቶራ፣ ቆቃከታ፣ ሽንከታ ዋሸት አግስ) ዮስ። ²² አግሹንኩ (ቀርቶ! አዘዞንቴኤገን አሌም፤ እኮዳ ቴሱ መዕንት ዮእ) ዮእ። ²³ ቀርቼንኩ አግሺሃንስ (ባዱ መስታ ጎዳናካኒ፣ ጡቀ ዎቃካኒ ፋልት ምኑእ ዊመንተ መነ ዋለኖገ አስ። ²⁴ ዳፋንኩስ እን ያንከዕኔ፤ ህከን ገእንቶ መኒች ሚጡሁ ኦዚችእ እርኢ አፈናበእ) ዮእ። ዮስ።

14:11
ማፋ. 23:12
ሉቃ. 18:14
14:15
ማእ. 19:9
14:20
ለዘ. 24:5
1ቆር. 7:33

14:27
ግፍ. 18:24
ግር. 8:34
ሉቃ. 9:23

15:1-2
ሉቃ. 5:29-30

ዮሴብ እውኑ ቢላሽ እሁ ሆነን
(ማቴ. 10:37-38)

25 ሆሎሙ መኑ ዮሴብን በርገም መረመዮ እኬ፤ አስን መን ጧዱ ፈንቀል 26 «እብ ዋለኖ አይ ሄኦደ አነሲ፤ አመሲ፤ ሚንትቼሲ፤ አሱሲ፤ ህዝብሲ ዎሉ ፈኤየን ግሳስ ሄቶቲ ፈኤዕነ ሰጉምቦደ አወናንቼእ አሆተ ደንደኖበአ። 27 እሞ አይ መስቀሰስ እይ አወኑምቡኤ አወናንቼእ አሆተ ደንደኖበአ። 28 ከዕኔኤች ግምብ ምን ምኖተ ሀሰኖ መንቼ ዎና አፋዕልኪእ ጦፍሲስኖ ቀጡ ግዙ ዮስንዶ ሸለጉምቡ አይት? 29 ሀኩ ዮበአይ ሾሁተ ኡጅኪእ ጦፍ ምኒ ደንዶ ሆነደ ጡጆ ሆሩንኩ 30 «ኩ መንቼ ምኖተ አፍ ጦፋ ሆኒእ ያን ገላጩ አፈኖ። 31 እሞ ተርዱሚ ኩሚ ዎታደሩ ዮስ ዎሙ ሰሞዱሚ ኩሚ ዎታደረ አፍ ዋለኖ ዎሚን አለሞተ ደንደኖንዶ? አሰሚ መረኖስሀኒች ብርስ ዎና አፋዕልኪእ ኤረመኖበአንዶ? 32 ሀኩ ዮበኢች ኩጵሱ ቄዕረ ዎቃን ሄኦነን ሰቀማኑ ሶክ ኢተሞተ ኡጩቀኖ። 33 ህትጉንተ ዮስረ ሆረንክ እጉሩምቡ ከዕኔኤች እይ አወናንቼእ እሂ ደንደኖበአ» ዮስ።

ካዕልቱምቦ መጥኔተኔ
(ማቴ. 5:13፤ ማር. 9:50)

34 ቲሱ ዮሴብ «መጥንት ደናምተ፤ ጠሁ እኮዳ መጥንት ጠኡምቦደ ጠዕነሲ ሚን ፈንቀሺ ደንደኖ? 35 ህትጉንት መጥንት ኡላሃ እኮ ሸዕል ቱቢ ካዕልቱምቡተ አኮተኔ ፋሺን ኡጅኖሲ፤ አቼ መጮጭታ መጨት ዮሲ አይ ቃርስ መጮጩን» ዮስ።

በእ ደንገቶ ሆልኝኑ ሽልንግተኔ
(ማቴ. 18:12-14)

15 1 መትተ ጃተ ቀረጣኑሁ፤ ህጣታመቲ ሆሩንኩ ዮሴቢች መጮጭቶተ ህንጭተዮ እኬ። 2 ጠሁ እኮዳ ፈርሳውቲ፤ ሲር ሮስሳኑሁ «ኩ መንቼ ህጣታመተ አቅኪእ አሶአንን በርገም አተዮእ» ይት ጉንጉንቶእ።

3-4 ሀከኒ ዮሴብ እሶኦ «ከዕኔኤች ጥቢ ሆሶት ዮሲ ህተን ሆላች መትስ በአደ ሆንሳነ ሆንሰስ ሆሶተ ኡሰ ኡዱመአን ኡጅኪእ ህተ በአስ መትተ ሆልቼተ ደንገቀጤች ሀሴ መሩምቡ እይት? 5 ደንሲ ጃተ በጅቀም ጌነኖንተስ እይ ዋለኖ። 6 ምንሰ ኢሴ ጃተ ጃላከሲ፤ አሴስ መነሃ ሚጦማን ገካኪእ «በእ ሆልቼእ ደቂምተኔ ኡሳንን በርገንቲን

15:22
ሉቃ. 3:14

በጅቀምቤ ያኖስ። 7 እን ኩላንከዕኔ፤ ሀከንገንክ ህጣተ ቢረ ዩ ሀስሱምቡሰ ሆንሳነ ሆንሶ ጡማኒች አበ ህጣተስ ቢረ ያኖ ሚጦ ህጣታሚ ስማን አበት በጅጉት እካእ። 8 ህትጉንተ ቶርዱሙ ሽልንጉ ዮሴሀኒች መቱስ ሽልንጉ በኢሴደ ኩራዝ ሚከስ ምንሲ አባስ ደንገቀጤች ቃርስት ሀሴምቡ ሚንትቼት ህተኔት? 9 ደን ጃንተ ጃላከሲ፤ አሴስ መነሃ ሚጦማን ገካት «በኡኤ ሽልንገ ደቂምተኔ ኡሳንን በርገንቲን በጅቀምቤ» ይታሰ። 10 እን ኩላንከዕኔ፤ ሀከንገንክ ህጣተስ ቢረ ያኖ ሚጦ ህጣታሚ መንን መላክ ብሬን በጅጉት እካእ» ይ ተ አጉዲሸተ ኩሱስ።

በእ ደንግዎ እደቢተኔ

11 ቲሱ ዮሴብ «መቶ መንቼ ሰምት አሱት ዮስ እኬ። 12 ህከሮአችን ማዕኑስ አነስ (ኢ አነ! ዮኪሪች ኢሶኖኤ ቆደ ኢሴኤ) ዮእ፤ አኑሰን ዮስረ ሰሚንከስ ቢኮ። 13 ቀሆ በሬች ዘኪን ህኩ ማዕኑ ቢቱ ዮስረ ሆረንክ ጠጸእ አፍ ቄዕረ ባዱ አርቂእ፤ ህከኔን ግዘስ ሆረንክ ካዕሉምቦራን ብንእ በእሾ። 14 ዮስረ ሆረንክ ጦፍሀኒች ዘኪን ህከን ባዶን ቃሩ ጎሩ አገየን ህኩ አደቦ ህጩ አፎ። 15 ህከኔ ህከን ባዶ መኒች መቶን ድከአ፤ መንቼስን ቦከስ ዜኤኖበ ዜኡንተ ሶኮስ። 16 ህኩ አደቦንኩ ቦከት አታ ኮንፈ እቶተ ቁልጠዮ እኬ፤ እኮዳ ሚጡራ አስኖሲ ዮስበአ። 17 ዘካንቸንተስ ዎዘኑስ ፈንቀሴየን (አንእ ምኔን ቀጠረንት ሁጆታ አሸከሩ ሆሩንኩ እንጅረ እት ዱቢየን ፈአዮእ፤ እኮዳ እን ከኔ ጎሪን ሬሆዮም። 18 ህከኔ ከምቢች ኪእ እንእበ መርኪእ ኢ አነ! መንን ኪ ብሬን በእሾም። 19 ከኒች ዘኪን ቢቱክ የመም ገአሙ ገበአኖኤበአ) ህከኔ ቀጠረንት ሁጆታ አሸከሮችክ መትስን አሴኤ ያንስ) ይ ሰውዮእ። 20 ህከንቢችን ኪእ እንስበ ዋሉ፤ አስን ቄዕረ ሄኦነን አኑስ ጡጅ ከቼእኪእ ደጉደን መር ጎበስ ሀንቀፍ ሱንቁስ። 21 ቢቱስን (ኢ አነ! መንን ኪ ብሬን በእሾም፤ ከኒች ዘኪን ቢቱክ የመም ገአሙ ገበአኖኤበአ) ዮስ። 22 ጠሁ እኮዳ አኑስ አሸከረስ ገኡ «ስርብቲን ደናምተ አድሸተ ኤቢን አዲሸስ፤ አሞ አንጋንተስ ቁብቼተ ሉካንተስን ሚመ ዎርዮስ። 23 ህትጉንተ ሚሼስ ስንገ ኤቢን ዱልዮ፤ ንኦንት እንቶኒ፤ በጅቀምኒ። 24 ዳፋንኩስ ኩ ቢቱእ ሬሄ እኬ፤ ህኩዕኒን ቲሱ ሮሳሙ እኬእ፤ አሞ በኤ እኬ፤ ቲሱ ደንግሚእ) ዮሃንስ በጅቀሙ አፎእ።

25 ህተ ጃንተ በህሩስ ቢቱ ሆንባን ዮ እኬ፤ ፈንቀል ዋሶንን ምንበ ህንጭዮ ጃተ ጠርቢን ሸሰ ላገተ መጮጩእ።

26 እስን አሸከሪች መቱስ ገእ (ኩን መሃን?) ይ. ጠዕሚእ።
27 ህኩ አሸከርቼንኩ (ሀዘክ ዋሌእ፤ ቤቱስ ጡሚኒ፤
ፈይማኒ ደቂቱኒ አኑክ ሚሼለ ስንገ ዱሌስ) ዩስ። 28 ጠሁ
እኩዳ በሀሩ ቤቱ አመዕረም ምን አጉ ግብ፤ አኑስን ምኒች
ፋል አጉንተ አጩስ። 29 እስን አኒሃንስ ፈንቀሽ
(ሀኩዕኒን፤ ከንክ ዶስ አግሸገ ጠቀሚንኪ፤ አዘዞችክን ፋል
ከሰበአ፤ ሀከኒ ጃላካንተእ በርገም በጅቀሙንተ ሚጡ
ቡትቼሃ አስትምበኤ። 30 ጠሁ እኩዳ ኩ ቤቱክ ግዘክ ሳአኒን
በርገም በአሸከኒእ ዋሌየን ሚሼለ ስንገ ዱልቶንትስ) ዩእ።
31 አኑንኩ (ኢ ቤቶ፤ አት ሆረንተ ጃተ ኤሳን ሚጡ
የንት፤ ኤሳ የሩ ሆሩንኩ ኪሃ። 32 ጠሁ እኩዳ ኩ ሀዘክ
ሬሄ እኪ፤ ቲሱ ፎሳሙ አኪእ፤ አም በኤ እኪ፤ ቲሱ
ደገሚእ፤ ሀከኒ አብንስ በጅቀሙ ሀስሰኖኔ) ዩስ) ዩእ።

ቆረ አዘዛንችተኔ

16

16 'ዩሱሱ አወናኒሃንስ «መትተ ጃተ መቱ ቀባጣሙ
መንቹ ዮ እኪ፤ እሲንክ ምንስ አዘዞኖ መቱ መንቹ
ዮስ እኪ፤ ሀከን ቀባጣሞ መንቹ (ምንክ አዘዛንቹ ዮኪረ
ብነእዮ) ዩን ኩሌመስ። 2 ህኩ ቀባጣሙ መንቹንኩ ምንስ
አዘዛንቹ ገአሲሸከኒእ (ኩ ኪተኒ መጮጪዮም ጠሁ መሃን?
ከኒች ዘኪን ምንእ አዘዘ ደንድቱምቡተኔ ቆረብሲሸንኪረ
አስቶንትገ ጣፍ አሲኤ) ዩስ። 3 ሀኩ አዘዛንቹንኩ
ዎዘናንተስ (ቲሱ ቀርቼእ አዘዘእ ሁጀች ሸርኤታት፤ ሀከኒ
መ አሱ? ሆንእ ደንዳምበእ፤ አጭ እቱ ሳልሲሰኖኤ።
4 አቼ አዘዘእ ሁጀች ሸረምም ጃተ መት ምኒንተስ
አቁንተኤ አሳምረ ደጌም) ዩእ።

5 ሀከኒ ቀርቻስ ቤን መሃ ሆረንክ ተረን ተረን ገእኪእ
ዎንስ መንቹ (ኢ ቀርቼ ባታንት ሀወንኩ ቤት ዮኪ?)
ዩስ። 6 መንቹስ (ጥቢ በስ ዘይት ቤት ዮኤ) ዩእ፤
አዘዛንቹንኩ (ቤኩክ ጣፈም ዎረቀቱ ኩዕኒን፤ ሰርብት
አፋዕልትኪእ አንታዱመ በሱ ይት ጣፍ) ዩስ። 7 ሀከኒች
ዘኪን ለንክስ መንቹ (ሀወንኩ ቤት ዮኪ) ዩስ፤ መንቹስ
(ጥቢ ደወል አለስ ቤት ዮኤ) ዩእ፤ አዘዛንቹንኩ (ቤኩክ
ጣፈም ዎረቀቱ ኩዕኒን፤ ሄዚታዱመ ደወላ ይት ጣፍ)
ዩስ። 8 ቀርቼስን ሀኩ አመዕነሙምቡ አዘዛንቹ ቀርማን
አሲሀኒ ማለሱ፤ ዳፋንኩስ ተን ኡለ መት እስ-እሰኦንቲ
አስቀንታራን መንን መኒች አበ ቆራክተ። 9 አን ኩላንክዕኔ፤
ተን ኡለ ቀባጡዕኔ ጎፎ ጃተ ሀነቲንክ ሄአ ምናንተስ
አቀቱንተዕኔ ተን ኡለ ቀባጡን ገኒሃዕኔ ጃላክተ መክጭዩ።

10 አብሽ ቀሆ ጠሃን አመዕነሞ አበ ጠሃኒ አመዕነሚሃ፤
ጠሁ እኩዳ አብሽ ቀሆ ጠሃን እመዕነሙምቡ መንቹ አበ
ጠሃኒ አመዕነሚሞበአ። 11 አቼ ተን ኡለ ቀባጡን
አመዕነንቲንተረ አኪኑምቡች ገሬ ቀባጡተ አይ ሀደረተ
አስኖዕኔ? 12 አም ዎሎ መን ቀባጡን አመዕነንቲንተረ
እኪኑምቡች ገኒሃዕኔ አካ ቀባጡተ አይ አስኖዕኔ?

13 ለም ቀርቼ ጠቀሞተ ደንደኖ እግሹ ዮበእ፤ ሀከኒ
መቱስ ግብ ዎሱስ ኢተኖ፤ እንዶ መቱስ አብሽ ዎሱስ
ገደኖ፤ ሀትጉንተ መገኒሃ፤ ግዚሃ ጠቀሚ
ደንድቲንንተበእ) ዩእ።

14 ግዘ ኢትታ ፈርሳሙት ዩሱሱ ጠሃቂረ ሆረንክ መጮት
ገላጮስ። 15 ጠሁ እኩዳ ዩሱሱ «አዕኖኦት መን ብሬገ
ገዕኔ መጮረተ አስቅቲንታረ፤ እኩዳ መንኩ ዎዘነዕኔ
ደገኖ፤ ዳፋንኩስ መንባን አበ አጉጅ ጡደመኖሩ መንገባን
ገደሚሃ» ዩእ።

መንን አዘዞን ኤበቀንችተኔ

(ማፉ. 5 ÷ 31-32፤ 11 ÷ 12-13፤ ማር. 10 ÷ 11-12)

16 ዩሱሱ «መንን ሰሩሁ፤ ሀራጋትሁ ይቶሩ ጠመቃንቶ
የሃንሴ ጄቹት ኢልተንቀጤች ዮ እኪ፤ ሀተን ጄቶች
አፍ አም መንን ዎሞመ ምሽራች ሳገት በርገንት
ስበክንተዮእ፤ መት አኑንኩ አኑንኩ ሀተን ዎሞማን መቄን
አንተ አጸመኖእ። 17 ጠሁ እኩዳ መንን ሰራች መትት
እልቲቲ በአሀኒች ስምሁ፤ ኡለቲ ሀጉ ቢለኖ።

18 ሚንትቹስ ሸርኪእ ዎልስ ኤበኖ ሆሩንኩ ሳአዮእ፤
እም አሬችሴ ፋልቶ ሚንትቹተ ኤበኖ ሆሩንኩ ሳአዮእ»
ዩእ።

ቀባጣሞ መንችን ቡጥቶ መንችተኔ

19 ዩሱሱ «ዳሙተ እድሸታ፤ ደናምተ ተልቢች
ሁጀተንቲ እድሸታ አደቀኖ መቱ ቀባጣሙ መንቹ ዮ
እኪ፤ እስን በሬን በሬን መኪሃንስ ሄለም በጅንን ሄአኖወ
እኪ። 20 አም አሉስ መዞተ ጠለ እኪ (አልአዛሬ) ዩኖ መቱ
ቡጥቹ መንቹ ሀከን ቀባጣሞ መንች ጎችባን አሰኤ እኪ።
21 ሀኩ ቡጥቹንኩ ቀባጣሞወንስ መንች ማዲች ኡበኖ
ፋፋሩ እቶተ ቁሉጠኖ አኪ፤ ባስገክስ ዎሸት ዋልተን
መዘስ አራባ እኪ። 22 ሀኩ ቡጥቹ መንቹ ሬሄንን መላኩ
አብረሃሚ ሺነ አርሶስ፤ ሀትጉንተ ቀባጣሙስ መንቹሁ ሬሀ
ሞገም። 23 ሀኩ ቀባጣሙ መንቹ ዶሊ ሆረንክ ጠእቱምቡ
ጌራን ሀወንኪእ እልስ ጠቀእ አብረሃሚ፤ አብረሃሚ ሺኖን

16:10
ግፉ. 25:21

16:13
ግፉ. 8:24

16:15
1ሳሙ. 18:7
ኢጉ. 21:2
ሰቶ. 1:24

16:16
ግፉ. 11:12-13

16:17
ግፉ. 5:18

16:18
ግፉ. 5:32
1ሳር. 7:10-11

16:25
ሉቃ. 6:24

16:29
የሃ. 5:45-47

17:3
ግብ. 18:15

17:5-6
ግብ. 17:20
ግብ. 21:21
ግር. 11:22-23

17:8
ሉቃ. 12:37

ዮ አልአዛሪኒ ቄሪሪ ጡጅ። ²⁴እስን (ኢ እነ አብረሃሚ! ሆኦ ኤሳ ቅሽጢኤ፤ አን ከኔ ጊረ ለበን አዚን ሀወዮምተኔ ዙሩዕምቶስ ሉደ ዎኦን ጩፍ እረብእ ግድሱንተ አልአዛሪ ሶሄኤ) ይ ገኤእ። ²⁵ጠሁ እኮዳ አብረሃም (ኢ ቤቶ! ፎሌ ዮንት ጃተ ሄለንቶንትጋ፤ ህትጉንተ አልአዛሪ ሀዌጋ ስውይ፤ ህከኒ እስ ቲሉ ከኔ በጀቀመኔየን አት ሀውተዮንት። ²⁶አሞ ህከኒች ሆሪችን አሉዲን ከምቢች ከዕኔኤስ ሀጊ ሀሳሩ ደንድቱምቦጋ፤ ከዕኔኤቢች አደ ኒበ ቶሉምቦጋ ኒን ከዕኔኤ ሚሪሪን አበት በልት ዮእ) ዮስ። ²⁷ሀኮ ቀባጣሙ መንቹንኩ (ኢ እነ! ህከደ አልአዛሪ አንእ ምን ሶኩንተ ኡጩቃንኪ። ²⁸ዳፋንኩስ ህከኔ እንትት ሀዛከት ዮኤ፤ ሀኮሩንኩ ተ ሀው መዕንተ ዋልቱምቦጋ እስ መርኪእ ቃርስ ኩሉንስ) ዮእ። ²⁹ጠሁ እኮዳ አብረሃም (እሶኦ ሙሲ፤ ሀራጋትሁ ጣፎሩ ዮስ፤ ህከረ መጮቂቱን) ዮደ ³⁰ሀኮ ቀባጣሙ መንቹ ፈንቀሽ (ኢ እነ አብረሃሚ! ህትጉተበእ፤ ሬቶ መኒች መቱ ኬእ መርደ ሀጣተስ ቢረ ይታእ) ዮእ። ³¹አብረሃምን (ሙሲ፤ ሀራጋትሁ ጣፎሩ ያኖ መጮቂቱምቦረ እኮኢች ሬቶ መኒች መቱ ኬኦዳ አመዕንታበእ) ዮስ» ዮእ።

ሀጣትተኔ

(ግብ. 18:6-7:21-22፤ ግር. 9:42)

17 ¹ዮሱሱ አወናኒሃንስ «መነ ቆል ሉስስኖሩ ዋሉስኖች ሆረን ፈአኖበኤ፤ ጠሁ እኮዳ ህከ ቆለኖስረ ኤበኖ መንቹ እዩ፤ ²ሀኮ መንቹሁ ተን ቀቀሃኖ ጩላች መቱስ ሉስስኖህኒች ዊትም ከኑ ጎበንተስ ኡሱራን በሃራን ኡጀመስ እኬየን ዎኖስ እኬ። ³ህከኒ ገጊሃዕኔ ቆረኦዩ፤ ህወከ በእሾሄደ እመዕርስ፤ አስመ ጋብ ፈንቀሉደ አጉርስ። ⁴መቶ በሬ እዚን ለመልተ ኮደተ በእሾሄዳ ለመልንተ ኮደተ (ጋብ ፈንቀሉም) ያን ኪበ ዋሉደ አጉሩ ሀስስኖሄ» ዮእ።

አመዕንትተኒሃ፤ መቱ አግሹ አሉ ሀስስኖስረተኒሃ

⁵ለቀማኑ ቀርቼ ዮሱስ «ሀእ አመዕነቱ በርግኔ» ይቶስ። ⁶ቀርቼንኩ ፈንቀሽ «ጣፍ እኤ ቀጡ አመዕነቱ ዮዕኔ እኬየን ተ አዴቹተ (ከምቢች ጦቆስንት በሃር እዚን ካስም) ይቱንተዳ አዘዘንታዕኔ እኬ።

⁷አሞ ሆገእኖ እንደ ሆስተ ዚእኖ አግሹ ዮሲ አግሹሐ ሆንቢች ፈንቀሉ ጃተ (ስርብት አፋዕልት እት) ያኖ ከዕኔኤች አዩት? ⁸ህከን ያኖ ቆደ (ኣቼ ኦዝእ ቅጠንስት

እተንቀጢቺ፤ አገንቀጢቺ የመዙከ ቆርሶት እትሴኤ፤ ህከኒች ዘኪን እት እታንትኔ፤ አጋንትኔ) ያኖስየበእንደ? ⁹አሞ እስ እዘጅረ አሴሀኒ ህከ አግሹ ገሰጠኖስንደ? ¹⁰ህትጉንተ አዕኖኦቲ አዘዘንቱንተረ ሆረንከ አስቱንተ ጃተ (ኣኦት ገበዕትምቦተ አግዘ፤ አሉ ሀስስኖኔረ ጠለ አስኔም) ይዩ» ዮስ።

አሴን ፋሰኖ ሂሉ ሞሉ አፈስ ቶርዱመ መነ ዮሱሱ ፈይሾን

¹¹ዮሱሱ ዩሩሳሌም ከተመ መረን ሰማርነ፤ ገሊል ሚሪሪን ሀገዮ እኬ። ¹²መቱ አሉ እጎ ጃተ እኬን ፋሰኖ ሂሉ ሞሉ አፈስ ቶርዱመ መነ ቄሪሪ ኡርቲሪን ደቀሞ። ¹³እሶአንት ሳገስ ጦቀት «ቀርቾ ዮሱስ! ሀእ ቅሽጉኔ!» ይቶእ። ¹⁴ዮሱሱንኩ እሶአተ ጡጅኪእ «መርዬ እልዕኔ ቄሳካ ጡድሽዬ» ዮስ፤ እሶአንት መርተንን አሴን ፋሰኖ ሂስ ሞሲች ሙጩርቶእ። ¹⁵እሶአችን መቱስ ፈዬገ ደጎ ጃተ አበ ሳጋን መገኑ ገለጠን ፈንቀል ዋሉ። ¹⁶እስን ሚኔንተስ-ሀርከዬ ዮሱስ ሉካን ኡብ ገሰጢስ፤ መንቹንኩስ ሰማር ባዴየ እኬ። ¹⁷ዮሱሱንኩ «ፈይቶሩ ቶርዱማንት እኬበእንደ? ሆንሱስ ሀትኪእ? ¹⁸ከን ዎሉ ባድ መንቹች ሀኒየን መገኑ ገለጢ ፈንቀል ዋሉኢ ዮእንደ?» ይኬእ ¹⁹ህከ መንቹ «አመዕነቱከ ፈይሹኪ፤ ጦቀት አርቅ» ዮስ።

መገን ዎሞመ ዋልተኔ

(ግብ. 24:23-28:37-41)

²⁰ፈርሳውት ዮሱስ «መገን ዎሞመት ህከደ ዋልታ?» ይት ጠዕምቶደ «መገን ዎሞመት ዋልታኢ መነ ቆረበኖጊኔትበእ። ²¹አሞ (ህትዕኒን ከኔ ዮእ) እንደ (ከኤ ዮእ) ዩኖሴበኤ፤ ዳፋንኩስ መገን ዎሞመት ዮኢ ከዕኔኤ ሚሪሪኔት» ዮስ።

²²ህከኒች ዘኪን ዮሱሱ አወናኒሃንስ «መንች ቤት በራካች መቱሲ ጡዲ ቁልጥቲንተ ጃተ ዋልታእ፤ እኮዳ ጡዴነንተበኤ። ²³አሞ መነ (ኩዕኒን ከኔ ዮእ) እንደ (ሀኮጲን ከኤ ዮእ) ያኖዕኔ፤ ጠሁ እኮዳ እሶአተ አወንቲን መርቲኖችዬ። ²⁴ዳፋንኩስ ሰማን በንቁት ቤሌሌስ መቶ ቶቺች መቶ ቶቺ ኢለንቀጢች ጫከሳህንገንከ መንች ቤቱ ዋለኖ በር ህትጉንተ እህኖ። ²⁵ጠሁ እኮዳ ህከኒች ብርስ መንች ቤቱ ሆሰመ ሀወ አቆታ፤ ከን ዶል መኒን ግበሞታ ገለኖስ። ²⁶አሞ ኖሄ ዶል እኮገንከ መንች ቤት ዶለሃ ህትጉንተ እህኖ። ²⁷ህኩስን ኖሀ መርከባን እገኖ በሩ

17:14
ቄላ. 14:1-32
ግብ. 8:34
ሉቃ. 5:14

17:19
ግብ. 9:22
ግር. 5:34
ሉቃ. 8:48
ሉቃ. 18:42

17:23
ግብ. 24:23
ግር. 13:21

17:24
ግብ. 24:27
ግብ. 1:7

17:25
ሉቃ. 9:22

17:26
ቄላ. 6:5-8
ግብ. 24:37-39

17:27
ቄላ. 7:16-24

17:28-29
ጥፋ. 18:20-33
ቀጪ. 19:25

17:31
ጥፋ. 24:17-18
ግር. 13:15-16

17:32
ቀጪ. 19:26

17:33
ጥፋ. 10:39
ግር. 16:25
ጥር. 8:35
ሉቃ. 9:24
ዮሳ. 12:25

17:37
ጥፋ. 24:28

18:1-8
ሉቃ. 11:5-8

ኢሰንቀጤች መኑ እተዋእኒ፥ እገዮእኒ፥ ኤበቀዮእኒ፥ ቆርሲስመዮእኒ እኬ፤ በእ ምኡንኩ ዋል ሆረንከስ በእሽ ከሞ። ²⁸ህትጉንተ ሉጤ ዶልገንክ እህኖ፤ ህተ ጃታ መኑ እተዋእኒ፥ አገዮእኒ፥ ህሰረዮእኒ፥ ህረዮእኒ፥ ካስዮእኒ፥ ምነዮእኒ እኬ። ²⁹እኮዳ ሉጥ ሶዶም ከተሚች ፉሎ በር ጊረቲ፥ ዲጉሁት ሰሚች ኡብ ሆረንከስ በእሽ ከሞ። ³⁰መንች ቤቱ ጡደመኖ በርሃ ህትጉንተ እህኖ። ³¹ህከ በርንክ ምን እሴን ዮ መንቹ ምኒንተስ ዮ አዳተ አቀተ ድሩንክ፤ ህትጉንተ ሆሳባን ዮኢንኩ ዘኩ ለቅ ፈንቀሉንክ። ³²አሞ ሉጤ፥ ሚንትቹተ ሰውዬ። ³³ፎልስ ፈእጨ ህሰኖ ሆሩንኩ ፎልስ በእሰኖ፤ አሞ ፎልስ በእሰኖ ሆሩንኩ ፎልስ ፈእጨኖ። ³⁴አን ኩላንከዕፊ፤ ህከ አንከር ሰሙ መንቹ ሚጤ መዕናን ኦስእእ፤ ህከሮእችን መቱስ አሮሴናን መቱስ ፈእኖ። ³⁵አሞ ለምት ሚንትቹት ሚጤማንን ዊታእ፤ ህከሮእችን መቱስ አሮሴናን መቱስ ፈእኖ። ³⁶ህትጉንተ ለሙ መንቹ ሚጤ መዕኔን ሆገእእ፤ ህከሮእችን መቱስ አሮሴናን መቱስ ፈእኖ።³⁷ህከኒ እወናኑስ ዮሱስ «ቀርቶ! አሮሴናሲ ህትላ?» ይት ጠዕምቶስ፤ እስን «ሬቸ ዮባን ህከኒ ዘብሩ ጠጽዖኖ» ዮስ።

አሮሴ ሬሄ ሚንትቹን ሂስ ዳንተኒ

18

¹ህከኒች ዘከን ዮሱሱ እወናኑስ ሆጉዕናች ሆረንተ ጃተ መገኑ ኡጩ ሀስስኖስን ተማርሶስተ መትተ እጉዲሸተ ኩሎስ። ²እስን «መቶ ከተማን መገኑሃ ዋጁምቡ መነሃ ሳሉምቡ መቱ ዳኑ ዮ እኬ። ³ህከን ከተማንን መትተ አሮሴ ሬሄ ሚንትቹት ዮ እኬ፤ እሴን ህከን ዳንበ ዋልተን (ዲኒንተእ ኦደምም ጠህ ፍርዴኤ) ይተዋስ እኬ። ⁴እስን በትናሸተ ጀቹተ ፍርዱ ግቦሲ፤ ጠሁ እኮዳ ዘከ ምዘናንተስ (መሃ መገኑ ዋጁምቦዳ፥ መነንከ ሳሉምቦዳ ፍት አሮሴ ሬሄ ሚንትቹት ሀውስዮኤተኒ ፍርዳንሲ፤ ህከ ዮበእደ ሆረንተ ጃተ ዋልተን ሆግሶኮኤ) ይ ሰውዬእ» ዮስ።

⁵ቀርቹ ዮሱሱንኩ «ህኩ ሂሉ ዳኑ ዮረ መጮጭዮሉ። ⁶ህከደ መገኑ እንከርሃ፥ በራሃ እስበ ያርታ ዶሪረንቶ መኒሃንስ ፍርደኖስበእንዶ? አሞ ፍርዳዕናችሁ በትናሸተ ጀቹተ ኤጊረኖንዶ? ⁸አን ኩላንከዕፊ፤ ሰርብን ፍርደኖስ፤ ጠሁ እኮዳ መንች ቤቱ ዋሰኖ ጃተ እሉ እሴን እመዕነቱ ደገኖንዶ?» ዮእ።

⁹ገት ምሉት መመቱ በር መጣፋን ዮበእተ።

ፈርሳውችን ቀረጣንችተኒ

⁹ዮሱሱ «ነኣት ጡማኖወ» ይተን ገጋንተስ ድከኣን ምሉ መነ ገዳ መኒ ተ አጉዲሸተ ኩሎስ። ¹⁰ህኩስን «ለሙ መንቹ መገኑ ኡጭቶተ መገን ምን መርቶእ፤ ህከሮእችን መቱስ ፈርሳውቶወ፤ አሞ ለንከስቢ ቀረጣንቶወ እኬ። ¹¹ፈርሳውቹስ ኡርኬእ ምዘናንተስ (መገኖ! ምሉ ሆረንክ መንገ ህኩስን መቁሳ መንጋ፥ ሾከ መንጋ፥ ሳኢንጋ ባስንከስ ከን ቀረጣንችገ እሁምቡተኒ ገለጣንኬ። ¹²አንን ሄኬቶን ለምተ ከደተ ጠመዮም፤ አሞ ደቃምረች ሆረችን ቶርዱሚች መቱ አስረተ ቶሾዮም) ዮእ። ¹³ጠሁ እኮዳ ቀረጣንቹስ ቁዕሪ ኡርኬእ እልስ ጦቀእ ሰማ ጡዶታ እግምበእ እኬ፤ እኮዳ ሃሙስ ምቀዕረን (መገኖ! ኤስ ሀጣታሙ ማሬኤ!) ያዮ እኬ። ¹⁴አን ኩላንከዕፊ፤ ፈርሳውቹች እበ ቀረጣንቹ ሙጩር ምንስ ፈንቀሉ፤ ዳፋንኩስ ገንስ ጦቅ ጦቅ አሰኖ ሆሩንኩ ህርከ ያኖ፤ እኮዳ ገንስ ህርከእኖ አበኖ» ዮስ።

ዮሱሱ ጨስተ ማሰእገ

(ማቶ. 19:13-15፤ ማር. 10:13-16)

¹⁵መኑ ጨሳካንተስ ዮሱሱ አንገስ ኡጁንተ እስበ ኤቦእ፤ ዮሱስ እወናኑንኩ ህካን ጡዶ ጃተ ህከ መነ አሙዕርቶእ። ¹⁶ጠሁ እኮዳ ዮሱሱ ጨስተ ገእ «መገን ምሞመት ከሮእገ ዮረቢተ እኮተኒ ጨሳት ኢበ ዋልቱን፤ ከንቴኖቹስ። ¹⁷ገርተ ያንከዕፊ፤ መገን ምሞመተ ጨልገ እከ ኣቁምቡ አዪ መገን ምሞማን ሆረን አገኖበእ» ዮእ።

ቀባጣም መንችተኒ

(ማቶ. 19:16-30፤ ማር. 10:17-31)

¹⁸መቱ ገሻንቹ ዮሱስ «ቢዘ አስተማርቶ! ዶሲ ሆረንከ ነፋምቡተ ሄቶተ ደቆተ መ አሱ?» ይ ጠዕሚእ። ¹⁹ዮሱሱንኩ «ሚ (ቢዘ) ይት ገኣተዮንቴኤ? መገኒች ጠሊች ህጊዮን ቢዙ አዪ ዮበእ። ²⁰አሞ አዘዙተ ሆረንተ ደጋንት፤ አዘዙስን (ሳኢት፤ ሽቶት፤ ሞገኦት፤ ቆጵነ ነቀሶት፤ እነኪ፥ እመኪ አብሰ) ይታታ» ዮስ። ²¹መንቹስን «ከ ሆረንከዕኑ እስመኒችእን አፍ ቆረቤም» ዮእ።

²²ዮሱሱንኩ ህካን መጮጩ ጃተ «ሚጡ ጠሁ ፈኤሄ፤ ህኩስን ዮሄረ ሆረንከ ህርት ቡጢ ቢህ፤ ሰማን ጠጽዮሃን ደቅታንት፤ ህትከኬእ ዋልተ እወኔኤ» ዮስ። ²³ጠሁ እኮዳ መንቹስ አብሽ ቀባጣሙ እኮተኒ ህካን መጮጩ ጃተ

18:14
ጥፋ. 18:14
ግፋ. 23:12
ሉቃ. 14:11
1ኢዮ. 5:6

18:15-17
ጥፋ. 18:13

18:20
ዮሀ. 20:12-16
ዘዘ. 5:16-20

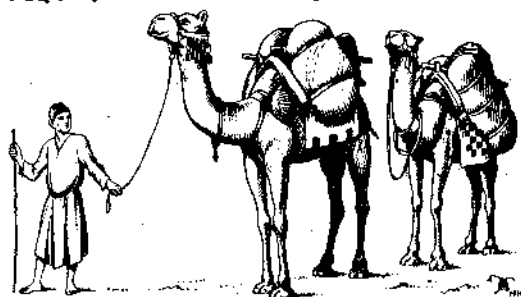
18:22
ሉቃ. 12:133

18:27
ቆጪ. 18:14
እዩ. 42:2
ኢር. 32:17
ሉቃ. 1:37

18:31-34
ሉቃ. 9:22

18:35-43
ማቴ. 9:127-31

አብሽ ከቼለ። ²⁴ዮሱሱንኩ ህኩ መንቹ አብሽ ክቼለገ ጡጅኪእ «ቀባጡት ዮስሪ መገን ዎሞመተ አጉ ህወንክ ኪዕማሻ! ²⁵ህትጉንተ ቀባጣሙ መንቹ መገን ዎሞመተ አገናህኒች ጋሚሉ መርፍ ጠላሊን ህጉ ቢለና» ዩእ።

ከን ጋሚሉ።

²⁶ህክን መጮጭቶ መት «ህከደ አይ ፈኢ ደንደናስ?» ይቶእ። ²⁷ጠሁ እኮዳ ዮሱሱ «መንባን ደንደሱምቡ ጠሁ መገንባን ደንደሱናው» ዩእ። ²⁸ኢጥሮስን «ህኩዕኒን ነሉት ሆረረንክ አጉን አወንዮንኪ» ዩስ። ²⁹ዮሱሱንኩ «ገርተ ያንከዕኒ፤ መገን ዎሞመተኒ ምንስ እንደ ሚንትቼስ እንደ ህዛከስ እንደ እልቶስረ እንደ አሱስ አጉርኪእ ³⁰ከን ዶላኒ በትናሽ ለፎ አቁምቡ አሞ ዋስኖ ዶላኒ ዶሊ ሆረንክ ጎፉምቡተ ሄቶተ ደቁምቡ መንቹ ዮበእ» ዩስ።

ዮሱሱ ሪሆስተኔ ስክ ኮደተ ጠሃቁገ

(ማቴ. 20:17-19፤ ማር. 10:32-34)

³¹ዮሱሱ ቶን ለሙንክ አወናኑስ ሺን ስቅኪእ «ህኩዕኒን! ቴሱ ንሉት ዮሩሳሌም ከተመ ፋዮም፤ አሞ መንቹ ቤተተኔንክ ህራጋት ጣፎ ጠሁ ሆሩንኩ ዊመኖ። ³²እሱንክ አይሁደ እኩምቦ መኒ ህግሴን አሴናንስ ገላጭኖስኒ፤ ቦሮሬኖስኒ፤ እንጆ ለሌንተስ ቱ ዮኖስኒ። ³³ገረፎስህኒች ህኪንን ሽታስ፤ ጠሁ እኮዳ እስ ስክ በር ሬሆች ኪእኖ» ዩስ። ³⁴እኮዳ አወናኑስ ህክን ጠሂች ሚጡራ ቆርስትምበእ፤ አሞ ጠሃቁስ ጠሁንኩ ደጽዮስተኔ ጠሃቁምስ ጠህ እፍምበእ።

ዮሱሱ ቆቀ መንቹ ፈይሾገ

(ማቴ. 20:29-34፤ ማር. 10:46-52)

³⁵ዮሱሱ እያርኮ ከተመ ህንጭዬ ጃተ መቱ ቆቁ መንቹ አጫቀን ዎቂ ለፎን አፋዕሌ እኪ። ³⁶በትናሽ መትንኩ

ሺኒንተስ ህንጂኖን መጮጭኪእ «ኩን መሃን?» ይ ጠዕሚእ። ³⁷መትንኩ «ናዝሬት ዮሱሱ ከኒን ህንጃእ» ይት ኩልቶስ። ³⁸ህኩ ቆቁንኩ «ዳዊቲ ቤቶ ዮሱስ! ህእ ቅሽጢኤ» ያን ያሮ። ³⁹ብሬን መረንተዮ መትንኩ «ሰዕምይ!» ይት አሙዕርቶስ፤ እኮዳ ህኩ ቆቁ «ዳዊቲ ቤቶ! ህእ ቅሽጢኤ» ያን አብሽ ያሮ። ⁴⁰ዮሱሱንኩ ኡርኪእ እስባ ዋሺኑንተስ እዘጀ፤ ህኩ ቆቁንኩ እስባ ህንጭዬ ጃተ ⁴¹ዮሱሱ «መ አሱንተሄ ህስን» ይ ጠዕሚስ፤ እስን «ቀርቾ! ጡዱ ህሳም!» ዩእ። ⁴²ዮሱሱንኩ «ጡድ! አመዕነቱክ ፈይሺኪ» ዩስ። ⁴³ህኩ ቆቁ ህተ ጃንተ ጡጅ፤ እስን መገን ገስጠን ዮሱስ አወኖ፤ አሞ መት ሆሩንኩ ህክን ጡጅ ጃተ መገን ገስጢእ።

ዮሱስን ዘኮሲተኔ

19 ¹ዮሱሱ እያርኮ ከተመ አግ ህክኒን ህንጃ እኪ። ²ህክኒን «ዘኮሲ» ዮኖ መንቹ ዮ እኪ፤ እስን ቀረጣኒዩ አወንሳንቹኒ፤ ቀባጣሞወ መንቹኒ እኪ። ³ህኩ መንቹንኩ ዮሱሱ ህክኒትንዶ ጡዶተ ህሰዮ እኪ፤ ጠሁ እኮዳ ገበንቹ እኮተኔ መን በትኒች ኪእ ጡዶተ ደንድምበእ። ⁴ዮሱሱ ህክን ዎቁን ህንጃተኔ ዘኮስ ብሬን ደጉጅ ህግኪእ ዮሱስ ጡዶተ መቱ አዴቾን ፋሉ። ⁵ዮሱሱንኩ ህተ መዕንተ ኢሌ ጃተ ስንጋግ ጡጅኪእ «ዘኮሲ! ከበር ኪ ምኒን ሆሱ ገበአኖኤተኔ ስርብት ድር» ዩስ። ⁶ህክኒ ዘኮስ ስርብን ድርኪእ በጅጉን ላቁስ። ⁷መትንኩ ህክን ጡዶ ጃተ «ህጣታሞ መንቹ ምን ኮህነቲ አገኒእ» ይት ሆሩንኩስ ጉንጉንቶእ። ⁸እኮዳ ዘኮስ ኡርኪእ ዮሱሱ «ቀርቾ! ዮኤሪች ሆሪችን በከንስ ቡጢ አሳም፤ አሞ እዮቺ ሀምበላች መሃ ላቁምሩ ሄላደ ሾሉ ለፎ እስ ፈንቀሽ አሳም» ዩእ። ⁹ዮሱሱንኩ «ኩ መንቹህ አብረሃሚ ቤቱ እኮተኔ ከበር ፈኢ ከን ምኒ እኪእ። ¹⁰ዳፋንኩስ መንቹ ቤቱ በእ ሀሰታ፤ ፈእስታ ዋሌእ» ዩስ።

ቶርዱሚ አግዘ አጉዲሸተኔ

(ማቴ. 25:14-30)

¹¹መት ህክ ጠህ መጮጫኒኖን ዮሱሱ መትተ አጉዲሸተ በርግ ኩሉ፤ ዳፋንኩስ እስ ዮሩሳሌመ ኢሉተ ህንጭዮተኔሃቲ፤ መገን ዎሞመት ስርብትን ጡደንታኪ እጉጅስተኔሃቲ እኪ። ¹²ህክንተኔ ዮሱሱ «መቱ አሱ መንቹ ዎሞመተ ለጽ ፈንቀሉተ ቂዕሪ ባዱ መሮ። ¹³ህክኒ አግዛችስ ቶርዱመ ገእኪእ ለኒንክ ለኒንክ ጥቤ ጥቤ ብር

19:7
ሉቃ. 5:29-30
ሉቃ. 15:1-2

19:8
ቆሲ. 8:15
ዎሉ. 5:6-7

19:10
ማቴ. 18:11

19:17
ሉቃ. 16:10
19:26
ማቴ. 13:12
ማር. 4:25
ሉቃ. 8:18

አስ (ፈንቀል ዋለንቀጤች ከኒን ዘዘልዬ) ዮሴ። ¹⁴ ጠሁ እኮዳ ባድሰ መኑ እሱ ግብኤአ (ኩ መንቹ ኒ አሌን ዎሞሶሙንተ ሀንሳምበአ) ይት ዘኮንተሰ ሶቀማት ሶኮአ።

¹⁵ ሀኩ መንቹንኩ ዎሞመተ አፉ ፈንቀሉ ጃተ ሀኩ ግዙ አሴሰ አግዘት ዘዘልት ሀመንከ ቀልሲሴኦንዶ ደጎተ እስበ ገሌትንተሰ አዘጀ። ¹⁶ ዎነሰ እግሹ መንቹሰ ብርተ ዋልኬአ (ቀርቶ! ጥቤከ ብሩ ተርዱሚ ጥቤ ብረ ቀሌኦ) ዮሴ። ¹⁷ ቀርቹሰን (ደናሞን አስቱንት! አት በሬዱ አግሹ አብሽ ቀሆ ጠሃን አመዕንቴንቴ አኮንተተኔ ተርዱመ ከተሚ ዳነ እህ) ዮሴ። ¹⁸ አሞ ሰንከሰቢ ዋልኬአ (ቀርቶ! ጥቤከ ብሩ አንቱ ጥቤ ብረ ቀሌኦ) ዮሴ። ¹⁹ ቀርቹሰን (አቲ አንቶ ከተሚ ዳነ እህ) ዮሴ። ²⁰ ሀትጉንተ ዎሎሲ ዋልኬአ (ቀርቶ! ሱሲን ጣጭ ማጮም ጥቤከ ብሩ ኩዕኒን። ²¹ ዳፋንኩስ አት እፋሽቴምቡንከ አቅታንትነ ውጡምቡንከ ጠጰታንት ጎደበ ቃረ መንቹ እኮንትገ ደግኬአ ዋጀንኬተኔሃት) ዮሴ። ²² ቀርቹሰን (ኩ ሂሉ አግሹ! ገግከ እፈች ፋሉ ጠሂንን ፍርዳንኬ! አን አፋሹምቡንከ አቃምነ ውጡምቡንከ ጠጰአም ጎደበ ቃረ መንቹ እኮምገ ደጓንት! ²³ ሀከደ ሚሃመ ግዘአ ባንካን አፋሽትምበአ? አንን ዋልኬአ ቀሎንተሰን አቃም አኬ) ዮሴ።

²⁴ ሀከኒች ዘከን ቀርቹ ሀከኒ አርቶ መነ (ጥቤሰ ብረ አቅቱን ተርዱሚ ጥቤ ብሩ ዮሰሀኒ አሰዬ) ዮሴ። ²⁵ እሶአንት (ቀርቶ! እሲ ተርዱሚ ጥቤ ብሩ ዮሰዕት!) ይቶሰ። ²⁶ ቀርቹንኩ (አን ኩላንከዕኔ! ዮሰሀኒ ሆሪንከ በርገም እሰመኖሰ! እኮዳ ዮሰበእሀኒች ሀኩ ዮሲሁ አቀመኖሰ። ²⁷ ጠሁ እኮዳ ሀከ አን ዎመሰ እሁንተ ኢትቴምቡ ዲናከአ ከበ ዋሽቱን ብሬንተአ ጎረጨሰ) ዮሴ። ይአ።

ዮሱሱ ዩሩሳሌመ ሀንጭዬገ

(ማቴ. 21:1-11፤ ማር. 11:1-11፤ ዮሃ. 12:12-19)

²⁸ ዮሱሱ ሀከን ዮሀኒች ዘከን ዩሩሳሌመ መረን ብርተ ሰቅ መረመዮ እኬ። ²⁹⁻³⁰ እሰን «ዘይት ሀቁ ሌአኖ ዱን» የመመኖባን ዮ «ቤተፋግታ፥ ቢታነሃ» ዮኖበ ሀንጭዬ ጃተ አወናኒችሰ ለሙ «ብሬንተዕኔ ዮ አሉ መሬ! ሀከበንከ ኢልቱንተ ጃተ አዬ ሆሪን ኮዕሩምቡ ዎተረ አሱሪሚኢ ደጓንት! ሀከንን ሂርቱን ከበ ዋሽቶ። ³¹ አዬ (ሚ ሂርቱነዮንተ?) ይ ጠዕሚዕኔደ (ቀርቹ ሀሾቢሃት) ይዬ። ይ ሶኮ።

19:36
2ዎሞ. 9:13
19:38
ማሽ. 118:26
ሉቃ. 13:36

³² ሶሀንቶንኩ መርቶ ጃተ ሆሩንኩ ዮሱሱ ኩሉሰንን እኬየን ደጎአ። ³³ እሶአንት ዎተረ ሂርተኔየን ዎተርሰ አናከት «ዎተረ ሚ ሂርቱነዮንተ?» ይቶሰ። ³⁴ እሶአንት «ቀርቹ ሀሾቢሃት» ይት ፈንቀሽቶአ።

³⁵ ሀከኒች ሀከን ዎተረሰ ዮሱሰበ ዋሽት አድሸሰ ዎተር አሌን ዎርትኬአ ዮሱሰ ኮርሲሶአ። ³⁶ ዮሱሱ ኮዕር መረመኔየን መኑ እሱ አብሰተ አድሸሰ ዎቃን ዌኤሰዮ እኬ።

³⁷ ዮሱሱ ሀይት ሀቁ ሌአኖ ዱኒን ድሪሰኖ ዎቁን ዩሩሳሌመ ኢሉተ ሀንጭዬ ጃተ አወነዮሰ እኬ ሆለሙ መኑ ከኒች ብሬ ጡዶ ማሰልሲሰኖሪ ሆሪንከ በጅቀንት እበ ላጋን መገኑ ገለጡ አፎአ። ³⁸ እሶአንት «መገን ሱዕሚን ዋለኖ ዎሙ ማሰአሚሃ! ጡሙ ሰማን አብትንኩ መገኒ እሁን?» ይተዮ እኬ። ³⁹ እኮዳ ሀከን ምናደብ ሚሬርን ዮ ፈርሳዌች ሙመቱ «አሰተማርቶ! አወናኑክ ሰዕምቱንተ አመዕር!» ይቶአ። ⁴⁰ ዮሱሱንኩ «አን ኩላንከዕኔ! እሶአት ሰዕምቶዳ ት ከነት ያርታአ» ይ ፈንቀሽቶአ።

ዮሱሱ ዩሩሳሌም ከተምተኔ አአገ

⁴¹⁻⁴² ዮሱሱንኩ ዩሩሳሌም ከተመ ሀንጭዬ ጡጃ ጃተ «ጡመ አሰኖ ጠሀ ከበሪ ደጓንት እኬየን ጡማ እኬ፤ ጠሁ እኮዳ ቴሱ እሌችከ ቴዕሌእ። ⁴³ ዲናከከ ሆሪንከ ዉዲን ካበ ካብ ከብትኬአ ከኒኒ፥ ከኢኒ ሀውሳሂ ጃተ ዋልታአ። ⁴⁴ አሞ መገኑ ፈእሶሂተ ዋሎ ጃተ ደጉ ሆንንትተኔ ዲናከከ ኬሲ፥ አዜንተከ ዮ መነሃ አሉ በርግት ምችጋእ፤ ሀትጉንተ አዜንተከ ሚጡ ከንቼሁ መዕኔንተሰ ፈአዕናች ቶንቶሽታአ» ይ አአ።

ዮሱሱ መገን ምን አጎገ

(ማቴ. 21:12-17፤ ማር. 11:15-19፤ ዮሃ. 2:13-22)

⁴⁵ ሀከኒች ዘከን ዮሱሱ መገን ምን አግኬአ ሀዘልታ መነ ሀይተ ፋሹ አፎ። ⁴⁶ አሞ እሶአ

«(ምኑአ መገኑ አጩኖመ ምን)

የመም ጣፈሚእ፤ እኮዳ አዕኖአት ቦጋን ግምበ አስቱንተ» ይእ። ⁴⁷ አሰን ሆሪንከ በር መገን ምኒን ተማርሰዮ እኬ፤ ቄስ እወንሳኑሁ፥ ሴር ርሰሳኑሁ፥ ምናደብ አወንሳኑሁ ዮሱሰ ሽቶተ ሀሰዮ እኬ። ⁴⁸ ጠሁ አኮዳ መኑ ሆሩንኩ እስ ጠሃቀኖሪ ቃርሰ መጮጫዮተኔ እሶአት ሚጡራ አስቶተ ደንድትምበአ።

20:9
እስ. 5:1-7
20:16
ሰቀ. 13:46
ሰቀ. 18:6

«ከረ አስታንት መቆ አሴሄ አዩት?» ይት
ጠዕምቶ መኒ ዩሱሱ ፈንቀሺን
(ግቱ. 21:23-27፤ ግር. 11:27-33)

20:17
መዝ. 118:22
ሰቀ. 4:11
1ኢጥ. 2:16-7

20 ¹⁻² መቱ በር ዩሱሱ መገን ምኒን መነ ተማርስኦየኒ፥
ምሽራች ላገተ ኩሰኔየኒ ቂስ አወንሳኑሁ፥ ሴር
ሮስሳኑሁ ባድ ኑባቢን በርገንት ዋልት «ሆኖ ኩልኔ፤
ከረ አስታንት መ መቂኔት? እንደ ከረ አስታንት መቆ
አሴሄ አዩት?» ይት ጠዕምቶስ፥ ³⁻⁴ ዩሱሱንኩ «አን አሞ
መቱረ ጠዕማንክዕኔ፤ ሆኖ ቴሱ ኩልዩኤ፤ ዮሃንስ ጠመቀኖ
መቆ ደቂኢ መገኒቼትንደ መኒቼት?» ዩኢ፥

⁵ ሁተ ጃተ አስ-እስኦንት («መገኒቼት») ይኖምደ («ሚ
ዮሃንስ አመዕንቱንምበስ?») ያኖ፤ «ጠሁ አኮዳ (መኒቼት)
ይኖምደ መት ሆሩንኩ ዮሃንስ ሀራጋንቼ እኮገ አመዕኔተኔ
ከኒን ቀስኖኔ» ይት ጠሃቶኢ፥

⁷ ሀከኒ እሶኦት «ሆኖቼትንደ ደንጋምበኢ» ይት
ፈንቀሽቶኢ፥ «ዩሱሱንኩ እሶኦ «አኒ ከረ አዩ መቂን
አስዮምንደ ኩሳንክዕኔበኢ» ዩኢ፥

ዎይን ጡደ ካሾ ሆገኦንች አጉዲሸተ
(ግቱ. 21:33-46፤ ግር. 12:1-12)

⁹ ሀከኒች ሀከን ዩሱሱ መኒ «መቱ መንቼ ዎይን ጡደ
ካሾ፤ ዎይንስ አላኒ ቀቢ አስኪኦ ዎሱ ባዶ ኦሮቅ ሆለመተ
ጃተ ኤጊሮ፥ ¹⁰ እስን ዎይት ላለኖ ጃት ኢልቲየን ዎይን
ላሎች እሴ ኢለኖ ቆደ አስቱንተ አግሹስ አላንስበ ሶኮ፤
ጠሁ አኮዳ አላትስ ሀከ ሶሆሞ አግሹ ኦልት ሜጡራ ከንት
ሸርቶኢ፥ ¹¹ ለንኪሃ ዎሱ አግሹ ሶኮ፤ አሞ አሶኦት እሱ
ኦልቲ፥ በልሴ ሚጡራ ከንት ሸርቶኢ፥ ¹² አሞ ሰከቢሃ
ሶኮደ እሱንከ ኦልት መዜስ ኤተሩ አሮስ ኡጅቶኢ፥

¹³ ሀከኒች ሀከን ዎይንስ አኑ (መ አሱ? ኢታም ቤቱኢ
ሶሃም፤ አይደን እሱ አብሳኢ እሆኖ) ዩኢ፥ ¹⁴ ጠሁ አኮዳ
አላት አሱ ጡዶ ጃተ መቱ መቲሃንስ (ረገኦኖ ከኔት፤
አረስ ነኦት አቅኖተ እሱ ሽኑን) የቀንቶኢ፥ ¹⁵ አሶኦንት
አሱ ዎይን አዜች ኤተሩ አሮስ ሽቶኢ፤ አቼ ዎይንስ
አኑ ሀከ አላት መ አስኖ? ¹⁶ እርስ አኑ ዋል ሀከ አላት
ሽኪኢ ዎይንስ ዎሱ መኒ አስኖ» ይ ተ አጉዲሸተ ኩሱ፥
አሶኦንት ሀከን መጮቶ ጃተ «ሀከንዕት መገኑ ኤሱንከ»
ይቶኢ፥ ¹⁷ ጠሁ አኮዳ ዩሱሱ እሶኦስ ጡጅ «ሀከደ
(ምን ምንታ መት ገዶ ከኑ ምንስ ኡቱቡ
እሆኖ)

የመም ጣፈሞ መ ጡድለኖ? ¹⁸ ሀከን ከኖን ኡብኖ አዩ
ቡትቡትያኖ፤ ጠሁ እኮዳ ሀከ ከኑ አዩ አሴኒ ኡቦደ
ጣንሰኖስ» ዩኢ፥

20:25
ሉቃ. 23:2
ሮጊ 13:7
20:28
እስ. 25:15

ግብረ ባትተኔ ዩሱስ ጠዕሚመገ
(ግቱ. 22:15-22፤ ግር. 12:13-17)

¹⁹ ሴር ሮስሳኑሁ፥ ቂስ አወንሳኑሁ ዩሱሱ ሀተን
አጉዲሻን እሶኦተ ሀባር ጠሃቂን ደንተኔ ሀተ ጃንተ አሮስተ
ሀሶኢ፤ ጠሁ እኮዳ መነ ዋጅቶኢ፥ ²⁰ አሞ ገሽ መቆሁ፥
ዳኖመቲ ዮ ገሻንቼ ሀገስ አስቶስተ መክታ ጃተ ሀስዮ
እኪ፤ ሀከኒ ጡመ መነ አጉደን ጠዕምተን ጠሂንተስ ጋጅታ
መነ ሶኮኢ፥ ²¹ እሶኦንት ዩሱስ «አስተማርኹ! ገርተ
ጠሃታንትጋ፥ ገርተ ተማርስታንትጋ፥ መን እልተ
ጡድኪኢ ጎዕልቱዕነ ገርንተ መገን ዎቃ ተማርስታንትጋ
ደንጋም፥ ²² ቂሳሬ ግብረ ባቱ ገበኣኖወንደ ገበኡምበወን?»
ይት ጠዕምቶኢ፥ ²³⁻²⁴ ጠሁ አኮዳ ዩሱሱ ሾከመስ ደግኪኦ
«መቱ ብረ ጡድኪኢ፤ ከን ብር አሴን ዮ ምስሉሁ፥
ሱዕመሁ አዩየን?» ዩስ፤ እሶኦንት «ቂሳሬን» ይቶኢ፥
²⁵ እስን «ሀከደ ቂሳሬቢ ቂሳሬንከ አሞ መገንቢ መገኒንከ
አስዩ» ዩስ፥ ²⁶ ሀከኒ አሶኦት እስ ጠሃቂ ጠሂን መን
ብሬን ጋጅቶስተ ደንድትምበኢ፤ እኮዳ አስ ፈንቀሺራን
ግብልት ስዕምት አጉርቶኢ፥

ሬሆች ከኢተኔ ዩሱስ ጠዕሚመገ
(ግቱ. 22:23-33፤ ግር. 12:18-27)

²⁷ ሀከኒች ሀከን «ሬሄ መት ሬሆች ኪኣኖበኢ» ይታ
«ስዶቃውተ» ዩኖ መኒች ሙመቱ ዩሱስበ ዋልት
²⁸ «አስተማርኹ! ሙስ (መቱ መንቼ ሚንትቼተ ኤብ
ኦሱተ እሉዕኖች ሬሄደ መንችስ ሀከ ሬሄሆን ሚንትቼተ
ረገኦ ሀዜሃንስ አሱተ አሉን) ይ ሴረ ጣፈኔ፥ ²⁹ መቱ
ዶለ ለመልት ሀከከት ዮ እኪ፤ እሶኦችን በሀሩ ሚንትቼተ
ኤብ ኦሱተ አሉዕኖችን ሬሄኢ፥ ³⁰⁻³¹ አሞ ለንከቢንኩ
ሰከቢንኩ ረገኦሴ፤ ሀትጎንን ለመሉንኩ ረገኦ አሱተ
እልቱዕኖችን ሬቶኢ፥ ³² ሆሪችስን ሀከን ሀት ሚንትቼቲ
ሬቶኢ፥ ³³ ሀከኒ ለመሉንኩ ኤበቅቶሴተኔ ሬቶሩ ሬሆች
ኪኢ ጃተ ሀት ሚንትቼት ሀከንስቢተ አካኢ?» ይት
ጠዕምቶስ፥

³⁴ ዩሱሱንኩ አሶኦ «ተን ኡሳን ሄኢ መት ኤበቅታኢኒ፥
ቆርሲስንታኢኒ፥ ³⁵ ጠሁ እኮዳ ሬሆች ኪኢሃ፥ ዋስኖ ዶላገ

20 : 37
ሐ. 9 : 8

20 : 42-43
መዝ. 110 : 1

20 : 45-47
ሉቃ. 11 : 43

ሄዲሃ ገበአሩ ኤበቅታበእኒ፡ ቆርሲሰንታበእኒ፡ ³⁶እሶኦት ሰሜ መላከን እኩተኔ ለንኪ ፊታበእ፤ አሞ እሶኦት ፊሆች ኬኦተኔ መገንተ አሱ።

³⁷አሞ ሙስ ቡበኖ ዱብተኔ ጣርሀኔን መገኑ (አብረሃሜ መገኖ፤ ይሳቅ መገኖ፤ ያቆቤ መገኖ) ይ ገኢን ፊቶሩ ኬኦን ጡድሼአ። ³⁸ህከኒ መገኑ ፎላሞ መኔየ መገኑ በጋን ፊሄ መኔየ መገኑበእ፤ ዳፉንኩስ አሲ ሆሩንኩ ፎሲን ሄኦኖተኔሃት» ይ ፈንቀሼአ። ³⁹አሞ ሴር ሮስሳኒችን ሙ-መቱ ፈንቀሽት «አስተማርቶ! ደናሞገ ጠሃቱንት» ይቶአ። ⁴⁰ህከኒች ዘኪን እሶኦት ዩሱስ መ ጠሃ ጠዕሚ አግትምበእ።

ዩሱሱ ገማስተኔ ጠዕሚገ

(ማቶ. 22 : 41-46፤ 23 : 1-36፤ ማር. 12 : 35-40)

⁴¹ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ «እሶኦት (ክርስቶሱ ዳዊቱየ ቤቱ) ዩ ደንድቶኢ ህትገኔት? ⁴²⁻⁴³ህከኒ ዳዊት ገጉንኩስ መዝሙር መጣፋን

(መገኑ ኢ ቀርቺ

አን ዲናክክ ሉካን ሃንታንትገ አስንቀጤች መኪአ ዉዲን አፋዕል ዩእ)

ያኖ። ⁴⁴ዳዊት (ቀርቶ) ይ ገኡሲች ክርስቶሱ ህትክ ቤቱስ አሆኖ?» ዩሱ።

⁴⁵⁻⁴⁶አሞ ሆሩንኩ ሙስ መጮጨኔየን ዩሱሱ አወናኒሃንስ «ቂራዕሩተ ኦድሸተ አደቅት መረሙሃ፡ ድኩት ዮባን አብረን ጡምቤንተሳ፡ ጠጽት ምኔን አባኖ በርጨማን አፋዕሉሃ፡ ድግስ ድግሴመባን አብን መዕንታ ኢትታ ሴር ሮስሳኒች ቆረጽዩ። ⁴⁷አጉዲሲ ቂራርስት መገኑ ኡጭተን አር ሬሄ ሚንቱ መለጥ አታአ፤ ህከኒ እሶኦ አሴን አቡ ፍርዱ እሆኖ» ዩእ።

አርሴ ሬሄ ሚንትቸት አስቶ ምጡዋትተኔ

(ማር. 12 : 41-44)

21 ¹ዩሱሱ ምጡዋት ግዘ ምሬኖ ሳጥናን ዱበላከት ምጡዋተስ ምርተኔየን አልስ ጠቀእ ጡደዮ እኬ። ²ህትጉንተ አርሴ ሬሄ አብስ ቡጥቸት ሚንትቸት ስምተ ሰሙንተ አሆኖ ቡሬች ግዘ ሳጥናን ምርተኔየን ጡጅ። ³እስን «ገርተ ኩላንክዕኔ፤ ት አርሴ ሬሄ ቡጥቸት ሚንትቸት ሆሪቸሰን እበ አስቴአ። ⁴ዳፉንኩስ እሶኦት

ሆሩንኩስ አስቶኢ ዮስ ዱቢች ፈኦሴየ፤ ጠሁ እኮዳ እሴ ቡጥማንተሴን ዮሴረ ሆሪንክ አስቴአ» ዩእ።

ዩሩሳሌመ ዮ እኬ መገን ምን

ዝረምተኔ ዩሱሱ ጠሃቂገ

(ማቶ. 24 : 1-2፤ ማር. 13 : 1-2)

⁵ሙ-መቱ ሙስ መገን ምኑ ደናሜ ከናኒ፡ መገኒ አስምሪኒ መክኪአ ጩሉአሰኖ እኮገ ሃሳሙተዮ እኬ። ⁶ዩሱሱንኩ «ኩ ጡዴንንተሩ መቱ ክንሁ መቶ ክን አሴን እኮገ ክኔ ፈኦዕነ ቶርሸመኖ በሩ ዋለኖ» ዩእ።

ህሁነ ሸረንችተኔ ዩሱሱ ጠሃቂገ

(ማቶ. 24 : 3-14፤ ማር. 13 : 3-13)

⁷ህክኒች ዘኪን እሶኦት «አስተማርቶ! ኩ ጠሁ አሆኖ ህከዳት? አሞ ኩ ጠሁ እሂ እኮ ጃተ መላስ መሃን?» ይት ጠዕምቶስ።

⁸ዩሱሱንኩ «አዬ ሉስሱምበዕኔገ ቆረጽዩ፤ ዳፉንኩስ ሆስሙ ሙስ (አን ክርስቶሳት) ይተኒ፡ (ጃት ኢልቴአ) ይተኒ ሱዕሚንተአ ዋልታእ፤ እኮዳ እሶኦተ አወንቴኖችዩ። ⁹አሞ አሰሃ፡ ደምበቀሃ መጮቴንተ ጃተ ህልቄኖችዩ፤ ዳፉንኩስ ህኩን ብርለ አሁ ህስሰኖስ፤ ጠሁ እኮዳ ዘካንቸት ጃት ደዕልት ኢልታበእ» ዩእ።

¹⁰ህከኒች ዘኪን ዩሱሱ አሶኦ «ምናደቡ ምናደብ አሴን ምሙ ምም አሴን ኬለኖ። ¹¹ህትጉንተ አቡ ኡለ ሴንቄቂሁ፡ አነነ አነነ መዕኔን ጎሩሁ፡ በበኑሁ እሆኖ፤ አሞ ዋጅሲሰኖሩ፡ አበት መላቲ ሰሚች ፋልታአ። ¹²ጠሁ እኮዳ ሙስ ህከን ጠሂች ሆሪችን ብርስት ክዕኔኡተ አፋኦኒ፡ ሸርታኦኒ፤ አሞ ጠጽት ምኒሃ፡ ምህን ምኒሃ ህግስ አስታዕኒ፤ ህትጉንተ ሱዕምኦተኔ ምግከነ ገኛን ብርተ ዋሽታዕኒ። ¹³ህት ጃንት አዕኖኦት ኡላ ነቀሴንተ መክተ ጃተ እካዕኒ። ¹⁴ብርስቲንን (መ ይን ፈንቀሸኖም) ይቲን ጠሂሃንስ ምዘናንተዕኔ ከቼኤኖችዩ። ¹⁵ዳፉንኩስ አን ዲናካችዕኔ አዬ ኡርጨሞተ እንዶ ጎምበቀሞተ ደንዱምቡተ ላገታ፡ ቆርመታ አሳንክዕኒ። ¹⁶ሆሪን እልቶዕኒ፡ ህዛክዕኒ፡ አለሙዕኒ፡ ጃለዕኒ ፈኦዕነ ህግስ አስታዕኒ፤ አሞ እሶኦት ክዕኔኡች ሙ-መቱዕኒ ሽታአ። ¹⁷ህትጉንተ ሱዕምኦተኔ ሆሪንክ መንባን ግበንቲንተረ እኬንተ። ¹⁸ጠሁ እኮዳ በቆዕኔ ሙሚች መትት ዱጥቸቲ በአበአ። ¹⁹ህከኒ እየቂንተዕኔ ፎልዕኔ ፈኦጭቴንተ» ዩእ።

21:20-21
ሉቃ. 17:31
ሉቃ. 19:41-44
ሉቃ. 23:28-31

ዮሴብ ዮሩሳሌም ከተም በአተኔ ጠሃቂግ
(ማቶ. 24:15-21፤ ማር. 13:14-19)

21:22
ሉቃ. 9:17

20 ዮሴብ «ዮሩሳሌም ምሳሌሪን ከበሚየን ጡዴንተ ጃተ በሉስ አሌን ደግዬ» 21 ህተ ጃተ ይሁድ ባዶን ዮ መኑ ዱን አል ሁኑን፤ አም ከተምስ አዚን ዮሩ ህከምቢች ፋልቲን፤ ህትጉንተ ከተሚችሰ ኤተሮ ባዶ ዮሩ ከተምስ አዝ አጉንከ። 22 ዳፋንኩስ ጣፈሞሩ ሆሩንኩ ዊሙንተ ቲን ባዶ ፋልተ ጄቹ። 23 ህተን ጃን ሰላኒሃ፤ ቀንሰታ ሚንቲሃ እዩ፤ ዳፋንኩስ አቡ ህዉ ኡለ አሌን አህና፤ አም መገን አሙርት ከን መን አሌን ዋልታእ። 24 እሶአችን ሙሙቱ ብሲን ሬታእ፤ አም ምሉስ ቀፈደንት ባዶ ሆረንከ አሮታእ፤ ህትጉንተ እይሁዶ እኩምቡ መኑ ጄቹስ አልተንቀጤች ዮሩሳሌም ከዳእ» ዮእ።

21:23
ሉቃ. 23:29

21:25
እስ. 13:10
ዮሴ. 2:31
ጳው. 8:12-13

21:27
ጳው. 7:13
ጳው. 1:7

21:32
ሉቃ. 9:27

ከርሰቶስ ሰንክ ዋልተኔ

(ማቶ. 24:29-31፤ ማር. 13:24-27)

21:33
ሉቃ. 16:17

21:34
ማር. 4:19

21:36
ማር. 13:33

25 ዮሴብንኩ «አሪቶኒ፤ እገንቶኒ፤ ቢዘኒ መላት እካእ፤ አም ኡለ አሌን ዮ ምናደቡ በሃርነን ምእ ምርጃም ዋጅሲሳ ላጋች ኬአ ዋጅት ኡዕነንታእ። 26 ሰሚ መቆ ሌንቁቀኖተኔ መኑ ዋጂኒ፤ ኡለ አሌን ዋለኖረ ቆረቢኒ ሉቁቁታእ። 27 ህተ ጃንተ እሶአት መንች ቤቱ መቁኒ፤ እበ እብኒኒ ጎም እዚን ዋሰኔየን ጡዳእ። 28 እቼ ኩ ጠሁ ሆሩንኩ እሂ አፎ ጃተ ፈሉዕኔ ህንጭዮተኔ በቁዕኔ ጦቀቲን አል ለቁን ጡጅዬ» ዮእ።

አዴቹተ ጡዴን ታራን ቆረጽተኒ
(ማቶ. 24:32-35፤ ማር. 13:28-31)

29 ህከኒች በኪን ዮሴብ መትተ አጉዲሸተ እሶአ «አዴቹታ፤ ምሉ ሆረንከ ሀቀሃ ቆርስቲን ጡጅዬ። 30 ህት ሀቃከት ቦለኮን ጡዴንተ ጃንተ ህጉ አሌን ገጉዕኒን ደኒንተ። 31 ህትጉንተ ኩ ሆሩንኩ ጠሁ እህኔየን ጡዴንተ ጃተ መገን ምሞመት አልቶገ ደግዬ። 32 ገርተ ያንከዕኒ፤ ኩ ሆሩንኩ ጠሁ እህንቀጤች ከን ዶል መኑ ህገኖበእ። 33 ሰሞሁ፤ ኡለቲ ህጋእ፤ ጠሁ እኮዳ ላገእ ሆረን ህጋበእ። 34 ጠሁ እኮዳ ጄቹታ፤ ግባሃ አጉዳምቦራን ሆሰሲኒ፤ ድምቢኒ፤ ተን ኡለ አል ሄቻ ከቼኢኒ ምዘኑዕኒ ሆጉምቦጋ፤ ህኩ በሩ ደንጎን ቃሸገ አፎተ አሌንተዕኒ ዋሉምቦጋ ገገዕኒ ቆረጽዬ። 35 ዳፋንኩስ ህኩ በሩ ኡለ አሌን ሆረንን ሄለኖ መኑ አፎተ ዋለኖ። 36 ህከኒ ከን ዋለኖ

ጠሂች ሆሪችን ፈሌነንተ መቆ ደቂሃ፤ መንች ቤት ብሬን ኡሪ ደንድቲኖታ መገኑ ኡጭቲን ሆረንተ ጃተ ታርዬ» ዮ ኩሉ።

21:37
ሉቃ. 19:47
22:1
ህዚ. 12:11-27

37 ዮሴብንኩ መገን ምኒን ሆረንከ በር ተማርሰን እንከር እንከር በይት ህቁ ሌአኖ ዱን ፋለን ገለዮ እኬ። 38 አም መኑ ሆሩንኩ መገን ምኒን እሲች መፍጫተ ገንሰመ በቅተ አስበ ዋለዮ እኬ።

22:3-6
ዮሃ. 13:12

ዮሴብ ሺ ኤረሚመግ

(ማቶ. 26:1-5፤ ማር. 14:1-2፤ ዮሃ. 11:45-53)

22 ጦሮሹ እቲንኩ አብሌኖ አያኑ ህንጭዬ እኬ። 2 ህተ ጃተ ቁስ አወንሳኑሁ፤ ሴር ሮሰሳኑሁ መኑ ዋጅቶተኒ ዮሴብ ህተት ሽታእንዶ ምቃ ሀለዮ እኬ።

ይሁድ ዮሴብ ህግሽ አሶተ
መኒን ኢተምግ

(ማቶ. 26:14-16፤ ማር. 14:10-11)

3 ህከኒች በኪን ቶን ለምወንከ አወናኒች መቶን «አስቆሮንቶ» ዮኖ ይሁዳን ሺጣንቹ አጎ። 4 እሶን መር ቁስ አወንሳኒ፤ መገን ምን ቆረባሪ አወሳኒኒ ዮሴብ እሶአ ህግሽ አሰኖ ምቃ ኤረሞ። 5 እሶአንት በጅቶንት ግዕ አስቆሰተ ኢተንቶእ። 6 ህከኒ እሶን ጠሃንተሰ አተምኬእ መኑ ዮበእባን ዮሴብ እሶአ ህግሽ እሶተ መከተ ጃተ ሀሰዮ እኬ።

ዮሴብ ሻሸገ እቶተ ቅጠምግ
(ማቶ. 26:17-25፤ ማር. 14:12-21፤ ዮሃ. 13:21-30)

7 ህከኒች በኪን ሻሸግ ሆልቹ ዱለመኖ ጦሮሹ እቲንኩ አብሌኖ አያን በሩ አሌእ። 8 ህከኒ ዮሴብ ጲጥሮሌኒ፤ ዮሃንሲኒ «መርቲን ሻሸገ እንቲንተ ቅጠንሰቶኒ» ዮ ሶሶ። 9 እሶአንት «ህከስ ህከኒ ቅጠንሰኑንተ ሀሰን?» ዮቶሰ። 10 እሶን «ከተመ አኒንተ ጃተ ምእ ቦሉ እዬ መንቹን ደቀንቲንተ፤ እሰ አገኖ ምንከ አወንቲን መርቲን ምንሰ እኒ (አስተማርቹ አወናኒንተእን) ሻሸገ እታም ኮህ ምኑ ህከኒኒት? ያዮኪ» ይቲን ኩልዬ። 12 እሶን ሀሰሰኖሩ ሆሩንኩ ቅጠሚ ፎቅ ምን ጡድሰኖዕኒ፤ ህከኒ ቅጠንሰዬ» ዮሰ። 13 እሶአንት መርት ሆሩንኩ ዮሴብ ኩሉሰገንከ እኬየን ደግኪእ ህከኒ ሻሸገ ቅጠንሰቶእ።

22:17
1ቆሮ. 10:16

22:20
ኤር. 31:131-34

22:21
መዝ. 41:9

22:24
ማቴ. 18:1
ግሪ. 9:34
ሉቃ. 9:46

22:25-26
ማቴ. 20:25-27
ማቴ. 23:11
ግሪ. 9:35
ግሪ. 10:42-44

22:27
የዮ. 13:12-15

22:30
ማቴ. 19:128

ቀርቾ ዮሱስ ክርስቶስ አዜተኔ
(ማቴ. 26:26-30 ግሪ. 14:22-26 ፤
1ቆሮ. 11:23-25)

14 አዜ ጃት ኢልቲየን ዮሱሱ ሶቀማኒንተሰን በርገም ማዳን አፋዕሌኦ። 15 እስን እሶአ «ሀዋምሀኒች ብርስ ከ ሻሽን ክዕኔኤን በርገም እቶተ አብሽ ቁልጠዮም እኬ። 16 ዳፋንኩስ መገን ምሞማን ሻሽግ ሂረቱት ጫክት ለልተንቀጤች አን ሻሽን ሆረን እቱምቦን ኩላንክዕኔ» ዮሱ።

17 እም ዮሱሱ ኩባዩ ኬአሽ አፍ መገን ገሰጥኬአ «ከኔን ዮኢ አቅቴን ቤቀምዩ። 18 አንን ቴሶች አፍ መገን ምሞመት ዋልተንቀጤች ምይን ላሎች ጡንሼማ አጉምቦን ኩላንክዕኔ» ዮሱ።

19 ሀክኒች ሀኪን ዮሱሱ ዳቡተ ኬአሽ አፍ መገን ገለጤእ፤ ሀታንን ቢጭ አሶአ አስኪኢ «ኩን ክዕኔኢ አለሚሃ ማላዕን፤ ካንን ኤስ ቃረኖተ አሰዩ» ዮሱ።

20 ሀትጉንተ አዜች ሀኪን ኩባዩ ኬአሽ አፍ «ኩ ኩባይቢ ክዕኔኤተኔ ዱንመኖ ቁጊንተአ እህኖወ ሃሮሃ ሀድሩ። 21 ጠሁ እኮዳ ከረፂ፤ ኤስ ሀግሽ አሰኖህን አንገት ኤሳንን ሚጦ ማድ አሌን ዮሱ። 22 መገን ቤቱዕኑ እስተኔ የመም ገሎገክ ሬሀኖ፤ አኮዳ አሱ ሀግሽ አሰኖ መገን አዩ፤» ዮሱ። 23 ሀክኒ እስ-አሶአንት «ካን አሰኖ ኒ ሚሬሪች አዩት?» የቀንተን ጠዕመቀሙ አፎአ።

አወናኑ «አን አባም፤
አን አባም» የቀንተን

24 እም አወናኑ «ኒ ሚሬሮን ሆሪችን አሱ አዩት?» ይተን ብተተ ፋሽቶኦ። 25 ሀክኒ ዮሱሱ እሶአ «አይሁደ እኩምቦ መን ምሞክት መንስ አሌን ቀርቦመሰ ጡድሳእ፤ እም ጠቅታስሩንኩ (ደናሙ ጠህ አስታሃረ) የመገን ገአንታኦ። 26 አኮዳ እዕኖአት ሀትጉተ አኪኖችዩ፤ ሀክን ቆደ ክዕኔኤ ሚሬሮን አበ እኮ መገን ማዕንን አሁን፤ እም አወንሳንቹ እኮ መገን አሽከርችን አሁን። 27 ማዳን አፋዕል አተኖንዶ አደላንቹ አባን? አሱስ ማዳን አፋዕሌሃበአንዶ? ጠሁ አኮዳ አን ሚሬሮንተዕኔ አደላንቹየን። 28 እም አሰኖአት ኤሳን በርገገቴን ሀዋንተኦ ሆረንተ ጃተ ሄኤንታረ። 29-30 ሀክኒ ኢ አኩ ኤሳ ምሞመተ አሴኤንንክ ኦኒ ምሞማንተኦ ኢ ማዳች አቴንንታ፤ አጌንንታ፤ ተነ ሰሞወንክ አስራኤል ቦኮን ፍርዲ ምሞመ በርጫማን አፋዕልቲንታ ምሞመተ አሳንክዕኔ» ዮሱ።

ኢጥሮስ ካደኖስን ዮሱሱ ብርስን ጠሃቂን
(ማቴ. 26:31-35 ግሪ. 14:27-31 ፤
የዮ. 13:36-38)

22:35
ማቴ. 10:19
ሉቃ. 10:14

22:37
እሴ. 53:12

22:39
ማቴ. 26:30
ግሪ. 14:26
የዮ. 18:1

22:40-46
እብ. 51:7-8

31 ዮሱሱንኩ «ስምኔ! ስምኔ! ሼማንቹ እለስን፤ ጠጮዕኔተ ቃርስ ሆሾ። 32 አኮዳ አን አመዕነቱክ ባኡምቦን ኪሳ መገን ኡጩም፤ ሀክኒ እት ቢረ ይት ፈንቀልቶንት ጃተ ሀግክክ ቃርስ» ዮሱ። 33 እስን ዮሱሱ «ቀርቾ! ኬሳንን በርገም ኡሱረሚሃ፤ ሬሂሃ ቅጠሚሚሃ» ዮሱ። 34 ዮሱሱንኩ «ኢጥሮሴ! አን ኩላንኬ፤ ከበር አንተቤቹ ምደንቀጤች (ደጋንበበአ) ይት ሰስተ ኮደተ ካዳንቱኤ» ዮሱ።

35 ሀክኒች ሀኪን ዮሱሱ አወናኑስ «ከረጨቲሁ፤ ጨትሁ፤ ጫሙሁ ዮበኢ ሶኮንክዕኔ ጃተ ኮቼዕኔሩ ዮአንዶ» ዮሱ፤ አሶአንት «ሚጡሩ ከትምበአ» ይቶኦ። «እስን «አኮዳ ቴሱ ከረጨቲሁ፤ ጨትሁ ዮቢ አኢን፤ ሀትጉንተ ብሱ ዮሰበኢ አድሸሰ ሀርኬእ ሙቱ ብስ ሀዕሩን። 37 ሀክኒ

(ሸካካን ምልሰም)

የመም ጣፈሞ ኢ አሌን ዊሙ ሀስለኖስን ኩላንክዕኔ፤ ዳፋንኩስ ኢተኔ ጣፈሞ ጠሁ ሆሩንኩ ዊሙተኔሃት» ዮሱ። 38 እም አወናኑስ «ቀርቾ ከረግ፤ ለሙ ብሱ ከኔ ዮአ» ይቶኦ፤ እስን «እህኖ» ዮሱ።

ዮሱሱ ሀይት ሀቁ ሌአኖ ዱናን መገን ኡጩን
(ማቴ. 26:36-46 ግሪ. 14:32-42)

39 ዮሱሱ ከተሚች ፉል ኤጅ ሮሻንክ ሀይት ሀቁ ሌአኖ ዱን መሮ፤ እም አወናኑስ አሱ አወንቶኦ። 40 እስን መዕንስ ኢሌ ጃተ እሶአ «ፈተናን አጌንምቦን መገን ኡጭዩ» ዮሱ። 41-42 ሀክኒች ሀኪን ክት ተሬኖ ቀጠበ እሶአች ቁዕር ጉሉጽኬአ «ኢ አን! አት ሀሰንትደ ከ ሀው ጡው ኤሳች ከም፤ ጠሁ እኮዳ አን ሀሳምን አሁሳት አት ሀሳንትን አሁን» ይ መገን ኡጩኦ። 43-44 ዮሱሱንኩ አብሽ ሀወን ቃርስ መገን ኡጩኦ፤ ሁንኩስን ቁግን እክ ኡሉ ዛህዮ አኬ፤ ፀተ ጃተ መገን መሳክቹ ስሜች ዋል አሱ ቃርስን ሀክኒ እሲ ጡደም። 45 እም መገን ኡጩኖቢች ኬአ አወናኑስ የሱ ጃተ አብስ ክቼአተኔ ግሰኔየን ኢሌኦ። 46 እስን እሶአ «ሚ ግሴኩንተ? ፈተናን አጌንምቦን ጠቅቴን መገን ኡጭዩ» ዮሱ።

፳ት ዎሉት ሙመቱ በር መጣፋን ዮበአተ።

22:53
ሉቃ. 19:47
ሉቃ. 21:37

ዮሱሱ አፈጥን

(ማቴ. 26:47-56 ፤ ግር. 14:43-50 ፤ ዮሃ. 18:3-11)

⁴⁷ዮሱሱ ጠሃቀዮህኔን ቶን ለሞወንክ እወናኒች መቱ «ይሁደ» ዮኖ መንቹ እወንሰኔየን ሆስሙ መኑ ህዝብ ዋሱ፤ ይሁድን ሱንቆስተ ዮሱስበ ህንጭዩለ። ⁴⁸ጠሁ እኮዳ ዮሱሱ «ይሁደ! መንች ቤቱ ሱንቂን ህግስ እስተንንዶ?» ዮስ። ⁴⁹እስ እወናኑንኩ እህኖ ጠህ ጡዳ ጃተ «ቀርቶ! ብሲን ዎቀኑስንዶ?» ይቶለ። ⁵⁰እሞ እሶለችን መቱስ ቂስ እወንሳንች አግሹ ዎቀር መኪ መጨተ መር። ⁵¹ጠሁ እኮዳ ዮሱሱ «ኩን ሀስሰኖበእ»¹ ከኪእ መንችስ መጨተ እፍ ፈይሾስ።

⁵²ህከኒች ዘኪን ዮሱሱ ህክ እፎስተ ዋልቶ ቂስ እወንሳኑሃ፤ መገን ምን ቆረባሪ እዘዛኑሃ፤ ንብቡሃ «ሽፍጥቹ እፈኖህንን ብሰሃ፤ ደመሃ እፈን ዋልቲንንዶ? ⁵³እን መገን ምኔን ሆረንክ በር ከዕኔኡንን በርገም ሄለም ጃተ እፈንምበኤ እኪ፤ ጠሁ እኮዳ ት ጀቹት ከዕኔኡታኒ፤ ቱንሶ አሴን መቆ ዮስህንተኒ» ዮስ።

ጲጥሮስ ዮሱስ ካጀን

(ማቴ. 26:57-58:69-75 ፤

ግር. 14:53-54:66-72 ፤ ዮሃ. 18:12-18:25-27)

⁵⁴ህከኒች ዘኪን ህኩ መኑ ዮሱስ እፍ ቂስ እወንሳንች ምን እወንሳት ዋሽቶለ፤ ጲጥሮስን ቂዕርኪእ እወነዮ እኪ። ⁵⁵እሞ እሶለንት ግቤ ሚሬርን ገረተ ቡስት ሚጡ እኪ እፋዕልቶ ጃተ ጲጥሮስ ዋል ሚሬርንተሰ አፋዕሴእ። ⁵⁶እስን ጫከ ዉዲን እፋዕሴህኔን መትት እሽከርቹት ቀስ እፍ ጡድኪእ «ኩ መንቹ ዮሱሲን በርገም ዮሃ እኪ» ይቶለ። ⁵⁷ጠሁ እኮዳ ጲጥሮስ «ቲ ሚንትቶ! አን እሱ ደጋምበእ» ይ ካጀ። ⁵⁸እሞ ቀሁንክ ኤጌሬየን መቱ መንቹ እሱ ጡጅኪእ «አቲ እሶለች መቶወንስ» ዮእ፤ ጠሁ እኮዳ ጲጥሮስ «መንቶ እኔበእ!» ዮእ። ⁵⁹እሞ መቶ ሳት ቀጠ ኤጌርህኒች ዘኪን ምሉ መንቹ «ኩ መንቹ ገሊል ባድቢ እኮተኒ ገርንተ እሲንን በርገም ዮሃ እኪ» ይ ቃርስ ጠሃቂእ። ⁶⁰ጠሁ እኮዳ ጲጥሮስ «መንቶ! አት ይታንቲ አን ደጋምበእ» ዮእ፤ ሀተ ጃንተ እስ ጠሃቀኔየን

¹ «ኩን ሀስሰኖበእ» ያኖህን ሂረቀት አብስ ጫካት ለልቀምተኒ ዎልተ ስምት ሂረቀት ሄኑት ደንድታለ፤ ምቢ «አጉርዩ፤ ኤስ አፋን» ይ አወናኒሃንስ ጠሃቂኤ አጉደኖ። ስንከቢ «ከ መንቹ ፈይስንቀጢች ኤጌሬ» ይ እሱ እፈ ዋሱ መጋ ጠሃቂኤ አጉደኖ።

23:2
ሉቃ. 20:125

እንተቤቹ ዎጀ። ⁶¹ዮሱሱንኩ ዘኩ ፈንቀል ጲጥሮሴ ጡጀ፤ ጲጥሮስን «ከበር እንተቤቹ ዎደንቀጢች ሰስተ ኮደተ ካዳንቲኤ» ዮስገንክ ቀርቶ ሳንተ ቃን። ⁶²ህከኒ ሀደተ ፋል ሽክ ይ እለ።

ዮሱስ ገላጭመስጋ፡ አሴመስጋ

(ማቴ. 26:67-68 ፤ ግር. 14:65)

⁶³ሀተ ጃተ ዮሱስ እፎ መኑ ገላጭሶስኒ፤ አልተዮስኒ እኪ። ⁶⁴እሞ እልስ ኡሱርትኪእ ዎቀርተን «ዎቀርሄ መንቹ እዩት? ህኖ ደግ» ይተን ጠዕምተዮስ እኪ። ⁶⁵ቲሱ እሶለት ዎልተ ሆስመተ ሳንታ ጠሃተን በርርተዮስ እኪ።

ዮሱስ ፍርድ ኑባብበ ዋሺመግ

(ማቴ. 26:59-66 ፤ ግር. 14:55-64 ፤

ዮሃ. 18:19-24)

⁶⁶እሩ ሶጀ ጃተ ባድ ኑባቡሁ፤ ቂስ እወንሳኑሁ፤ ሴር ርስሳኑሁ ጠጽት ዮሱስ ያእለበ እርሶእ። ⁶⁷እሶለንት «ከርስቶስ እኪንትደ ኩልኔ» ይቶእ፤ ጠሁ እኮዳ እስ «ከሉንክዕኔደ እመዕንቲንተበእ። ⁶⁸እሞ ጠዕሚንክዕኔደ ፈንቀሽቲንተበእ። ⁶⁹ጠሁ እኮዳ ቲሶች እፍ መንች ቤቱ መቆ ዮ መገን መኪ እንገ ዉዲን እፋዕስኖ» ዮስ። ⁷⁰እሶለንት ሆሩንኩ «ህከደ እት መገኔየ ቤቱንዶ?» ይቶእ፤ እስን «ኤስ እኮምን እዕኖለንት ይቲንተ» ዮስ። ⁷¹ህከኒ እሶለት «ነሉት ገጉንኩኒ ገግስ እፈች መጮኖምተኒ መ ምሉ ነቃሽ ሀንሳም» ይቶእ።

ዮሱስ ጵሳጦሴበ ዋሺመግ

(ማቴ. 27:1-2:11-14 ፤ ግር. 15:1-5 ፤

ዮሃ. 18:28-38)

23

¹ህከኒች ዘኪን ህኩ ያለ መኑ ሆሩንኩ ሚጡ እኪ ጠቅት ዮሱስ ጵሳጦሴ ብርተ ዋሽቶለ። ²እሶለንት «ከ መንቹ ምናደበኔ ሉስሰኔየኒ፤ ቂሳሬ ግብረ ባንቲምበግ ከመኔየኒ፤ (አን ምሳ ከርስቶሳት) ያኔየኒ ደንጌም» ይተን እዱ እፎስ። ³ጵሳጦስን «አት አይሁዴየ ምመንዶ?» ይ ጠዕሚስ፤ ዮሱሱንኩ «አት ይቶንቲየገንክ» ይ ፈንቀሺስ። ⁴ህከኒች ዘኪን ጵሳጦስ ቂስ እወንሳኒሃ፤ ህከን በትናሽ መኒሃ «ከን መንቶን ሚጡ በእሱሃ ደግምበእ» ዮእ። ⁵ጠሁ እኮዳ እሶለት «ገሊሊች እፍ ከበ ኢስንቀጢች ይሁድ ባደን ሆራንን ተማርሰን መነ ፈገርሲስዮእ» ይተን ቃርስት ጠሃቶእ።

23:45
ሠህ. 26:31-33

23:46
መዝ. 31:5

23:49
ሉቃ. 8:2-3

23:56
ሠህ. 20:10
ሉቃ. 5:14

ጃተ ቃጊኤ ይሉ። ⁴³ዩሱፍንኩ «ገርተ ያንኬ፤ ከበር ኤሳንን በርገንት ገነታን፤ እካንት» ይሰ።

ዩሱፍ ሬሄን

(ግቶ. 27:45-56፤ ግር. 15:33-41፤

ዮሃ. 19:28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵ሌሆ ሳት ቀጠ እኬህኔን አረፍት ተንስቲየን ኡለ እሌን ሆራንን ሆንሱ ሳት ኢስንቀጤች ተንሱት እኮእ። ህተ ጃተ መገን ምን መጋረጃ ለሙብ እከ ዘረሞ። ⁴⁶ዩሱፍንኩ አበ ላጋን ያር «ኢ አነ፤ ፎልእ አንጋንተከ አሳም!» ይሉ፤ ህካንን ይኬእ ሬሄእ። ⁴⁷ጥቢ ህለቁንኩ እከ ጠህ ጡጆ ጃተ «ገርገንተ ኩ መንቹ ጡማንቸው እኬ። ይ መንኩ እብሸ።» ⁴⁸ህካንን ጡዶተ ጠጽቶ መኑ ሆሩንኩ እከ ጠህ ጡዶ ጃተ ሰቀዕርተን ምንስ ፈንቀልቶአ። ⁴⁹እኮዳ ዩሱሲን መሌጫንታ መኑ ሆሩንኩ፤ ገሊሊች እሱ እወንተዮ እኬ ሜንቲሁ ቄዕረ ኡርትኬእ ህከ ጠህ ጡደዮ እኬ።

ዩሱፍ ሞገሞን

(ግቶ. 27:57-61፤ ግር. 15:42-47፤

ዮሃ. 10:38-42)

⁵⁰«አርማትዮ» ዩኖ አይሁድ ከተማን ሄአኖ «ዮሴፈ» ዩኖ መቱ መንቹ ዮ እኬ፤ አስን ጡማንቸውኒ፤ ጡማኔ እኬ፤ አሞ እስን ያእ ዳናካች መቶወንስ እኬ። ⁵¹እኮዳ ኤራንተሳ፤ ሁጀንተሳ ኢተምምበእ እኬ፤ አሞ መገን ምሞመተ ተሌን ቆረቢዮሃ መንቹ እኬ። ⁵²ህኩ መንቹንኩ ሰቀላሙበ መርኬእ ዩሱስ ሬሸ አሱንተሰ ጠዕሜእ። ⁵³ህከኒች በኪን ሬሸ ድረሽ ቶት አድሻን ከፈኖ፤ ህተእኬእ እዬ ሞገሙምበ ከኩ ጨስሬን መክሰመ ሞገን ሞገ። ⁵⁴ህኩንን ሰምበት በሩ አጊ እኮተኔ ቅጠሚኖ ህርብ ሰሬተ ህወሩ እኬ። ⁵⁵ገሊሊች ዩሱሲን በርገንት ዋልቲ ሜንቲ እወንትኬእ ሞገሲ። ሬሸስ አፋጪመጋ ጡዶእ። ⁵⁶እሱአንት ምንስ ፈንቀልትኬእ አንጀነታ፤ ሽቱታ ቅጠንስቶእ፤ ሰምበት በርገከ አዘዞጊንን ፎሎጭቶእ።

ዩሱፍ ሬሆች ኬአን

(ግቶ. 28:1-10፤ ግር. 16:1-8፤ ዮሃ. 20:1-10)

24

¹ህኩ ሜንቲ እስ በሬ ገስመ በቅተ ቅጠንስቶ ሽቱተ እፍ ሞገበ፤ መርቶእ። ²እሱአንት ከኩ ሞግ እፈች አንኮሎዕሌኢ ጡዶእ። ³ጠሁ እኮዳ ሞገስ አዘ

24:16-7
ግቶ. 16:21
ግቶ. 17:22-23
ግቶ. 20:18-19
ግር. 8:31
ግር. 9:31
ግር. 10:33-34
ሉቃ. 9:22
ሉቃ. 18:31-33

24:16
ዮሃ. 20:14
ዮሃ. 21:4

ኣን ጃተ ቀርቶ ዩሱስ ሬሸ ደግሞበእ። ⁴እሱአንት ህከን ጠህተኔ አብስ ማለልተኔየንን ቢሌሌሳ አድሸተ አደቅቲ ለሙ መንቹ ደንገን ሺናንተስ ኡርቶእ። ⁵ሜንቲንኩ አብስ ጥጅት ህርከት ኡስተ ጡደኔየንን ለሙንኩ መንቹ «ፎላሙ ሬቶሪ ሜራሪን ሚ ህሲዮንተ?» ⁶⁻⁷እስ ኬኤ በጋን ከኔ ዮበእ፤ ገሊሊ ዮ ጃተ (መንቹ ቤቲ ህጣታሞ መን አንጋን ህግስም አሰሙሁ፤ ሰቀለሙሁ፤ ሰከ በር ሬሆች ኬኡሁ ገበእኖስ) ይ ኩሎዕኔን ሰውዬ። ይቶስ።

⁸⁻⁹ሜንቲንኩ ዩሱስ ጠህ ቃጣኬእ ሞግቢች ፈንቀልት ህከ ጠህ ሆረንከ ቶን መቶወንከ አወናኒሃ፤ ፈአሪ ሆረንከ ኩልቶእ። ¹⁰ህከ ጠህ ሰቀማኒ ኩልቶሩ መግደል ከተም ማራሚቲ፤ ዮሃናቲ፤ ያቆቤተ አመ ማራሚቲ፤ እሱአንን በርገንት ዮ ምሱ ሜንቲኒ እኬ። ¹¹ጠሁ እኮዳ ሜንቲ ጠሃቶ ጠሁ አጁቲተ አጉጀስተኔ ሰቀማኑ አመዕንትምበስ። ¹²ጴጥሮስን ጠቅኬእ ሞገበ ደጉጀ፤ ህከኔን ህርከኬእ ከፈኔመ ቶት አድሸት ጠሱ ዮኢ ጡጅኬእ እኮስ ጠሃን ማለለን ምን ፈንቀሉ።

ዩሱፍ «ኤማሁስ» ዩኖበ መሬኖ ምቃን ጡደሞን

(ግር. 16:12-13)

¹³ህከ በርገከ ዩሱስ አወናኒች ሰሙ «ኤማሁስ» ዩኖ አሉ መርተዮ እኬ፤ ህኩሱንኩ ዩሱሳሌሚች ለሞ ሳት ምቄሃ ቀጠ እኬ። ¹⁴አሞ እስ-እሱአንት ህከ እኮ ሆራንከ ጠህተኔ ሃሳሙተዮ እኬ። ¹⁵ጥሸት ሃሳውተኔየንን ዩሱሱ ገጉንኩስ ህንጭይ እሱአን በርገም መረመዮ እኬ። ¹⁶ጠሁ እኮዳ እሱ ደጉምበገ እልስ አፈንቲ እኬ። ¹⁷እስን «መረንቲንኬእ አዕን-አዕኖአንት ሃሳውቲንተ ኩ ጠሁ መሃን?» ዩስ፤ እሱአንት ከቼእ ሰዕምት ኡርቶአ።

¹⁸ህከኒች በኪን እሱአች መቱስ «ቀላዮጳ» ዩኖሲ «ከን ስናን ህከኔ እኮ ጠህ ደጉምቡ ዩሱሳሌም ከተማን አት ጠሱ ከህቸወንዶ?» ይ ፈንቀሺስ። ¹⁹ዩሱሱንኩ «መ ጠህ?» ዩስ፤ እሱአንት «ሁጀኒ፤ ጠሂኒ መገንን ሆራንከ መን ብሬን ቆጠረ ህራጋንቹ እኮ ናዘሬትች ዩሱስተኔሃት።» ²⁰ቄስ አወንሳኩሁ፤ ገሻኔ ሬሆ ፍርዲ ህግስ አስቶስህኒች ዘኪን ሰቀልቶስ። ²¹እኮዳ ነአት (እስራኤል ፈአስኖ እሱት) ይን ተሳ አስኔም እኬ፤ አሞ ህከን ሆራንከ ጠህ አሌንን ኩ ጠሁ እኮች ከበር ስኬየ በር። ²²⁻²³ምሱ አሞ ኒ ሚራሪች በቅተ ቶልት ሞገበ መርቲ መሙቲ ሜንቲ ማለልሲሰኔ፤ እሱአንት ሬሸስ ደጊ ደንድትምበእ፤ አሞ (እስ ፎላሙ እኬእ) ይታ መሳከ ጡንዶም ይተን ፈንቀልት ዋልቶእ።

24:34
1ቀ.15:5

24:39
1የሃ.1:1

24:41-43
የሃ.21:9-13
ሐቀ.10:40-41

24 ሆትጉንተ ኔሳን በርገንት የረች መ-መቱ መኑ ሞግሰ መርት ህኩ ሜንቱ ይተገንክ እኬየን ደጎእ፤ እኩዳ እሱ ጡድምበእ» ይቶሰ።

25 ዩሱሱንኩ «ኩ ቀላከት፤ ህራጋኑ ጠሃቶ ጠህ ሆረንክ ምዘኮፊ ደፅል እመፅኑምቡ።» 26 ክርስቶሱ ከ ህወ ሆረንክ እቆታ፤ እብኔንተሰ እጎታ ገበእናሴየበእንዶ?» ዩሱ። 27 እሞ መሴቺ፤ ሆራንክ ህራጋኔቺ አፍ መጣፋን ሆራንን እሰተኔ ጣፈሞረ ሆረንክ ሂር ኩሉስ።

28 ህከኒች ዘኪን እሶኦት መርታ ሐሎ ሆባሴየን እሰ ቄፅረብ መረናህንን እኩ። 29 እሶኦንት «እሩ እንከፅፈእ፤ አረቹቲ አጊ እኩተኔ ኔሳንን ገል» ይት ቃርሰት ኡጭቶሰ፤ ህከኒ እሶኦንን ገሎተ እጎ። 30 እሰን እሶኦን በርገም ማዳን እፋሴ ጃተ ዳቡተ እቅኪእ ማሰእ ቢጭኪእ እሶኦ እሴእ። 31 እሶኦ እልንት ፈንንቲየን እሱ ደጎእ፤ እሰን ብራችሰ ውልይ ፈጆ። 32 እሶኦንት መቱ-መቲሃንሰ «ዎቃን ኔሳን ጠሃቀን መጣፈተ ሂር ኩሉኔ ጃተ ምዘኔ በጅጎን ፈቅ ፈቅ ያየ እኬበእንዶ?» የቀንተኦ። 33-34 ህከ ሳተንክ ጠቀት ዩሩሳሌመ ፈንቀልት ዋልትኪእ ተነ መቱንኩ እወና፤ ምሉ ኬኒንን ጠጽት «ቀርቼ ገርንተ ሬሆች ኬኤእ፤ ሰሞኔንክ ጡድሜእ» የቀንተኦየን ደጎእ። 35 ለመ-ንኩሰ እሞ ዎቃን እኩ ጠህሃ፤ ዳቡተ ቢጭ ጃተ እሱ ደጎሰጋ ኩልቶሰ።

ዩሱሱ አወናኒሃንሰ ጡድሞን

(ማጥ.28:16-20፤ ማር.16:14-18፤

የሃ.20:19-23፤ ሐቀ.1:6-8)

36 ህከን ጠሃተኔየንን ዩሱሱ ገጉንኩሰ ሜሪሮንተሰ ኡርኬእ «ጡመ ከፅኤኤ አሁን» ዩሱ። 37 ጠሁ እኩዳ እሶኦት አያን ጡዳኢ እጉጂየንሰ ህልቆእ፤ ዋጅቶእ፤ 38 እሰን «ሚ ህልቄሃንተ? አሞ ሚ ዎዘናንተፅኔ መልቲሃንተ? 39 ኤሰ ገገእ እኩምግ እንገኢ፤ ሎከኢ ጡጅዬ፤ እሞ ጡዲንተኤገንክ ኤሳ ዮ ማሉሁ፤ ምቀቲ እያኒ ዮሰበእተኔ ኤሰ አፈን ጡጅዬ» ዩሱ።

40 ህከንን ይኬእ እንገሰ፤ ሎከሰ ጡድሾሰ። 41 እሶኦንት በጅጎች ኬእ አመፅኑ ሆግ ማሰልተኔየንን «ከኔ እቲኖሩ ዮፅኔንዶ?» ዩሱ። 42 እሶኦንት ሬኤ ቁርጡሚማች ቀሁንካ፤ መሰብ ቆሎሎሃን፤ እሰቶሰ። 43 እሰን እቅኪእ ብሬንተሰ እቶ።

44 ህከኒች ዘኪን ዩሱሱ «ክፅኤኤን በርገም ዮም ጃተ (መሴ ሴራኒ፤ ህራጋንን መዘመር መጣፋኒ ኢተኔ

11* በር መጣፋን «መሰብ ቆሎሎ» ያኖ የበኤየ።

ጣፈሞሩ ሆሩንኩ ዊሙ ገበእኖ) ይ ኩሎንክፅኔ ላንት ተኔት» ዩሱ። 45 ህተ ጃንተ መጣፈተ ዘህፌ፤ ደንድታጊ ምዘንሰ ፈኖ። 46-47 አሞ

«ክርስቶሱ ህወ እቀኖ፤

ሰክ በርገክ ሬሆች ኬኤኖ፤

እሞ ቢረ ዩሁ፤ ህጣት እጉረመሁ

ዩሩሳሌሚች አፍ ሆራንክ ምናደብ ሚሬሮን

እሰ ሱዕሚን ኩለመኖ)

የመም ጣፈሚእ። 48 እፅኖኦንት ከን ሆራንክ ጠሂ ነቃሻከተ። 49 እንን እኩእ እሴ ተሳ ሶሃንክፅኔ፤ ጠሁ እኩዳ እሴች መቆ አሰመኖፅኔ ኢለንቀጤች ዩሩሳሌም ከተማን ኤጊርዬ» ዩሱ።

ዩሱሱ ሰማ ኦሮቄን

(ማር.16:19-20፤ ሐቀ.1:9-11)

50 ህከኒች ዘኪን ዩሱሱ እሶኦተ «ቢቃነ» ዩኖ ቤች ሺን ከተሚች ኤተሩ እወንሰ ኦሮሽኪእ እንገሰ ጠቀእ ማሰኦሰ። 51 ማሰኦንን እሶኦች እነን እኬየን መገኑ ሰማ ኦሮሽሰ። 52 እሶኦንት እሴ ሰንድኪእ እሰ በጅጎን ዩሩሳሌም ከተመ ፈንቀልትኪእ 53 መገን ምኔን ሆረንተ ጃተ መገኑ ገለጥተን ሄኦኦ።

24:46
ሆሴ.5:2
1ቀ.15:3-4

24:49
ሐቀ.1:4

የሃንሰ

ጣፎ ምሽራች መጣፈ

የሃንሰ መጣፍ አገ

ከ መጣፈ ጣፎ ዘባዶሊየ ቤቱ የሃንሰት፤ እስን ቶነ ለሞወንክ ዩሱስ አወናኒቺ፤ አብስ ቀርቶበ ህንጭታ ሰላወንክ አወናኒቺ መቶወንስ እኬ። ሆለመተ ጃተ የሃንሰ «ዩሱሱ ኢተናስ አወናንቼ» ይታ ላገተ ጠሃቀናተኔ ሆለመ- መጉ «ሁተ ላገተ፤ ጠሃቀና ገንስተኔንት» ይ አመሰና።

የሃንሰ ተ ምሽራች ላገተ ጣፎ ምሴ ምሽራች ላጋካች ሸኪኔት፤ እኮዳ ምና ጣፈንቶ ምሽራች ላጋካች አቅ ጣፍምበእ፤ እስ ጣፎን ምሴ ኬት ጣፎጊች አነናጊኔት።

ከን መጣፋን ጠንፋምጊን የሃንሰ ሰውቱ አይሁድ መን ሰውቲን ሚጦት እኬ፤ እስን ኑባቶ ህድርተኔ አብሽ ደገና እኮተኔ ሆለመተ ጥቅሳከተ ኑባቶ ህድራች አቅ ጣፈእ፤ አሞ ሆለመተ ጃተ ለመ፡ ጠህ ሚጦ- አስን ኑባቶ ህድር ጀቶን እኮ ጠሂን አጉጠንሰን ጠሃቀና። አጉዲሻ ከን መጣፍ ምነ ፎሎጤቶን የ ጠሁ ኑባቶ ህድር መጣፍ ምነ ፎሎጤቶን የ ጠሂን አጉጠመናወ።

ከን መጣፋን 3+14 ምራችተኔ ጠሃቀሞ ጠህ እስራኤል መን ምልሴመገ ኩለና መጣፋን 21+9 አነበምባም፤ ህትጉንተ ከን መጣፋን ፎሎጤት 10 ሆላሃ፤ ሆለ ዜማንቶተኔሃ ጠሃቀሞ ጠህ ህዝቄሴ መጣፋን ፎሎጤት 34 አነበምባም፤ አሞ ከን መጣፋን ፎሎጤት 15 ምይን ጡድቶተኔ ጠሃቀሞ ጠህ እስያስ መጣፋን ፎሎጤት 5 አነበምባም።

የሃንሰ ከ መጣፈ ጣፈና ጃተ ግሪክ መን የነሁ፡ ሮሽቲ አይሁድ መን የኒቺ፤ ሮሻቺ አብሽ ደገመና እኮተኔ ግሪክ መን ሰውታከተ ከን መጣፍ አዘን ጡዲ ደንድናም።

የሃንሰ «ከ መጣፈ ጣፈ ሚሃት?» ይን ጠዕምናምደ ዩሱሱ ዶዕረሞ ክርስቶስ አኮታ፤ እሶን አመሰና ሆሩንኩ ሰዕሚንተስ ዶሊ ሆሪንክ ሄአ ሄቶተ ደቀናጋ 20፡30-31 ደጊ ደንድናም።

አሞ የሃንሰ ጡድሲ ሆሾ ዩሱሱ ኒገን ማለ አደቁሃገ (1፡14፤ 11፡33-36)፤ እኮዳ የሃንሰ ነኦት ሞሽን ደንጉንተ ሆሾ ጠሁ መገን ቤቱ ዩሱሱ ክርስቶስ አነ መገኑ ኔሳ ጡድሲ ዋል «ኤስ ጡጆ አነ መገኑ ጡጆሃ» የሃገ (14፡9)።

ሆለመተ ጃተ ዩሱሱ ገንስተኔ ጠሃቀናጋ፡ ተግርስናጋ የሃንሰ ጣፈእ። ከን የሃንሰ መጣፋን ዩሱሱ ገንስተኔ «ሄቶ እቶት አኔት (6፡35)፤ አን ተን አሉ አል መኒ ሚከ (9፡5)፤ እን ሆላ አጋታ አሩ (10፡7)» ያን ተን ሾልተ ኮደተ ጠሃቁእ።

መጣፋሱ ከኒች ምርዲን የገ ቤሀሚእ

1. መጣፍስ አገ 1፡1-18
2. ዩሱስ ሁጅተኔ 1፡19—12፡50
3. ዩሱሱ አወናኒሃንሰ ጠሃቁገ 13፡1—16፡33
4. ዩሱሱ መገኑ ኡጤገ 17፡1-26
5. ዩሱሱ ሀዊጋ፡ ራሄጋ፡ ራሆች ኬእጋ 18፡1—21፡25

ሄቶተ አስታ ላገተኔ

1¹ ቆጫንቺች ብሬ ላገተ የ እኬ፤ ላገንት መገንባን የ እኬ፤ ህት ላገንት መገናወ። 2² እስን ምናችን አፍ መገንባን የ እኬ። 3³ ሆሩንኩ ህተን ሳጋን ቆጫሞ፤ ቆጫሞራች እስ የበአ ሚጦሩ ቆጫምምበእ። 4⁴ እስን ሄቶተ የ እኬ፤ ህት ሄቶንት መን አሳ ሚከ እኮእ። 5⁵ ሚኩንኩ ቱንሶን ሚከና፤ ቱንሶንት ቁልትምበስ።

6⁶ መቶ «የሃንሰ» ዩና መንቹ የ እኬ፤ አስን መገኑ ሶኪሲየ ሰቀማንቹ። 7⁷ መቶ ሆሩንኩ የሃንሰ ሚከተኔ ነቶሾህኔን እመሶንት ሚከተኔ ነቀሶተ ዋሎ። 8⁸ እስ ሚከተኔ ነቀሶተ ዋሎ በጋን ገጉስ ሚከበእ። 9⁹ ህኩ ገሬ ሚኩ ተ አሉ አል ዋል መኒ ሆሪንክ ሚከ ሚከሰናወ እኬ። 10¹⁰ እስን ተን አሉ አልን የ እኬ፤ ት አሉንት እስ ወዲን ቆጫንቱኢተ እኮዳ አሉ አልን የ መቶ እሱ ደግምበእ። 11¹¹ እስን ገንስ ባዱ ዋሎ፤ ጠሁ እኮዳ ገንስ መቶ አቅትምበስ እኬ። 12¹² ጠሁ እኮዳ አቅቶሰሬ፡ ሰዕማንተሰ አመሶንቶራ መገን አሱተ እካገ እሴሰ። 13¹³ እሶአንት መገኒች እስንቲ በጋን ቁጊች እንዶ መን ሮሽጊን አንዶ መቶ አሰመናጊን አሰንትምበእ።

14¹⁴ ላገንት መንቹ አኮእ፤ እስን ጡምማኒ፡ ገሬኒ ዊም ኔሳን ሄአ፤ ሚጦ ቤቱ እንስባን የሰ አብንገ የ አብንሰ ጡድቺ። 15¹⁵ የሃንሰን «ኤላች ሸኪን ዋሰና ኤላች እባ፤ ዳፋንኩሰ-እስ ኤላች ብሬ የሃ» ይ ኩሎንክዕኔ ከኔት» ይ እስተኔ ነቀሾ። 16¹⁶ ነኦት ሆሩንኩኔ እስ አሰንች ዊምማች አሰንች አሉን አሰንች አቅኔም። 17¹⁷ መገን ሴሩ ሙሴ ወዲን አሰም፤ እኮዳ አሰንቹሁ፡ ገርቲ ዩሱስ ክርስቶስ ወዲን አሰንቶእ። 18¹⁸ መገኑ ጡጆ መንቹ አዶ የበእ፤ እኮዳ እስባን የ ሚጦሱ ቤቱ አስ መሴሰሾ።

ጠመቃንቶ የሃንሰ ነቀስተኔ

(ጣፍ. 3፡1-12፤ ጣር. 1፡1-8፤ ሉቃ. 3፡1-18)

19¹⁹ አይሁድ እወንባኑ ዩሩሳሌሚች ቁሳከታ፡ ሴዋሙታ የሃንሰበ ሶክ «አት እዩት?» ይት ጠዕምሲሶስ ጃተ ምየሃንሰ «እን ዶዕረሞ ክርስቶሳትበእ» ይ ነቀሾ በጋን ካድምበእ። 21²¹ እሶአንት «ሀከደ አት እዩት? ልልያሴትንዶ?» ይት ጠዕምቶስ፤ እስን «አን ልልያሴበእ» ዩሰ፤ ቱሱ እሶአት «ዋለና ዩመ ህራጋንቹ ልቲትንዶ?» ይቶሰ፤ እስን «አን እሶበእ» ዩሰ። 23²³ እሶአንት «አት እዩት? ሶኮኔ መኒ ኩኑንተ ገንክተኔ

1፡1	ቆጫ. 1፡1
የሃ. 17፡5	የሃ. 17፡5
የሃ. 1፡11	የሃ. 1፡11
ሚከ. 19፡13	ሚከ. 19፡13
1፡3	1፡3
1፡4	1፡4
የሃ. 5፡26	የሃ. 5፡26
የሃ. 11፡25	የሃ. 11፡25
1፡5	1፡5
የሃ. 9፡5	የሃ. 9፡5
የሃ. 12፡46	የሃ. 12፡46
1፡6	1፡6
የሃ. 3፡1	የሃ. 3፡1
ጣር. 1፡4	ጣር. 1፡4
ሉቃ. 3፡13	ሉቃ. 3፡13
የሃ. 1፡19-23	የሃ. 1፡19-23
1፡9	1፡9
የሃ. 2፡8	የሃ. 2፡8
1፡12	1፡12
የሃ. 3፡18	የሃ. 3፡18
ዋ. 3፡28	ዋ. 3፡28
የሃ. 5፡13	የሃ. 5፡13
1፡13	1፡13
የሃ. 3፡5	የሃ. 3፡5
ገጸገ. 1፡23	ገጸገ. 1፡23
የሃ. 3፡9	የሃ. 3፡9
ዳፋ. 1፡18	ዳፋ. 1፡18
1፡14	1፡14
ሮሺ. 1፡3	ሮሺ. 1፡3
ዋ. 4፡4	ዋ. 4፡4
ዳል. 2፡7	ዳል. 2፡7
1፡፡3፡16	1፡፡3፡16
እሴ. 2፡14	እሴ. 2፡14
የሃ. 4፡2	የሃ. 4፡2
1፡15	1፡15
የሃ. 1፡30	የሃ. 1፡30
1፡16	1፡16
ሮሺ. 5፡21	ሮሺ. 5፡21
ኤሊ. 1፡23	ኤሊ. 1፡23
ዳፋ. 1፡19	ዳፋ. 1፡19
1፡17	1፡17
የሃ. 7፡19	የሃ. 7፡19
1፡18	1፡18
ዋ. 20፡20	ዋ. 20፡20
የሃ. 3፡11	የሃ. 3፡11
የሃ. 8፡26	የሃ. 8፡26
የሃ. 4፡12	የሃ. 4፡12
1፡19	1፡19
የሃ. 1፡6	የሃ. 1፡6
1፡20	1፡20
የሃ. 3፡28	የሃ. 3፡28

11:21
አቡ. 18:15+18
ጥላ. 4:5
ጥቶ. 11:14
ጥቶ. 16:14
ጥቶ. 17:13

11:23
አሌ. 40:3
ጥቶ. 3:3
ጥር. 1:3
ሉቃ. 3:4

11:26-27
ጥቶ. 3:11
ጥር. 1:7-8
ሉቃ. 3:16

11:28
የሃ. 3:26
የሃ. 10:40

11:29
አሌ. 53:7
የሃ. 1:36
ሰቀ. 8:32
1ኢጥ. 1:19
1የሃ. 3:5
ጳው. 5:6

11:30
የሃ. 1:16

11:32
ጥላ. 3:16
ጥር. 1:10
ሉቃ. 3:22

11:35
ሉቃ. 7:18

11:40
ጥቶ. 4:18-22
ጥር. 1:16-20
ሉቃ. 5:2-11

መ ይተን? ይቶስ። ²³እስን «ሀራጋንቹ አስያስ ዩንን አን (መገን ምቃ ዙንስዬ) ያን ኡሉ ኡዱመአን ያረኖ መንችተ ላገ?» ይአ።

²⁴ህኩ መኑንኩ ፈርሳዌ ወዲች ሰህንቴሃረ እኬ። ²⁵አሰአንት «አት ዶዕረሞ ከርስቶስ አንዶ ኤልያሴ አንዶ ዋለኖ የመሞ ሀራጋንቹ አኩምቦች ሚ ጠመቀዮንት?» ይት ጠዕምቶስ። ²⁶የሃንስ ፈንቀሽ «አን ምኢን ጠመቃንክዕኔ! ጠሁ አኮዳ አዕናኦት ደጌትምቡ ሜሬሮንተዕኔ ዮአ። ²⁷አስ ኤሳች ዘኪን ዋለኖወ፤ ምሉስ ፈኤየን አን አስ ሉከስ ሚመ ኡሉረኖ ፈትለሃ ሂሪ አጉዳምበአ» ይአ። ²⁸ኩ ሆሩንኩ ጠሁ እኮ የሃንስ መን ጠመቀኖ የርዳኖስ ለጊች አሪቹት ፋልታ ወዲን ዮ «ቢታን» ይኖ ከተማኔት እኬ።

መገን ሆልችተኔ

²⁹ለንክ በር የሃንስ ዮሴብ አስበ ዋለኔየን ጡጅ «ሆራንክ መኒች ህጣተ ከመኖ መገን ሆልቹ፤ ህኩዕኒን። ³⁰(ኤሳች እበኖ መንቹ ኤሳች ዘኪን ዋለኖ፤ ዳፋንኩስ አስ ኤሳች ብሬን ዮሃ) ይሚ ከኔት። ³¹አን ገጉአን አሉ ደጋንስበአ እኬ፤ ጠሁ አኮዳ አስራኤል መኑ አሉ ደጉንት አን ምኢን ጠመቀን ዋሎም» ይአ። ³²ለንኪሃ የሃንስ «ጡማንቹ አያኑ ሀንደርቹ አጉዳሻን ስሚች ድር ዮሴብ አሴን አፋዕሰኔየን ጡጅም። ³³አሞ አን ገጉንኩአ ደጋንስበአ እኬ፤ ጠሁ አኮዳ አን ምኢን ጠመቁንተ ሶኮኤ (ጡማንቹ አያኑ ድረኔየን፤ አሴንተስ አፋዕሰኔየን ጡዳንቲ ጡማንቹ አያኒንን ጠመቀኖ አሶት) ይ ኩሉኤ። ³⁴አንን ህክን ጡጅም፤ ህከኒ እስ መገን ቤቱ አሁስ ነቀሼም» ይ ነቀሹ።

ዮሴብ ዶዕረስ ምን አወናንተኔ

³⁵አሞ ለንክ በር የሃንስ አወናኒችስ ለሚንተስ በርገም ህከኔ ኡራ እኬ። ³⁶የሃንስን ዮሴብ ህከኒን ህገኔየን ጡጅ «መገን ሆልቹ ህኩዕኒን» ይአ። ³⁷የሃንስ ህከን ያኔየን መጮጭት ለመንኩ አወናኑ ዮሴብ አወንቶአ። ³⁸ዮሴብንኩ አወንተኔየንስ ፈንቀል ጡጅ «መ ህሴነዮንት?» ይሰ፤ አሰአንት «ረቢ! ህከኔ ሄለዮንት?» ይት ጠዕምቶአ፤ ህትጉተ ዩንኩ «አስተማርቶ! ህከኔ ሄለዮንት?» ይሃ። ³⁹እስን «ዋልቴን ሄለምበ ጡጅዬ» ይሰ፤ አሰአንት ዋልት ሄለኖበ ጡጅዬ፤ ህከ በር አሲቃ በርገንት ሆሶእ፤ ህት ጆቹንት በሬ ቶርዱመ ሳቴየ ቁንጮ እኬ። ⁴⁰ህኩ የሃንሴ ጠህ መጮት አወንቶሪች መቲክ

«ስሞኔ» የመመኖ ጲጥሮሴየ ህከ እንድራሴት አኬ። ⁴¹እስን ብርስን ህኪንተስ ስሞኔን ደቀም «መገኑ ዶዕረሴ ደንጌም» ይሰ፤ «መገኑ ዶዕረሴ» ዩንኩ «ክርስቶስ» ይሃ እኬ። «አንድራሰን ስሞኔ ዮሴብስ አፍ ዋሎ፤ ዮሴብንኩ አሉ ጡጅ «አት የሃንሴየ ቤቱ ስሞኔት፤ እትን (ኪፈ)።» የመንታንት» ይእ፤ «ኪፈ» ዩንኩ «ጲጥሮሴ» ይሃ።

ዮሴብ ፍልጶሴኒ፤ ናትናኤሴኒ ገሌን

⁴³ለንክ በር ዮሴብ ገሊላ መሮተ ህሹ፤ እስን ፍልጶሴን ደቀም «አወኔኤ» ይሰ። ⁴⁴ፍልጶሴን እንድራሴ፤ ጲጥሮሴ ሄአ «ቤተሰብደ» ይኖ ከተሚየ መንቹ እኬ። ⁴⁵ፍልጶሴ ናትናኤሴን ደቀም «መስ ሴራን እሞ ሀራጋንሁ አስተኔ ጣፎ ዮሴፈ ቤቱ ናዝሬት ዮሴብ ደንጌም» ይሰ። «ናትናኤሴን» «ናዝሬት ከተማን ደናመሩ ደገመኖንዶ?» ይአ፤ ፍልጶሴን «ዋልት ጡድ» ይሰ። ⁴⁷ዮሴብንኩ ናትናኤሴ እስበ ዋለኔየን ጡጅ «ቆጶት ዮስበእ ገሬ እስራኤል መንቹ ከረጌ» ይአ። ⁴⁸ናትናኤሴን ዮሴብ «ህትጉተ ደገዕኔ?» ይሰ፤ ዮሴብ ፈንቀሽ «ፍልጶሴ ገሉዕናንኬ ብሬን አዴቾ ፈጋሪን ዮንት ጃንተ ደጌንኬ» ይሰ። ⁴⁹ህተ ጆቹተ ናትናኤሴ ፈንቀሽ «እስተማርቶ! አት መገኔየ ቤቱ፤ አሞ አት አስራኤሴየ ምመ» ይሰ። ⁵⁰አሞ ዮሴብ «አዴቾ ፈጋሪን ጡጂንኬ ዮምተኔ አመዕንቴኤንዶ? ከኒች እበንክ ጡዳንት። ⁵¹ገርተ ያንክዕኔ፤ ሰሞ ፈንመኔየኒ፤ መገን መላኩ መንች ቤትበ ዋልተኔየኒ፤ አሮተኔየኒ ጡዴንንተ» ይአ።

ዮሴብ «ገሊስ» ይኖባን «ቃን» ይኖ አሎን ሰሎች ድግስባን ደገሞን

²ሰከስ በር ገሊላ ቃናን ሰሎቹ ዮ አኬ፤ ህከኔን ዮሴብ አመት ማራም ዮ እኬ። ²አሞ ዮሴብ አስ አወናኒንን ህከ ሰሎቹ ገአሚ እኬ። ³ዎይን ዳጡንኩ ህከን ሰሎች ምኒን ገፎ ጃተ ዮሴብ አመስ «ዎይን ዳጡ ገፈሰ» ይቶስ። ⁴ዮሴብንኩ «መንቹ! ም ህውሾኔ፤ ጆቹአ ኢልትምበአ» ይሴ። ⁵ህተ ጆቹተ አመስ ህከኔ ዮ ሁጀታኒ «እስ ያኖዕኒረ አስዬ» ይቶአ። ⁶ህከምባንን አይሁዱ ምግስጊን መጮርቶተ አዕልታ ምኦ ምሬኖ ሴህት ክን ጫተ ዮ እኬ፤ አሰአንት ሜሚጥስ ለ-ለም አንዶ ሰ-ሰሶ ሶስ ቀጠ አፋሃረ እኬ። ⁷ዮሴብንኩ ህከኔ ሁጀታረ «ተን

ግተን ሶሎን «ኪፈ» የመሞ አብራዌ መን አፈን «ክነ» ይሃ፤ ህኩስን ፈቃሪ መንቹ ይሃ።

11:41
የሃ. 4:25
11:42
ጥቶ. 16:18
የሃ. 21:15-17
1ዮር. 15:5

11:43
ጥቶ. 10:3
የሃ. 6:5
የሃ. 12:21
የሃ. 14:18

11:45
ሉቃ. 24:27

11:46
ጥር. 6:2
የሃ. 7:41

11:49
መዝ. 2:7
ጥር. 15:32
የሃ. 12:13

11:51
ቆጪ. 28:12
ሉቃ. 3:21

2:1
የሃ. 4:46
የሃ. 21:12

2:3
ጥር. 3:31
የሃ. 19:26

2:4
ጥር. 1:24
ጥር. 5:7
የሃ. 7:6-30
የሃ. 8:20

2:6
ጥር. 7:3
የሃ. 3:25

2:11
የሃ. 2:123
ጥ. 3:2
የሃ. 4:54
የሃ. 6:12

2:12
ጥ. 4:13
ጥ. 3:31
የሃ. 7:13

2:13
አዘ. 16:1-6
ሐ. 2:141
የሃ. 6:14
የሃ. 11:55

2:16
ሐ. 2:149

2:17
መ. 2:69+9

2:18
ጥ. 2:123
ጥ. 11:28
ሐ. 20:12

2:19
ጥ. 26:61
ጥ. 27:40
ጥ. 14:58
ጥ. 15:29
ሐ. 6:14

2:21
የሃ. 8:57
14:6, 6:19

2:22
የሃ. 12:16
የሃ. 14:26

ሌሄየንተ ዛላን ዎአ ዊንቨዬ» ይህ፤ አሰአንት ዛላን አፎስ
ኢለንቀጢች ዎአ ዊንቨዬአ። «ህክኒች ዘኪን ይሱሱ «ከኒች
አንኪልቲን ከን ድግስ አደላንቺ አስዬ» ይሱ፤ አሰአንት
መሰት አስቶአ። «ህክ መንቺንኩ ዎይን ዳጠ እከ ዶረጥ
ዎአ ጉብ ጠጆ ጃት ሀኖች ዋሴሃንዶ ደግሞበአ፤ ጠሁ
አኮዳ ዎአስ እንኪልት ዛላን ዎርቶ ሁጀታኑ ሀኖቼትንዶ
ደጌ እኪ፤ ህክኒ ህኩ አደላንቺ አዘቸን ገአ ¹⁰ «መኑ
ሆሩንኩ ብርስ ደኖሙ ዎይን ዳጠ አሰኖ፤ አሞ መኑስ
ድንቢኢች ዘኪን ቡሸስ አሰኖ፤ ጠሁ አኮዳ አት ተደ
ኢለንቀጢች ደኖሙስ ዎይን ዳጠ ማጤንት» ይሱ።

¹¹ ይሱሱ ተ ዎነስ ማለሉተ ገሲል ባደን ጥ «ቃን»
ዩኖባን ሁጀቶ፤ ህተአ ይሱሱ አብንስ ለሲሾ፤ አሞ
አወናኑስን አሰን አመፅንቶአ። ¹² ህክኒች ዘኪን ይሱሱ
አማንተሲ፤ ሀከንተሲ፤ አወናኒንተሲ በርገም
«ቅፍርናሆመ» ይኖ ከተመ ድር ህክኒ ቀሁ በር ኤጌር።

ይሱሱ መገን ምኔን በበልታረ ቶሼን

(ጥ. 21:12-13 ጥ. 11:15-17 ፤

ሐ. 19:45-46)

¹³ ሻሻ ለያን አብላኖ በሩ ኢሌተኔ ይሱሱ ዩሩሳሌመ
መሮ። ¹⁴ መገን ምኔን ምናደቡ ጠጽያኖባን ቦተታ፤
ሆለታ፤ ሀንደርታ ሀርተዮ መነሃ፤ አሞ አፋዕልት ግዘ
ዶርተዮራ ደኅ። ¹⁵ ሀተ ጃት ጦርቄተ ደጅ ሆለታ፤ ቦተታ
ሆረንከ መነሃ መገን ምኒች ሸር ቶሼአ፤ ግዘ ዶርታጌ
ግዘንከ ብነአ ጠረጴዘስ ኅምብሸ። ¹⁶ ሀንደርታ ሀርታረንከ
«ከረ ከምቢች ከምዬ፤ አንአ ምን ዘዘሎ ምን አቲኖችዬ»
ይሱ። ¹⁷ አወናኑንኩስ

«ምንከ ኢተት ጊረገ ቡስቶኤ»

የመም ጣፈሞ ቃኅአ። ¹⁸ ህክኒ አይሁድ እወንሳት «አት
ካን አስታንት መቆ የሄገ ደንጉንት መ መሳት ጡድሰኔ?»
ይት ጠፅምቶሰ። ¹⁹ ይሱሱንኩ ፈንቀሽ «ከ መገን ምን
ዝርዩ፤ አን ስከ በር ፈንቀሽ ምናም» ይአ። ²⁰ አሰአንት
ፈንቀሽት «ኩ መገን ምኑ ሸላን ሌሆ ምጌ አዘን ምነም
ጎፈአ፤ አት ህክን ሰሰ በሬ አዘን ምንተንንዶ?» ይቶሰ።
²¹ ጠሁ አኮዳ ይሱሱ «መገን ምን» ይኢ ገሃስ
መኖመተኔሃት አኪ። ²² ህክኒ ይሱሱ ሬሆች ኪኦች ዘኪን
አወናኑስ ከ ጠህ ቃግ ጡማንቶ መጣፋን ጣፈሞሃ፤ ይሱሱ
ጠሃቂኢሃ አመፅንቶአ።

²³ ይሱሱ ሻሻ አያን ጂቶን ዩሩሳሌመ አሴ ማለሉተኔ
ሆለሙ መኑ እስ ሱፊማን አመፅንቶአ። ²⁴ ጠሁ አኮዳ

ይሱሱ ሆረንከ መነ ደገኖተኔ ኅደባ አሰምበሰ አኪ። ²⁵ አሰን
መን ዎዘናን ዮረ ሆረንከ ደገኖ አኮተኔ መንተኔ እዬ አሲ
ኩሱ ሀስሰኖስበአ አኪ።

ይሱሱ ንቆድሞሴ ተማርሴን

3 ¹ «ንቆድሞሴ» ይኖ መቱ መንቺ ዮ አኪ፤ አሰን
ፈርሳዌ ወዲች አይሁድ መኔየ ገሻንቺ አኪ። ² ህኩ
መንቺንኩ ይሱሱበ አንከረን ዋል «አስተማርቶ፤ መንኩ
እሲን በርገም ዮ መንቺች ሀገየን አት ሁጀታንት ማለሉተ
አሰተ ደንደኖ አዬ ዮበአ፤ ህክኒ አት መገንቢች ዋልቲንት
አስተማርቺ እኮንትገ ደንጋም» ይአ። ³ ይሱሱ ፈንቀሽ
«ገርተ ያንኪ፤ መኑ ለንኪ» አለሙምባደ መገን ምሞመተ
ጡዶተ ደንደኖበአ» ይሱ። ⁴ ንቆድሞሴን «መኑ ኑባጴኢች
ዘኪን ሀትከ እላሚ ደንደኖ? ለንኪ አመስ ኅደባ ፈንቀል
አግ አላሚ ደንደኖንዶ?» ይ ጠፅሜአ። ⁵ አሞ ይሱሱ
ፈንቀሽ «ገርተ ያንኪ፤ መኑ ዎኢቺ፤ ጡማንቶ አያኒቺ
አለሙምቦች መገን ምሞመተ አጊ ደንደኖበአ። ⁶ ማሊች
አለሞ ማሌየንከ፤ ጡማንቶ አያኒች አለሞ ጡማንቶ
አያኒየንከ። ⁷ (ለንኪ አሰሙ ሀስሰኖፅኔ) ይምሀኒን
ማለልቶት። ⁸ ባብሩ ሀሾ ወዱ ለቅ ባብርሰኖ፤ አትገ
ላንስ መጮታንት በጋን ሀኖች ዋለዮአንዶ ሀት መረዮአንዶ
ደጋንትበአ፤ ጡማንቶ አያኒች አለሞ ሀትጎንት» ይአ።
⁹ ንቆድሞሴን ፈንቀሽ «ኩን ሀትከ አሂ ደንደኖ?» ይአ።
«ይሱሱንኩ ንቆድሞሴ «አት አስራኤል አስተማርቺ አከ
ካን ደጋንትበአንዶ?» ¹¹ ገርተ ያንኪ፤ ደንጋሚ ጠሃናም፤
አሞ ጡንዶሚሃ ነቀንሳም፤ ጠሁ አኮዳ ነቀንሳንሰረ
አቅቲንገተበአ። ¹² አን ተን ኡለ አል ጠህ ኩሎምደን
አመፅንቲንቡሩ ሰሜ ጠህ ኩሎምደ ሀትጉተ
አመፅንቲንን? ¹³ ሰሜች ድሬሀኒች ህኩስን መንች ቤቲች
ሀገየን ሰማ ፋሌኢ እዬ ዮበአ። ¹⁴ መኑ ኡለ ኡዱመአን
ዎሪቺ ስቀላንከ ሀትጉንት መንች ቤቲሁ ሰቀለሙ
ሀስሰኖሰ። ¹⁵ ሀትጉንን እሰን አመፅኖሃ ሆሩንኩ ዶሊ ሆረንከ
ጌአ ሄቶተ ደቀንታት።

¹⁶ ቤቶንተሰ አመፅኖሃሂ ሆረንከ ዶሊ ሆረንከ ሄአ ሄቶተ
ሄኡንተሰ በጋን በኡምባን መገኑ ሚጡስ ቤቱ አስኖ
ኢለንቀጢች ተን ኡለ አል መነ ጠለንከ ኢቲአ። ¹⁷ መገኑ
ቤቱስ ተን ኡለ አል ሶኮ ተን ኡለ አል መነ እስ ወዲን
ፈኡንታት በጋን ፍርዶታበአ። ¹⁸ እሰን አመፅኖሃሂን

¹⁹ ተን ዎሎን «ለንኪ» ይታ ላጋ ግሪክ መን አፈን «አሊች» ይታ
ለንከ ሂረቶት ዮሲተ።

2:25
ጥ. 2:8
የሃ. 1:47
የሃ. 6:61
የሃ. 13:11

3:1
ሐ. 23:13
የሃ. 7:26+50
የሃ. 19:39

3:2
የሃ. 2:11
የሃ. 7:31
የሃ. 9:16
ሐ. 10:38

3:3
የሃ. 1:13
1ኢ. 1:23
1የሃ. 3:19
2ኢ. 1:18

3:5
ሀዘ. 36:25-27
ኢ. 6:26
ቲቶ. 3:5

3:6
1ኢ. 15:50

3:8
ሀዘ. 37:9

3:11
የሃ. 1:18
የሃ. 3:32
የሃ. 8:26

3:13
ሮ. 10:16
ኢ. 4:19

3:14
ዎሎ 21:19
የሃ. 8:28
የሃ. 12:34

3:16
ሮ. 5:8
ሮ. 8:32
ኢ. 2:4
1የሃ. 4:9-10

3:17
ሐ. 19:10
የሃ. 8:15
የሃ. 12:47
1የሃ. 4:14

3:19
የሃ. 1:14
የሃ. 8:12
ኤፌ. 5:11-13

3:21
1የሃ. 1:16

3:22
የሃ. 4:2

3:24
ግሩ. 14:3
ግር. 1:14
ግሪ. 6:17-18
ሉቃ. 3:19-20

3:28
የሃ. 1:7-28

3:27
1ቆረ. 4:7

3:28
የሃ. 1:20+23

3:29
ግሩ. 25:1
ግር. 2:19-20
የሃ. 15:11

3:31
የሃ. 3:13
የሃ. 8:23
1የሃ. 4:5

3:32
የሃ. 3:11

3:35
ግሩ. 11:27
ሉቃ. 10:22

3:38
የሃ. 3:16
የሃ. 5:24

ፍርደመኖሰበአ፤ ጠሁ አኮዳ እሰን አመዕነምሀይን መገን ሚጠቢቱን አመዕነምሀት፤ ፍርደም ፈጀሰ።¹⁹ ፍርዱንኩሰ ከቴት፤ ሚኩ ተሉለ አል ዋሉ፤ ጠሁ አኮዳ መኑ ሁጅሰ ሂለተ እኮተኔ ሚኪች አበ ቱንሱተ ደዕሬእ።²⁰ ሂለተ አሰኖ ሆሩንኩ ሚኪ ግበኖ፤ ሂለት ሁጅሰ ለልተምቦግ ሚኪበ ዋሰኖበአ።²¹ ጠሁ አኮዳ አሰ አሴ ደናምት ሁጅት መገኒች እኪኢተ አኮግ ደጌትንተ ገሬ ጠህ አሰኖ ሆሩንኩ ሚኪበ ዋለኖ። ዩኡ።

ጠመቃንቹ የሃንሰ ዩሱሱተኔ ነቀሾግ

²² ሀከኒች ዘኪን ዩሱሱ አወናኒንተሰን በርገም ይሁድ ባዱ መሮ፤ ሀከኒን ጠመቀን አሰአን በርገም ቀሁ በር ኤጌሮ።²³ ሀተ ጄቹተ የሃንሰ ሆለሙ ዎኡ ዮ «ሳሌመ» ዩኖ ቤች ሺኖን «ሄኖ» ዩኖ መዕኔን ጠመቀዮ እኪ፤ ሀተ መዕንተ መኑ ዋሰን ጠመቀመዮ እኪ።²⁴ የሃንሰ ሀተ ጄቹተ አሱሮ ምን አጉዕንን ዮ እኪ።

²⁵ የሃንሴ አወናንነ መቶ አይሁድ መንች ሚሬሮን ዎግሰጊን ሙጨርተኔ፤ አደት ፋልቶአ።²⁶ የሃንሴበ አወናኑሰ ህንጭት «አስተማርቶ፤ ዮርዳኖስ ስግ ወደአን ኪሳን በርገም ዮእኪሁ አት አስተኔ ነቀሶንቲ ጠመቀዮአ፤ አም መኑ ሆሩንኩ እስበ አሮቀዮአ» ይት ኩልቶሰ።²⁷ የሃንሰን «መገኒች አሰመምቦች ህኩ መንቹሁ ሚጠራ አቶተ ደንደኖበአ።²⁸ (አን አሊች ብሬን ሰህሚም በጋን አን ከርሰቶባበአ) ይ ኩሎንከዕኔጊ አዕኖአት ገጉዕኔን ነቃሸተዕን።²⁹ አዜቹት ዮሲ ጠሱ እዜቶና፤ ጠሁ አኮዳ አዜቶን ጃሉ አዜቶን ሺኖን አራ ሳገሰ መጮጨን በጅቀመኖ፤ ሀትጉንተ አን ቴሱ ዊመተ በጅቶተ ደቂም።³⁰ አን እሲች ኩተን እሰን ኤሳች አበን መሩ ሀሰሰኖ» ዩኡ።

³¹ አሊች ዋሰኖ እስ ሆሪችን አባ፤ ተን አላች እሀኖ አላንከ፤ ተን አሉ አል ጠህ ጠሃቀኖ፤ ሰሜች ዋለኖ እስ ሆሪችን አባ።³² አሰ ጠራጃሃ፤ መጮጨኢሃ ነቀሰኖ፤ ጠሁ እኮዳ አሰ ነቀሾረ አዩ አቀኖበአ።³³ ዩሱሱ ነቀሾረ አቋኢ መገኑ ገርተ እኮግ ቆርሰቅ አቋሃ።³⁴ ዳፋንኩሰ መገኑ ሰኮሲ መገን ሳገተ ጠሃቀኖተኔ ጠማንቹሰ አያነ ፈፍሽ አሰኖሰ።³⁵ አኑ ቤቱሰ ኢተኖተኔ ሆረረንከ አንጋንተሰ አሴአ።³⁶ መገን ቤቶን አመዕነኖ ዶሊ ሆሪንከ ሄኡ ሄቶተ

¹¹ ተን ዎሱን «ዎግሰጊን ሙጨርተኔ» ያኖ አይሁድ መኑ ሙመቶወሪን ሃሻረንቶኢች ዘኪን አዕልታን ኩሰኖ አነኑ አነኑ ዎጉ ዮሰ እኪ።

ደቀኖ፤ ቤቶን አመዕነምሀን አሴን መገን አመርት ድርታሰ በጋን ዶሊ ሆሪንከ ሄኡ ሄቶተ ደቀኖበአ።

ዩሱሱሃ፤ ሰማር ባድ ሚንትቹታ

⁴ ¹⁻³ ሀተ ጄቹተ ዩሱሱ አወናኑ የሃንሴ አወናኒች በተአጋ፤ ሆለሙ መነ ዩሱሱ ጠመቀዮጋ ፈርላውት መጮቶግ ዩሱሱ ደጎ ጃተ ይሁድ ባዱ አጉር ለንኪሃ ገሊል ባዱ መሮ፤ ጠሁ አኮዳ ዩሱሱ አወናኑ ጠመቀዮ በጋን ዩሱሱ ገጉሰ ጠመቀምበአ።⁴ ሀከበንከ መረን ሰማር ባዱን ሀተ ሀሰሰኖስ እኪ።⁵ ሀከኒ ያቆብ ቤቲሃንሰ ዮሴፌ፤ አሴ አሱ ሺኖን ሰማር ባዱን ዮ «ሲካረ» ዩኖ ከተመ ኢሴአ።⁶ ሀከኒን ያቆቤ ዎኡ አሉ ዮ እኪ፤ ዩሱሱ ዎቃ መረም ሆንተኔ ሀከን ኤሴ ሺኖን አፋዕሌአ፤ ጄቹሰን ሌሆ ሳቲዩ ቁንጠ እኪ።

⁷ ሀተ ጄቹተ መትት ሰማር ባድ ሚንትቹት ዎኡ አንኪልቶተ ዋልቶአ፤ ዩሱሱንከ ሀተ ሚንትቹተ «ዎኢች አግሴኤ» ዩሴ።⁸ አወናኑሰን አቶተ ሀርቶተ ከተመ መርቲ እኪ።⁹ ሀተ ሚንትቹንት ፈንቀሽት «አት አይሁድቹ አከ ኤሰ ሰማር ባድቢተ ሀትተ (ዎኢች አግሴኤ) ይት ጠዕምተን?» ይቶሰ፤ ሀትተ ይቶኢንከ አይሁድ መኑ ሰማር መኒን ኢተመምቡ እኮተኔሃት።¹⁰ ዩሱሱንከ «መገን አሰንቶሃ፤ (ዎኡ አሴኤ) ያኖሄሃ አዩትንዶ ደጌንት እኪየን አት አሱ አጭታንት እኪ፤ እሰን አሞ ሄቶ ዎኡ አሰኖሄ እኪ» ዩሴ።¹¹ ሚንትቹንት ፈንቀሽት «ቀርቶ፤ ኪሳ እንኪልታንትፋንከ ዮሄበአ፤ አሞ ኤሎንከ አብሽ ጥላ፤ ከ ሄቶ ዎኡ ሀኖች ኤበን?»¹² ገርንተ አት ከ ዎኡ ኤሱ አሴኔ አናኔ ያቆቤች አብተንንዶ? እሲ፤ አሱሲ፤ ግዙሲ ከን ኤሴ ዎኢች አገኒአ» ይቶአ።¹³ አሞ ዩሱሱ «ከን ዎኢች አገኖ ሆሩንከ ለንኪሃ ሰገበኖ።¹⁴ ጠሁ አኮዳ አን አሳም ዎኢች አገኖ ሆረን ሰገበኖበአ፤ ዳፋንኩሰ አን አሳም ዎኡ እስ አዜን ዶሊ ሆሪንከ ሄኡ ሄቶተ አሲ ቡቃ ዎኡ ቡዕሌቹተ አሀኖ» ዩሴ።¹⁵ ሚንትቹንት «ቀርቶ፤ ከጌች ዘኪን ሰገሱምቦኢጋ፤ አሞ ከበንከ ዎኡ አንኪሊ ዋሉምቦጋ ሀከ ዎኡ አሴኤ» ይቶአ።

¹⁶ ዩሱሱንከ ሚንትቹተ «መር አሮከ አፍ ከበ ዋል» ዩሴ።¹⁷ አሴን «አሮ ዮኤበአ» ይቶአ፤ እሰን «(አሮ ዮኤበአ) ይቶንቲ ገርተ።¹⁸ ዳፋንኩሰ አንቀ አሮ ዮኪ እኪ፤ አሞ ቴሱ ኪሳን ዮኢ አሮሃንከበአ፤ ሀከኒ ገርሰ ጠሃቲንት» ዩሴ።¹⁹ ሚንትቹንት «ቀርቶ፤ አት ሀራጋንቹ እኮንትገ ቴመ ደጎም።²⁰ አናከኔ ከን ዱኖን ሰገዶኢ፤ ጠሁ

4:1
የሃ. 3:22

4:4
ሉቃ. 9:52
ሉቃ. 17:11

4:5
ቆጢ. 33:19
ቆጢ. 48:22
ኢያ. 24:32

4:9
አጼ. 4:13-6
ግሩ. 10:15
የሃ. 8:48

4:10
የሃ. 7:37
ሚክ. 2:18
ሚክ. 2:17

4:14
የሃ. 6:35
የሃ. 7:38

4:15
የሃ. 6:34

4:18
2ዎሃ. 17:24
ሆሴ. 2:7

4:20
አጼ. 11:29
ኢያ. 8:33
ሉቃ. 9:53

4:21
ዮሐ. 3:11
የሃ. 5:25
የሃ. 16:2:32

4:22
2ዮሐ. 17:28-41
አሰ. 2:13
ርዕ. 9:4

4:24
ዮሐ. 3:43

4:26
የሃ. 8:24

4:29
ግዱ. 12:123
የሃ. 7:28

4:32
ግዱ. 4:4

4:34
የሃ. 5:30
የሃ. 6:38
የሃ. 17:4

4:35
ግዱ. 9:37
ሉቃ. 10:12

4:37
አሰ. 31:8
ዮሐ. 6:15

እኮዳ እዕዮአት አይሁዱ (መኑ መገኒ ሰገዱ ሀስሰናቱ
 ዩሩሳሌሙኒት) ይቲነንተ» ይቶእ። ²¹አሞ ዩሱሱ «ቲ
 ሚንትቶ! አና መገኒ ሰገዱንታ ከን ዱን እሌን እገዶ
 ዩሩሳሌሙ እኩምቡት ጀቼት ዋልታግ አመዕኔኤ።
²²አዕዮአት ስማር ባድ መኑ ደጌኑምቦሪ ሰገዱንተ፤ ጠሁ
 እኮዳ ነክት ፈሉ ዋለኖ አይሁዲች እኮተኔ ደንጋም መገኒ
 ሰገንዳም። ²³አሞ ገሬን ሰገዱና እነ መገኒ ዊማ ሰውተኒ፤
 ገሬኒ ሰገዱ ጀቼት ዋልታክ፤ ጀቼንትሱ ተኔት፤ አኑ
 መገንገኩ ሀሰኖ ሆትጉተ ሰገዳሲየረ። ²⁴መገን ገሬየ አያነ፤
 ገሬን ሰገዳስሩንኩ ዊመ ሰውተን ሰገዱ ሀስሰና» ዩኡ።
²⁵ሚንትቶንት «ከርስቶስ) የመመኖ ዶዕረሞ ዋለኖግ
 ደጋም፤ እስ ዋሉ ጃተ ሆረረንከ ሂር ኩስኖኔ» ይቶእ።
²⁶ዩሱሱ «ቲሱ ጠሃቃንኪ አን አዕንት» ዩሴ።

²⁷ሀተ ጀቼተ አወናኑስ መርቶቢች ዋልቶእ፤ እዕዮአት
 ዩሱሱ ሚንትቶን ሃሳወኔየን ጡድ አብስ ማለልቶእ፤ ጠሁ
 እኮዳ «መ ሀሴንት? እንዶ እሴን ሚ ሃሳውተኖንት?»
 ይ ጠዕሜሲ አዬ ዮስኦ። ²⁸ሀተ ጃንት ሚንትቶት ምእ
 ቦሱ ሀከኔ አጉርት ከተመ መርት መኒ ²⁹«ዋሌ! አን
 እሴም ጠሀ ሆረንከ ኩሉኤ መንቹ ጡጅዮ፤ አይደን እሴ
 መንት ዶዕሪስ ከርስቶሳትንዶ?» ይት ኩልቶእ።
³⁰መኑንኩ ከተሚች ፋል እስባ መረዮ እኪ።

³¹ሀተ ጀቼንተ አወናኑስ «አስተማርቶ! እቶተ እት»
 ይት አጭቶስ። ³²ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ እሶእ «አዕዮአት
 ደጌኑምቡት አን ኢታም እቶት ዮኤ» ዩስ። ³³አወናኑንኩስ
 እስ-እዕዮአት «መኑ እቶት ኤሴሰንዶ?» የቶንቶእ።
³⁴ዩሱሱንኩ ፈንቶሽ «ኢ እቶት ሶኮኤሀን ሰውተ
 ዊንሾወኒ፤ ሁጅስ ጦፍ ሁጅቶወኒ። ³⁵አዕዮአት (ሀጢድ
 ጀቼት ኢልቶተ ሾሉ አገኑ ፈኤኤ) ይቲነንተብእንዶ፤
 እኮዳ አን አልዕኔ ጦቀቲን ውጠት ቡልኮን ጡጅዬ
 ያንከዕኔ። ³⁶ሀጢድ ሁጅስ ቆደ አቀኖ፤ ዶሲ ሆረንከ
 ሄኦ ሄቶ ላሉንተ ጠጸእኖ፤ ሀከኒ ውጠኖሁ፤ ሀጢድ
 ሚጠማን በጅቀንታኡ። ³⁷(መቱ ውጠኖ፤ ምሉስ ሀጢድ
 የመሞ ሀትጎን ገርተ እሀኖ። ³⁸አንን አዕዮአት
 እርባኤኑምቦረ ሀጢድኑንተ ሰሃንከዕኔ፤ ምሉ ኪኑ ሀተፃ
 ሁጅን እርባኤኤ፤ ጠሁ እኮዳ አዕዮአት እሶኦት እርባኤሀኒን
 ሄላንቲንተ» ዩስ።

³⁹ሀተ ሚንትቶንት «አሴም ጠሀ ሆረንከ ኩሉኤ» ይት
 ነቀሶ ጠሀ መጫቶ ሀከን ከተማን ሄኦ በትኖሹ ስማር
 ባድ መኑ እሶን አመዕንቶእ። ⁴⁰ሀኩ መኑንኩ ዩሱሰሳ
 ዋልቶ ጃተ እሶአባን አፋዕሉንተ አጭቶስ፤ እስን ለመ

በር እሶአባን ኤጌር። ⁴¹እስ ጠሃቄ ጠሀተኔ ምሉ ሆለመ
 መኑሁ አመዕንቶእ። «እሶአንት ሚንትቶት «እኡት ቴሱ
 እሱ አመዕንኖሚ አት ኩልቶንትኔተኔ ኢሁዕናን ነክት
 ጉንኩኔ እሴች መጫኖምተኔሃተ፤ እስ ገርንተ ተን ኡስ
 አሌን ሄኦኖ መን ፈኦሳንቹ እኮን ደንጋምተኔሃተ» ይቶእ።

ዩሱሱ ገሻንች ቤቱ ፈይሾን

⁴³ዩሱሱ ስማር ባዶን ለመ በር ኤጌርች ሀኪን ገሊላ
 እርቄእ። ⁴⁴ዩሱሱ «ሀራጋንቹ ገግስ ባዶን አብሲኖለባእ»
 ይ ጠሃቄ እኪ። ⁴⁵ጠሁ እኮዳ እስ ገሊላ ዋሉ ጃተ መኑ
 ባሬደገ አቄስ፤ ዳፋንኩስ እሶአት ሻሽማ እያነ አብሰተ
 ዩሩሳሌሙ መርቶ ጃተ እስ ሀከኔ አሴ ጠሀ ሆረንከ ጡዶ
 እኪ።

⁴⁶ሀከኒች ሀኪን ዩሱሱ ምእ ምደን ዳጠ አስ ዶድ ገሊላ
 ባዶን ዮ «ቃን» ዩኖባ ለንኪሃ መር፤ ሀተ ጀቼተ
 ቅፍርናሆመ ቤቱስ ሞፎ መቱ ምም ምን ገሻንቹ ዮ እኪ።
⁴⁷እስን ዩሱሱ ይሁድ ባዲች ገሊላ ዋሉግ መጫጭ ዩሱስበ
 መር፤ ራሀኖ ቀጠ ሞሾ ቤቱስ ቅፍርናሆመ መር
 ፈይሱንተስ ዩሱስ አጫቄእ። ⁴⁸ዩሱሱ «አዕዮአት
 መላታ፤ ማለሉታ ጡዴኑምቦች አመዕንቲነንተበኦ» ዩስ።
⁴⁹ሀኩ ገሻንቹንኩ «ቀርቶ! ቤቱኦ ራሀዕናች ኤሳንን
 ደዕልት ኪእ» ዩእ። ⁵⁰ዩሱሱንኩ «ምንከ አርቀ፤ ቤቱከ
 ፈየኖ» ዩስ፤ መንቹንኩስ ዩሱሱ ዩኢ አመዕን ምንስ
 እርቄእ። ⁵¹እስን ምንስ እርቀን ምቃን ሄኦገን ሁጅታኑስ
 ደቀንት «ቤቱከ ፈይኤ» ይቶእ። ⁵²መንቹንኩ ቤቱስ ፈይ
 ጀቼተ ጠዕሜስ፤ እሶአንት «ኢሱ አጉሮሲ ቤሬ ለመለ
 ሳታኔት» ይቶእ። ⁵³አይቤ አኑንኩ ዩሱሱ «ቤቱከ ፈየኖ»
 ዩ ሳታን እኮን ደን፤ ሀከኒ ሀኩ መንቹሁ፤ ምንስ መኑሁ
 ዩሱሳን አመዕንቶእ። ⁵⁴ት ማለሉት ዩሱሱ ይሁድ ባዲች
 ገሊላ ባዱ ዋሉ ጃተ አሴ ለንከተ ማለሉ።

ዩሱሱ «ቤተሰይደ» ዩኖባን መቱ ሺህ መንቹ ፈይሾን

5 ሀከኒች ሀኪን እይሁድ አያነ አብሲኖ ጀቼት
 ኢልቶተኔ ዩሱሱ ዩሩሳሌሙ መር። ²ዩሩሳሌሙ ሆለ
 ታች ሺኖን እብራዊ አፈን «ቤተሰይደ» ዩኖባን ጠበሉ
 ዮ እኪ፤ ሀከኒን መረሜኖ አንቱ ጎቼኑ ዮ እኪ።
³ሀከምባንን ሆለመ ሞሳኑሁ፤ ቆቀተ፤ ድናከተ፤ ሺሃከተ

¹ተን ምሉን «መረሜኖ ጎቼ» የመንታ እኪ መዕንት አሊን ተተባባ
 ጪታ እኪ።

4:42
2ዮሐ. 1:10
የሃ. 4:14

4:44
ግዱ. 13:57
ግር. 6:4
ሉቃ. 4:24

4:45
የሃ. 2:23

4:46
ግዱ. 8:5-10
ሉቃ. 7:12-10
የሃ. 2:1-11

4:48
የሃ. 4:12
ግር. 13:22
ሉቃ. 2:19
ሉቃ. 4:30
ርዕ. 15:19
አብ. 2:4

4:54
የሃ. 2:11

5:2
ሀ. 3:1
ሀ. 12:39

5:8
ጥፋ. 6:6
ግሮ. 2:11
ሱቃ. 6:24

5:10
ጴ. 13:19
ኤር. 17:42
ግሮ. 2:24
የሃ. 7:23
የሃ. 9:16

5:14
ግሮ. 2:5

5:17
ተጫ. 2:13

5:18
የሃ. 7:1
የሃ. 10:133

5:19
የሃ. 5:30
የሃ. 8:28
የሃ. 14:10

5:20
የሃ. 14:12

5:21
የሃ. 11:25
ሮጊ. 4:17
ሮጊ. 8:11

ህይወት ምሳከን አሰላ እኬ። ⁴መ-መትተ ጀተ ቀርቶ መላኩ ድር ህክ ምእ ሌንቄቀለና እኬ፤ ህኩን ሌንቄቄኢች ዘኪን ብርሰ ህክን ምእ እዛ እን መንቹ ዮሰ ሞሲች ፈደኖ እኬ። ⁵ህክኔን ሰጀን ሄዜቶ ምፒ ሞሳንቹ ዮ እኬ። ⁶ዮሱሱንኩ ህኩ መንቹ ህክኔ አሰላኢ ጠጅ ሆለመ ዶሲች እና ሞሼኢ እሁሰ ደግ «ፈደቶተ ህሰንንዶ?» ይ ጠዕሚሰ። ⁷ህኩ ሞሳንቹንኩ «ቀርቶ! ምኡሰ ሌንቄቄ ጀተ ኤሰ መሰ ህክን ምእን አግሰኖኤ መት ዮኤበአ፤ እን መሪ ኪእኔየንን ምሉ መት ኤሰ ብርሰ እገና» ዮኤ። ⁸ዮሱሱንኩ «ጠቅት ለሰአንትረ እይት አርቅ» ዮሰ።

⁹ህኩ መንቹ ህተ ጀንተ ፈይ አሰላሰረ እይ አርቄኢ፤ ህኩንን እኩ ሰምበት በሬት እኬ። ¹⁰ህክኔ አይሁድ አወንሳኑ ህክ ሞሲች ፈደ መንቹን ደቀንት «ከበር ሰምበተ እኩተኔ አሰአንትረ እዩ ገዢ-ምበወበእንዶ?» ይቶሰ። ¹¹ጠሁ እኩዳ እሰ «ኤሰ ፈይሾ መንቹ «አሰአንትረ እይት አርቅ» ዮኤ» ይ ፈንቀሺሰ። ¹²እሰአንት «አሰአንትረ እይት አርቅ» ዮኤ መንቹ አይት?» ይት ጠዕምቶሰ። ¹³ህከምባን መት በተአተኔሃ፤ ዮሱሱ ህከምቢች ምሉብ እርቄተኔሃ ህኩ መንቹ ፈይሾኢ አይትንዶ ደግምበእ እኬ። ¹⁴ህክኔች ዘኪን ዮሱሱ ህክን መንቹን መንን ምኔን ደቀም «ቴሱ ፈይቄንት፤ ከኒች ባሱሩ አፋምበሄን ከኒች ዘኪን ሀጣተ ሁጀቶት» ዮሰ። ¹⁵ህኩ መንቹንኩ ፈይሾኢ ዮሱሰ እኩን መር እይሁድ አወንሳኔ ኩሉ። ¹⁶ህትንገ ጠህ ሰምበት በሬን እሴተኔ እይሁድ አወንሳኑ ዮሱሰ ሂልማን ዘክሰዮሱ። እኬ። ¹⁷ጠሁ እኩዳ ዮሱሱ «አንእ ቴሶ ኢሰንቀጤች ሁጀተዮአ፤ አም አኒ ሁጀተዮም» ይ ፈንቀሺሰ። ¹⁸ዮሱሰ ህትንተ ዮ አይሁድ አወንሳኔ እሱ ሺ ሀሳገ እሴእ፤ ዳፋንኩሰ እሰ ሰምበተ ዝሩ ጠለ እሁዕናች «መንኩ እናዕን» ይንተሰ ገንሰ መገኒን ቅጠንሴተኔሃት እኬ።

¹⁹ዮሱሱንኩ ፈንቀሽ «ገርተ ያንክዕኔ፤ እኩ ሁጀተኔየን ጠጅ ሁጀተች ህንየን ቤቱ ገኒንተሰ ሚጡራ ሁጀተኖበእ፤ እኩ ሁጀተኖ ቤቱሁ ሁጀተኖ። ²⁰ዳፋንኩሰ እኩ ቤቱሰ ኢተኖ፤ አም ሁጀተኖረ ሆረንክ እሲ ጡድሰኖ፤ አዕኖኦንት ማለልቴንተ ከኒች ባሰሰ ጡድሰኖሰ። ²¹አኩ መንኩ ሬሆች ኪእሽ ሄቶተ እሰኖሰንን ቤቱሁ ህትንተ አዕ. ሆሾ መኒ ሄቶተ እሰኖሰ። ²²እኩ መንኩ አይ አሌኒ

¹⁹ ስክ ምሉ ዘክንቹች ሾልክ ምሉተ ኢሰንቀጤች ዮኤ ስር መጣፋን ዮሰኤየ።
²² ተን ምሉን «ሂልማን ዘክሰዮሱ» ያኖ መ-መቲ ስር መጣፋን «ሺ ሀሰዮሰ እኬ» ያኖወ፤ እኩዳ ሃር ሂረንቶ መጣፋን ዮሰኤየ።

ፍርደኖበእ፤ ጠሁ እኩዳ ፍርዶ ደንደኖ መቆ ቤቲ አሰላ። ²³ካንን አሰላ መት ሆሩንኩ እን መንኩ አብሰኖንን ቤቱሃ እብሱንታት፤ ቤቱ አብሱምሱ ሶኮ እነሃ እብሱምበወ። ²⁴ገርተ ያንክዕኔ፤ ሳንእ መጮጫኖህኒሃ፤ ሶኮኤ እመዕነኖህኒሃ ዶሲ ሆረንክ ሄእ ሄቶተ ዮሰ፤ እሰ ሬሆች ሄቶን ህኒሃ በጋን ፍርደመኖሰበእ። ²⁵ገርተ ያንክዕኔ፤ ሬቶሩ መንን ቤት ሳንተ መጮታ ጀቶት ሞልታእ፤ ጀንትሰ ቴሶት፤ መጮታሩ ሆሩንኩ ፎሲን ሄእእ። ²⁶ዳፋንኩሰ እኩ መንኩ ሄቶ ቡዕሴቹተ እኩንክ ቤቱሃ ሄቶ ቡዕሴቹተ እህኖን አሰላ። ²⁷አም መንቹ ቤቱ እኩተኔ ፍርደ ፍርዶንተ እኩ መንኩ ዊመ መቆ አሰሰ። ²⁸ከኔን ማለልቴኖችዮ፤ ሞግ እኬን ዮሩ እሰ ሳንተ መጮጫት ሞጊች ፋልታ ጀቶት ሞልታእ። ²⁹ደኖምተ ሁጀተ ሁጀተሩ ሬሆች ኪእ ፎሲን ሄእእ፤ ጠሁ እኩዳ ሂሰተ እሰተሩ ሬሆች ኪኤየን አሌንተሰ ፍርደመኖ» ዮሰ።

ዮሱሱተኔ ነቀሶ መንተኔ

³⁰አም ዮሱሱ «እን ገግእ መቄን ሚጡራ አሰተ ደንዳምበእ፤ ጠሁ እኩዳ አኒችእ መጮጫጫ ፍርዳም፤ ሶኮኤህን ሰውተ በጋን ገግእ ሰውተ ዊንቹምሱተኔ ፍርዶኦ ጠቢኖ። ³¹አን ኢ ገግተኔ ነቀሾምደ ጠሁእ ገርተ እሁሰ ሰለኖበእ። ³²ጠሁ እኩዳ ኢተኔ ነቀሰኖ ምሉ ዮኤ፤ እሰን ኢተኔ ነቀሰኖ ጠሁ ገርተ እኩን ደጋም። ³³አዕኖኦት ዮሃንሴበ መን ሶኬንተ እኬ፤ እሰን ገሬተኔ ኩሌክዕኔ። ³⁴እን ህትንተ ዩንኩእ አዕኖኦት ፈኤንታት በጋን ኤሳ መን ነቃሹ ሀሰሺየዕኔበእ። ³⁵የሃንሰ ቡባኖን ጫክሰኖ ጫኪየን፤ አዕኖኦት ቀሆ ዶሲ እሰ ጫካን በጀቶንቴንተ። ³⁶ጠሁ እኩዳ ኤሳ ዮሃንሰ ነቀሾሪች እበኖ ነቃሹ ዮኤ፤ ህትሰን ጠፍ ሁጀቶንተ እኩእ እሴኤተ ሁጀ፤ ህት እን ሁጀታም ሁጀንት አኩእ ኤሰ ሶክገ ጡድሳታ ሁጀ። ³⁷ኤሰ ሶኮ እኩእ ገንሰ ኢተኔ ነቀሺእ፤ እኩዳ አዕኖኦት ሳንሲ መጮጫንምበእ፤ አም አልሲ ጡደንምበእ። ³⁸እሰ ሶኮህኔን እመዕንቴንምሱተኔ እሰ ሳንት ክዕኔኤን ዮበእ። ³⁹አዕኖኦት ዶሲ ሆረንክ ሄእ ሄቶተ ጡማንቶ መጣፋች ደቀቴንንታ እንጀየንክዕኔ እሰአተ ቆርምቲየንተ፤ ህኩሩሲ ኢተኔ ነቀሳሃረ። ⁴⁰እኩዳ አዕኖኦት ሄቶተ ደቀቴኖተ ኢበ ሞሉ ግቢንተ። ⁴¹አን መት እብሱንተኤ ሀሳምበእ። ⁴²እኩዳ ክዕኔኤ ምክኖን መንን ኢተት ዮበእን ደጋም። ⁴³አን እንእ ሰዕሚን ሞሉምደ እቅቴንምበእ፤ ጠሁ እኩዳ ምሉሰ ገግሰ ሰዕሚን ሞሉደ እቅቴንንተ። ⁴⁴አዕኖኦት መቱ-መቄዕኔ

5:23
ሱቃ. 10:16
1የሃ. 2:23

5:24
የሃ. 3:18

5:25
የሃ. 4:21
የሃ. 16:2:32

5:29
ኤ. 12:2
ጥፋ. 25:46
የሃ. 11:24
ሱቃ. 24:15
1ቀር. 15:52

5:30
የሃ. 5:19
የሃ. 6:38
የሃ. 8:16

5:31-32
የሃ. 8:14-18

5:33
የሃ. 1:19-27

5:34
1የሃ. 5:9

5:36
ጥፋ. 11:4
የሃ. 10:25
የሃ. 14:11
የሃ. 15:24

5:37
ጥፋ. 3:17
ግሮ. 1:11
ሱቃ. 3:22

5:39
ሱቃ. 24:27
ሱቃ. 13:27

5:43
ጥፋ. 24:15

5:45
የሃ. 9:28
ሮሜ 2:17

5:47
ሉቃ. 16:29:31

6:5
የሃ. 1:43
የሃ. 12:21

6:8
የሃ. 1:40
የሃ. 12:22

6:9
የሃ. 21:9-13

6:14
ጥቶ. 21:11

6:15
የሃ. 8:13
የሃ. 18:36

አብሊንተሩ፤ ሜጦ መገኒች አብን ሀሴትምቡሩ ሀትኪን ኤሳን አመዕኒ ደንድቴንን? ⁴⁵ አን ኢ አን ብሬን አዳንከዕኔ አጉዱንከከዕኔ፤ አደናዕኔ አዕናኦት ተሳ አስቴንንተ መሴት። ⁴⁶ አዕናኦት መሴ አመዕንቴንተ እክየን ኤስን አመዕንቴንተ እክ፤ ዳፉንከሰ እስ ኢተኔ ጣፈኦ። ⁴⁷ እስ ጣፈረ አመዕንቴንምቡች ኢ ላጋን ሀትጉተ አመዕኒ ደንድቴንን?» ዩስ።

ዩሱሱ አንቴ ኩሜ መን እትሾን

(ጥቶ. 14:13-21፤ ማር. 6:30-44፤ ሉቃ. 9:10-17)

6 ¹ሀከኒች በኪን ዩሱሱ «ጥባሮስ እንደ ገሊላ» የመመኖ አበ ምእ ወደኦ ቶሎ። ²ዩሱሱ ሞሳት ፈይሾ ማሰሱተ ጡዶ ሆለሙ መኑ አወንቶሰ። ³ዩሱሱ ዱን አል ፉል አወናኒንተስ በርገም አፋዕሌኦ። ⁴ሻሽግ አያንንኩ ኢሌ እኬ። ⁵ሀተ ጀቼተ ዩሱሱ ሆለሙ መኑ እስበ ዋሰዮኢ እልስ ጦቀኦ ጡጅ ፍልጶሴ «ከን ሆራንከ መኒ እተኖ እቸተ ሀኖች ሀሪ ደንድኖም?» ዩኦ። ⁶ዩሱሱ ሀትጉተ ዩኦ ፍልጶስ ያኖረ ጡዶታት በጋን እስ አሱ ሀስስኖሰረ ገጉንከሰ ደገኖ እኬ። ⁷ፍልጶስን «አኒንከ አኒንከ ቀከቼ ቀከቼ ኢልሲ ለሜ ጥቤ ብር እቸቴ እካበኦ» ዩኦ። ⁸አወናኒች መቱ ሰሞን ጴጥሮሴ ህዩ እንድራሰ ⁹«ከኔ ሶእ ጦሮሽ አንትተ ቤጡታ፤ ሰምተ ቁርጡሜመታ አፈ መቱ አደቦ ዮኦ፤ ጠሁ እኮዳ ኩን ከን ሆራንከ መኒ ሀትከ እሀኖ?» ዩኦ። ¹⁰ዩሱሱንኩ «መንስ አፋሽዬ» ዩሰ፤ ሀከምባንን ሆለመት ሀትተ ዮ እኬ፤ አንትተ ኩምተ እሀኖ ቀጡ ጎኑ ሀከኔ አፋዕሌኦ። ¹¹ሀከኒች በኪን እቸተ አፍ መገኑ ገለጥ ጦሮሹ አወናኒሃንስ አሴኦ፤ አወናኒንኩ አፋዕልቶ መኒ አስቶኦ፤ ሀትጉንተ ቁርጡሜመታ ሆሩንኩስ ሀስስኖሰ ቀጠ አቅቶኦ። ¹²ሆሩንኩ እች ዱቦች በኪን ዩሱሱ አወናኒስ «ሚጡሩ ፈሎዕኖች ፈኦ ፋፋሩ መጤን ጠጸእዬ» ዩሰ። ¹³እሶኦንት አንቴ ሶእ ቤጡኦች መኑ እች ዱቤየን ፈኦ ፋፋሩ ቶን ሰሜ ደጉዴ ዊመ ኬእሶኦ። ¹⁴መኑንኩ ዩሱሱ አሊ ማለሉተ ጡዶ ጃተ «ገርንተ ኩን ኡለ አል ዋለኖ ሀራጋንቹ» ይቶኦ። ¹⁵እኮዳ ሀኩ መኑ እስ ኢቱዕኖች መቄን አፍ ምሞንከቶስተ ሰመቶገ ደግ ዩሱሱ ሜጥንሰን ዱን አል ሰቅ እሶኦች ፎርጋ ዩኦ።

ዩሱሱ አበ ምእ አሌን መረሞን

(ጥቶ. 14:22-33፤ ማር. 6:45-52)

¹⁶እሩ ሀወሬ ጃተ አወናኒስ ገሊል አበ ምእበ ድርቶኦ። ¹⁷እሶኦንት ጀልባን አግ ቅፍርናሆመ መርቶተ ኬኦኦ፤

ሀት ጀቼንት እሩ ቱንሌታ ጀቼ እኬ፤ አሞ ዩሱሱሁ እሶኦ ዋልምበኦ እኬ። ¹⁸ዮብሩ አብሽ ቦብርሰኖተኔ አቡ ምኡ ቃረገ ሴንቄቶዮ እኬ። ¹⁹አወናኒንኩ መቱ ሳተ መረንሰኖ ቀጠ አበ ምእ አሌን ጀልባን መረንቶኢች ሀኪን ዩሱሱ ምእ አሌን መረመን ሀከን ጀልባበ ህንጭዶኒየን ጡድ ዋጅቶኦ። ²⁰ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ «አኔት፤ ዋጅቱኖችዬ» ዩሰ። ²¹እሶኦንት በጀጎን ጀልባበ አገ አግሶስ፤ ጀልባንኩ እሶኦት መርታበ ደዕልን ኢልሾስ።

መኑ ዩሱስ ሀሾን

²²ለንከ በር አበ ምእ ወደኦን ፈኦ መኑ ምእ አሌን ሚጡ ጀልባበ ጠሉ ፈኦገ ጡዴ እኬ፤ አሞ እወናኒስ ሚጥን ሎርቶጋ፤ ዩሱሱ እሶኦን በርገም ጀልባን አጉዕነ ፈኦጋ ደገ እኬ። ²³ጠሁ እኮዳ ምልት ጀልባከት ጥባሮስ ከተሚች ኬእ ዩሱሱ መገኑ ገለጤን ምናደቡ እቸተ እቹ መዕኔ ሺን ዋልቶኦ። ²⁴ሀኩ መኑንኩ ዩሱሱ እንደ እስ አወናኒ ሀከኔ ዮበኦገ ጡዶ ጃተ ሀተን ጀልባከን አግ ዩሱሱ ሀሶተ ቅፍርናሆመ መርቶኦ።

²⁵በሃር ወደኦን ደጎስ ጃተ «አስተማርኝ! ሀከደ ከበ ኢልተ?» ይቶኦ። ²⁶ዩሱሱንኩ ፈንቀሽ «ገርተ ያንከዕኔ፤ አዕናኦት ኤስ ሀሴንዮንታ እቸተ እትሾንከዕኔተኒሃቲ፤ ዱቤንተተኒሃቲ በጋን እን ጡድሾንከዕኔ ማለሉተኒሃበኦ። ²⁷መንች ቤቱ አሰኖዕኔ ዶሊ ሆራንከ ሄኦ ሄቸ እቻ ሁጀችዬ በጋን በኦ እቻ ሁጀቱኖችዬ፤ ሀኩስን ኦት መገኑ ቤተሃንስ አሴ ገራተ መላ» ዩሰ። ²⁸ሀኩ መኑንኩ «መገን ሁጀተ ሁጀንቶተ መ እስኩለ?» ይቶሰ። ²⁹ዩሱሱ ፈንቀሽ «መገን ሁጀተዕት መገኑ ሰከሀኔን አመዕንቴንታት» ዩኦ። ³⁰እሶኦንት ፈንቀሽት «ከኦት ጡንድ ኪሳን አመዕንቴንተ መ ማለሉተ አስተን? አሞ መ ሁጀተን?»

³¹(አቲንተ ሰሚች እቸተ አሴስ)

የመም ጣፈሞን አበናከኔ ኡለ ኡዱመኦን (ማን)፤ ዩኖ እቸተ እቲኦ» ይቶሰ። ³²ዩሱሱ «ገርተ ያንከዕኔ፤ ሰሚች እቸተ አሴዕኔ መሴበኦ፤ ጠሁ እኮዳ ገራ እቸተ ሰሚች አሰኖዕኔ ኢሃ አነ። ³³ዳፉንከሰ መገኑ አሰኖ እቸተ ሰሚች ድርታታኒ፤ መኒ ሆራንከ ሄቸተ አስታታኒ» ዩሰ። ³⁴እሶኦንት «ቀርኝ! ተ እቸተ ሆረንተ ጀቼተ አሰኔ» ይቶሰ።

³⁵ዩሱሱንኩ ፈንቀሽ «ሄቸ እቸተ አኔት፤ ኢበ ዋለኖ ሆረን ጎሬሀኖበኦ፤ ኤሳን አመዕኖንኩ ሆረን ሰገበኖበኦ። ³⁶ጠሁ እኮዳ (አዕናኦት ኤስ ጡዴን አመዕንቴንምበኦ)

6:27
ሊ. 55:2

6:29
1ተሰ. 1:3
1የሃ. 31:23

6:30
ጥቶ. 12:138
ግር. 8:11

6:31
ሀሀ. 16:14:15
ዎሉ 11:8
ሀሀ. 9:15
መሀ. 78:24
መሀ. 105:40

6:34
ጥቶ. 6:11
የሃ. 4:15

6:35
የሃ. 4:14
የሃ. 8:48 40

6:37
የሃ. 17:2

6:38
የሃ. 4:34
የሃ. 5:30

6:39
የሃ. 17:12
የሃ. 18:9

6:40
የሃ. 5:29
የሃ. 6:54
የሃ. 11:24

6:42
ሉቃ. 4:22
የሃ. 7:27

8:44
ሉቃ. 31:3
ሆጲ. 11:4
የሃ. 6:55
የሃ. 12:32

8:45
ሉቃ. 54:13
1ተሰ. 4:9
1የሃ. 2:27

8:46
የሃ. 1:18

6:52
የሃ. 3:14
የሃ. 4:9

6:56
የሃ. 15:4
1የሃ. 3:24
1የሃ. 4:15

6:58
የሃ. 6:41:51

6:59
የሃ. 6:25

የ-ንከሰ፤ 37 አኑኦ አሰኖኤ ሆሩንኩ ኢበ ዋለኖ፤ አንን ኢበ ዋለኖ ሆረንከ ሀደተ ለቅ ሸራምበአ። 38 አን ሰሜች ድረሜ ሶኮኤሀን ሀሱ ዊንቸታት በጋን ገግኦ ሀሱ ዊንቸታት። 39 ሶኮኤሀን ሀሱ አሰኤ መረች ሜጡሃ በእሱሰኖች ዘካንቸ በሪን ሪሆች ኪአሳንታት። 40 አንኦ ሀሱ ቤቱስ ጡጅኖ አሰን አመሰኖ ሆሩንኩ ዶሊ ሆረንከ ሄኦ ሄቸተ ደቁንታት፤ አንን ዘካንቸ በሪን ሪሆች ኪአሳንታት።

41 ዩሱሱ «ሰሜች ድርቀ አቸት አኔት» ዩተኔ አይሁዱ አስ አሌን ጉንጉንቶኦ። 42 አሰኦንት «ኩን ንኦት አንሲ፤ አመሲ ደንጋሚየ ዮሴፊየ ቤቱ ዩሱሳትበአንድ? እስ ሀትተ (አን) ሰሜች ድረሜየ ያኖ?» ይቶኦ። 43 ዩሱሱንኩ ፈንቀሽ «እሱን-አሰኦንት ጉንጉንቱኖችዩ። 44 ኤስ ሶኮ ኢ አኑ ኢበ ለቅ ዋሺሀን ሀንየን አይ ኢበ ዋሊ ደንደኖበአ፤ አንን ዘካንቸ በሪን ሪሆች ኪአሳንታት። 45 ህረጋን መጣፋት (ሆሩንኩ መገኒች ተማርቱረ አካኦ)

የመም ጣፈሚኦ፤ ሀከኒ መገኒች መሪሙሉሁ፤ ተማርቶ ሆሩንኩ ኢበ ዋለኖ። 46 ጠሁ አኮዳ መገኑ ጡጂኢ አይ ዮበኦ፤ መገንቢች ዋሱ አስ ጠሱ ጡጂሃ። 47 ገርተ ያንከሰ፤ ኤሳን አመሰኖህኒ ዶሊ ሆረንከ ሄኦ ሄቸት ሄኦስ። 48 ሄቸ አቸት አኔት። 49 አናከሰ፤ ኡሰ ኡዱመኦን (ማን) ዩኖ አቸተ አቶኦ፤ አሰኦንት ሪቶኦ። 50 ሰሜች ድርቀ አቸት ተኔት፤ እሲች አተኖ ሆረን ሪሆኖበአ። 51 ህት ሰሜች ድርቀ ሄቸ አቸት አኔት፤ መኑ ሀተን አቸች አቸደ ዶሊ ሆረንከ ሄኦኖ፤ አንን ኡሰ አሌን ዮ መኑ ዶሊ ሆረንከ ሄኦንተ አሳም አቸት ገግኤየ ማለ። ዩኦ።

52 ህተ ጀቸተ አይሁዱ «ኩ መንቹ ማለስ አንቱንተ አሰተ ሀትተ ደንደኖ?» የቀንተን አስ-አሰኦንት አደንቶኦ። 53 ዩሱሱንኩ «ገርተ ያንከሰ፤ መንቹ ቤት ማለ አቴኑምሱቹ፤ ቂግስ አጌኑምሱቹ ከሰኤኤ ሄቸት ዮሰበአ። 54 ኢ ማለ አተኖሀን፤ ቂግኦ አገኖሀን ዶሊ ሆረንከ ሄኦ ሄቸት ዮሰ፤ አንን ዘካንቸ በሪን ሪሆች ኪአሳንታት። 55 ዳፋንኩስ ማሉኦ ገሪተ አቸ፤ አም ቂጉኦን ገሪየ አን። 56 ማለኦ አተኖሀ፤ ቂግኦ አገኖሀ ኤሳን ሄኦኖ፤ አንን አሰን ሄኦም። 57 ሄኦኖ አኑኦ ሶኮኤተኔ አን እስ ወዲኝ ሄኦሚ አኮምገን ህትጉንተ ማለኦ አተኖ ሆሩንኩ ኢ ወዲኝ ሄኦኖ። 58 ሰሜች ድርቀ አቸት ተኔት፤ ህትሰን አናከሰ፤ አቶ እቸገ ዮበኦተ፤ ዳፋንኩስ ህተ አቸተ አቶሩ ሪቱኦ፤ ተ አቸተ እታሩ ዶሊ ሆረንከ ሄኦኦ» ዩሰ። 59 ዩሱሱ ከን ዩኢ ቅርርርሆመ ዮ ጠፉት ምኔን ተማርሰኔት።

1ተን ያሉን «ጡጅ» ይታ ላንት የሃንሰ መጣፈጊን «ደተ» ዩሃ

ዶሊ ሆረንከ ሄኦ ሄቸተኔ

60 አወናኒችሰ በትናሹሰ ሀከን መሪሙቶ ጃተ «ኩ ጠሁ አብሽ ኪሰማሻ፤ ከን አይ አቂ ደንደኖበኦ» ይቶሰ። 61 ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ አወናኑስ ከን ጠሀተኔ ጉንጉንቶን መሌሊንተስ ደግ «ኩን ሱስሰኖከሰ፤ 62 መንቹ ቤቱ ያን ዮበ ፈንቀል ፋላኔየን ጡዴንተደ መ ይቱኖታት? 63 ሄቸተ ኤሰኖ ጡማንቸወ አያነ፤ ጠሁ እኮዳ ማሉ ሚጡራ ካሰለኖበኦ፤ አን ከሰኤኤ ጠሃቂም ላንት ገሪየ አያነ፤ ሄቸተኔ። 64 ጠሁ እኮዳ ከሰኤኤ ሚሪሪች አመሰንቱምሱሩ ዮኦ» ዩሰ፤ ዩሱሱ ከን ዩኢ ያኖችን አፍ አመሰንቱምሱሩ አፍኤታንዶ፤ ሀግሺ አሰኖሲንኩ አይተንዶኒ ደገኖተኔሃት እኪ። 65 አም ዩሱሱ «አኑኦ ዋለኖገ አሰሰሀን ሀንየን ያሉ ኢበ ዋሉተ ደንደኖበኦ» ዩሚ ከኒሃት» ዩሰ።

66 ሀከንተኔ አወናኒችሰ ሆለመ ፈንቀልት አርቶኦ፤ ሀከኒች ወኒን ዩሱሱ አመኑ አጉርቶኦ። 67 ሀከኒ ዩሱሱ ቶኔ ለመገኑ አወናኑስ «አሰኖኦት አርቂ ሀሳንንዶ?» ዩሰ። 68 ሰምን ፈጥርሰን ፈንቀሺ «ቀርቶ፤ ንኦት አይሰ አርኖም፤ ኪሳ ዶሊ ሆረንከ ሄኦ ሄቸ ሳንቲ ዮኪ። 69 ንኦት አቶ መገን ጡማንቹ ቤቱ እኮንትን አመሰንቱምኒ፤ ደንደኖኒ» ዩኦ። 70 አም ዩሱሱ «አን ከሰኤኤተ ቶን ለመገኑ ዶሪምበኦንዶ? ከሰኤኤች መቱ ሸጣንቸወ» ዩሰ። 71 ከንን ዩኢ ሰምኔ ቤቱ አስቆርንቶ ይሁድተኔሃት አኪ፤ ዳፋንኩስ ይሁድ መሃ ቶን ለመገኑ አወናኒች መቱ እኮዳ ዩሱሰ ሀግሺ አሰኖ አሱ እኮተኔሃት አኪ።

ዩሱሱ ዳስ አያን ጀቸን ዩሩሳሌመ መርገ

7 ሀከኒች ወኒን ዩሱሱ ገሊል ባዶን መረመዮ አኪ፤ ዳፋንኩስ አይሁድ አወንሳት ሽቶሰተ ሀሰተኔ ይሁድ ባዶን መረመዮተ ሀስምበኦ። 2 ህተ ጀቸተ አይሁድ ዳስ አያነ፤ ሀግሺ አኪ። 3 ሀከኒ ሀከሰ «አወናኑከ አት ሁጀታንት ሁጀተ ጡዱንተ ከምቢች ኪኦ ይሁድ ባዱ መር። 4 ዳፋንኩስ ለሊ ሀሰኖ መንቹ ሁጀሰ ማጭ አሰተ ሰሰኖበኦ፤ አትን ከረ ሆረንከ አሰተን ገንከ መኒ ሆረንከ ለሊሱ ሀሰሰኖኪ» ይቶኦ። 5 ሀከን ይቶኢ ያሉ ፈኤየን ሀከሰ ገጉንኩሳ እመሰንቱንሱተኔሃት አኪ። 6 ሀከኒ ዩሱሱ «ኢ ጀቸት ኢልተምበኦ፤ ጠሁ እኮዳ ከሰኤኤ ሆረንት ጀት መከ። 7 ተን ኡሰ አል መኑ ከሰኤኤተ ግሲ ደንደኖበኦ፤ ጠሁ እኮዳ ኤስ ግበኖ፤ ዳፋንኩስ አን ሁጀሰ ሂለተ እኮገ ኩላምተኔሃት። 8 አሰኖኦት ሀከ ኢያነ አብሲኖበ

6:61
ጥቁ. 11:16

6:62
የሃ. 3:13
የሃ. 17:6

6:68-69
ጥቁ. 16:16
ጥር. 8:29
ሉቃ. 9:20

6:70
የሃ. 16:16:19

6:71
የሃ. 13:2:27
የሃ. 17:12

7:2
ቆላ. 23:34
አጼ. 16:16

7:3
ጥቁ. 12:46
ጥር. 3:21:31

7:8
ጥቁ. 26:18
የሃ. 2:4
የሃ. 7:30

7:17
የሃ. 15:18:21

7:12
የሃ. 7:40-43

7:13
የሃ. 19:38
የሃ. 20:19

7:19
የሃ. 1:17

7:20
ጥፋ. 11:18
ጥር. 3:22
የሃ. 8:48
የሃ. 10:20

7:21
የሃ. 5:12-9

7:22
ፋጪ. 17:10
ፋጪ. 21:4
ፋሳ. 12:13

7:23
ጥር. 3:5
ሉቃ. 13:12
ሉቃ. 14:4

7:24
እሴ. 11:13
ዘክ. 7:9
የሃ. 8:15

7:27
የሃ. 6:42
የሃ. 7:41
የሃ. 9:29

7:28
የሃ. 8:42

መርዋ፤ እኮዳ ኢ ጄቼት ቴመ ኢልቱዕነ ዮተኔ እን ህክዘ መሪ ደንዳምበአ» ዮአ።⁹ ዮሱሱ ህካን ይ ገሊላ ፈለ።
¹⁰ ጠሁ እኮዳ ህክዘህ ህክ አያነ አብሲናብ መርቶሀኒች ዘኪን አሊ ህክበ ማጠም መር።¹¹ ህክኔን አይሁድ አወንሳኔ «እስ ህክኔ ዮ?» ይተን ሀሰዮስ እኬ።¹² አይሁድ ምናደቡንኩ ህክኔ እስተኔ ሀሻሸቀመን ሙ-መቱስ «እስ በሬዳ መንቹ» ይተኔየን አም ምሱስ «ሀትተተበአ እስ መነ ሉስስናወ መንቹ» ይተየስ እኬ።¹³ ጠሁ እኮዳ አወንሳትላ ዋጅቶተኔ አይ መንቹሁ እስተኔ ሀራርስ ጠሃቅምበአ።¹⁴ ህክ አያነ አብሲና ጄቼት ሃፈ በከን እኬህኔን ዮሱሱ መን ምን መር ተማርሲአ።¹⁵ ህክኔን አይሁድ አወንሳት «ኩ መንቹ ተማሩዕናች ከ ሆረረኝክ ሀትተተ ደረ ደንደአ?» ይተን ማለልተዮ እኬ።¹⁶ ህክኔ ሁሉስ ፈንቀሽ «አን ተማርሳም ትምርቱ ኤሳች እሁዕነ ኤስ ሶኮሀኒቼት።¹⁷ መን ሀሱ አሊ ሀሰና ሄአደ ኩ ትምርቱ መንቹች ዋሌኢ እሁስ እንደ እን ገረችእ ጠሃቀዮሚ እሁስ አነነ እስ ደንና።¹⁸ ገረችስ ጠሃቀና ገረሃንስ አብን ሀሰና፤ ጠሁ እኮዳ ሶስህን አብን ሀሰና ገሬዮ መንቹ፤ ቆጵንኩ እሱን ዮበኢዮ።¹⁹ መስ ሲረ አስምበክዕኔንዶ? እኮዳ ከዕኔኤች ሚጡዕኔ ሲረ ቆረቤትምበወረ፤ ሚመ ሽቴናኤተ ሀሲነዮንተ?» ዮስ።

መምናደቡንኩ ፈንቀሽ «ኬስ ሀሱሱ አፈኬ፤ አይ ኬስ ሺ ሀሺኬ?» ይቶአ።²¹ አም ዮሱሱ «አን መቱ ጠህ አሴም፤ አዕናአት ሆሩንኩ ህክኔን ማለልቱንተ።²² መስ ትጉሰ ምን አሲዕኔ፤ ህኩስን አናካቼት በጋን ሙሴቼበአ፤ አዕናአት ስምበት በሬን አሱተ ትጉስቲዮንተ።²³ አቼ ሙሴ ሲሩ ዝረመ-ምበን መት ስምበት በሬን ትጉስመና እኮች እን ስምበት በሬን መንቹ ዊመንተስ መናመተ ፈይሾምተኔ ኤሳን ሚ አመ-ዕረንቲዮንተ?»²⁴ ጠቢት ፍርድ ፍርድዮ በጋን መን አልተ ጠዴን ፍርድቲናችዮ» ዮስ።

ዶሪረም ክርስቶስተኔ አደንቶን

²⁵ ዮሩሳሌም ከተማን ዮ መኒች ሙ-መቱ መት «ኩን ሽቶተ ሀሳሃ መንቹበአንዶ? ²⁶ ህኩዕኔን እስ ሀራርስ ጠሃቀዮእ፤ እሱአንት ሚጡራ ይትምበስ፤ ገሻት ኩ መንቹ ዶሪረም ክርስቶስ እኮን ገርንተ ደረትንዶ ሰፅምቲኢኸ።²⁷ ጠሁ እኮዳ ኩ መንቹ ዋሉቡ ነአት ደንጋም፤ ዶሪረም ክርስቶሱ ዋሰና ጃተ እስ ሀናች ዋሉንዶ አይ ደንናበአ» ይቶአ።²⁸ ህክኔ ዮሱሱ መን ምኔን ተማርሰን ሳንስ ጠቀኢ «አን ሀናቼትንዶ ኤስ ደረነንተ፤ ጠሁ እኮዳ እን ገንኢ መቄን ዋልምበአ፤ ኤስ ሶኮንኩ ገሬዮ፤ አዕናአንች

ደረነንተስበአ።²⁹ አን አስቢች ዋሉምተኔሃ፤ እስን ኤስ ሶኮኤተኔሃ አን እሱ ደጋም» ዮአ።³⁰ ህክንተኔ እሱአት አርስተ ሀሶእ፤ እኮዳ ጄቼስ ኢልቱምበተኔ አይ አፍምበስ።³¹ እኮዳ ምናደቢች በትናቹሰ እሱን አመዕንት «ዶሪረም ክርስቶሱ ዋሉደ ኩ መንቹ ሁጀች ማለልሲሳ መሳች አስ ሁጀተናንዶ?» ይቶአ።

ዮሱሱ አሩ ዘበት ሰሀንቶን

³² ፈርሳውት ምናደቡ ዮሱሱተኔ ሀሻሸቀመን ጠሃቀኔየን መርቶአ፤ ህክንተኔ ቄስ አወንሳትሁ፤ ፈርሳውቲ ዮሱስ አፍሲሶተ ዘበነ ሶኮአ።³³ ዮሱሱንኩ «አን ከዕኔኤን በርገም ቀሁተ ጄቼተ ኢጊራም፤ ህክኒች ዘኪን ሶኮኤህንስ አርቃም።³⁴ አዕናአት ኤስ ሀሲነንተ፤ እኮዳ ደረነንተኤበአ፤ እን የምበንክ አዕናአት ዋሊ ደንድቲነንተበአ» ዮአ።³⁵ ህክንተኔንክ አይሁዱ «ነአት ደንጉምበስን ኩ መንቹ ህክበ መርታት? አይደን ግርክ መን ሚሬርን ብንት ገልቶ አይሁድበ መር ግርክ መን ተማርሰታትንዶ?»³⁶ አም ኤስ ሀሲነንተኤ እኮዳ ደረነንተኤበአ፤ እን የምበንክ ዋልቲናተ ደንድቲነንተበአ» ዮስ መ የሃገሥ?» የቀንቶአ።

ሄቸ ምእተኔ

³⁷ ህክ እያነ አብሴን ጦፈና ዘካንቶ አባንስ በሬን ዮሱሱ ኡር ሳንስ ጠቀኢ «ዎኢ ስንበ ዮደ ኢበ ዋል አጉን።³⁸ ኤሳን እመዕነናሀኒች ጡማንቶ መጣፋን ያናገን ሄቸ ምእ ቡዕሌት አዚችሰ ቡቃኢ» ዮአ።³⁹ ሀትተተ ይ ጠሃቄኢንኩ እሱን አመዕንቶሩ አቅታ ጡማንቶ እያንተኔሃት እኬ፤ ዳፋንኩስ ዮሱሲ አብንስ ጃት ኢልቱዕነ ዮተኔ ጡማንቹ እያን እስምምበአ እኬ።⁴⁰ ምናደቢች ሙ-መቱ ህክ ጠህ መርቶ ጃተ «(ዋለና) የመሞ ሀራጋንቹ ገርንተ ከኔት» ይቶአ።⁴¹ አም ምሱስ «ኩን ዶሪረም ክርስቶሳት» ይቶአ፤ ጠሁ እኮዳ ሙ-መቱስ «ዶሪረም ክርስቶሱ ገሊሊች ዋሰናንዶ?»⁴² ዶሪረም ክርስቶሱ ዳዊቲ ዚረች እስመናጋ፤ ዳዊት እላም ቤቴኢሄም ከተሚች ዋሰናጋ ጡማንቶ መጣፋን ማፈሚበአንዶ?» ይቶአ።⁴³ ህክንተኔ ምናደብ ሚሬርን እስ አሌን አነናመት እኮአ።⁴⁴ እሱአችን ሙ-መቱ እሱ አርተ ሀሲ እኬ፤ እኮዳ አይ አፍምበስ።

አይሁድ አወንሳን አመዕነ ሆግተኔ

⁴⁵ ህክኒች ዘኪን ዘበት ቄስ አወንሳን፤ ፈርሳዊባ ፈንቀልት መርቶአ፤ እሱአንት «እሱ ሚ ዋሽቴንምበደ»

7:29
ጥፋ. 11:27
የሃ. 8:55
የሃ. 17:25

7:30
ጥር. 12:12
የሃ. 7:44
የሃ. 8:20
የሃ. 10:39

7:31
የሃ. 8:30
የሃ. 10:42
የሃ. 11:45

7:33
የሃ. 8:21
የሃ. 12:35
የሃ. 13:33
የሃ. 14:19
የሃ. 16:16-19

7:35
የሃ. 12:20
ሱኦ. 11:20
1ኢጥ. 1:1
ያፋ. 1:1

7:37
ፋሳ. 23:36
የሃ. 4:10-14

7:38
እሴ. 44:13
እሴ. 55:1
እሴ. 58:11
ሀዲ. 47:1
ወሐ. 14:8

7:39
የሃ. 12:23
የሃ. 20:22

7:40
ጥፋ. 21:11
የሃ. 1:21

7:42
ወሐ. 5:2
ጥፋ. 1:1
ሉቃ. 2:4

7:44
የሃ. 7:30
የሃ. 10:39

7:48
ጥፋ. 7:28

7:50
የሃ. 3:1
የሃ. 19:38

7:51
ዘሀ. 23:1
እዘ. 17:6

7:52
2ዋ. 7. 14:25

8:5
ቀላ. 20:10
እዘ. 22:22-24

8:12
የሃ. 1:4
የሃ. 9:5
የሃ. 12:35

8:13
የሃ. 6:31-38

ይቶአ = ⁴⁶ በበጉንቡ «ህክን መገኛን አዩ ጠሃቅምበአ» ይት ፈንቀሽቶአ = ⁴⁷ ጠሁ እኮዳ ፈርሳውት «ክዕኔኤታ ሉሰሸክዕኔንዶ? ⁴⁸ አወንሳኒች እንደ ፈርሳዊች እሰን እመዕኔኢ የገ ደንንተንዶ? ⁴⁹ ጠሁ እኮዳ ኩ ሲሪ ደጉምቡ ምናደቡ ጤሴሰሚሃ» ይቶአ = ⁵⁰⁻⁵¹ ህክን መገኛን መቱስ ከኒች ብሬ ዮሱስበ መሬ እኬ «ንቆድሞሴ» ዮኖ ፈርሳውቹ «ሲርኔጊን መቶ መንች ጠሀ መጮጩትዕናቺ፥ መ እሴአንዶ ደንንተንዶ ፍርዱ እስመኖንዶ?» ዮሰ = ⁵² እሶአንት «እትሲ ገሊል ዓዲቼትንዶ? ሀራጋንቺ ገሊል ባደን ኪአተ ደንዱምባን ቆርምት ጡድ» ይቶሰ = ⁵³ እሶአንት እትንቡ እትንቡ አጉርት ምንሰ አርቶአ =

ሳአኔየን አፈመ ሚንትቶተኒ

8 ¹ ህክኒች በኪን ዮሱሱ ዘይት ወቄ ልኦኖ ዱነ መር = ² ለንክ በሬ ገሰመ መገን ምን ፈንቀል ዋሉ! ምናደቁ ሆሩንቡ እስበ ዋል ጠጽዮሃን እስ አቶልል ተማርሱ አፎ = ³ ሲር ሮስሳኑሁ፥ ፈርሳውቲ ሳአኔየን አፈመ መቶቱ ሚንትቶተ አፍ ዋሽት ሚሬርንተስ አርሶአ = ⁴ እሶአንቲ ዮሱስ «አስተማርች! ት ሚንትቶተ ሳአን አፈንቲታ = ⁵ ሀትጎን ጠሀ አስታ ሚንቱ ከኒን ቀሴን ሸናገ መስ ሲሬን አዘጃ፤ እትስዕኑስ እሴተኔ መ ይተን?» ይቶአ = ⁶ እሶአት ሀትጎተ ይቶኢ እሱ እዳ ጠሀ ደጎተ ፈተንቶስተ ሀሰት እኬ! ጠሁ እኮዳ ዮሱሱ ሀርክይ ዙሩዕማንተስ አለ እሴን ጣፋ አፎ = ⁷ ፈንቀላንስት ጠዕምቶስ ጃቱ ሀርክይቢች ጠቅይ «ክዕኔኤ ሚሬሪች ሀጣቱ ዮስበእ መንቺ ብርስ ከኒን ቀሱን» ዮአ = ⁸ ህክኒች በኪን ለንኪሃ ሀርክይ አስ አሌን ጣፋ አፎ = ⁹ እሶአንት ህክን መጮቶ ጃተ ኑባቢች አፍ ሀርድተ ኢስንቀጤች መቲን መቲን ህክምቢች ቶልት አርቶአ! ህክኒ ዮሱሱ ብሬንተስ አርቱእኬ ሚንትቶችን ሚጥንሰን ፈአ = ¹⁰ ህክኒች በኪን ዮሱሱ ጠቅ ጡጅ «ቲ ሚንትቶተ! አዶኪ መት ህክኒ ዮ? አሌንተከ ፍርዴኢ ሚጡሁ ዮበአንዶ?» ዮሴ = ¹¹ እሴን «ቀርች! ሚጡሁ ዮበአ» ይቶአ! ዮሱሱንቡ ፈንቀሽ «እኒ ፍርዳንኪበእ መር እርቅ! ሰንኪ ሀጣተ ሁጀቶት» ዮሴ = ¹²

ዮሱሱ ተን አስ አል ጫክ እኮን

¹² ለንኪሃ ዮሱሱ «አን ተን አስ አሌየ ጫክ! ኢስ አወነኖ ሆሩንቡ ሄቸ ጫክ ደቀኖ በጋን ቱንሶን ¹³ ተን መሴን 7:53-8:11 ዮኢ ሙቴ ስር መጣፋን ዮሴዪድ =

መሪመኖበአ» ይ ጠሃቂስ = ¹³ ፈርሳውንት «እት ገግከተኔ ነቀስዮንት፤ ነቀሶንትሩንቡ ገርተበአ» ይቶአ = ¹⁴ ዮሱሱንቡ «መሃ አን ኢ ገጊ ነቀሸምዳ አን ሀኖች ዋሴምንዶ እሞ ሀትተ መራምንዶ ደጋምተኔ ነቀሱአ ገርተ! ጠሁ እኮዳ እዕናኦት እን ሀኖች ዋሉምንዶ እሞ ሀትተ መራምንዶ ደንንተበአ = ¹⁵ አዕናኦት ማል ሰውቲን ፍርድቲነንተ፤ ጠሁ እኮዳ እን እዬ እሌኒ ፍርዳምበአ = ¹⁶ ፍርዴምዳ ፍርዱአ ገርተ! ዳፋንኩስ ፍርድኖሚ እኔቲ፥ ኤስ ሶኮወኒ በጋን እኔት ሚጡበአ = ¹⁷ ሰመ መንቺ ነቀሸች ጠሁስ ገርተ እህኖን ሲሬንተዕኔ ጣፈሚአ = ¹⁸ ህክኒ አን ገግእተኔ ነቀሳም፤ አሞ ኤስ ሶኮ ኢ አትሁ ኢተኔ ነቀሰኖ» ይ ፈንቀሸአ = ¹⁹ እሶአንት «አንከ ህክኒ ዮአ» ይት ጠዕምቶአ፤ ዮሱሱንቡ «ኤሲ፥ እነኢ ደንንተበአ፤ ኤስ ደንንታ እኪየን አነኢ ደንንተ እኪ» ይ ፈንቀሸአ = ²⁰ ዮሱሱ ህክን ጠሃቂኢ መገን ምኔን ግዘ ዎሬኖ ሳጥን ሸናገ አቶልል ተማርሰኔት እኪ፤ እኮዳ ጀቼስ ኢልቱዕናች ዮተኔ እዩ አፍምበስ =

ዮሱሱ «አን መራምበ መሪ ደንድቲነንተበአ» ዮስን

²¹ ለንኪሃ ዮሱሱ «አን አርቃም፤ አዕናኦንት ኤስ ሀሴነንተ፤ ጠሁ እኮዳ ሀጣቲንተዕኔን ሬቲነንተ በጋን አን መራምበ መሪ ደንድቲነንተበአ» ዮሰ = ²² እደሁድ እወንሳትንቡ «እስ (አን መራምበ እዕናኦት ዋልቲኖተ ደንድቲነንተበአ) ዮስ ገሰ ሾታትንዶ?» የቀንቶአ = ²³ አሞ ዮሱሱ «አዕናኦት ምርች ተን ኡላቺት፤ እኮዳ አን እሴቼት በጋን ተን ኡላቺበአ = ²⁴ እን ክዕኔኤተ (ሀጣቲንተዕኔን ሬቲነንተ) ዮሚ ህክኒሃት፤ ዳፋንኩስ አን፤ እዩትንዶ ደንን አመዕንቲንምቡች ሀጣቲንተዕኔን ሬቲነንተ» ዮሰ = ²⁵ እሶአንት «እት አዩት?» ይቶሰ፤ ዮሱሱንቡ «አን ምናችን እፍ ኩሎንከዕኔየ = ²⁶ እን ክዕኔኤተኔ ያምሩ፥ ፍርዳምሩ ሆስመሩ ዮኤ፤ እኮዳ ሶኮኤ ገሬቢ እኮተኔ አን ተን አስ አል መኒ እሲች መጮጩሚ ጠለ ጠሃቃም» ዮሰ = ²⁷ እኮዳ እሶአት እስ አፍ መገንተኔ ጠሃቂስን ቆርስትምበእ እኪ = ²⁸ ህክኒ ዮሱሱ «መንች ቤቱ ሰቀልቲንተ ጃተ አን፤ እዩትንዶ ደንንተ፤ ሀትጎንተ እትአ ተማርሴኤ ጠለ ጠሃቂም፤ በጋን ገግእ መቄን ሚጡራ

²¹ 8:24:28:58 ተን ለሰደንተ ዎሎን ዮሱሱ «አኔት» ያኖ ዘህኖ መጣፋን መገኛ ሙሴ «አኔት» ዮሀኔየን እኪ፤ ህክንተኔ አደሁድ መን እወንሳት አመዕረንቶአ =

8:15
የሃ. 3:17
የሃ. 7:24

8:16
የሃ. 5:30

8:17
እዘ. 19:15
ጥፋ. 18:16

8:19
የሃ. 14:7

8:20
ግር. 12:41
የሃ. 7:30

8:21-22
የሃ. 7:33-36

8:23
የሃ. 3:31
የሃ. 17:14
1የሃ. 4:5

8:24
ግር. 13:6
የሃ. 4:28
የሃ. 8:28
የሃ. 13:19

8:28
የሃ. 3:14
የሃ. 12:32

8:30
የሃ. 7:31
የሃ. 10:42
የሃ. 11:45

8:31
የሃ. 15:7
2የሃ. 8

8:32
2የሃ. 3:17
2ላ. 5:11

8:33
ጥፋ. 3:9
ሉቃ. 3:18
2ላ. 3:17

8:34
ሮሜ. 6:116
2ኢፕ. 2:19

8:35
ፋጪ. 21:110
2ላ. 4:30

8:41
ሊዛ. 32:16
ሊዛ. 63:118
ሊዛ. 64:18

8:42
የሃ. 13:13
የሃ. 16:28

8:44
ፋጪ. 3:4
ጥፋ. 12:134
1የሃ. 2:14
1የሃ. 3:18

8:45
የሃ. 18:137
1የሃ. 3:15

አሱምቦን ደገነንተ። ²⁰ኤስ ሶኮ ኤሳይት፤ አን ሆረንተ ጃቲ አሳምሩ አሱ በጅግላኖ እኩተኔ ኤስ ሚጥን አጉርምበኤን ዮስ። ³⁰ዮሱሱ ህክን ጠሃቄ ጃተ ሆለሙ መኑ እሰን አመዕንቶአ።

ሀጣት አግዞማች ዎማንማን ፋልተኔ

³¹ዮሱሱ ህክን አመዕንቶ አይሁዲ «አዕናአት ሳገአን ሄኤንተደ ገርንተ አወናዋዕዕን። ³²አዕናአንት ገርተ ደገነንተ፤ ገርንት ዎማንማን ፋሽታዕኔ» ዮስ። ³³ጠሁ አኮዳ አሰአት «ነአት አብረሃሚየ ፍካነ፤ ተደ ኢለንቀጤች አይሃ አግዞመተ ጠቀምምበአ፤ ህክደ አት (ዎማንማን ፋልተነንተ) ይታንትኔ ሚሃት?» ይት ጠዕምቶአ። ³⁴ዮሱሱንኩ «ገርተ ያንክዕኔ፤ ሀጣተ እሰና ሆሩንኩ ሀጣቱየ አግሹ። ³⁵አግሹ ቀርችሰ ምኔን ዶሊ ሆረንከ ሄአናበአ፤ እኮዳ ቤቱ ዶሊ ሆረንከ ምኔ ሄአና። ³⁶ሀከኔ ቤቱ ዎማንማን ፋሽዕኔች ገርንተ ዎማንማን ፋልተነንተ። ³⁷አዕናአት አብረሃሚ ፍካነ እኪንተን ደጋም፤ ጠሁ እኮዳ ኢ ሳገተ አቅቴትምቦተኔ ኤስ ሽቴናተ ሀሴነዮንተ። ³⁸አን አንአባን ጡጅምረ ጠሃቃም፤ አዕናአቲ አኒችዕኔ መጮቴንተረ አስቴነንተ» ዮስ።

³⁹እሰአንት «አትኔ አብረሃሚት» ይቶአ፤ አሞ ዮሱሱ «አብረሃሚ አሱተ እኪንተ እኪየን አብረሃም አሰረንከ አስቴነንተ እኪ። ⁴⁰ጠሁ እኮዳ አዕናአት መገኒች መጮጭም ገርተ ኩሉንክዕኔደ ቴሱ ሽቴናኤተ ሀሴነዮንተ፤ አብረሃም ሀትጉተ አሰምበአ። ⁴¹አቼ አዕናአት አንዕኔንን አስቴነዮንተ» ዮስ፤ እሰአንት «ነአት ሀጥቻከተበአ፤ ሚጡ አት ዮኔ፤ አሰን መገናወ» ይቶሰ። ⁴²አሞ ዮሱሱ «መገኑ አነዕኔ እኪ እኪየን ኤስ ኢትቴነንተ እኪ፤ ዳፋንኩስ አን መገንቢች ዋሴም፤ ኤስ እሰ ሶኪኤ በጋን አን ገረንተአ ዋልምበአ። ⁴³ሚሃት ጠህኢ ቆርስቴትምቦ? ሳገአ አቲ ሀሴትምቦተኔሃበአንደ? ⁴⁴አዕናአት ሼጣንችተ አሱ፤ አንዕኔ ሰውተ አስቴናተ ኢትቴነንተ፤ እሰ ዎዶችን አፍ መን ሻናወ፤ ገርንት እሰን ዮበአተኔ ገረን አርምበአ፤ እሰ ቆጶናንጅሃ፤ ቆጶን እነሃ አኩተኔ ቆጶን ጠሃቀና ገረችሴት። ⁴⁵ጠሁ እኮዳ ገርተ ጠሃቃምተኔ አመዕንቲነንተኤበአ። ⁴⁶ክዕኔኤ ሚራሪች ኤስ (አት ሀጣታዋወ) ይ ዎቀለናኤ አይት? አን ገርተ ጠሃቃሚ አኮች ሚ አመዕንቲነንተኤበይ? ⁴⁷መገንቢ አኮ መገን ሳገተ መጮጪኖ፤ አዕናአት መገንረ እኪንምቦተኔ መገን ሳገተ መጮቴነንተበአ» ዮስ።

ዮሱሱ አብረሃሚች ብሬ ሄአስ ኩሉን

⁴⁸አይሁዱ ፈንቀሽት «ነአት (አት ሰማረውቸወ፤ አሞ ሠኩሱ አፈሄ) ይንተኔ ሚጡራ ሉንሰምበአንደ?» ይቶሰ። ⁴⁹ሀከኔ ዮሱሱ «ኤስ ሀቡሱ አፍምበአ፤ ጠሁ እኮዳ አን አነአ አብሰዮም፤ አዕናአት አሞ ብልሴነዮንተኤ። ⁵⁰እኮዳ አን ገንኢ አብን ሀሳምበአ፤ ኢ አብን ሀሰናሁ፤ ፍርደናሁ ዎሉ ዮአ። ⁵¹ገርተ ያንክዕኔ፤ ሳገአ ቆረበና ዶሊ ሆረንከ ሪሀናበአ» ይ ፈንቀሽሰ። ⁵²አይሁዱ «ሀቡሱ አፍኪየ ቲመ ደንገንም፤ አብረሃሚ፤ ሀራጋሁ ራቴአ፤ እኮዳ አት (ሳገአ ቆረበና ሆረን ራታበአ) ይተዮንት። ⁵³ገርንተ አት አናኔ አብረሃሚች አብተንንደ? አብረሃሚ፤ ሀራጋትሁ ራቴአ፤ ሀከደ አት ገንከ አይት የቅቶታለ?» ይቶሰ።

⁵⁴አሞ ዮሱሱ ፈንቀሽ «አን ገንኢ አብጫምደ ሚጡራ ካሰለናበአ፤ ኤስ አብሰና አዕናአት (መገናወኔ) ይቴነንተ አናዕን። ⁵⁵ጠሁ እኮዳ አዕናአት አሱ ደገንምበአ፤ አን ደጋንሰ፤ አን (አሱ ደጋምበአ) ዮምደ ከዕኔኤንን ቆጶናንጅ እሃም፤ እኮዳ አን እሱ ደጋም፤ ሳገሊ ቆረበም። ⁵⁶አንዕኔ አብረሃሚ ቁልጡ አን ዋሳም በር ጡጅ በጅቀሞታት እኪ፤ እሰን ህክን ጡጅ በጅቀሞ» ዮስ። ⁵⁷ሀከ ጄቹተ አይሁዱ «አት እለንቶንቴች አንታዱመ ዎጋ እሁምቦቲሄ (አብረሃሚ ጡጅም) ይተን?» ይቶሰ። ⁵⁸አሞ ዮሱሱ «ገርተ ያንክዕኔ፤ አብረሃም አለሙዕናች ብሬን አን? የሚየ» ይ ፈንቀሽሰ። ⁵⁹ሀከንተኔ አይሁዱ ዮሱሱ ቀሶተ ከት ኪአሰአ፤ ጠሁ እኮዳ ዮሱሱ እሰአች ውልይ መገን ምኒች ፋል አርቂአ።

ዮሱሱ ቆቀ እክ አለሚ መንቹ ፈይሾን

9 ¹መቱ በር ዮሱሱ ዎቃን መረመን ቆቀ እክ አለሚ መንቹ ጡጅ። ²ሀከኔን አወናት ዮሱሱ «አስተማርች፤ ኩ መንቹ ቆቀ እክ አለሞ አይ ሀጣት ዳሬኔት? ገንሰ አሴ ሀጣቲኔትንደ አትሲ፤ አመሲ አስቶ ሀጣቲኔት?» ይት ጠዕምቶሰ። ³ዮሱሱንኩ ፈንቀሽ «ኩ መንቹ ቆቀ ገንሰ አሴ አንደ አትሲ፤ አመሲ አስቶ ሀጣቲኔበአ፤ ጠሁ እኮዳ መገን ሁጅት አስ አሴን ለልቱንታት። ⁴በሩ ዮ ቀጣን ሶኮኤሀን ሁጅተ ሁጅተ ሀሰሰናኔ፤ ዳፋንኩስ አይ ሁጅቲ ደንዱምቦ አንከሩ ዋለና። ⁵አን ተን አሉ አሴን የም ቀጣን ተን አሉ አል መኒ ጫን» ዮአ።

⁶ህክንን ጠሃቄኢች በኪን ዮሱሱ አንጀ አሉ ቱይ ቡሁተ ጡጥሽ አርጨሰ ህክን ቆቀ መንች እሴን ቡር 'መርት ለልሆም ዎአን አዕል» ዮስ፤ «ሰልሆመ» ይንኩ «ሶሀሞ»

8:49
የሃ. 4:9
የሃ. 7:20
የሃ. 10:120

8:53
የሃ. 4:12

8:56
ጥፋ. 13:117
ኢዘ. 11:13

8:57
የሃ. 2:20

8:58
የሃ. 1:1
የሃ. 17:5-24

8:59
የሃ. 10:31
የሃ. 11:8

9:2
ዘሀ. 20:15
ሀሀ. 18:120
ሉቃ. 13:12
ሉቃ. 28:14

9:3
የሃ. 11:4

9:4
የሃ. 11:9
የሃ. 12:135

9:5
ጥፋ. 5:14
የሃ. 1:4
የሃ. 8:12
የሃ. 12:148

9:6
ጥፋ. 7:133
ጥፋ. 8:23

9:7
ሉቃ. 13:14

9:16
ጥፋ. 12:12
የሃ. 5:19
የሃ. 7:143
የሃ. 10:119

9:22
ጥፋ. 6:22
የሃ. 7:113
የሃ. 12:42

የሃ፤ ሀከኒ መንቹስ መር አዕል ፈይ ጡደን ፈንቀል ዋሎ =
፩ አሌስ መኑሁ፤ ከኒች ብሬ አቶዕል አውጪያን ጡደ መኑሁ
«ኩን አቶዕል አውጪያዋ መንቹ እኪበአንድ?» ይቶአ =
፩ መ.መቱ መኑ «እ አሶት» ይቶአ፤ ዎሉስ አዋ «እሱ
አጉደዮ በጋን አሶበአ» ይቶአ፤ ጡሁ እኮዳ ሀኩ መንቹ «እ
አኔት» ይአ = 10 መትገኑ «አልከ ሀትክ ፈነንቶይ?» ይሰ =
11 እሰን «(ዮሱስ) ዬኖ መንቹ አርፌ መጥሽ እሌንተአ ቡር
(ሰልሆም ዎእን መርት አዕል) ዬኤ፤ እንን ሀከበ መር
አዕል ፈይዎ» ይ ፈንቀሼአ = 12 እሶአንት «መንቹስ ሀከኒ
የ?» ይቶሰ፤ እሰን «አን ደግሞበአ» ይ ፈንቀሼአ።

13 እሶአንት ሀከ ቆቀ እከ እሰሞ መንቹ ፈርሳዌስ
መስቶአ = 14 ዮሱሱ አርፌ መጥሽ መንቹ አልተ ፈይሾ
በሩ ሰምቡቱየ በር እኪ = 15 ፈርሳውቲ ሀከ መንቹ «ሀትክ
ጡዲ ደንድት?» ይት ጠዕምቶሰ፤ እሰን «አሌንተአ
አርፌ ቡሬየን አዕል ፈይዎ» ይሰ = 16 ሀተ ጀቹቶ
ፈርሳዌች መ.መቱ «ኩ መንቹ ሰምቡት እብሱምቡት
መንቹየ መንቹበአ» ይቶአ፤ እኮዳ ዎሉስ መኑ «ሀጣታሙ
መንቹ ሀትነት ማሰልሲላ መላተ ሀትተ ሁጀቲ ደንደኖ?»
ይቶአ፤ ሀከን ዳሬን ሚሬርንተሰ አነኖመት እኮአ = 17 ሀከኒ
ሀከ ቆቀ መንቹ «ኩ መንቹ እልከ ፈይሾች አት አስተኔ
መ ይተን?» ይት ሰንኪሃ ጠዕምቶሰ፤ አሰን
«ሀረጋንቸው» ይሰ =

18 አይሁድ አወንሳት ሀከ መንቹ ኤጅ ቆቀ እከ ቲሱ
እልሰ ፈይት ፈነንቶገ አነሲ፤ አመሲ ገእች
ጠዕምተንቀጢች አመዕንተምበአ እኪ = 19 ሀከኒ እሶአት
«ቆቁ እለሚእ» ይቲነት ቤቱዕኔ ከኔትንዶ? ቲሱሰ
ሀትኪት ጡዲ ደንደኢ?» ይት አነሲ፤ አመሲ
ጠዕምቶአ = 20 እኮሲ፤ አመሲ «ኩ መንቹ ቤቱኔ እሁሲ፤
ቆቁ እለመሲ ደንጋም = 21 ጡሁ እኮዳ ቲሱ ሀትክ
ጡደየአንድ፤ አዋ አይ እልሰ ፈይሾንዶ ደንግምበአ፤
አሰ አንጀ ቁርፌኤ መንቹ አኮተኔ ገሰን ጠዕምዮ፤ እሷ
ገግሰተኔ ኩዕሲ ደንደኖ» ይቶአ = 22 እሶአት ሀትተቶ
ይቶኢ አይሁድ አወንሳት ዋጅቶተኔሃት አኪ፤ ዳፋንኩሽ
ዮሱሱ «ዶዕረሞ ከርሰቶሳት» ይ ነቀሰኖ ሄአደ ጠጽትሷ
ምኒች ፋሽቶተ ከኒች ብሬን አይሁድ አወንሳት
ኢተንቶተኔሃት እኪ = 23 ሀከንተኔሃት እልቶሰሩ «አሰ አንጀ
ቁርፌኤኢ እኮተኔ እሱንክ ጠዕምዮ» ይቶኢ =

24 ሀከን ዳሬ ሀከ ቆቀ እከ እለሞ መንቹ ሰንኪሃ ገእት
«አት መንኒ እብን አሰ፤ ኩ መንቹ ሀጣታሙ እኮገ ነአቶ
ደንጋም» ይቶአ = 25 እሰን «ሀጣታሙ እሁስ ሆጉ

9:28
የሃ. 5:45

9:38
ጥፋ. 28:19

9:39
ጥፋ. 15:14
የሃ. 3:19
የሃ. 5:27

9:41
የሃ. 15:22

10:2
ጥፋ. 6:34

ደጋምበአ፤ አን ዎኖ ቆቀ እኮምጋ፤ ቲሱ ጡደየምጋ ሀከን
ጠሰ ደጋም» ይ ፈንቀሼአ = 26 እሶአንት «አሰ መ አሌኪ?»
እሞ እልከ ሀተአኔት ፈይሾ?» ይቶሰ = 27 እሰን ፈንቀሽ
«አን ዎነን ኩሴንከዕኔ እኪ፤ እኮዳ እዕኖአት መጮጪ
ሀሴንምበአ፤ ቲሱሰ ሚ መጮጪ ሀሴኮንተ? አዕኖአቲ እሰ
እወኖት እሂ ሀሴኮንተንዶ?» ይሰ = 28 እሶአንት እሱ
በርርተን «አሰ አወኖንቹ አቲት፤ እኮዳ ነአት ሙሴየ
አወኖት = 29 መገኑ ሙሴ ጠሃቁገ ነአት ደንጋም፤ ጡሁ እኮዳ
ኩ መንቹ ሀኖቹትንዶ ደንጋምበአ» ይቶሰ = 30 ሀኩ መንቹ
እሶአ «ኩ መንቹ ሀኖቹትንዶ አዕኖአት ደጉ ሆጉዕኔ እብሽ
ማሰልሲሰኖወ! ጡሁ እኮዳ አልከ ፈይሾ እሶት = 31 መገኑ
ሀጣታመት ይታ ጠሀ መጮጪምበገ ደንጋም፤ ጡሁ እኮዳ
መገኑ ዋጀኖሁ፤ እሰ ሀሱ አሰኖሁ ሄአደ ሀኩን ያኖ ጠሀ
መገኑ መጮጪኖ = 32 ቆቀ እከ አሰሞ መንቹ አልተ
ፈይሼኢ ዮአ) ዮነኔየን አሉት ቆጪንቶኢች ከበሬ
አሉንቀጢች መጮጪም ከሰበአ = 33 ኩ መንቹ መንኒች
እሁምበ እኪየን ሚጡራ አሲ ደንደኖበአ እኪ» ይ
ፈንቀሼሰ = 34 እሶአንት «አት ሆርመን ሀጣቲን እለንቲንቲ፤
ኔሰ ተማርሰቶኔታትንዶ?» ይት ጠጽትሰ ምኒች ፋሽቶሰ =

ዎዘን ቆቀመተኔ

35 ሀከ መንቹ አይሁዱ ጠጽት ምኒች ፋሽቶሰገ ዮሱሱ
መጮጪአ፤ ሀከን መንቹን ደቀምኪአ ዮሱሱ «መንቹ
ቤቶን አመዕንተንንዶ?» ይሰ = 36 እሰን ፈንቀሽ «ቀርቶ!
እን እሶን አመዕኖተ እሰስ አዮለ?» ይአ = 37 ዮሱሱንኩ
«አት እሱ ከኒች ብሬን ጡደንት፤ እሞ ቲሱ ኪሳን
ጠሃቶኖንኩ እሶት» ይሰ = 38 እሰን «ቀርቶ! አመዕኖም» ይ
ሰገጅሰ = 39 ዮሱሱንኩ «ጡዱምቡሩ ጡዱንታ፤ ጡዱሩ
ቆቁንታ እን ፍርዲ ተ አሉ እል ዋሴም» ይአ = 40 ሀተ ጃተ
ዮሱሰ ሸኖን ዮ ፈርሳውት ሀከን መጮጪት «ነአቲ
ቆቃከተንዶ?» ይቶሰ = 41 ዮሱሱ እሶአ «ቆቃከተ እኪንተ
እኪየን ሀጣተ እሀኖዕኔበ እኪ፤ ጡሁ እኮዳ ቲሱ ጡንደየም
ይቲነተተኔ ሀጣተ እሀኖከዕኔ» ይሰ =

በሬደ ዜማንችተኔ

10 ዮሱሱ «ገርተ ያንከዕኔ፤ ሆሰ አርዱ ኅጪን
አሁዕነ ዎሉ ዉዲን አገኖ መንቹ ሞገአንቸው፤
ደጋንቸው = 2 ጡሁ እኮዳ ኅጪን አገኖ ሆላሃንሰ
ዜማንቸው = 3 እሲ ኅጪ ቆረሳንቹ አሩተ ፈነኖሰ፤ ሆሰንት
ላገሰ መጮታእ፤ እሰን ገግሰ ሆሰተ ሰዕሚንተሰን ገእን

10:18
የሃ. 18:125

10:18
ሐ. 23:11
ሀሃ. 34:12

10:11
እሐ. 40:11
ሀሃ. 24:11-16
የሃ. 15:13
እሐ. 13:20
1ኢጥ. 5:4
1የሃ. 31:18
ጣዕ. 7:17

10:15
ጣፋ. 11:27
ሐ. 10:22

10:16
እሐ. 58:8
የሃ. 11:52
የሃ. 17:20
ኤፌ. 2:13-18
1ኢጥ. 2:25

10:18
የሃ. 14:31
የሃ. 15:10
ፍልጵ. 2:8
እሐ. 5:8

10:19
የሃ. 7:43
የሃ. 9:18

10:20
ጣፋ. 11:18
የሃ. 7:20
የሃ. 8:48

10:21
ሐሀ. 4:11
የሃ. 9:32

እወንሰ ሀደተ ፋሽኖሰ። ሳንሰረ ሆረንክ ገእ ፋሺኢች ዘክን ብረንተሰ መረመን አወንሰኖሰ፤ ሆሰንትሰ ላንሰ ደጋተኔ አወንታሰ። ስጡ እኩዳ ዎሊችሰ ሀንታ ባጋን አወንታሰበአ፤ ዳፋንኩሰ ዎል ላገተ ደጉም፣ተኔሃት። ዩኢ። ፊሎሱ ሀተ አጉዳሽተ ኩሎሰ፤ ጠሁ እኩዳ እሶአት ኩሎሰና መሃንዶ ደግሞበአ።

፡ሀከንተኔ ዩሎሱ ለንኪሃ «ገርተ ያንከዕኔ፤ አን ሆላ አጋታ ሉሩ። ፡ኤላች ብርሰት ዋልተሩ ሆሩንኩ ሞገላኖወኔ፤ ቦጋኖወኔ፤ ጠሁ እኩዳ ሆሰት መጮትምበሰ። ፡አን አንኖ ሉሩተ እኩምተኔ ኢ ወዲን አገኖ ሆሩንኩ ፈአኖ፤ አገኖኔ፤ ፋሰኖኔ፤ አሞ ዜአመኖ መዕንተ ደቀኖ። ፡ሞገላንቹ ሞገላታ፤ ሾታ፤ በእሶታ ጠሊ ዋሰኖ፤ እኩዳ አን ዋሎሚ ሄቸተ በትሽ አሰታት። ፡በረዱ ዜማንቹ አኔት፤ በረዱ ዜማንቹ ሆሰተኔ ፎልሰ ህግሽ አሰኖ። ፡ጠሁ እኩዳ ሆሰት ገግሰቢተ እኩዕኖች ባቴኖንሰ ዜአኖ ዜማንቹ አሩት ዋልተኔየን ጡጅ ሾተ ሆሰተ አጉር ሁነኖ፤ አሩንት በቅ አቅታለ። ፡ሀከ ዜማንቹ ሁነኖ ግዘ ባቴኖንሰ ዜአኖ እኩተኔሃቲ፤ ሆላሃንሰ ቅሽጡምበተኔሃቲ። ፡በረዱ ዜማንቹ አኔት፤ አኑ መገኑ ደገኖኤሆንገን አንን እነ መገኑ ደጋምሀንገንክ ሀትጉንተ ሆሰእ ደጋም፤ ሆሰንትእ ኤሰ ደጋእ፤ አንን እሶአተኔ ፎልእ ህግሽ አሳም። ፡ተን ዜመ አዜን ዮበእ ዎልተ ሆሰት ዮኤ፤ እሶአንተ ዋሹ ሀሰስኖኤ፤ ላገእ መጮታእ፤ አሞ ሜጥተ ዜመተ እኪየን ዜማንቹላ ሜጡ እህኖ። ፡ሀከኔ አኑ መገኑ ኤሰ ኢተኖ፤ ዳፋንኩሰ አን ፈንቀሽ አቂ ፎልእ ህግሽ አሳምተኔሃት። ፡ፎልቹእ አን ገግእ ኢታን ህግሽ አሳም ቦጋን ኤላች ከም አቀኖ አዬ ዮበእ፤ ፎልእ ህግሽ አሲሃ፤ ፈንቀሽ አቂሃ መቆ ዮኤ፤ ተ እዘዙተ አቂሚ አኔችኤት» ዩኢ።

፡ሀከን ጠኒች ኪአ አይሁድ ሚረሮን ለንኪሃ አነኖመቅ እኮእ። ፡እሶአቶን በትኖሹሰ «እኩ ሀቡሱ አፈእ፤ እሰን መቻሬእ፤ እሰ ጠሃቀኖረ ሚ መጮቲየንተ» ይቀእ። ፡አሞ ዎሎሰ መኑ «ኩ ጠሁ ሀቡሱ አፎ መገች አፈቹ ፋሰኖበእ፤ ሀቡሱ ቆቃ መገች እልተ ፈይሰኖንዶ?» ይቀእ።

ዩሎሱ ግበሞገ

፡ፊሩሳሌመ መገን ምን መጠፎርሰ አያነ አብሲኖ ጀቸተ ኢልቲ እኪ፤ ሀኩሰን መጠሃ። እኪ። ፡ፊሩሱንኩ

፡ተን ዎሎን መጠገን ያኖ ጀቸተ ጥላሴዩ አገነ፤ አይሁድ መኔ ሀት ጀቸተ መጠሃ።

መገን ምኔን «ሰለሞን መረመኖ ዎቃ»። ፡የመመኖሳን መረመኖ እኪ። ፡ሀተ ጀቸተ አይሁዱ ዩሎሰ ክብት ኡርት «ሀኩ በሩ ኢሰንቀጤች መለማምን አሰተኔ? አት ዶሪሞ ክርሰቶሰ እኪንትደ ሜክሰ ኩልኔ» ይቶሰ። ፡ዩሎሱ «አን ከኒች ብሬን ኩሌንከዕኔ፤ እኩዳ አዕኖአት አመዕንቲነንተበእ፤ አንእ ሱዕሚን ሁጀታም ሁጅት ኢተኔ ንቀላእ። ፡ጠሁ እኩዳ አዕኖአት ሆሰእ እኪንምበተኔ አመዕንቲነንተበእ። ፡ሆሰእ ላገእ ደጋእ፤ አንን እሶአተ ደጋም፤ እሶአንት አወንታኤ። ፡አን እሶአ ዶሊ ሆረንክ ሄአ ሄቸተ አላንሰ፤ ሀከኔ እሶአት ሆረን በእበአ፤ አሞ ኢ አንጋችን አዬ መቂሽ አርሰኖበእ። ፡እሶአተ ኤላ አሲ ኢ አኑ ሆረችን አባ፤ እኖ መገን አንጋች እሶአተ መቂሽ አርሲ ደንደኖ አዬ ዮበእ። ፡አኔ፤ አኑ መገኑሁ ሜጠት» ዩሰ።

፡ሀተ ጀቸተ አይሁዱ ለንኪሃ ዩሎሰ ቀሶተ ከኑ ኪእሰእ። ፡እኩዳ ዩሎሱ ፈንቀሽ «አን ሆሰመተ ደኖምተ ሁጅተ አኔቹእ ጡድሼንከዕኔ፤ አዕኖአት ኤሰ ቀሲነንታ ሀከሮአች ሀተኔሃንሴት?» ዩሰ። ፡እሶአት «እኑት ቀንሳንኪ መገን አሌን ቦርር ላገተ ጠሃቀንተተኔሃት ቦጋን ደኖሚ ሁጀሃንኪበእ፤ ሀትጉንተ አት መገቹ እከን ገንክ መገኑ አሰቅቀንተተኔሃት» ይት ፈንቀሹቀእ። ፡ዩሎሱ «ሴሪንተዕኔ (አን ክዕኔኤተ መገኑተ ዩንክዕኔ) ያኖ ጣፈሚበእንዶ? ፡መገን ላገተ ሀትምበተ እኩኢቺ፤ ሀከ መገን ላገተ ዋልቶሰረ (መገኑተ) ይ ገኤላቺ ፡ሀከ መገኑ ዶሪራኤሃ፤ ተ ኡሰ አል ሶኮኤሃ (አን መገኔየ ቤቱ) ዩምተኔ (መገን አሌን ቦርር ላገተ ጠሃቀንተ) ይቲነዕኔንዶ? ፡አን አንእ ሁጅተ ሁጅቲምበቶ አመዕንቲኖቹኤ። ፡አን አንእ ሁጅተ ሁጅታሚ እኩቹ ኤላገን አመዕንቲነንተምዳ ሁጀንተእ አመዕንዬ፤ ሀትሳንን አኑ መገኑ ኤላገን ዮጋ፤ አን አኖ መገኖን ዮምጋ ደኒነንተኔ፤ ቶርሰቲነንተኔ» ዩሰ። ፡እሶአንት ሀተ ጀቸተ አፎሰተ ሀሰእ፤ እኩዳ እሰ አንጋችሰ ፋሽቅ አርቂእ።

፡ዩሎሱ ለንኪሃ ዮርዳኖሰ ለገ ቶል ዮሃንሰ ዎን ጠመቀኖ እኪ መዕንተ ዋሎ፤ ሀከኔን ኤጌሮ። ፡ሆሰመ መኑ እሰበ ዋል «የሃንሰ መ ማሰቱታ አሰምበእ፤ ጠሁ እኩዳ ዮሃንሰ ከን መገችተኔ ጠሃቂ ጠሁ ሆሩንኩ ገርተ» ይቀእ። ፡ሀከምግንን ሆሰመ መኑ ዩሎሳን አመዕኔእ።

፡ተን ዎሎን «ሰለሞን መረመኖ ዎቃ» ያኖ ዎሎ ሰለሞን ምኖ መገን ዮን ሆሰመ ዎሊች ብርተ ዝረሚ እኪ፤ ጠሁ እኩዳ ሃሮ መገን ምኑ ሀት፤ መዕኔን ምገምተኔ ሀኩ ወዲ ዎሎ ሰለሞን ሱዕሚን ገእላኖመ።

10:23
ሐ. 3:11
ሐ. 5:12
10:25
የሃ. 5:36
የሃ. 10:38
10:26
የሃ. 8:47
10:28
የሃ. 17:2
1የሃ. 2:25
10:30
የሃ. 17:21
10:31
የሃ. 8:59
የሃ. 11:8
10:33
ቁሳ. 24:16
ጣር. 14:64
10:34
መዝ. 82:16
የሃ. 8:17
10:39
ሐ. 4:30
የሃ. 7:30
የሃ. 8:59
10:40
የሃ. 1:28
10:42
የሃ. 7:31
የሃ. 11:45

13:11
ግር. 11:1
ሐ. 10:38

11:2
ግር. 14:3
ሐ. 7:38
የሃ. 12:3

11:4
የሃ. 9:3

11:8
የሃ. 8:59
የሃ. 10:31

11:9
ሐ. 13:33
የሃ. 9:4
የሃ. 12:35

11:11
ግር. 5:39
ሐ. 7:60

11:16
ግር. 10:3
የሃ. 20:24-28

11:19
ሐ. 2:11

አልአዛሬ ራሆተኔ

11 መቱ በር «ቢታነ» ይኖባን ሄለኖ «አልአዛሬ» ይኖ መንቹ ሞሼ እኬ፤ ቢታነ ማራሚ፤ ሀዘሰ ማርታ ሄለሃ አሎ። ²ህት ማራም ይሱስ ሎካን ሽቱተ ቡርት መሚንተሰ ሺፖሽቶታ፤ ሀኩ ሞሾ አልአዛርን ሀዘሃንሰ እኬ። ³ህት ሰምንት ሀዘከት ይሱስበ «ቀርቶ! ጃሉከ ሞሼእ» ይት ሰኮእ። ⁴ይሱሱንኩ ሀካን መጮጭ ጃተ «ኩ ሞሱ ሹምበው ሞሱ፤ ጠሁ እኮዳ መገን እብኩ ጡደመንተ መገን ቤቱንኩ ከን ሞስ ዳሬን እቡንተ እኬሃ» ይለ።

⁵ይሱሱንኩ ማርተኔ፤ ማራሚ፤ ሀዘሰ አልአዛሬኔ ኢተኖ እኬ። ⁶እኮዳ አልአዛር ሞሾን መጮጭ ጃተ ዮ መዕኔን ለመ በር ኤጌሮ። ⁷ሀከኒች ዘኪን አወናኒሃንሰ «ለንኪሃ ይሁድ ባዱ መኖ» ይሰ። ⁸እወናኑስ «እስተማርቶ! አይሁድ እወንሳት ቀሆ በሬች ብሬ ኪስ ከኒን ቀሲ ሀሰዮሄ እኬ፤ ቴሱ ሀከበንክ ፈንቀልት መርተንንዶ?» ይቶስ። ⁹ይሱሱ ፈንቀሽ «ሶዝሚች አሪቹት አጋ ጄቹተ ኢለንቀጢች ቶን ለሞ ሳተበእንዶ? በሬን መረመኖ ተን ኡስ እል ጫኩ ዮተኔ ቆዕስኖበእ። ¹⁰ጠሁ እኮዳ እንከሬን መረመኖ ጫኩ ዮስበእተኔ ቆዕስኖ» ይለ። ¹¹ይሱሱ ሀካን ጠሃቂኢች ዘኪን «ጃሉኔ አልአዛር ግሼእ፤ እኮዳ ግስኖች ኪእሰስተ መራም» ይሰ። ¹²እወናኑስ «ቀርቶ! ግሼደዕኑ ዎየኖስ» ይቶስ። ¹³ይሱሱ ሀካን ጠሃቂኢ አልአዛሬ ራሆተኔሃት እኬ፤ ጠሁ እኮዳ ግስነተኔ ጠሃቂኢ እጉጀስ። ¹⁴ሀከንተኔ ይሱሱ እሶኦ ጫከሽ «አልአዛር ራሄእ። ¹⁵እዕኖኦት አመዕንቲንተ አን ሀከኔ ሄኡ ሆንእ ከዕኔኡተኔ በጃግሼኤ፤ እኮዳ ቴሱ ነኦት እስበ መኖ» ይሰ። ¹⁶ህተ ጄቹተ «ቀፈ» ይን ገኤኖ ቶግሽ እወናኒ «ነኦቲ እሲንን ራኖተ መኖ» ይሰ።

ይሱሱ «ሄቸት አኔት» ይ-7

¹⁷ይሱሱ ሀከበ ኢለኖደን አልአዛር ሞገሞች ሾሱ በር እኬስ እኬ። ¹⁸ቢታነ ዮሩሳሌም ከተሚች ሳት በከኑ መረንስኖው ቀጠ እኬ። ¹⁹ማርታ፤ ማራሚ ሀዘሰ ራሄተኔ ከቸኡምበግ ሆለመ አይሁዱ በካርቶተ እሶኦበ ዋልቲ እኬ። ²⁰ማርተ ይሱሱ ዋሎን መጮጭ ጃተ አቅቶስተ መርቶእ፤ እኮዳ ማራም ምኔ ፈኤ እኬ። ²¹ማርተ ይሱሱ «ቀርቶ! እት ከኔ ዮንት እኬየን ሀዘእ ራህኖበእ እኬ። ²²ጠሁ እኮዳ ቴሱ እት ጠዕምቶንት ጠህ ሆረንክ መገኑ

አሰኖሄን ደጋም» ይቶእ። ²³ይሱሱንኩ «ሀዘከ ራሆች ኪኦኖ» ይሰ። ²⁴ማርተን «ዘካንቶ በሬን ራሆች ኪኦኖ ጃተ ኪኦኖን ደጋም» ይቶስ። ²⁵ይሱሱንኩ «ራሆች ኪኦሁ፤ ሄቸቲ እኔት፤ ኡሳን እመዕነኖ ራሄዳ ፎሊን ሄለኖ። ²⁶ኡሳን ሄለኖሁ፤ እመዕነኖኡሁ ሆሩንኩ ሆረን ራህኖበእ፤ ሀካን አመዕንተንንዶ?» ይሰ። ²⁷ማርተን «እ ቀርቶ! እት ኡሰ አል ዋስኖ የመሞ ከርስቶስ መገን ቤቱ እሁከ እመዕነኖም» ይቶስ።

²⁸ማርተን ሀካን ጠሃቶሀኒች ዘኪን «ማራሚ» የመንታ ሀዘሰበ መርት «እስተማርቹ ዋሌእ፤ እስን ኪስ ገእዮእ» ይት ማጥ ኩልቶሴ። ²⁹እሴን ሀካን መጮጭ ጃተ ደዕልት ጠቅት እስበ መርቶእ። ³⁰ይሱሱ ሀከ ሎኦ አጉዕነን ማርታን ደቀሞ መዕኔንን ዮ እኬ። ³¹ማራሚ ምኔን እሴንን በርገንት በካርተዮ እኬ አይሁዱ ማራም ደዕልት ጠቅት ፋልተኔየን ጡዶ ጃተ አልአዛሬ ሞገበ መርት እኦኢ እጉጀየንሰ እሴተ እወንቶእ። ³²ማራምን ይሱሱ ዮበ ኢልት ይሱሱ ጡዶ ጃተ ሎካንተሰ ኡብ «ቀርቶ! እት ከኔ ዮንት እኬየን ሀዘእ ራህኖበ እኬ» ይቶስ። ³³እሴ፤ እሴን በርገንት ዋልቶ አይሁዱሁ አእኔየን ይሱሱ ጡጅ እብሽ ከቼኤየን ጎደሱስ ሴንቂቂእ። ³⁴እስን «ሀከኔኔት ሞጊንተሲ?» ይለ፤ እሶኦንት «ቀርቶ! ዋልት ጡድ» ይቶስ። ³⁵ይሱሱንኩ እንጂጅተ ፋሽ ኦኦ። ³⁶ሀከኔ አይሁዱ «ህወንክ ኢተኖስንዶ ጡጀለ» የቀንቶእ። ³⁷ጠሁ እኮዳ እሶኦች መሙቱ «ኩን ቀቀ መን እልተ ፈኖ ከ መንቹ ራሁምበግ እሶተ ደንደኖበእኬንዶ?» ይቶእ።

አልአዛር ራሆች ኪእግ

³⁸ይሱሱ ዎዘኖንተስ ለንኪሃ እብሽ ከቼእን ሞገበ መር፤ ረሽስ እፋሼመሱንኩ ከኒን እፋሰሚሃ ቦንቀቂ እኬ። ³⁹እሞ ይሱሱ «ከኑስ ኪእሸዬ» ይለ፤ ራሄ መንቹ ሀዘኑ ማርተ «ቀርቶ! ራሄኢች ሾሱ በር እኮተኔ ተደ በበኖ» ይቶስ። ⁴⁰ይሱሱንኩ «(አመዕንቶንትደ መገን አብን ጡዳንት) ይምበኬንዶ?» ይሰ። ⁴¹መቱ ሀከ ከኑ ኪእሸ፤ ሀከኒች ዘኪን ይሱሱ ሰማ ለቅ ጡደን «ኢ እኖ! መጮጫንቲኤተኔ ገለግንኬ። ⁴²ሆረንተ ጄቹተ መጮጫንቲኤግ ደጋም፤ ጠሁ እኮዳ ካን ይሚ ከኔ ኡርቶ መኑ እት ኡስ ሶኮንትግ እመዕንቲንተ ይኔት» ይለ። ⁴³ይሱሱ ሀካን ጠሃቂኢች ዘኪን «አልአዛሬ! ዋል ፋል» ይ ሳገስ ጠቀእ ሾሮ። ⁴⁴ራሄ እኬ መንቹንኩ ከፈኒን ጣጠሞንን ሞግ እዚች ፋሱ፤ ይሱሱ «ሂርቲን እጉርዬ፤ መረመን» ይሰ።

11:24
ሪ. 12:2
የሃ. 6:28
ሐ. 24:15

11:25
የሃ. 1:4
የሃ. 6:26
ሐ. 1:18

11:26
የሃ. 6:47
የሃ. 8:51

11:27
ሐ. 16:16

11:32
የሃ. 11:22

11:35
ሐ. 19:41

11:37
የሃ. 9:7

11:38
ሐ. 27:50
ግር. 15:46
ሐ. 24:2
የሃ. 20:1

11:41
የሃ. 17:1

11:42
የሃ. 12:30

11:44
የሃ. 19:40
የሃ. 20:7

11:49
ጥ. 26:13

11:52
የሃ. 10:16
የሃ. 17:21

11:55
ጥ. 26:1
ጥ. 14:1
ሉቃ. 22:1
የሃ. 13:1

11:56
የሃ. 7:11

ዮሴብ ሺ ኤረሚያ

(ጥፋ. 26:1-5 ፤ ጥር. 14:1-2 ፤ ሉቃ. 22:1-2)

45 ማራሚባን በካሪ ዋልቶ አይሁዲች ሆሰሙሰ ዮሴቶ አሴረ ጡድ እሶን አመዕንቶአ። 46 ጠሁ እኮዳ እሶኦች ሙሙቱሰ ፈርሳዌባ መርት ዮሴቱ አሴረ ኩልቶአ። 47 ሀኪቄ ቄስ አወንሳኑሁ፤ ፈርሳውቲ ያእ ኑባቡ ገእት ጠጸት «ኩ መንቹ ሆለመተ ማለልሲሳ መላተ አሰቦተኔ መ አሰናምጸ ጡማን?» 48 ህትንተ አጉን አጉናምደ መኑ ሆሩንኩ አሰን አመዕነኛ፤ ሮም ባድ መኑንኩ ዋልት መገንጌ ምንሃ። ምናደበጌ ሆረንካ በእሳእ» ይቶአ። 49 ጠሁ እኮዳ እሶኦች መቱ ሀኪ ዶለ አሰ ቄሰቹ እኩ «ቀያሪ» ዮኖ «አዕናኦት ሚጡራ ደኒንተ በሰ ቄሰቹ» 50 ምናደቡ ሆሩንኩ በአናሀኒች መቱ መንቹ ምናደብተኔ ራሄደ ከዕጌኤ ዎየኖ አኮን ቆርስቱንተበእንዶ?» ይቶአ። 51 እሰን ሀኪን ጠሃቄኢ ገሣሰ ሰውቲቹትበእ፤ እኮዳ ሀኪ ጄቹተ እሰ አሰ ቄሰቹ እኮተጌ ዮሴቱ ምናደብተኔ ሬሁ ሀሰሰናሰን ህራገ ጠሃቄአ። 52 ጠሁ እኮዳ እሰ ሬሀኖ አይሁድ ምናደቢ ጠሊ እሁዕናች ብንቶ መገን አሰተ ሚጠማን ጠጸኦታት እኪ። 53 ሀኪጌ እሶኦት ሀኪን በሬች አፍ ዮሴብ ሽታገ ኤረንቶአ። 54 ሀኪጌት ወኪን ዮሴቱ አይሁድ መን ሚሬርን ሀራርሰ መረምምበእ፤ ጠሁ እኮዳ ሀኪምቢች ፋል ኡሱ ኡዱመእ ሸናን ዮ «ኤፍሬመ» ዮኖ ከተመ አሮቄአ፤ ሀኪጌ አወናኒንተሰን አፋዕሴአ። 55 አይሁድ ሻሽግ አያኑ ሆባሼ እኪ፤ ሆለሙሰ ሻሽግ አያኑ ኢለናህኒች ብርሰት ገንሰ ሙጩርቶተ ዮቤቺች ሆሪችን ዮሩሳሌም ከተመ መርቶአ። 56 እሶኦንት መገን ምን አዜን ኡርት ዮሴብ ሀሰን «እሰ ከ አያኑ አብሴናበ ሆረን ምሰናበእንዶ?» መ ሰውቲን?» የቀንተን እሰ-እሶኦንት ጠሃተግ እኪ። 57 እሞ ቄስ አወንሳኑሁ፤ ፈርሳውቲ ዮሴብ እፎተ እሰ ዮብ ደገኖ መንቹ ሄኦደ እሶኦ ባዕያቱንተ መን ሆረንካ አዘዜ እኪ።

ዮሴባን ሽቱተ ቡርቶ ሚንትቶተኔ

(ጥፋ. 26:6-13 ፤ ጥር. 14:3-9)

12

1 ሻሽግ አያኑ አብሲ ሴሁ በሩ ፈኤሀጌን ዮሴቶ ቢታነ መሮ፤ ሀኪ ቢታነ ዮሴቱ ሬሆች ኪእሾሽ አልኣዛር ሄእኖወበ እኪ። 2 እሶኦት ሀኪጌን አሲ አገቡ ቅጠንሰቲየን ማርተ ህንጨተዮ እኪ፤ አልኣዛርን ዮሴቢን በርገንት ማዳን አፋዕልቶሪች መቶወንሰ እኪ። 3 ህተ ጄቹተ ማራም ሀረሰ አብሰ እትሰተ ሙጩሩተ «ናርዶስ»

ዮኖ ህቂች መክቱ መቶ ብልቃጥ ሽቱተ ኤቦኦ፤ ሀኪንን ዮሴብ ሉካን ቡርት ሙሚንተሴ ሺንሸቶአ፤ ህተን ሽቶ እንጀንት ምን አዝ ዊንቶአ። 4 ጠሁ እኮዳ አወናኒችሰ መቱ ዮሴብ ህገሽ አሰኖ አሰቆርንቶ ይሁድ 5 «ተ ሽቱተ ሰሊ ጥቤ ብረ ሀሬን ግሸሰ ሚ ቡጢ ኢሴናበይ?» ይአ። 6 እሰ ሀኪን ጠሃቄኢ ቡጢ ከቼእ እሁዕናች ሞገእንቹ እኮተኔሃት እኪ፤ አሞ ግዝ ከረጨተ አፈኖ እኮተኔ ሀኪን ከረጨታን ምረመኖ ግዚች አቱ ሮሺሃ እኪ። 7 ዮሴቱ «ሞገማም በሬ ቅጠንሲ ቆረበቦተኔ አጉርዮሴ። 8 ቡጡ ሆረንተ ጃተ ከዕጌኤን በርገንት ሄኦኦ፤ ጠሁ እኮዳ አን ሆረንተ ጃተ ከዕጌኤን ሄኦምበእ» ይአ።

9 ህተ ጃተ ሆለሙ አይሁዱ ዮሴቱ ቢታነ ዮገ ደግ ሀኪባ ዋልቶአ፤ እሶኦት ሀኪባ ዋልቶኢ ዮሴብ ጠሰ ጡዶተ እሁዕናች ዮሴቱ ሬሆች ኪእሾ አልኣዛረኒ ጡዶታት እኪ። 10 ቄስ አወንሳኑንኩ አልኣዛረ ሽቶተ ኤረንቶአ። 11 ዳፋንኩሰ ሆለሙ አይሁዱ ሰውተሰ ዶርተን አልኣዛረ ዳሬን ዮሴባን አመዕንተዮተኔሃት እኪ።

ዮሴቱ አብኒን ዮሩሳሌመ አጎገ

(ጥፋ. 21:1-11 ፤ ጥር. 11:1-11 ፤ ሉቃ. 19:28-40)

12 ሀኪጌት ወኪን ሻሽግ አያኑ አብሲ ዋልቶ ሆለሙ መኑ ዮሴቱ ዮሩሳሌመ ዋለኖገ መጮቶአ። 13 ሀኪንተጌ እሶኦት ዮሴብ አቅቶተ ዘምባት ቦንጠ አፍ ላገሰ ጠቀት «መገኒ አብኑ እሁን፤ ቀርቶ መገን ሱዕሚን ዋለኖ አሰራኤል ምሙ ማሰአሚሃ» ይቶአ። 14-15 መጣፋን

«አት ጥዮን ከተንቶ! ዋጅቶት!

ሀኪባኒን ምሙከ ህሩች ምተራን ኮዕር ዋለኖ» የመም ጣፈሞገንከ ዮሴቱ ህሩች ምተራ ደግ ኮዕራእ። 16 ሀኪ ጠሁ ምና አወናኒሃንሰ አግምበእ እኪ፤ ጠሁ እኮዳ ዮሴቱ አብኒን ሰማ ፋሉሀኒች ወኪን ኩ ጠሁ እኮተጌ ጣፈሞጋ፤ ጠሀሰን እሲ አሴመጋ ቃንኦ። 17 ዮሴቱ አልኣዛረ ሞጊች ገኦ ሬሆች ኪእሰኔየን ዮሴቢን በርገንት ዮ መኑ ሆሩንኩ እሲ ነቀሶአ። 18 ሀኪ በትናሾ መኑ ዮሴብ አቆተ ፋሎ እሰ ህተ ማለልሲሳ መላተ አሲን መጮጩተኔሃት እኪ። 19 ህተ ጃተ ፈርሳውት «ከረጌ ምናደቡ ሆሩንኩ እሱ አወነዮአ፤ ነኦንት ሚጡራ አሲ ደንድናምበእ» የቀንቶአ።

20 ሀኪን ሻሽግ አያኑ ጄችን ሰገዶተ ዮሩሳሌመ ዋሎ መን ሚሬርን ሙሙቱ ግሪክ መኑ ዮ እኪ። 21 እሶኦንት ገሊል ባዶን ዮ «ቤተሳይደ» ዮኖ ከተሚች ዋሎ ፍልጶሲበ

12:14
የሃ. 6:71
የሃ. 13:26

12:16
ሉቃ. 8:3

12:17
የሃ. 19:40

12:18
አዘ. 15:11

12:19
ጥር. 14:1

12:13
መዝ. 118:25
የሃ. 1:49

12:15
ዘኢ. 9:9

12:16
ጥር. 9:32
የሃ. 2:22

12:20
የሃ. 7:35
ሉቃ. 11:20

12:21
የሃ. 1:44
የሃ. 6:15

12:24
1ዮር. 15:36

12:25
ግሩ. 10:39
ግር. 8:35
ሉቃ. 9:24
ሉቃ. 14:26

12:27
ግሩ. 26:38
ግር. 14:34
የሃ. 11:33

12:28
ግር. 1:11
ግር. 9:7

12:31
የሃ. 16:11
2ዮር. 4:14
ሌጌ. 2:12

12:32
የሃ. 3:14
የሃ. 8:28

12:34
መዝ. 110:14
እለ. 8:7
ሀዘ. 37:25
ዳ. 7:14

12:35
የሃ. 7:33
የሃ. 9:14
ሌጌ. 5:8
1ዮሃ. 2:11

12:36
ሉቃ. 18:8
የሃ. 8:59

12:38
እስ. 53:1
ርጌ. 10:116

መርት «ቀርቶ! ነሐት ዩሱስ ጡንዶተ ሀንሳም» ይቶክ።
22 ፍልጶስን መር እንድራሴ ኩሎ፤ እንድራሴ፤ ፍልጶሴ
መርት ዩሱሴ ኩልቶክ። 23 ዩሱሱ ፈንቀሽ «መንች ቤቱ
አበኖ ጀቼት ኢልቲክ። 24 ገርተ ያንክዕኔ፤ አለሰ መትት
አልት ኡለ ኡብ ሸንቱምበች ሜጥን ፈአክ፤ አኮዳ ሸንቶደ
ሆለመተ ሳሉተ ላልታክ። 25 ፎልሰ ኢተኖ ፎልሰ በእስኖ፤
ጠሁ አኮዳ ተን ኡለ አሴን ፎልሰ ግበኖ ዶሲ ሆሪንክ
ጎቶምቦ ሄቻ ቆረኳኖ። 26 ኤሳ ሁጀቲ ሀስኖ ዮደ አወኑዕኔ፤
አን የምባን ሁጀታንቼኢ ሀከኔ ሄአኖ፤ ኤሳ ሁጀተኖንክ
አኑክ አብስኖስ» ይክ።

ዩሱሱ ሪሆስተኔ ጠሃቂን

27 አም ዩሱሱ «ፎሉክ ሀዌክ፤ ቲሱ መ ዩስ? (ኢ አነ!
ተን ጀቾች በራሬኢ) ዩንዶ? አኮዳ ሀትጉተ ዩምቦን አን
ዋሎሚ ተን ሀው ጀቾሃት። 28 ኢ አና! ሱዕመክ አብስ»
ይክ፤ ስሜችን «ሱዕመክ አብሼም፤ አም ቲሱ አብሳም»
ይታ ላገት ዋልቶክ። 29 ሀከኔ ኡሬ መት ሀከን መጮጭ
ጃተ «ኩን ጉንተ» ይክ፤ ዎሉስ መት «መለኩ ጠሃቀሱስ»
ይቶክ። 30 ዩሱሱ ፈንቀሽ «ት ላገት ክዕኔኡተኔ ዋልቲ
በጋን ኢተኔሃበክ። 31 ተን ኡለ አሴን ፍርዱ እሀኖ ቲስት፤
አም ተን ኡለ አል ገሻንቼ ሀደ ፋል ኡበኖ ጃት ተኔት።
32 አንን ኡለ አሲች ጠቅ ጠቅ ዩም ጃተ ሆሪንክ መን ኢ
ዉዱ ለቃም» ይክ። 33 ዩሱሱ ሀትጉተ ዩስ ሀትጉተ አከ
ሬሆኖንዶ ጡድስታት አከ። 34 አም ምናደቡ ፈንቀሽት
«መገን ላጋች መጮኖሚ (ዶዕረዋ ክርስቶሱ ዶሲ ሆሪንክ
ሄአኖ) ያኖወ አከ፤ አት ሀትተ (መንች ቤቱ ኡላች ጠቅ
ጠቅ ዩ ሀስስኖስ) ይተዮንት? ኩ መንች ቤቱስ አዩለ?»
ይቶስ።

35 ዩሱሱንኩ «ቀሆ ጀቾ ጫኩ ክዕኔኤን በርገም ሄአኖ፤
ቱንሱት አቶምቦዕኔ? ጫኩ ዮዕኔ ቀጣን መረምዬ፤ ቱንሱን
መረመኖ ሁተ መረዋክንዶ ደገኖበክ። 36 ጫክ እሱተ
አከኖተ ጫኩ ዮ ቀጣን ጫክን አመዕንዩ» ይሰ፤ ዩሱሱ
ሀከን ዩኢች ሀከን አሰኦች አነ አከ ማጠም።

አይሁድ አመዕኑ ሆግተኔ

37 ዩሱሱ መሃ ማለልሲሳ መላተ ብሬንተስ አሴጃ
አይሁዱ እሶን አመዕንትምበክ። 38 ሀከሱን ሀራጋንቼ
አስያስ

«ቀርቶ! ኩኖምስረ አይ አመዕኔ?
አም መገንሰ መቆ አዩ ስሌክ?»

ይ ጠሃቂ ላገት ዊንቱንታት አከ። 39 ሀከኔ አመዕኔ
ደንድትምበክ፤ ዳፋንኩስ ሀራጋንቼ አስያስ ለንኪሃ

40 «አሌንተስ ጡዱምቦን፤

ምዘኖንተስን ቆርስቲምቦን፤

ኢበ ፈንቀልቲዮን አን ፈይሱምቦጋ

አልስ ቆቅሼክ፤

አም ምዘስን ዱድሼክ»

ዩሀኒሃት። 41 አስያስ ካን ዩ ዳፋ ዩሱስ አብን
ጡጀተኔሃቲ፤ ዩሱስተኔ ጠሃቂሀኒሃቲ። 42 አኮዳ አይሁድ
አወንላኒች በትኖሹ ዩሱሳን አመዕንቲ አከ፤ ጠሁ አኮዳ
ጠጽተስ ምኒች ፋሽቲምቦስን ፈርሳውተ ዋጅቶተኔ
አመዕኑስ ስሲስምበክ አከ። 43 ዳፋንኩስ አሰኦት መገት
አብስኖ አብሺች መት አብስኖ አብን ኢትቶተኔሃት አከ።

44 አም ዩሱሱ ላገስ ጠቀስ «ኤሳን አመዕነኖ ኤሳን ጠላን
እሁዕን ኤስ ስኮሀኒኒ አመዕኔሃ። 45 ኤስ ጡደኖ ኤስ ስኮሃ
ጡደኖ። 46 ኤሳን አመዕነኖ ሆሩንኩ ቱንሱን ሄኡምቦን አን
ጫክን እከ ተ ኡለ አል ዋሴም። 47 ላገኦ መጮጭ
ቆረሱምቦሀን አሌን አን ፍርዳምበክ፤ ዳፋንኩስ አን
ዋሎሚ ተን ኡለ አል መን ፈክሶታት በጋን ፍርዶታበክ።
«ኤስ ግበኖሃ፤ ላገኦን አቱምቦሃ ፍርደኖ ዮክ፤ አን
ጠሃቂም ላገት ገንገኩሴ ሀከንቾ በሬን ፍርድታስ።
«ዳፋንኩስ አን ገግክ መቄን ጠሃቅምበክ፤ አን ያሚሃ፤
ጠሃቃሚሃ አዛጀኤ ኤስ ስኮወ አኖ መገት። 50 እስ አዛዘንት
ዶሲ ሆሪንክ ሄክ ሄቶተ እኮገ ደጋም፤ ሀከኔ አን ጠሃቃሚ
አኑክ ኩሎኤዮ» ይክ።

ዩሱሱ አወናንስ ሉከተ አንሺን

13 1 ዩሱሱንኩ ሻሽግ አያት ኢሴሀኔን ተን ኡለ አሲች
አኖ መገንበ አርቀኖ ጀቼት ኢልቶገ ደጎ፤ እስን
ተን ኡለ አሌን ዮ ገግስ መን ሆሪንተ ጀቼተ ኢቲስረ
ወከንቼ ኢሰንቀጢንክ ኢቲስ። 2 ዩሱሱሁ፤ አወናንሲ አዝተ
አተዮ አከ፤ ስምን ቤቶን አስቆርንቶ ይሁዳን ዩሱስ ሀግሽ
አስኖ ስውተ ሺጣንቼ ምዘኖንተስ አግሼ አከ። 3 አኑ መገት
ሆሪሪንክ አንጋንተስ አሴስጋ፤ መገንበች ዋሎጋ፤ አም
መገንበንክ ፈንቀል አርቀኖጋ ዩሱሱ ደገኖ አከ። 4 ሀከኔ
ግዲች ኪኦ አድሸስ አፋሽ ፎጠ አቅ የመዞንተስ ጣጮ።
5 ሀከኒች ሀከን አዕሌኖ አዳን ዎኢች ዎር አወናንስ ሉከተ
አንሸን የመዞንተስ ጣጮ ፎጢን ሞሹ አፎ። 6 ዩሱሱንኩ
ስምን ጲጥሮሲበ ኢሴ ጃተ ስምን ጲጥሮስ «ቀርቶ! አት
ኢ ሉከተ አንሸተንንዶ?» ይክ። 7 ዩሱሱ ፈንቀሽ «አን

12:40
እስ. 8:10
ግሩ. 13:14

12:41
እስ. 8:1
ሉቃ. 24:27

12:42
ሉቃ. 8:22
የሃ. 9:22

12:44
ግሩ. 10:40
የሃ. 5:24

12:45
የሃ. 14:9

12:46
የሃ. 1:14
የሃ. 8:12
የሃ. 8:15

12:47
የሃ. 3:17

12:48
ግሩ. 10:14-15

13:1
የሃ. 11:55
የሃ. 12:23
የሃ. 16:28

13:2
ግር. 14:10
የሃ. 6:71

13:5
ሉቃ. 7:44
ሉቃ. 22:27

13:8
አፄ. 12:12
የሃ. 3:5
የሃ. 9:17

13:11
የሃ. 13:2

13:15
1ኢጥ. 2:121

13:16
ጥፋ. 10:24
ሉቃ. 6:40
የሃ. 15:20

13:17
ሉቃ. 11:28
ያፋ. 1:25

13:18
መዝ. 41:9

13:19
የሃ. 8:28
የሃ. 14:29

13:20
ጥፋ. 10:40
ግር. 9:37
ሉቃ. 9:48
ሉቃ. 10:16

13:23
የሃ. 19:26
የሃ. 20:12
የሃ. 21:7-20

ቴሱ አሳምረ አት ደጋገብክ፤ ጠሁ እኩዳ ዘቅ ቅርስታገት» ይህ። ስምን ዲጥርስን «አት ኢ ሉክተ ሆረን እንሽታገትበአ» ይሉ፤ ይሱሱንኩ ረንቀሽ «እን ሉክከ አንሹምሰደ ኤሳን ሚጠመት የሄበአ» ይህ። ስምን ዲጥርስን ረንቀሽ «ቀርቶ! ህትጉተ እኮች ሉክከ ጠሰ እሁዕናች አንገኢ፤ በቀኢ በርግት አንሹኤ» ይሉ።
10 ይሱሱንኩ «እልሰ አሰሌኢ ሆርመንትስ ሙጩ አኮተኔ ሉክስ አሰሊች ህይየን ምሉኖ ሀሰሰኖስበአ፤ አሰኖአት ሙጩረተ፤ ጠሁ እኮዳ ሆሩዕኔ ሙጩረተበአ» ይህ።
11 ይሱሱ «አሰኖአት ሆሩዕኔ ሙጩረተበአ» ይሉ ህግሽ አሰኖሲ አይትንዶ ደገኖተኔሃት እኬ።

12 ይሱሱ ሉክስ አንሽ ጦርች ዘኪን አድሸስ አደቅ መዕኒንተስ እፋዕል «አን ከዕኔኤ ሁጃችምረ ደገንተንዶ? 13 አሰኖአት ኤስ (አስተማርቶኒ፤ ቀርቶኒ) ይቴነንተኤ፤ አን ህትጉንተ እኮምተኔ ህትተ ዩዕኔ ደናምወ። 14 አቺ አን ከዕኔኤ ቀርቼሃ፤ አስተማርቼሃ እህን ሉክስ አንሹሚች አሰኖአቲ ሙቱ መትዕኔ ሉክተ አንሸቀሙ ሀሰሰኖከዕኔ። 15 አን ከዕኔኤ አሴምን አሰኖአት አስቴንተ አትዲሸተ አሊንከዕኔ። 16 ገርተ ያንከዕኔ፤ አግሮ ቀርቼችስ ህትጉንተ ሶቀማንቹ ሶኮሰህኒች አሰኖበአ። 17 ከ ጠህ ደገንተንዶ፤ ሁጃቲንተንዶ ማሰአንቴንታረ። 18 አን ካን ይሚ ሆሪሃዕኔበአ፤ አን ደዕሪም መን አንን ደጋም፤ ጠሁ እኮዳ መጣፋን (እቸአ አቸ ኤሳ ዲን እኮ) የመሞ ዊሙንታት። 19 አን ቴሱ ኩ ጠሁ እሁዕናች ብርስ ኩሰኖንከዕኔ፤ ኩ ጠሁ እኮ ጃተ አሰኖአት ህኩን ኤስ አኮምን ደገንታት። 20 ገርተ ያንከዕኔ፤ አን ሰሃሚ ሀካኒ አቀኖ ኤስ አቀኖ፤ አም ኤስ አቀኖ ኤስ ሶኮሃ አቀኖ» ይህ።

ይሱሱ ህግሽ አሰኖሲ አይትንዶ ብርስን ኩሉን
(ማፋ. 26 : 20-25 ፤ ግር. 14 : 17-21 ፤
ሉቃ. 22 : 21-23)

21 ይሱሱ ህካን ይሉች ዘኪን ምዘንስ ኣዚን ከቺአ «ገርተ ያንከዕኔ፤ ከዕኔኤች ሙቱ ኤስ ህግሽ አሰኖኤ» ይጠሃታሉ።
22 አወናንኩ እስ ከ ጠህ አይተኔ ጠሃቂእንዶ ደጉ ሆንተኔ እስ-አሰላንት ጡደቀንቶአ። 23 አወናኒች ይሱሱ ኢተኖሊ ይሱሱ ሺን ህንጭ ይሉሱ እኬ። 24 ህካኒ ስምን ዲጥርስ እሱ ቀቀሽ «አይተኔ ጠሃቀኖእንዶ ጠዕም» ይህ።
25 ህካንተኔ አሰን ይሱሰበ ህንጭ ይሉ «ቀርቶ! አሰኖ አይትስ?» ይሉ። 26 ይሱሱንኩ «ከ አንጀረ ምጤን ቀቆ ቆጢሳሚየ» ይሉ፤ ህካኒ እንጀረ ምጤን ቀቆ ስምኔ ቢቶ

አሰቀርንቶ ይሁዲ ቆጢሾ። 27 ይሁድን ህካን ቆጢኢች ዘኪን ምዘናንተስ ሺጣንቹ አጎ፤ ይሱሱንኩ «አስታገትረ ደዕልተ አስ» ይህ። 28 ህካኒ ማዳን አፋዕሌ መኒች አይ ህካን ሚ ይሰንዶ ደግምበአ። 29 ይሁድ ግዝ ከረጪተ አረኖ አኮተኔ አወናኒች ሙመቱ ይሱሱ ይሁድ «ሻሽግ አያን አብሴኖ ጀቸ ሀሰሰኖረ ህር» እንዶ «ቡጢ ሙቱረ አስ» ይህ አንጀሰ አኬ። 30 ይሁድን ቆጢኢች ዘኪን ደዕልን ፋል አርቂአ፤ ህት ጀቺንት አንከሪየ እኬ።

ሃር አዘዞተኔ

31 ይሁድ ህከምቢች ፋል አርቂ ጃተ ይሱሱ «ቴሱ መንች ቤቱ አቤአ፤ መገንኩ እሲን አሰኖ። 32 አም መገን እሲን አቤኢች መገን ገረንተስ አብሰኖሰ፤ አም ደዕልን አብሰኖሰ። 33 ኢ ሶሰ! ከዕኔኤን በርገም ሆለመተ ጀቺተ ኤጌራምበአ፤ አሰኖአንት ሀሴነንተኤ፤ አይሁዲ (አን መራምበ አሰኖአት ዋሲ ደንድቴንተበአ) ይንሰንከ ቴሱ ከዕኔኤሃ ህትጉንተ ያም። 34 አሰን-አሰኖአት ኢተንቴንተ ሃርተ አዘዞተ አሳንከዕኔ፤ አን ከዕኔኤተ ኢቴምንከ አሰን-አሰኖአቲ ኢተምዬ። 35 አሰን-አሰኖአት ኢተንቴንተ ደ አወናኦአ ኣኬንተገ መኑ ሆሩንኩ ህካኒን ደገኖ» ይሉ።

ዲጥርስ ካደኖሰን ይሱሱ ብርስን ኩሉን
(ማፋ. 26 : 31-35 ፤ ግር. 14 : 27-31 ፤
ሉቃ. 22 : 31-34)

36 ስምን ዲጥርስ ይሱሱ «ቀርቶ! ህትተ መርተን?» ይሉ፤ ይሱሱንኩ «አን መራምበ ቴሱ አወንቶኤተ ደንድታገትበአ፤ አኮዳ ዘከ አወንታገቴኤ» ይረንቀሸ።
37 ዲጥርስን ረንቀሽ «ቀርቶ! ሚ ቴሱ አወናኦተ ደንዳምበይ? አን ሆረን ኪተኔ ፎልአ ህግሽ አሳም» ይሉ።
38 ይሱሱንኩ «አት ፎልከ ኢተኔ ህግስ አስተንንዶ? ገርተ ያንኬ፤ አንተቤቹ ምደንቀጤች ሰስተ ኮደተ ካዳንቴኤ» ይህ።

አን መገን ቤቹ መሰኖ ዎቆ ይሱሱ አኮገ

14 1 ይሱሱ «ምዕኔኔ ህልቁንከ፤ መገናን አመዕንዬ፤ አም ኤሳኒ አመዕንዬ። 2 አንእ ምኒን ሆለመተ መዕንት ዮእ፤ ህካን እሁምበ አኬየን (መዕንተ ቅጠንሶዕኔተ መራም) ያምበአ አኬ። 3 አን መር መዕንተ ቅጠንሶንከዕኔ ጃተ ረንቀል ዋል አን የምባን አሰኖአቲ ሄኤንተ ኢበ አርሳንከዕኔ። 4 አን መራም ዎቃ ደገንተ» ይህ። 5 ላማሰን

13:30
ሉቃ. 22:53

13:31-32
የሃ. 17:1

13:33
የሃ. 7:33
1ዐሃ. 2:1

13:34
ዊሳ. 19:18
የሃ. 15:12:17
ኢፈ. 5:12
ሉቃ. 4:9
ኢብ. 13:11
1ኢጥ. 1:22
1ዐሃ. 4:10

13:36
የሃ. 21:18
2ኢጥ. 1:14

14:2
የሃ. 13:33

14:5
የሃ. 11:16

14:6
የሃ. 14:14
የሃ. 10:9

14:9
የሃ. 12:45

14:11
የሃ. 10:38

14:13
ጥ. 7:7
የሃ. 15:17, 16
የሃ. 16:23
ያዲ. 1:5

14:15
የሃ. 15:10
1የሃ. 5:3
2የሃ. 6

14:16
የሃ. 14:26
የሃ. 15:26
የሃ. 16:7
1የሃ. 2:1

14:19
የሃ. 7:33

14:22
ሰ. 1:13
ሰ. 10:40-41

14:23
1የሃ. 2:24
ጳ. 21:3

ዮሱስ «ቀርቶ! አት መርታንትበኝክ ደንጉምቡ ሀትንክ ምቃስ ደጊ ደንድናም?» ዮሱስ «ዮሱስ ፈንቀሽ «አን ምቃሂ፤ ገርተኝ፤ ሄቸተኝ፤ ኢ ወዲን አሁምቦች አዪ አነ መገንበ መሪ ደንደናቦአ፤ ገሐስ ደጊንተ እኬየን አነኢ ደጊንተ እኬ፤ እኮዳ ከ ሠኩ ደጊንተሰ፤ አም ጡደንተሰኝ» ዮሱስ።

፩፡፩፡፩፡፩ «ቀርቶ! አነ መገኑ ጡድሰኝ፤ ሀኩን እሆናኝ» ዮሱስ፤ «ዮሱስ-ንኩ «ፍልጶሌ! አን ከንክ ዶላ ከዕኔኤን በርገም ሄአኔየን ኤስ ደጋንቴኤበአንዶ? ኤስ ጡጆ አነ መገኑ ጡጂሃ፤ ሀከደ አት ሀትተ (አነ መገኑ ጡድሰኝ) ይተን? 10አን አነ መገናን ዮምገ አም አነ መገኑንኩ ኤሳን ዮገ አመዕንታንተበአንዶ? አን ከዕኔኤ ጠሃቃም ላገት ገግኦ መቄኔበአ፤ ጠሁ አኮዳ ኤሳን ሄአኖ አነ መገኑ ሁጅስ ሁጅተኖ፤ 11አን አነ መገናን ዮምገ አም አነ መገኑ ኤሳን ዮገ አመዕንዮ፤ ሀኩን ዮበአደ ሁጅኦተኔ አመዕንዮኤ፤ 12ገርተ ያንከዕኔ፤ ኤሳን አመዕነኖ አን ሁጅታም ሁጅተ ሁጅተኖ፤ አም አን አነ መገንበ መሪምተኔ ሆረን ከኔቺ አበ ሁጅተኖ፤ 13አነ መገኑ ቤቴንተሰ አቡንተ ሱዕሚንተኦ ጠዕምቴንተ ጠሀ ሆረንክ አሳም። 14መ ጠሀ ሱዕሚንተኦ ጠዕምቴንተደ አን አሳም» ዮሱስ።

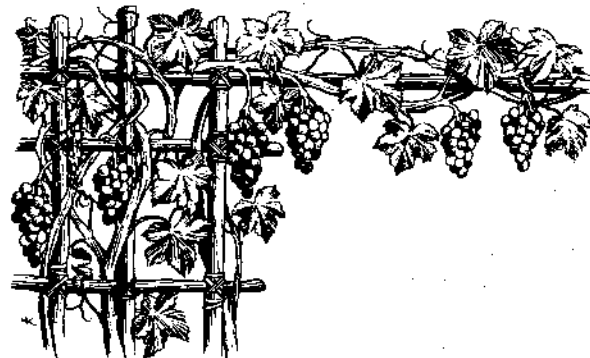
ጡማንቾ አያን ተሰተኔ

15ዮሱስ «ኢትቴንተኤደ አዘዙኦ ቆረቤነንተ። 16እኑ መገኑ ዶሊ ሆረንክ ከዕኔኤን በርገም ሄአኖ ምሉ ቃርሳንቺ አሱንተከዕኔ አን አሱ ኡሚም። 17አሰን ተን ኡሉ አል መኑ ጡዱምቦስተኔሃ፤ ደጉምቦስተኔሃ አቆስተ ደንዱምበወ ገሬየ አያነ፤ እኮዳ እስ ከዕኔኤን በርገም ሄአኖተኔሃ፤ አዜንተዕኔ እሆናተኔሃ አዕኖአት ደጊንተሰ። 18ሀዩሳከገ ሚጥን አጉራንከዕኔበአ፤ ከዕኔኤስ ፈንቀል ዋሳም። 19ጄቾች ሠኪን ተን ኡሉ እል መኑ ሆረን ጡደኖኤበአ፤ እኮዳ አዕኖአት ጡደኖንተኤ፤ አን ሄአምተኔ አዕኖአቴ ሄኤነንተ። 20አን እኔንተኦ አዕኖአንት ኤሳን አም አን ከዕኔኤን ዮምገ ሀከ በር ደጊንተ። 21አዘዙኦ እስባን ዮኢሁ፤ አዘዙኦን ቆረቤኖሁ ኤስ ኢተኖ አሰት፤ ኤስ ኢተኖንክ አነኦ ኢተኖስ፤ አም አንን ኢታንሰኝ፤ ገገኦ እሲ ለሊሳምኝ» ዮሱስ። 22አስቆርንቶ ይሁደ እሁዕነ ምሉ ይሁድ ዮሱስ «ቀርቶ! ገንከ ተን ኡሉ አል መኔ አሁዕነ ኔሳ ስሊሳንቴ ሀትጉተን?» ዮሱስ። 23ዮሱስ ፈንቀሽ «ኤል ኢተኖ ላገኦ ቆረቤኖ፤ እኮዳን ኢተኖስ፤ ነኦንት አስበ ዋን

እሲን በርገም ሄዕኖም። 24ኤስ ኢተምቡ ላገኦ ቆረቤኖበአ፤ ት መጮቴንተ ላገንት ኤስ ሶኮ አንኦተ በጋን ኢታበአ። 25አን ቴሱ ከዕኔኤን በርገም ሄአንን ከ ጠሀ ኩላንከዕኔ። 26እኮዳ አነኦ ኢ ሱዕሚን ሶሆኖ ቃርሳንቺ ጡማንቺ አያነ ሆረንከረ ተማርሰኖዕኔ እሱት፤ አም አን ኩሉንከዕኔ ጠሀ ሆረንከ ቃጊንተገ አሰኖከዕኔ። 27ጡመኦ ከዕኔኤባን አጉራም፤ አን ጡመኦ አሳንከዕኔ፤ አን አሳንከዕኔ ጡመተን ኡሉ አል መኑ አሰኖ ጡሚየበአ፤ ምክሶኔን ከቼኡንከኝ፤ ዋጁንከኝ። 28አን (ኦሮቃም፤ ፈንቀልን ከዕኔኤስ ዋሳም) ዮሚ መጮቴንተ፤ ኢትቴንተኤ አኬየን አነ መገንበ መሪሃዕን በጅቀንቴንተ እኬ፤ ዳፋንኩስ አነ መገኑ ኤሳች አባ። 29ኩን እኮ ጀቼተ አመዕንቴንተ ቴሱ ብርሰን ጠሁስ እሁዕኖች ኩሉንከዕኔ። 30ከኔቺ ሠኪን ከዕኔኤን ሆለመ ጠሃቃምበአ፤ ዳፋንኩስ ተን ኡሉ አል ገሻንቺ ዋለኖ፤ እኮዳ ኢ አሌን እሲ ሜጡ መቆሁ ዮስበአ። 31ጠሁ እኮዳ አን አነ መገኑ ኢተምገ ተን ኡሉ እሲን ዮ መኑ ደጉንተ ኢ አነ አዘጆኤገ ሆረንክ አሳም፤ ኬእዬ ከምቢች አርኖ» ዮሱስ።

ገሬ ምይን ጡድችተኔ

15ዮሱስ «ገሬ ምይን ጡድቺ አኔት፤ ካሳንቺንኩስ አኖዕን። 2ላሉተ ላሉምቡ ኢ አሌን ዮ ሀመ ሆረንክ አነኦ ሙር ከመኖ፤ ሀከ ላሉተ ላለኖሲ አገብሽ ላሉንተ ጠር መከሰኖ። 3አዕኖአት አን ኩሉንከዕኔ ላገ ዳሬን መጩርቴንታረ። 4አዕኖአት ኤሳን ሄአዩ፤ አኔ ከዕኔኤን ሄአም፤ ሀመ ምይን ጡድቺ አሌን ሄኡምቦደ ገጉስ ጠሉ ላሉተ ላሊ ደንዱምቡ እኮንን አዕኖአቴ ኤሳን ሄኡምቦደ

ኩን ምይኔ፤ ጡድ።

14:27
የሃ. 16:33
የሃ. 20:19
ዮል. 4:7
ዳ. 3:15

14:29
የሃ. 13:19

14:30
የሃ. 12:31

14:31
ጳ. 14:42
የሃ. 18:1

15:1
እስ. 5:1-7
ሀሃ. 19:10
ጥ. 15:13
ጳ. 12:1-9
ሮ. 11:17

15:3
የሃ. 13:10

15:4
የሃ. 6:56
1የሃ. 2:16

15:7
ጥፋ. 7:7
ጥፋ. 14:13
ጥፋ. 16:23
ያቆ. 1:5

15:8
ጥፋ. 5:16

15:10
ጥፋ. 14:15
1ጥፋ. 5:3

15:12
ጥፋ. 13:34
ጥፋ. 15:17
1ጥፋ. 3:23
2ጥፋ. 5

15:13
ጥፋ. 10:11
ጥፋ. 5:7

15:14
ሉቃ. 12:4

15:16
ጥፋ. 6:70
ጥፋ. 13:18
ጥፋ. 14:13
ጥፋ. 16:23

15:18
ጥፋ. 10:22
ጥፋ. 24:9
ጥፋ. 7:7
1ጥፋ. 3:13

15:20
ጥፋ. 10:24
ጥፋ. 13:16
ሉቃ. 4:17
1ጥፋ. 4:12
1ጥፋ. 4:14
ጥፋ. 2:3

15:22
ጥፋ. 9:41

ላሉተ ላልቴናተ ደንድቴነንተበአ። ⁵አን ምይይየ ጡደ፤ አዕናሉት ሀማከተ፤ አን እሶን አሰን ኤላን ዮኢ ሆለመተ ላሉተ ላለና አሶት፤ ዳፋንኩስ አን የምበኢ ሜጡራ አሲ ደንድቴነንተበአ። ⁶ኤላን ሄሎምቡ መንቹ ሀምገ ሀደተ ተረም ሞሰና፤ ሀካንን ጠጸኤን ጊረ ምሬን ቡሴና። ⁷አዕናሉት ኤላን ሄሴንተደ ኢ ላንንት ከዕኔኤን ሄላደ ሀሴንተ ጠሀ ሆረንከ ጠዕምዬ፤ አሰመናከዕኔ። ⁸አዕናሉት ሆለመተ ላሉተ ላልቴንተደ አኑአ አበና፤ ሀትጥንን አዕናሉት ኢ አወናኑ አኪንተገ ሰሊሲነንተ። ⁹አኑ መንኑ ኢቴኤንን አኒ ከዕኔኤተ ኢቴንከዕኔ፤ ኢተአ አዜን ሄአዬ። ¹⁰አን አንአ አዘዙተ ቆረብ ኢተሰ አዜን ሄሎምንን አዕናሉት አዘዙአ ቆረቢንተደ ኢተአ አዜን ሄሴንተ። ¹¹ካን ኩሎንከዕኔ በጅተአ ከዕኔኤን እኩንታተ፤ ከዕኔኤ በጅተንት ዊንቴንታተ።

¹²ኢ አዘዙት አን ኢቴንከዕኔንን አዕናሉት መቱ መቱዕኔ ኢትቴንታተ። ¹³መንቹ ፎልሰ ጃላካንን ሀማሽ አሲች አብታ ኢተት ዮበአ። ¹⁴አዕናሉት እን አዘዘንከዕኔረ አሰቴንተደ ኢታ ጃላከ። ¹⁵ቀርቹ አሰናረ አግሹ ደጉምቦተኔ አን ከ ዘኩ ከዕኔኤተ (አግዘተዕን) ያምበአ፤ ጠሁ እኮዳ አኒችአ መጮጮሚ ሆረንከ ለሊሾንከዕኔተኔ (ጃላከተዕን) ይንከዕኔ። ¹⁶አን ደዕሬንከዕኔ በጋን አዕናሉት ደዕርቴንምበኢ፤ መርቴን ሆለመተ ላሉተ ላልቴንተ ላሉዕኔን ሄላኢተ አኩንተ ደዕሬንከዕኔ፤ ሀከኒ አዕናሉት ሱዕሚንተአ ጠዕምቴንተረ መሃ አኑአ አሰናዕኔ። ¹⁷አን አዘዘንከዕኔ አዘዙት አዕን-አዕናሉት ኢተንቴንታተ። ይአ።

ዩሱስ አወናኑ ግበንታገ

¹⁸ዩሱስ «ተን ኡለ አል መኑ ግቦዕደ ከዕኔኤች ብሬ ኤሰ ግቦገ ደግዬ። ¹⁹አዕናሉት ተን ኡለ አል መኒች አኪንተ እኪየን ተን ኡለ አል መኑ ግቦሰ መንገ አሰ ኢተና እኪ፤ ጠሁ እኮዳ እዕናሉት ተን ኡለ አል መኒች አኪኑምቦተኔ፤ አን ተን ኡለ አል መኒች አነነ አሰ ደዕሬንከዕኔተኔ ተን ኡለ አል መኑ ግቦናከዕኔ። ²⁰አን ከዕኔኤ (አግሹ ቀርቹች አበናበአ) ይ ኩሎንከዕኔ ላንተ ቃግዬ፤ ኤሰ ሸርቶኢች ከዕኔኤታ ሸርታኦ፤ ኢ ላንተ ቆረቢ አኪየን ከዕኔኤ ላንታ ቆረባ እኪ። ²¹እኮዳ ኤሰ ሶኮ ደጉምቦተኔ ኢ ዳሬን ከ ሆረንከ አሰታከዕኔ። ²²አን ዋል ኩሎምቦሰ እኪየን ሀማተ አሀናሰበአ እኪ፤ ጠሁ እኮዳ ቴሱ ሀማተኔን ገጃጅታሩ ዮበአ። ²³ኤሰ ግቦና አነኢ ግቦና።

²⁴አዬ አሱምቡተ ሁጅተ አን እሶአ ሚሬሮን አሱምቦ አኪራን ሀማተ አሀናሰበአ እኪ፤ ጠሁ እኮዳ ቴሱ ከ ሆረረንከ ጡሩ ኤሲ፤ ኢ አነሃ ግቢኦ። ²⁵ኩን እኮ እሶአ ሲራን (ጠለንከ ግቦኤ) የመም ጣፈሞ ዊሙንታተ። ²⁶ጠሁ እኮዳ አን መገንቢች ዋለና፤ አንን አንእቢች ሶሃንከዕኔ ቃርሳንቹ ገሬ አያኑ ዋሎደ እሰ ኢተኔ ነቀሰና። ²⁷አም አዕናሉት ምናችን አፈን ኤላን በርገንቴን የንተተኔ ነቀሲነንተ» ዩሱ።

16 ¹ዩሱስ «አን ካን ሆረንከ ኩሎንከዕኔ አመነቴችዕኔ አብናኮንተ ይኔተ። ²ጠጽት ምናች ፋሽት ሸርታከዕኔ፤ ገርንተ ከዕኔኤተ ሻና ሆናንኩ መገኒ ሁጅተና አጉደናሰ ጄቹት ዋልታኦ። ³አሶአት ሀካን አሰታኢ ኤሲ፤ አን መንኑሃ ደጉምቦተኔሃተ። ⁴ጠሁ እኮዳ አን ካን ከዕኔኤ ኩሎንከዕኔ ጄቹሰ ኢልተ ጃተ ከን ጠሀተኔ መ ዩንከዕኔንዶ ቃኒንታተ፤ ካን ከኒች ብሬ ኩሎን አጉሮሚ አን ከዕኔኤን በርገም የምተኔሃተ» ዩሱ።

ጡማንቹ አያን ሁጂተኔ

⁵ዩሱስ «ጠሁ እኮዳ ቴሱ ሶኮኤሀንበ አሮቃም፤ እኮዳመት ከዕኔኤች አዬ (ሀትተ መርተን?) ይ ጠዕምምበኢ። ⁶እኮዳ አን ካን ኩሎንከዕኔተኔ ምዘናንተዕኔ ከቼቹ ዊሚኦ። ⁷አሁን በጋን አን ገርተ ያንከዕኔ፤ ኢ አሮቁ ከዕኔኤ ካሰለናከዕኔ፤ ዳፋንኩስ አን እሮቁምቦደ ቃርሳንቹ ከዕኔኤበ ዋለናበአ፤ እኮዳ አን እሮቁምደ እሱ ከዕኔኤበ ሶሃም። ⁸እሰ ዋሎ ጃተ ሀማተተኔሃ፤ መጮጮርመተኔሃ፤ ፍርድተኔሃ ተን ኡለ አሌን ዮ መኑ ደጋገ አሰና። ⁹ሀማተተኔ ኩሰናሰሩ ኤሳን አመዕት ግቦተኔሃተ። ¹⁰መጮጮርመተኔ ኩለና አነ መገንበ አሮቃምተኔሃተ፤ ለንኪ ጡዴንምቦኤተኔሃተ። ¹¹አም ፍርድተኔ ኩለና ተን ኡለ አል ገሻንቹ። አሌን ፍርደምተኔሃተ።

¹²ቴሱ ኩላንከዕኔ ሆለመ ጠሁ ዮኢ፤ እኮዳ ቴሱ እየቅቴን ደንድቴነንተበአ። ¹³ገሬ አያኑ ዋሎ ጃተ ገሬበ ሆረንከ አወንሰናከዕኔ፤ ዳፋንኩስ ኤሰ ጠሃቀና መጮጮሃረ በጋን ገጊችሰ ሜጡራ ጠሃቀናበአ፤ እሰን ከ ዘኩ ዋለና ጠሀ ኩለናከዕኔ። ¹⁴እሰ ኤሳች አቅ ኩለናዕኔተኔ ኤሰ አብሰና። ¹⁵ኢ አንቢ እኮ ሆናንኩ ኢሃ፤ (ኤሳች አቅ ኩለናከዕኔ) ዩሚ ከኒሃተ። ¹⁶ቀሆ ጄች ጡዴንተኤበአ፤ አም ቀሆ ጄችቹ ዘኪን ጡዴንተኤ» ዩሱ።

"ተን ምሉን «ተን ኡለ አል ገሻንቹ» ያና «ጀጣንቹ» ይሃ።

15:25
መፃ. 35:19
መፃ. 69:4

15:26
ጥፋ. 14:16:26
1ጥፋ. 16:7
1ጥፋ. 2:1
1ጥፋ. 5:7

15:27
ጥፋ. 19:35
ጥፋ. 21:24
1ጥፋ. 4:14

16:2
እሰ. 66:5
ጥፋ. 9:22
ሉቃ. 26:9-11

16:5
ጥፋ. 7:33
ጥፋ. 14:5

16:7
ጥፋ. 14:16:26
ጥፋ. 15:26

16:9
ጥፋ. 15:22

16:10
ሉቃ. 3:14
ሉቃ. 7:52
1ጥፋ. 3:18

16:11
ጥፋ. 12:31

16:14
ጥፋ. 7:139

16:19
የሃ. 14:18-24

16:20
የሃ. 20:20

16:21
እስ. 13:8
ሆል. 13:13
ዎክ. 4:18
1ተስ. 5:13

16:24
የሃ. 14:14
የሃ. 15:11

16:25
ጥ. 13:34
የሃ. 10:16

16:32
ዘሊ. 13:47
ጥ. 14:27
የሃ. 4:23

16:33
የሃ. 14:27
የሃ. 15:18
ሮጊ. 8:37
2ቆሮ. 2:14
ጣክ. 3:21

ከቼቹ በጅገን ዶረምተኔ

17 አወናኒችሰ ሙሙቱ «ኩ (ቀሆ ጀሾ ጡዲነንተኤበአ) አሞ (ቀሆ ጀሾች ዘኪን ጡዲነንተኤ፤ አነ መገንበንከ ኦሮቃም) ያኖሩ መ ዩሃንስ?» የቀንቶአ። 18 አሞ «ኩ (ቀሆ ጀሾች ዘኪን) ያኖ ጠሁ መሃን? መ ዩሃንስንዶ ደንግምበአ» ይቶአ። 19 ዩሱሱ አሶአት ጠዕምቶሰተ ሀሶገ ደግ «አዕን-አዕናአንት (ቀሆ ጀሾ ጡዲነንተኤበአ) አሞ (ቀሆ ጀሾች ዘኪን ጡዲነንተኤ) ይምሀኒሃትንዶ ጠዕመቀንቴነዮንታ? 20 አን ገርተ ያንከዕኔ፤ አዕናአት አኤነንተኔ፤ አዌሴነንተኔ፤ ጠሁ እኮዳ ተን ኡለ አል መኑ በጅቀንታክ፤ አዕናአት ከቼኤነንተ፤ እኮዳ ከዕኔኤ ከቼቹ በጅገን ዶረመኖ። 21 ሚንትቼት አልታ ጀቼት ኢልቶ ጃተ ባልተን ከቼአክ፤ አልት ኪኤኢች ዘኪን ተን ኡለ አሌን ጪሉ እለሞ በጅገን ምነ ሀወ ሀባአ። 22 ሀትጉንተ አዕናአት ቴሱ ከቼኤንተ፤ ጠሁ እኮዳ አን ለንኪ ጡዳንከዕኔ፤ ከዕኔኤ ምክንኩ በጅቀመኖ፤ በጅጉዕኔን ከዕኔኤች ከመኖ ዮበአ። 23 ህከ በር አዕናአት ኤሳች ሜጡራ ኡጭቴነንተበአ፤ ገርተ ያንከዕኔ፤ አነ መገኑ ሱዕሚንተክ ኡጭቴነንተደ ሆረረንከ አሰኖከዕኔ። 24 ከበሬ ኢለንቀጠች ሱዕሚንተክ ሜጡራ ኡጭቴነንምበአ፤ በጅጉዕኔን ዊመተ እኩንተ ኡጭዬ፤ ደቅቴነንተ።

25 ተደ ኢለንቀጠች አጉዲሻን ኩለዮንከዕኔ፤ ከ ህኩ አጉዲሻን ኩሉምበት ጀቼት ዋልታክ፤ ጠሁ እኮዳ አነ መገንተኔ ሆረረንከ ጫካሽ ኩላንከዕኔ። 26 ህከ በር አዕናአት አነ መገኑ ሱዕሚንተክ ኡጭቴነንተ በጋን አን (ከዕኔኤ ቆደ ኡጫም) ያምበአ። 27 ዳፋንኩሰ አኑ መገኑ ጉንጉኩስ ኢተኖከዕኔተኔሃት፤ አኑ መገኑንኩ ኢተኖዕኔ ኤስ ኢትቴንተኤተኔሃት፤ አን መገንቢች ዋሉምገ አመዕንቴንተተኔሃት። 28 አን አነ መገንቢች ተ ኡስ አል ዋሌም፤ አሞ ተ ኡለተ አጉር መገንቢ ኦሮቃም» ዩሰ።

29 አወናኒሰ «ቴሱ አጉዲሻን አሁዕነ ጫካስ ጠሃተዮንት። 30 አት ሆረረንከ ደጋንትጋ፤ አዬ ጠዕሙ ሀስሱምበሄጋ ቴመ ደንጎም፤ ህከኒ አት መገንቢች ዋልቶንትገ አመዕንጎም» ይቶሰ። 31 ዩሱሱ ፈንቀሽ «ቴሱ አመዕንቴንተንዶ? 32 ህኩዕኔን አኑንኩ አኑንኩ ኤስ ሚጥን አጉርቴን ምንዕኔ ምንዕኔ ብንቴን ኦሮቴነንተ ጃት ዋልተዮአ፤ ጀቼንትሰ ቴሱ ኢልቴአ፤ ጠሁ እኮዳ አኑ መገኑ ኤሳን ዮተኔ አን ሜጥኔበአ። 33 ካን ከዕኔኤ ኩለዮሚ ኤሳን ሄኤነኔየን ጡሙ እሁንተዕኔ ይኔት፤ ተን ኡለ አሌን

ሄኤነኔየን ሀወ ዮዕኔ፤ ጠሁ እኮዳ ዋጅቴኖችዬ፤ አን ተን ኡስ አል ጠሀ ሆረረንከ ቂሌም» ዩሰ።

ዩሱሱ መገኑ ኡጫን

17 1ዩሱሱ ህካን ጠሃቅኪኤ ስማ ሰቅ ጡደን «ኢ አና! ጀቼት ኢልቴአ፤ ቤቱከ አብሱንተሄ አት አሱ አብሰ። 2 ዳፋንኩሰ አት አቶንትሰ መኒ ሆረረንከ ዶሊ ሆረረንከ ሄኤ ሄቶተ አሱንተ ሆረረንከ መን አሌን መቆ አሰቶንትሰተኔሃት። 3 አት ጠሉ ገሬዩ መገኑ፤ ዶሊ ሆረረንከ ሄኤ ሄቶንት ኪሊ፤ አት ሶኮንት ዩሱሰ ከርሰቶሰሃ ደገወ። 4 አን ዑጀቴንተ አሰቶንቴኤ ሁጀተ ጠፍ ሁጀቴን ኡለ አሌን አብሸኸኪ። 5 አነ መገኖ፤ ቆጪንቼች ብሬ ኪባን ዮኤ አብኒን ቴሱ ብሬንተከ አብሰኤ።

6 ተን ኡለ አሊች ዶዕርት አሰቶንቴኤ መኒ ሱዕመክ ስለሸም፤ አሶአንት ኪሃረ እኪ፤ አት እሶአተ ኤሳ አሰቶንት፤ እሶአንት ላከክ ቆረቤኤ። 7 አት ኤሳ አቶንቴኤፍ ሆሩፋንኩ ኪሳች እኩን እሶአት ቴሱ ደጌአ። 8 አት አሰቶንቴኤ ላገተ አሌን፤ እሶአንት አቅቴአ፤ አን ኪቢች ዋሉአን ገርገተ ደጌአ፤ አት ኤስ ሶኮንትገን አመዕንቴአ። 9 አን ኡጫሚ እሶአተኔሃት፤ ኩ አቶንቴኤ መኑ ኪረ እኩተኔ አሶአ ኡጫም፤ ጠሁ እኮዳ ተን ኡለ አል መኒ ኡጫምበአ። 10 ኢረ እኮ መኑ ሆሩፋንኩ ኪሃረ፤ አሞ ኪረ እኮ መኑ ሆሩፋንኩ ኢሃረ፤ አንን እሶአን አቢም። 11 አን ከኒች ዘኪን ተን ኡለ አሌን ሄኤምበአ፤ እኮዳ እሶአት ዮኤ ተን ኡለ አሌኔት፤ አን ኪቢ ዋሉታት፤ ጡማንቾ ኢ አና! ኒንንከ ሜጡ እኩንተ አሰቶንቴኤረ ሱዕሚንተከ ቆረብሰ። 12 አን እሶአን በርገም ዮም ጃተ አት አሰቶንቴኤ ሱዕሚንተከ ቆረቤም፤ ጡሚን ቆረቤን፤ ህከኒ ጣፈንቶ ሀራግ ላገት ዊንቱንተ ከን በአ መገቻች ሀገየን እሶአች አዬ በአምበአ።

13 እኮዳ አን ቴሱ ኪቢ ዋሉታት፤ አን ተን ኡለ አሌን ሄኤን ካን ጠሃቅሚ በጅጉኦ ምህናንተሰ ዊንቱንታት። 14 አን ላገከ አሌን፤ አን ተን ኡለ አሊች እሁምበሀንገን እሶአቴ ተን ኡለ አሊች እኩምበተኔ ተን ኡለ አል መኑ ግቤሰ። 15 ሂላሪች ቆረቡንተሰ በጋን ተን ኡለ አሊች ዎሉበ ኦሮሱንተሰ ኡጫንኪበአ። 16 አን ተን ኡለ አሊች እሁምበሀንገን እሶአቴ ተን ኡለ አሊቹበአ። 17 ገሬን ሙጩርሰሰ፤ ላገከን ገርተ። 18 አት ኤስ ተ ኡለ አል ሶኮንቴኤገንከ አኒ እሶአተ ተ ኡለ አል ሶኪን፤ 19 እሶአት ገሬን ሙጩረተ እኩንተ አን ገገኦ እሶአተኔ ሙጩርሳም።

17:1
የሃ. 11:41
የሃ. 13:31

17:5
የሃ. 14:1
የሃ. 8:58
ፍልኦ. 2:16

17:9
ኦታ. 22:32
የሃ. 14:16

17:11
የሃ. 17:21
ሮጊ. 12:5
ገላ. 3:28
ፍልኦ. 2:18
ጣክ. 19:12

17:12
መገ. 41:9
የሃ. 8:70
የሃ. 18:19

17:14
የሃ. 8:23
የሃ. 15:19

17:121
የሃ. 10:38
የሃ. 17:11

17:24
ግብ. 25:134
የሃ. 11:14
የሃ. 17:6

18:1
2ሐሙ. 15:23
ግብ. 26:30:36
ግር. 14:26:32
ሉቃ. 22:39

18:4
የሃ. 6:64
የሃ. 13:1

18:9
የሃ. 6:39
የሃ. 17:12

18:11
ግር. 10:38
የሃ. 14:36

20 አን ከሮአ ጠሊ አሁሪናች እሶአ ላገተ መጮት ኤሳን
እመሪንታሪሃ ኡጫም። 21 ኡጫሚንኩ ሆሩንኩሰ ሚጦ
እኩንታት፤ ህትጉንተ ለጎ መገና፤ እት ኤሳን እንን ኪሳን
ዮምገንክ እሶአቲ ኔሳን ሄሉንታት፤ ህክኒንን እት
ሶኮንትኤገ ተን ኡሰ አል መት እመሪና። 22 ሄሉት ሚጦ
እንከምገን እሶአቲ ሚጦ እኩንተ ኤሳ አሰቶንት ኦብን
አሴንስ። 23 አን እሶአን አት ኤሳን ዮንትገንክ እሶአት ጦፍ
ሚጦ እኪየን ኡሰ አል መት አት ኤሰ ሶኮንትጋ፡
ኢትቶንትኤ ቀጠንክ እሶአታ ኢትቶንትጋ ደጋእ። 24 እነ
መገና፤ ቆጩንቺች ብሬ ኢትቶንቲኤተኔ እሰቶንቲኤ
እብን ጡጲ ኩ እት እሰቶንቲኤሩ እን ዮምባን ኤሳን
በርገንት ሄሉንተ ኢታም። 25 ጡማንሾ እነ መገና፤ ተን
ኡሰ መት ደግምበሄ፤ ጠሁ እኮዳ እን ደጋንኪ፤ ኩሩንኩ
አት ሶኮንትኤገ ደገእ። 26 አት ኤሰ ኢትቶንት ኢተት
እሶአን ሄሉንታ፡ አንን እሶአን አሁንታ አሶአት ሰራመከ
ደጋገ እሴም፤ ከ ዘኩሃ ደጋገ አሳም» ይ መገኑ ኡጩእ።

ዩሱሰ አፈመገ

(ግብ. 26:47-56፤ ግር. 14:43-50፤

ሉቃ. 22:47-53)

18 1 ዩሱሱ ካን ዩኢች ዘኪን እወናኒንተሰን በርገም
«ቂድሮ» ዩኖ ለግ ዉደእ አሮቂእ፤ ህክኒን
ካሴመ ሀቅ አዝ እወናኒንተሰን በርገም አጎ። 2 ዩሱሱ፡
እወናኒሲ ህተን መዕኔን ሆሰመተ ጀተ ጣጭታተኔ ህግሽ
እለኖስ ይሁድ ህተ መዕንተ ደገና እኬ። 3 ህክኒ ይሁድ
በትናሽ ምታደሪሃ፡ ቂስ እወንሳኒቺ፡ ፈርሳዌቺ ሰህንቶ
ዘበነሃ አወንስ ህተ መዕንተ ዋሎ፤ እሶአንት መርባትሃ፡
ፋኖሰሃ፡ አል አዳታ እፍ ዋልቶእ። 4 ዩሱሱንኩ ኢለኖስ
ጠህ ሆረንክ ደግ እሶአበ ፋል «እዬ ሀሴነዮንተ?» ዩሰ።
5 እሶአንት «ናዝሬት ዩሱሰ ህንሰዮም» ይት ፈንቀሽቶሰ፤
እሰን «አኔት» ዩሰ፤ ዩሱሰ ህግሽ እሴ ይሁጲ እሶአን
በርገም ኡሬ እኬ። 6 ዩሱሱ «አኔት» ዩሰ ጀተ ኤተርስነ
ገንብ ኡሰ ኡቦእ። 7 ለንኪሃ ዩሱሱ «እዬ ሀሴነዮንተ?»
ዩሰ፤ እሶአንት «ናዝሬት ዩሱሰ ህንሰዮም» ይቶሰ። 8 እሰን
ፈንቀሽ «(አኔት!) ይ ኩሴንክዕኔ፤ ሀሴነንተሲ ኤሰ
እኮሚች ኩሩ አሮቂን» ዩሰ። 9 ህኩንን እኮ ዩሱሱ «እት
ኢሰቶንቲኤሪች ሚጦሃ በእስምበአ» ዩ ላገት ዊንቱንታት።
10 ስምን ጲጥሮስን ብሰ አፌ እኬ፤ እሰን ብስስ ፋሽ
እበ ቂስች እግሽ መኪ መጨተ ሙር ከም፤ ህክን እግሽ
ሰራመንኩ «ማልኮሲ» ዩኖወ እኬ። 11 ዩሱሱ ጲጥሮሴ

«ብስክ ኮባንተስ ምር፤ እት መገኑ እሴ ሀወ እቂ
ሀሰሰኖኤበአንዶ?» ዩሰ።

ዩሱሱ «ሃን» የመመኖ አበ ቂስች
ብርተ ህንጭዩገ

12 ህክኒች ዘኪን ምታደሩሁ፡ ምታደር አወንሳንቺሁ፡
አይሁድ መን ዘበኑሁ ዩሱሰ እፍ ኡሱርቶእ። 13 እሶአንት
ብርስት ሃንበ መስቶሰ፤ ሃን ህክ ዶለ እበ ቂስቺ እከ ዮ
ቀዶፊየ በሱ እኬ። 14 ቀዶፍን «መቱ መንቺ ምናደብተኔ
ሬሄደ በሬዳ» ይ አይሁድ መነ ስጂሃ መንቺ እኬ።

ጲጥሮስ ዩሱሰ ካጀገ

(ግብ. 26:69-70፤ ግር. 14:66-68፤

ሉቃ. 22:55-57)

15 ስምን ጲጥሮሲ፡ መቱ ምሉ አወናንቺሁ ዩሱሰ
እወንቶእ፤ ህኩ ምሉ አወናንቺ እሱ ቂስቺ ደገናሴየ እኬ፤
ህክኒ እስ ዩሱሲንን በርገም እበ ቂስች ግቤ አዝ አጎ።
16 ጠሁ እኮዳ ጲጥሮስ ጎቸባን ኤተር ዉዲን ኡሬ እኬ፤
ህኩ እሱ ቂስቺ ደገናስ እወናንቺ ፈንቀል ፋል ጎቺ ቆረባዮ
ሚሴሴት ኩል ጲጥሮሴ እዝ አግሾ። 17 ህት ጎቺ ቆረባ
ሚሴሴት ጲጥሮሴ «እት ከን መንች እወናኒች
መቶወንስበአንዶ?» ይቶሰ፤ እኮዳ እስ «እን
እወናንቸወንስበአን» ዩእ። 18 ጀቺስ ግደዮኢ እኩተኔ
አግዘቲ፡ ዘበኑሁ ግጥሉ ጊረተ ቡስት ኡርት ኢብጭተዮ
እኬ፤ ጲጥሮስን እሶአንን በርገም ኡር ኢብጫዮ እኬ።

አቡ ቂስቺ ዩሱሰ ጠዕሚገ

(ግብ. 26:59-66፤ ግር. 14:55-64፤

ሉቃ. 22:66-71)

19 አቡ ቂስቺንኩ ዩሱሰ እወናንስተኔሃ፡ ተማርስኖ
ጠህተኔሃ ጠዕሚስ። 20 ዩሱሱ «አን ሆራንክ መን ብሬን
ጠሃቂም፤ አይሁድ መት ሆሩንኩ ጠጵታባን ጠጵትሰ
ምኔኒ፡ መገን ምኔኒ ተማርሴም፤ እን ማጭ ጠሃቂምሩ
ሚጦሩ ዮበእ። 21 ኤሰ ሚ ጠዕምተን? አን ጠሃቂዩንከ
መጮቶረ ጠዕም፤ አን ጠሃቂምረ እሶአት ደጋእ» ይ
ፈንቀሽ። 22 ዩሱሱ ህካን ጠሃቂ ጀቺተ ህክኒ ኡርቶ
ዘበኒች መቱ «እበ ቂስቺ ፈንቀሽታንት ህትጉተንዶ?»
ይ ዩሱሰ ቀምቦን ምቀሮ። 23 ዩሱሱ ፈንቀሽ «ሂለተ ላገተ
ጠሃቂምደ ሂለተ ላገተ ጠሃቂምን ነቀስ፤ እኮዳ በሬደ

18:12-13
ግብ. 26:57
ግር. 14:53
ሉቃ. 3:2
ሉቃ. 22:54

18:14
የሃ. 11:49-50

18:15-16
ግብ. 26:58
ግር. 14:54
ሉቃ. 22:54

18:23
ግብ. 5:39
ሉቃ. 23:25

18:24
ሉቃ. 3:2
የሃ. 18:13

ጠሃቂዎደ ሚ ዎቀርተዕኔ?» ዩሉ። ²⁴ሀከኒች ዘኪን ሃን ዩሱስ ሉሱረሞንን አበ ቄስቶ ቀያፍበ ስኮ።

ዲጥሮስ ዩሱስ ለንኪሃ ካጀን

(ማቶ. 26:71-75 ፤ ማር. 14:69-72 ፤

ሉቃ. 22:58-62)

18:28
ማቶ. 27:1-2
ግር. 15:1
ሉቃ. 23:1
የሃ. 11:55

²⁵ሀከኒን ስሞን ዲጥሮስ ሉሱረ ጊረተ ኢብጫዮ እኬ፤ ሀከኒ ዮ መኑንኩ ዲጥሮስ «አት ሀከን መንች አወናኒች መቶወንስበእንዶ?» ይቶስ፤ እስን «አን አወናንቸወንስበአ» ይ ካጀ። ²⁶ዲጥሮስ መጫስ ሙሮ መንች እስንቺ አበ ቄስች አግዛች መቲ «ሀከን ህቅ እዚን. እሲንን ዮንቲ ሙድምበኪንዶ?» ዩሱ። ²⁷ዲጥሮስን ለንኪሃ ካጀ፤ ሀቲ ጀቹንተ ለንተቢቹ ዎጀ።

18:32
የሃ. 3:14
የሃ. 12:32

18:38
ማቶ. 26:53
የሃ. 6:15

18:37
የሃ. 3:32
የሃ. 8:14-17
የሃ. 4:6

ዩሱሱ ጽላጦሴ ብርተ ህንጭዩን

(ማቶ. 27:1-2 ፤ 11-14 ፤ ማር. 15:1-5 ፤

ሉቃ. 23:1-5)

²⁸ሀከኒች ዘኪን ዩሱስ ቀያፍ ምኒች ገሻንች ግብተ አሮሶእ፤ ጀቹንትስ ገስማ በቅተ እኬ፤ እይሁዱ ሻሽግ ሆልቼ እታተኔ ሃሻረንቲምበን ይት ገሻንች ግቢ አዝ አግምበአ። ²⁹ሀከኒ ጽላጦስ እሶእበ ፋል «ከ መንቹ ለዴንታ መ ጠሂኒት?» ይ ጠዕሚስ። ³⁰እሶእንት «ኩ መንቹ ሂለተ ለሱምበ እኪየን ኪሳ ህግንስ አስናምበ እኬ» ይት ፈንቀሽቶአ። ³¹ጽላጦስን «እዕናአት እሮሴን ሴርዕኔን ፍርድዩ» ዩሱ፤ እሶእንት «ኔሳ መነ ሺ ደንድናም ዳኖመት አስንትምበኔ» ይቶስ። ³²ኩን እኮ ዩሱሱ ህትንነተ ሬሁተ ሬሀናንዶ ጠሃቂ ላገት ዊንቲንታት እኬ።

³³ጽላጦስን ፈንቀል ግቢስ እዝ አግ ዩሱስ ገእ «አት አይሁዴየ ምመንዶ?» ይ ጠዕሚእ። ³⁴ዩሱሱንኩ «አት ካን ይታንቲ ገቢችኪትንዶ ምሉ መኑ እቲኔ ካሴየንኪት?» ይ ጠዕሚእ። ³⁵ጽላጦስ ፈንቀሽ «እን አይሁድቸወንዶ? ኪስ ኤሳ ህግስ አስቶሩ ዜራንኪ፤ ቄሴየ አወንሰኑ፤ አት መሃን አስቲንቲ?» ይ ጠዕሚእ። ³⁶ዩሱሱ «ኢ ምሞመት ተን ኡለ አሲቼበአ፤ ምሞመእ ተን ኡለ አሊች እኬ እኪየን አይሁድ አንጋን አጉምበን አሽከሩእ ለለንታ እኬ፤ እኮዳ ምሞመእ ተን ኡለ አሊቼበአ» ይ ፈንቀሽአ። ³⁷ጽላጦስን «ሀከደ እት ምማንዶ?» ዩሉ፤ ዩሱሱ «ምመ እኮምን እት ይቶንቲኤ፤ አን እለሞሚሁ፤ ተ ኡለ አል ሞሎሚሁ ገራቲኔ ነቀሶታት፤ ገራች እኮ ሆሩንኩ ላገእ መጮጫኖ» ይ

ፈንቀሽአ። ³⁸ጽላጦስን «ገርት መሃን?» ዩሱ፤ ሀከን ዩህኒች ዘኪን ጽላጦስ አይሁድበ ለንኪሃ ፋል «አን ከን መንቹን ሚጡ በእሱሃ ደግምበአ። ³⁹ጠሁ እኮዳ ሻሽግ አያን ጀቹተ ሉሱረሞ መኒች መቲ ሂራንከዕኔ ሮሽች ዮኢ እኮተኔ አይሁድ ምመ ሂራንተ ሀሴንንዶ?» ዩሱ። ⁴⁰እኮዳ እሶእት «ባረባሴ ሂር በጋን እሱ ሂርቶት!» ይተን አበ ላጋን ጫንጭቶአ፤ ባረባሴስ ፈንግቸው እኬ።

19:2-3
ሉቃ. 22:63-65
ሉቃ. 23:11

19:4
ሉቃ. 23:4
የሃ. 18:38
የሃ. 19:16

19:7
ቀላ. 24:16
ግር. 14:61-64
የሃ. 6:18
የሃ. 10:33

ዎታደሩ ዩሱሳን ገላጮን

(ማቶ. 27:27-31 ፤ ማር. 15:16-20)

19 ¹ሀከኒች ዘኪን ጽላጦስ ዩሱስ ለሮሽ ለልሊሾ። ²ዎታደሩንኩ ሉት ዘወደ መስበ ዩሱስ በቆ አሴን ምርቶአ፤ አሞ ቢሸተ እድሸተ አዲስስ። ³እሶእንት ሺነስ ህንጭተን «አይሁድ ምመ አንገተ!» ይተን ቀምበን ምርቶሱ እኬ። ⁴ጽላጦስን ህደተ ፋል «ሀኩዕኒን አን ከን መንቹን ሚጥተ ሉስታ ደጉ ሆንምን ደጌኑንተ እሱ ህደተ ፋሻንከዕኔ» ዩሱ። ⁵ሀከኒ ዩሱሱ ሉት ዘወደ በቆንተስ ምዕር ቢሸተ እድሸተ እደቅ ፋሎ፤ ጽላጦስን «መንቹስ ሀኩዕኒን» ዩሉ። ⁶ቄስ አወንሳኩ፤ አይሁድ መን ዘበኩሁ ዩሱስ ጡዶ ጃተ «ስቀል! ስቀል!» ይተን አበ ላጋን ጫንጭቶአ፤ ጽላጦስን «እዕናአት ገንዕኔ መስቲን ስቀልዩ፤ ዳፋንኩስ አን እስ አሴን ሚጡ በእሱሃ ደግምበአ» ዩሱ። ⁷አይሁዱንኩ እሲ ፈንቀሽተ «ኔሳ ሴሩ ዮኔ፤ ኩ መንቹ ገንስ መገን ቢቲ አሴተኔ ሀከን ሴርጊን ሬሁ ሀስስናስ» ይቶስ። ⁸ጽላጦስ ሀከ ጠሀ መጮጫ ጃተ አብሽ ሞጀአ። ⁹እስን ግቢ አዝ ፈንቀል አግ ዩሱስ «አት ሀከን ቢቹየ መንቹ?» ይ ጠዕሚእ፤ ጠሁ እኮዳ ዩሱሱ ሚጡራ ፈንቀሽምበአ። ¹⁰ሀከኒ ጽላጦስ «ሚጡራ ጠሃታንቲኤበእንዶ? ኪስ ሂር ገፈርታ፤ ስቀሎታ መቆ ዮኤ? ደጋንትበእንዶ?» ዩሱ። ¹¹ዩሱሱ ፈንቀሽ «መገንቢች መቆ አስመምበኔ እኪየን አት ኤስ ሚጡራ እሲ ደንድታንትበአ፤ ሀከኒ ኤስ ኪሳ ህግሽ እሴህን ህጣቲ አበኖ» ዩሱ።

19:11
የሃ. 18:28
ሮሜ. 13:11

19:12
ሉቃ. 23:12

ዩሱስ አሴን ሬሆ ፍርደ ፍርዴመን

(ማቶ. 27:15-26 ፤ ማር. 15:6-15 ፤

ሉቃ. 23:13-25)

¹²ጽላጦስ ዩሱሱ ሀከን ጠሃቀኔየን መጮጫ ጃተ ሂር ገፈርስተ ሀሾ፤ እኮዳ አይሁዱ «ከ መንቹ ገፈርቶንተደ አት ቄሳሬየ ጃስበአ፤ ዳፋንኩስ ገንስ ምመ አስቀኖ ሆሩንኩ

19:14 ግር. 15:25 ግር. 15:33-42 የሃ. 19:131-42

19:24 ዘሀ. 28:32 መዘ. 22:18

19:25 ግፉ. 27:55-56 ግር. 31:31 ግር. 15:40-41 ሉቃ. 23:49 ሉቃ. 24:18 የሃ. 2:3 የሃ. 20:11-18

19:26 የሃ. 13:23 የሃ. 20:2 የሃ. 21:20

19:28 መዘ. 22:15 መዘ. 69:21

«ሳሪያ ዲነ!» ይተን ጨንጭቶአ። ¹³ ልሳላሰን ሀካን መጭጭ ጃተ ዮሱስ ሀደተ ፋሽ «ብድቅዬ ክኑ» የመንታ መዕኔን ፍርድ በርጩማን አፋዕሴአ፤ ሀት መዕንት አብራዌ መን አፈን «ገበተ» የመንታታ። ¹⁴ ሀኩ በፋንኩ ሻሽግ እያኒ ቅጠሜኖወ በር እኬ፤ ጄቹስ ሌሆ ሳቲያ ቀንጠ እኬ፤ ልሳላሰን አይሁዲ «ዎሙዕኔ ኩዕኒን» ዮሱስ። ¹⁵ ጠሁ እኮዳ አሰኦት «እሱ ከም፤ እሱ ከም፤ ሰቀል!» ይቶእ፤ ልሳላሰን «ዎመዕኔ ሰቀሉንዶ?» ዮሱስ፤ ቂስ አወንሳኩንኩ «ቂሳራች ሀጌየን ኔሳ ዎሉ ዎሙ የበአ» ይት ፈንቀሽቶስ። ¹⁶ ሀተ ጄቹተ ዮሱስ ሰቀለሙንተ ልሳላሰ ሀግሽ አሴስ፤ አሰኦንት አፍ አርሶአ።

ዮሱስ ሰቀለሞን

(ማፉ. 27:32-44፤ ግር. 15:21-32፤

ሉቃ. 23:25-43)

¹⁷ ሀከኒች ዘኪን ዮሱስ ገግስ መስቀልቹ እይ «በቆ ቆሙ» ዮኖ መዕንተ ፋሎ፤ ሀት መዕንት አብራዌ መን አፈን «ጎልጎተ» የመንታታ። ¹⁸ ሀከኒን እሱ ሰቀልቶአ፤ አሞ ዎሉ ለሙ መንቹ መቱ መኬ ወዲን ሙቲስ ጉረ ወዲን ዮሱስ ሚሬሮ አስት ሰቀልቶአ። ¹⁹ ልሳላሰን «አይሁድ ዎመ፤ ኖዘሬት ዮሱስ» ያኖ ጣፍ ዮሱስ ለቀለሞ መስቀልች አሴን ዎሮ። ²⁰ ዮሱስ ሰቀለሞኩ ከተሚ አንጠንተ እኩተኔ ሆለሙ አይሁዱ ጣፈሞሲ አነበበአ፤ ሀኩንን እብራዌ መን አፈኒ፤ ሳቲንሳኒ፤ ግሪክሳኒ ጣፈሚሃ እኬ። ²¹ አይሁድ ቂስ አወንሳኩ ልሳላሰ «አን አይሁዴያ ዎመ» የቂገ ጣፍ በጋን (አይሁድ ዎመ) ይት ጣፎት» ይቶስ። ²² ልሳላሰን «ጣፎሚንክ ጣፈም» ይ ፈንቀሽለ።

²³ ዎታደሩንኩ ዮሱስ ሰቀልቶኢች ዘኪን ኦድሸስ አርስ አኒንክ አኒንክ ሙሙቱ ኢሉንተስ ቀምቢሰስ ፈእስ ሾልተ መዕንተ ቤኮአ፤ ጠሁ እኮዳ ቀምቢሱስ አሊች ዎሩተ ኢስንቀጤች ጎበሙዕነ ሚጡ ደደሚሃ እኬ። ²⁴ ሀከኒ ዎታደሩ «አዬ ኢለኖንዶ ጡንዶተ ሳመ ኡጅኖ በጋን ቀምቢስ ዘኑንክ» የቀንቶአ፤ ሀኩንን እኮ

«አድሸእ ቤቀንቶአ፤

ቀምቢሳንተአን ሳመ ኡጅቀንቶአን»

ይታ መጣፍ ሳገት ዊንቱንታት፤ ዎታደሩንኩ ሀትጉንተ አስቶአ።

²⁵ ሀተ ጃተ ዮሱስ መስቀልች ሺናን አመሲ፤ አመስ ሀዞቲ፤ ቀሎጵ ሚንትቹት ማራሚ፤ መግደል ከተም ማራሚ ኡርቱ እኬ። ²⁶ ዮሱስ አመሲ፤ እስ ኢተናል

አወናንቼሁ ሺናንተስ ኡርቱየን ጡጆ ጃተ አመስ «መንቶ፤ ቤቱክ ሀኩዕኒን» ዮሴ። ²⁷ አሞ አወናንቼሃንስ «አመክ ትዕኒን» ዮሱስ፤ ሀከን ሳቲች አፍ ሀኩ አወናንቹ ዮሱስ አመተ ምንስ አርሾ።

ዮሱስ ሬሃን

(ማፉ. 27:45-56፤ ግር. 15:33-41፤

ሉቃ. 23:44-49)

²⁸ ሀከኒች ዘኪን ዮሱስ ሆሩናንኩ ዊሞን ደጎ፤ መጣፋን ጣፈንቶ ሳገት ዊንቱንተ «ስንሴኤ» ዮአ። ²⁹ ሀከኒን ሺሹ ዎይት ዊሚ አዳት ዮ እኬ፤ ሀከኒ ሀከኒ ዮ ሙኑ ሀከ ሺሽ ዎይን ሀላምን የሪን ጩፍ አገደ አጉደኖ ሀቂን አፈሰበ ሀንጨቶአ። ³⁰ ዮሱስንኩ ሀከ ሺሽ ጉቤኢች ዘኪን «ዊሚእ!» ዮአ፤ እስን ቦቁስ ቂልጩ አስ ፎልስ አሴኢ።

ዮሱስ ምዛዙ በገዢን ቀስሞን

³¹ ሀከኒች ዘኪን አይሁዱ ሰቀለንቶ መን ፎአተ ቢጤን ድሪሴንጉተ ልሳላሰ ኡጭቶአ፤ ዳፋንኩስ ስምበቲ ቅጠሚኖ በር እኩተኔሃ፤ ሀኩ ስምበቱንኩ አበ አያን እኩተኔሃ ሀከን ስምበት በሬን ሬሹስ መስቀል አሴን አሁምቦሂሃት እኬ። ³² ሀከኒ ዎታደሩ መርት ዮሱሲን ሰቀለንቶ መን ፎአተ ቢጤኤ። ³³ ዮሱስ በዋልታደ አስ ሬህ ፈጀገ ጡድ ፎአስ ቢጥምበአ። ³⁴ ጠሁ እኮዳ ዎታደሪች መቱ ዮሱስ ምዛዙ በገዢን ቀሺየን ሀተ ጃንተ ምዛዜችስ ቂጉሁ፤ ዎኡሁ ፋሎ። ³⁵ ሀከን ጡጆ አዕናኦቲ አመዕንቲንተ ነቀሾ፤ ነቃሹንኩ ገርተ፤ እስ ጠሃቀኖና ገርተ እኮን እስን ደገኖ። ³⁶ ኩን እኮንኩ መጣፋን «አሲች ሚጡ ምቅቹሃ ቢጤኖበአ» ያኖ ዊሙንታት። ³⁷ አሞ መጣፋን ዎሴ መዕኔን «እሶኦት ቀሶኢ እሴንተስ ጡዳስ» ያኖ።

ዮሱስ ሞንሞን

(ማፉ. 27:56-61፤ ግር. 15:42-47፤

ሉቃ. 23:50-56)

³⁸ አይሁድ አወንሳኩ ሞጀተኔ ማጠም ዮሱስ አወነኖ እኬ አርማት ከተም ዮሴፍ ዮሱስ ሬሸ አቆተ ልሳላሰ ኡጩኤ፤ ልሳላሰን «አቅ» ዮሃንስ መር ሬሸ ድሪሸ አርሾ። ³⁹ ዎነስ ኮዳ አንከሬን ዮሱስበ መሬ እኬ ግንቆድሞሴ» ዮኖ መንቹ ስጀን መትተ ከሉተ እካ አቆማደ አጉዳ ከርቤታ፤ ጎት ሞቁታ ኤሬሬመ አንጀንተ አፍ

19:31 ዘሀ. 12:16 አዘ. 21:23

19:34 የሃ. 5:6-8

19:35 የሃ. 15:27 የሃ. 21:24

19:36 ዘሀ. 12:46 ዎሎ 9:12 መዘ. 34:20

19:37 ዘሀ. 12:10 ግህ 1:7

19:39 የሃ. 3:1-2 የሃ. 7:50

19:40 ግር. 14:8 ግር. 16:1
20:9 ሉቃ. 24:26+46
20:12 ግሩ. 28:5 ግር. 16:5 ሉቃ. 24:4

ዋሎ። ⁴⁰እስከት ለሙንኩ ዩሱስ ራሽ አሮስ አይሁድ ሮሽጊን እንጅናን በርግት ፋት አድሻን ከፈንቶአ። ⁴¹ዩሱሱ ሰቀለም ሺናን ህቀ ካሌመ መዕንት ዮ እኬ፤ ህክኔን አዲ ሞገሙምሱ ሃሮ ሞጉ ዮ እኬ። ⁴²ሁኩንን አይሁዱ ሰምበቲ ቅጠንታ በር አከተኔሃ፤ ህክን ሞግ መዕንት እንጠንተ እከተኔሃ እስከት ዩሱስ ራሽ ህክን ሞገን ምርቶእ።

ዩሱሱ ሬሆች ኬእን

(ማቶ. 28:1-8፤ ግር. 16:1-8፤ ሉቃ. 24:1-12)

20 ¹ሄዜት ምን በር እበ በሬ ገሰመ መግደል ከተም ማራም እሩ ስቢ አኬየን ዩሱስ ሞግበ መርታደ ሞጉ እፍሴመ ከኑ ሞግ አፈች ፈንጫ እኬ። ²ህክኔ እሴ ደጉደን መርት ሰሞን ጴጥሮሲሃ፤ ዩሱሱ ኢተናስ ምሉ አወናንቼሃ «ቀርቼ ሞጊች ፋሼን አሮሴመ፤ ሀተኤመንዶ ደንግምበእ» ይቶስ። ³ሀተ ጀቼተ ጴጥሮሲ፤ ምሉ አወናንቼህ ፋልት ሞግበ መርቶእ። ⁴ለሙንኩ ደጉደኔየን ህኩ ምሉስ አወናንቼ አብሽ ደጉጅ ጴጥሮሴ ኤጅ ብርስ ሞግበ ኢሌእ። ⁵እስን ሞግ አዝ ሀርከይ ጡደናደ ከፈን እድሸት ህክኔ ዮኢ ጡጅ፤ እኮዳ አዝ አግምበእ። ⁶እስ ዘኮን ሰሞን ጴጥሮስ ኢል ሞግ አዝ እን፤ አስን ከፈን እድሸት ህክኔ ዮኢ ጡጅ። ⁷እሞ ቦቆ ዉዱ ጣጢመ ከፈኑ ምሉ ከፈኒች አነነ እከ ቢንን ምሉ መዕኔንን ጣጠም ዮግ ጡጅ። ⁸ህክኔች ዘኪን ህኩ ብርስ ኢሴ አወናንቼህ ሞግ አዝ አግ ጡጅ አመዕኔእ። ⁹ዳፋንኩስ እስከት መጣፋን «ሬሆች ኬኡ ሀስስናስ» ይታ ላንተ ቆርስትምበእን እኬ። ¹⁰ህክኔች ዘኪን ህኩ አወናኑ ምንስ ፈንቀልት አሮቶእ።

ዩሱሱ መግደል ከተም ማራሚ ጡደሞን

(ማቶ. 28:9-10፤ ግር. 16:9-11)

¹¹መግደል ከተም ማራምን እእን ሞግ ሺናን ኡርቲ እኬ፤ አእንን ሞግ አዝ ሀርከት ጡደእ። ¹²እሴን ዩሱስ ራሹ አፋዕሴ መዕኔን ምጃተ እድሸተ እደቅቴ ለሙ መላከቼ መቱ ቦቆ ዉዲን መቱ ሱከ ዉዲን አፋዕልቴኢ ጡደእ። ¹³እስከት ማራሚ «መንቶ! ሚ እእየንት?» ይቶሴ፤ አሴን «ቀርቼእ አሮሴን ከሚመ፤ ሀተኤመሰንዶ ደግምበእ» ይቶእ። ¹⁴ህክን ይት ኤተሩ ፈንቀልት ዩሱሱ ኡሬኢ ጡደኢ፤ እኮዳ እሴ ዩሱስ እኮን ደግምበእ። ¹⁵ዩሱሱንኩ «መንቶ! ሚ እእየንት? እዩኔት ሀስየንቲ?» ዩሴ፤ እሴ ህክኔ ሁጀተና መንቼ አጉጀየንሴ

«ቀርቶ! እት አሮሴንትስደ ሀከኔ አፋሽቴንትስንዶ ኩሴኤ፤ እኔ አሮሚንስ» ይቶእ። ¹⁶ዩሱሱንኩ «ማራሚ!» ዩሴ፤ እሴን እስ ዉዱ ዘህት እብራዌ መን አፈን «ረብኒ!» ይቶእ፤ ሂረቲንትስ «አስተማርቶ!» ዩሃ እኬ። ¹⁷ዩሱሱ «እንከበ ፋሉዕናን ዮምተኔ አሮቴኤ፤ ጠሁ እኮዳ ሀዛከእበ መርት (እን እንእን እንዕኔበ መገንእን መገንዕኔበ ፋላም ዩእ) ይት ኩል» ዩሴ። ¹⁸መግደል ከተም ማራምን አወናንበ መርት ቀርቼ ጡደጋ፤ ህከ ጠህ ዩሴጋ ኩልቶስ።

20:17 ግሩ. 28+10 ዮሃ. 7:33 ዮሃ. 20:27
20:18 ሉቃ. 24:10+23
20:121 ግሩ. 28:19 ዮሃ. 17:18
20:22 ሉቃ. 24:133

ዩሱሱ አወናኒሃንስ ጡደሞን

(ማቶ. 28:16-20፤ ግር. 16:14-18፤ ሉቃ. 24:36-49)

¹⁹ህከ እበ በሬ ሀወሩተ አወናኑ አይሁደ ዋጅቶተኔ ጎጫከተ ጡፍ ምን እዜን ጠጽቲ እኬ፤ ጎጫከንት ጡፈንቶንን ዩሱሱ አወናኑስ ጠጽቶ ምን አግ ሚራሮንትስ ኡር «ጡሙ ከዕኔኤ እሁን» ዩስ። ²⁰ህክን ይ እንገሲ፤ ምዛዙሲ ጡድሸስ፤ አወናኑንኩ ቀርቼ ጡደ ጃተ በጅቀንቶእ። ²¹ለንኪሃ ዩሱሱ «ጡሙ ከዕኔኤ እሁን፤ እኑ መገኑ ኤስ ስኮንን እኔ ከዕኔኤተ ስሃም» ዩስ። ²²ህክን ይ እስከ እሴን ሮሽስ ኡሬእ «ጡማንቼ እያን አቅዩ። ²³አዕናኦት መን ሀጣተ አጉርቴንተደ ሀጣቲስ አጉረሚእ፤ እሞ አጉርቴንምበደ አጉረምምበስ» ዩስ።

ዩሱሱሃ፤ ቶማሴኒ

²⁴ዩሱሱ አወናንበበ ዋሎ ጃተ ቶነ ለሚች መቱ «ቀፈ» የመመና ቶማስ እሶኦን በርገም ዮበእ እኬ። ²⁵ህክኔ ምሉ አወናኑ ቶማሴ «ቀርቼ ጡንደም» ይት ኩልቶስ፤ እኮዳ እስ «ሙስማሪን ቀሴመ መዕንት እንጋካንተስ ጡዱዕናቼ፤ መዕኔንትስን ዙሩዕመእ አግሱዕናቼ፤ እንገእ ምዛዛንትስ አግሱዕናቼ አመዕናምበእ» ዩስ።

²⁶ሄዜቶ በሬች ዘኪን አወናኑ ለንኪሃ ምን እዜን ዮሀኔን ቶማስን አሶኦን በርገም ዮ እኬ፤ ጎጫከንት ጡፈንቶንን ዩሱሱ ዋል ሚራሮንትስ ኡር «ጡሙ ከዕኔኤ እሁን» ዩስ። ²⁷ህክኔች ዘኪን ቶማሴ «ዙሩዕመከ ከበ ዋሽት እንገእ ጡድ፤ እንገከን ዋሽት ምዛዛንተኦ አግስ፤ አመዕንቲንቲ እህ በጋን አመዕንቲምሱ እኮት» ዩስ። ²⁸ቶማስን «ኢ ቀርቶ! ኢ መገና!» ይ ፈንቀሼስ። ²⁹ዩሱሱንኩ ቶማሴ «እትዕ፤ ጡደንቴኤተኔ አመዕንቲንት፤ እኮዳ ጡዱዕናች አመዕንታሩ ማስእንቴሃረ» ዩስ።

20:23 ግሩ. 16:19 ግሩ. 18:18
20:124 ዮሃ. 11:16
20:227 ሉቃ. 24:40
20:129 1ኢተ. 1:8

20:30
የሃ. 21:25

20:31
የሃ. 3:15

21:2
ሐ. 5:10
የሃ. 1:45
የሃ. 11:16

21:3
ሐ. 5:3-7

21:4
ሐ. 24:16
የሃ. 20:14

21:5
ሐ. 24:41

21:7
የሃ. 13:23
የሃ. 19:26
የሃ. 20:2
የሃ. 21:20

21:14
የሃ. 20:19-26

30 ይሱሱ ከን መጣፋን ጣፈንቱምበተ ሆለመተ ማለልሲሳ መላተ አወናንስ ብሬን ሁጀቼእ። 31 ጠሁ እኮዳ ይሱሱ ዶሪረም ከርስቶስ መገን ቤቱ አሁስ እመዕንቴንታ፡ እስ ሱዕሚን ዶሊ ሆሪንክ ሄኦ ሄቸተ ደቅቴንታ ኩን ጣፈሜእ።

ይሱሱ አወናኒችሰ ለመሊ ጡደሞን

21 1 ሀከኒች ዘኪን ይሱሱ ጥባርስ በሃር ሺናን አወናኒሃንስ ለንኪሃ ጡደሞ፤ ጡደሞጉንኩ ህትጉተ፤ 2 ሰሞን ጴጥርሲ፡ «ቀፈ» የመሞ ቶማሲ፡ ገሊል ባዶን ዮ «ቃን» ይኖ ቤች ናትናኤሊ፡ ዘብደሲ አሱቲ፡ ምሉ ለሙ አወናኑሁ ሜጣማን ዮ እኪ። 3 ሰሞን ጴጥርስን «ቁርጡሚመተ ቃሾተ መራም» ይእ፤ አስአንት «ኪሳንን በርገም መናም» ይትኪእ መርት ጀልባን አጎእ፤ ጠሁ እኮዳ ህክ ኢንከር ሚጥተ ቁርጡሚመታ አፍምበእ።

4 ሶጂሀኒን ይሱሱ በሃር ቶችን ኡራኦ፤ እኮዳ አወናኑስ ይሱስ እኮን ደግምበእ። 5 ይሱሱ «ኦስ! ቁርጡሚመት የዕኔንዶ?» ይሱ፤ አስአንት «ሚጡሩ የኔበእ» ይቶስ። 6 እስን አሶኦ «ቃሽ ጀልቢች መኪ ወዲን ኡጀዬ፤ ደቅቴንታ» ይሱ፤ ሀከኒ ቃሽ በሃር አሊን ኡጀቶኦ፤ ሆለመተ ቁርጡሚመተ አፍተኔ ቃሽ ምድ ጀልባን አግሱ ሆንኦ። 7 ህተ ጀቸተ ይሱሱ ኢተናስ እኪ አወናንቹ ሰሞን ጴጥርሲ «ኩን ቀርቸው» ይሱ፤ ሰሞን ጴጥርስን «ቀርቸው» ይኢ መጮጪ ጀተ ሁጂ ፋሺ እኪ እድሽስ ደዕል ለደቅ በሃራን ጦጃዶ አጎ። 8 እኮዳ ምሉ አወናኑ ኡላች ምእ አዝ ለቅ ጥቤ ጡንኩላል ቀጢች አበ ቄዕርቱዕን የተኔ ህክ ቁርጡሚመት ዊንቴ እኪ ቃሽ ምደን ጀልቢን ሞልቶእ።

9 እሶአንት ጀልቢች ኡለተ ድርቶ ጀተ ግጥሱ ከሸል አሊን ዮ ቁርጡሚመታ፡ ዳቡታ ጡደኢ። 10 ይሱሱንኩ «ቴሱ አፈንተ ቁርጡሚማች ኤብዬ» ይሱ። 11 ሀከኒ ሰሞን ጴጥርስ ጀልባን አግ ጥብቲ፡ አንታን ሰስት አበባት ቁርጡሚመቲ ዊንቴ ቃሽ ጎሾሽ ቶቹ ፋሺእ፤ መሃ በትናሽት ቁርጡሚመት ሄኦዳ ቃሽ ጠንቅምበእ እኪ። 12 ሀከኒች ዘኪን ይሱሱ «ሞሌ እቸተ እችዬ» ይሱ፤ እስ ቀርቼ አኮን ሆሩንኩስ ደጎተኔ አወናኒች ሚጡሁ «አት አዩት?» ይ ጠዕሚ እጊኢ የበኢ። 13 ይሱሱ ሞል ዳቡቱ ኪእሽ ቁርጡሚማን በርግ አሊሰ። 14 ይሱሱ ሬሆች ኪእች ዘኪን አወናኒንተስ ደቀሚ ቲን ሰክተ ኮደ እኪ።

21:15
ጥር. 14:29-31
ሐ. 12:32
የሃ. 1:42
የሃ. 13:37

21:16
ጥቶ. 2:16
ሐ. 20:28
1ኢ. 7:52
ጣኳ 7:17

21:19
ጥር. 1:17
2ኢ. 7:14

21:20
የሃ. 13:25

21:22
ጥቶ. 16:28
1ኢ. 4:15
ያፋ. 5:17
ጣኳ 2:25

21:24
የሃ. 15:27
የሃ. 19:35

21:25
የሃ. 20:30

ይሱሱን ጴጥርሲተኔ

15 እት ኪኦህኒች ዘኪን ይሱሱ ሰሞን ጴጥርሲ «የን ቤቶ ሰሞኔ! ከርኦች አበ ኢትተዕኔንዶ?» ይሱ፤ አስን «ኧ ቀርቸ!» እን ኢታንኪን አትን ደጋንት» ይ ፈንቀሺ፤ ይሱሱንኩ «ቡታከኦ ቆረብ» ይኦ። 16 ለንኪሃ ይሱሱ «የን ቤቶ ሰሞኔ! ኢትተዕኔንዶ?» ይሱ፤ አስን «ኧ ቀርቸ!» ኢታንኪን አትን ደጋንት» ይኦ፤ ይሱሱንኩ «ሆለኦ ዜኦ» ይሱ። 17 ስኪሃ ይሱሱ «የን ቤቶ ሰሞኔ! ኢትተዕኔንዶ?» ይደ ስኪ ኮዳ «ኢትተዕኔንዶ» ይሱተኔ ጴጥርሲ ከቴኦ «ቀርቸ!» አት ሆረረንክ ደጋንት፤ እን ኢታንኪን ደጋንት» ይኦ፤ ይሱሱንኩ «ሆለኦ ቆረብ። 18 ገርተ ያንኪ፤ አት ሀርዴኦማን የንት ጀተ ቀበቶን ገንክን ቆዕርት ሀሰንትበ መርታንት እኪ፤ እኮዳ ነባጽቶንት ጀተ አት አንገክ ብድቀቴየን ምሉ መኑ ቆርሲስና፤ መሪ ሀሰምበብንክ መስና፤» ይሱ። 19 ካን ይኢ ጴጥርስ ህትንን ሬሆን መገኑ አብስናንዶ ጡድሶስታት እኪ፤ ሀከኒች ዘኪን ጴጥርሲ «አወኔኤ» ይሱ።

20 ጴጥርስ ዘኩ ለቅ ጡደደደ ይሱሱ ኢተናስ አወናንቹ አወነዮኢ ደጎ፤ ህኩ አወናንቹ እዚ ጀቸን ይሱሱበ ህንጭይ «ቀርቸ!» ህግሽ አስና፤ አዩት?» ይ ጠዕሚሃ እኪ። 21 ጴጥርስ እሱ ጡጀ ጀተ «ቀርቸ!» ኩ መንቹ መ እህናስ?» ይ ጠዕሚእ። 22 ይሱሱ ፈንቀሽ «አን ሞለንቀጢች ሄኡንተ ሀሾምደዕት! ኪስ ም ሀውሾኔ? አትስ አወኔኤ» ይሱ። 23 ሀከን ዳፊን አመዕናንባን «ኩ አወናንቹ ሬሆናበእ» ይኖ ጠሁ መጮጪሞ፤ ጠሁ እኮዳ ይሱሱ «አን ሞለንቀጢች ሄኡንተ ሀሾንደዕት! ኪስ ም ሀውሾኔ?» ይ በጋን «ሬሆናበእ» ይምበእ።

24 ከን ሆራሪንክ ነቀሾሁ፡ ከ ጠህንክ ጣፍሁ ህከን አወናንቹ፤ እስ ነቀሾንኩ ገርተ እኮን ደንጋም። 25 ጠሁ እኮዳ ይሱሱ አሴ ምሉ ሆስሙ ጠሁ የእ፤ ኤሳ አጉደናኤጊን እስ አሴ ጠህ መመቲን ጣፈመ እኪያን መጣፋከስ ት ኡስት እይት ደንድታበእ እኪ።